

Utbildning och universitetsforskning

16

Förslag till statens budget för 2019

Utbildning och universitetsforskning

Innehållsförteckning

Tabellförteckning.....	9
Diagramförteckning	20
1 Förslag till riksdagsbeslut	23
2 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	29
2.1 Omfattning.....	30
2.1.1 Volymer.....	31
2.1.2 Totala kostnader för utbildningsväsendet.....	36
2.2 Utgiftsutveckling	37
2.3 Mål för utgiftsområdet.....	42
2.4 Resultatredovisning övergripande för hela utgiftsområdet	42
2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	42
2.4.2 Resultat.....	42
2.5 Resultatredovisning av lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet.....	48
2.5.1 Resultatredovisning och andra bedömningsgrunder	48
2.5.2 Resultat.....	49
2.5.3 Statliga insatser	62
2.6 Den årliga revisionens iakttagelser.....	71
2.7 Miljöledningsrapporter	71
3 Förskola och grundskola.....	73
3.1 Omfattning.....	73
3.2 Mål för området.....	73
3.3 Resultatredovisning.....	73
3.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	73
3.3.2 Resultat.....	74
3.3.3 Utvecklingsinsatser	88
3.4 Den årliga revisionens iakttagelser.....	99
4 Gymnasieutbildning	101
4.1 Omfattning.....	101
4.2 Mål för området.....	101
4.3 Resultatredovisning.....	101
4.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	101

	4.3.2	Resultat	102
	4.3.3	Tillkännagivanden	110
5		Kommunernas vuxenutbildning.....	113
	5.1	Omfattning	113
	5.2	Mål för området	113
	5.3	Resultatredovisning	113
	5.3.1	Resultatindikatorer.....	113
	5.3.2	Resultat	114
	5.3.3	Tillkännagivande.....	116
6		Yrkehögskolan.....	117
	6.1	Omfattning	117
	6.2	Mål för området	117
	6.3	Resultatredovisning	117
	6.3.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	117
	6.3.2	Resultat	117
	6.3.3	Övriga insatser.....	122
7		Universitet och högskolor.....	123
	7.1	Omfattning	123
	7.2	Mål för området	123
	7.3	Resultatredovisning	123
	7.3.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	123
	7.3.2	Resultat	124
	7.4	Den årliga revisionens iakttagelser	136
	7.5	Tillkännagivanden.....	137
8		Forskning.....	139
	8.1	Omfattning	139
	8.2	Mål för området	139
	8.3	Resultatredovisning	139
	8.3.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	139
	8.3.2	Resultat	140
	8.4	Den årliga revisionens iakttagelser	147
9		Budgetförslag.....	149
	9.1	Anslag för barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	149
	9.1.1	1:1 Statens skolverk.....	149
	9.1.2	1:2 Statens skolinspektion	150
	9.1.3	1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	151
	9.1.4	1:4 Sameskolstyrelsen	152
	9.1.5	1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet.....	153
	9.1.6	1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	155
	9.1.7	1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	157
	9.1.8	1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	158
	9.1.9	1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet.....	159
	9.1.10	1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal.....	160
	9.1.11	1:11 Bidrag till vissa studier	161
	9.1.12	1:12 Myndigheten för yrkehögskolan	162

9.1.13	1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning	162
9.1.14	1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	163
9.1.15	1:15 Upprustning av skollokaler och utemiljöer	164
9.1.16	1:16 Fler anställda i lågstadiet	165
9.1.17	1:17 Skolforskningsinstitutet	166
9.1.18	1:18 Praktisknära skolforskning	167
9.1.19	1:19 Bidrag till lärarlöner	168
9.1.20	1:20 Särskilda insatser inom skolområdet	170
9.1.21	1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	170
9.2	Anslag för universitet och högskolor	172
9.2.1	2:1 Universitetskanslersämbetet	173
9.2.2	2:2 Universitets- och högskolerådet	173
9.2.3	2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	174
9.2.4	2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	175
9.2.5	2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	176
9.2.6	2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	177
9.2.7	2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	177
9.2.8	2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	178
9.2.9	2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179
9.2.10	2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	180
9.2.11	2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	181
9.2.12	2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	182
9.2.13	2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	182
9.2.14	2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	183
9.2.15	2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	184
9.2.16	2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	185
9.2.17	2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	186
9.2.18	2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	187
9.2.19	2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	188
9.2.20	2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	189
9.2.21	2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	189

9.2.22	2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	190
9.2.23	2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	191
9.2.24	2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	192
9.2.25	2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	192
9.2.26	2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	193
9.2.27	2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	194
9.2.28	2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	195
9.2.29	2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	195
9.2.30	2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	196
9.2.31	2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	197
9.2.32	2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	198
9.2.33	2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	198
9.2.34	2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	199
9.2.35	2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	200
9.2.36	2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	201
9.2.37	2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	201
9.2.38	2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	202
9.2.39	2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	203
9.2.40	2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	204
9.2.41	2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	204
9.2.42	2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	205
9.2.43	2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	206
9.2.44	2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	207
9.2.45	2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	207
9.2.46	2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	208

9.2.47	2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	209
9.2.48	2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	210
9.2.49	2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	210
9.2.50	2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	211
9.2.51	2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	212
9.2.52	2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	213
9.2.53	2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	213
9.2.54	2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	214
9.2.55	2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	215
9.2.56	2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	215
9.2.57	2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	216
9.2.58	2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	217
9.2.59	2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	217
9.2.60	2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	218
9.2.61	2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	219
9.2.62	2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	220
9.2.63	2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	220
9.2.64	2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	223
9.2.65	2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	224
9.2.66	2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning.....	226
9.2.67	2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	227
9.3	Anslag för forskning	228
9.3.1	3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	228
9.3.2	3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer.....	231
9.3.3	3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	233
9.3.4	3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet.....	233
9.3.5	3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning.....	235
9.3.6	3:6 Institutet för rymdfysik	235
9.3.7	3:7 Kungl. biblioteket	236
9.3.8	3:8 Polarforskningssekretariatet	236
9.3.9	3:9 Sunet	237
9.3.10	3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	238
9.3.11	3:11 Etikprövningsmyndigheten	238
9.3.12	3:12 Särskilda utgifter för forskningsändamål	239
9.4	Anslag för gemensamma ändamål	240

9.4.1	4:1 Internationella program	240
9.4.2	4:2 Avgift för Unesco och ICCROM	242
9.4.3	4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	242
9.4.4	4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning.....	243

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp	24
Tabell 1.2	Beställningsbemyndiganden	27
Tabell 2.1	Antal inskrivna flickor och pojkar i förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola, specialskola och på fritidshem	33
Tabell 2.2	Antalet inskrivna kvinnor och män i vuxenutbildning	34
Tabell 2.3	Antalet inskrivna kvinnor och män i eftergymnasial utbildning.....	35
Tabell 2.4	Antalet anställda forskare och undervisande personal på universitet och högskola, helårsekvivalenter	35
Tabell 2.5	Totala kostnader för utbildningsväsendet.....	37
Tabell 2.6	Utbildning och universitetsforskning.....	38
Tabell 2.7	Härledning av ramnivån 2019–2021 för Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning'.....	42
Tabell 2.8	Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	42
Tabell 2.9	Könsfördelningen bland nybörjare inom högskolans olika utbildningsinriktningar, 2015	44
Tabell 2.10	Andel lärare (heltidstjänster) med pedagogisk examen i kommungrupper 2017/18	52
Tabell 2.11	Andel legitimerade och behöriga lärare per årskurs och ämne.....	53
Tabell 2.12	Andel lärare med pedagogisk examen i kommungrupper 2017/18	55
Tabell 2.13	Andel legitimerade och behöriga lärare per grundläggande och gymnasial nivå och per ämne	57
Tabell 2.14	Andel arbetsgivare som uppger brist på nyexaminerade respektive yrkeserfaren personal inom pedagogik och lärarutbildning	61
Tabell 2.15	Satsning på vissa bristyrken.....	67
Tabell 2.16	Satsning på vissa bristyrken.....	67
Tabell 3.1	Andelen elever 2016/17 som fått minst provbetyget E i årskurs 9, procent	80
Tabell 3.2	Utfall 2017 för några av de riktade statsbidragen på skolans område.....	98
Tabell 4.1	Skolenheter i gymnasieskolan	103
Tabell 7.1	Prövning av tillstånd att utfärda examina 2017	124
Tabell 7.2	Prestationsgrad läsåren	125
Tabell 7.3	Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	127
Tabell 7.4	Antal helårsstudenter samt resurser för utbildning och forskning vid universitet och högskolor 2017	129
Tabell 7.5	Högskolenybörjare, helårsstudenter och registrerade studenter	131
Tabell 7.6	Programnybörjare på vissa yrkesexamensprogram	132
Tabell 7.7	Antal examina inom vissa yrkesexamensprogram.....	132
Tabell 7.8	Antal in- och utresande studenter, kvinnor och män	132
Tabell 7.9	Stipendier till tredjelandsstudenter	133

Tabell 7.10	Antal helårsstudenter vid kompletterande utbildningar i regeringens särskilda satsning 2017	134
Tabell 8.1	Medel från statsbudgeten till Universitet och högskolor samt forskningsfinansiärer	142
Tabell 8.2	Forskningsstiftelsernas investeringar i FoU	142
Tabell 9.1	1:1 Statens skolverk	149
Tabell 9.2	Offentligrättslig verksamhet	149
Tabell 9.3	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:1 Statens skolverk.....	150
Tabell 9.4	Anslagsutveckling 1:2 Statens skolinspektion	150
Tabell 9.5	Offentligrättslig verksamhet	150
Tabell 9.6	Härledning av ramnivån 2019–2021 för 1:2 Statens skolinspektion	151
Tabell 9.7	Anslagsutveckling 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten.....	151
Tabell 9.8	Offentligrättslig verksamhet	151
Tabell 9.9	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	152
Tabell 9.10	Anslagsutveckling 1:4 Sameskolstyrelsen	152
Tabell 9.11	Offentligrättslig verksamhet	152
Tabell 9.12	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:4 Sameskolstyrelsen	153
Tabell 9.13	1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet.....	153
Tabell 9.14	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	153
Tabell 9.15	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	155
Tabell 9.16	Anslagsutveckling 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	155
Tabell 9.17	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan.....	156
Tabell 9.18	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan.....	157
Tabell 9.19	Anslagsutveckling 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	157
Tabell 9.20	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.....	158
Tabell 9.21	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.....	158
Tabell 9.22	Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	158
Tabell 9.23	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.....	159
Tabell 9.24	Anslagsutveckling 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet.....	159
Tabell 9.25	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	160
Tabell 9.26	Anslagsutveckling 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal....	160
Tabell 9.27	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal.....	161
Tabell 9.28	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	161
Tabell 9.29	Anslagsutveckling 1:11 Bidrag till vissa studier	161
Tabell 9.30	Härledning av ramnivån 2019–2021 för 1:11 Bidrag till vissa studier ..	162
Tabell 9.31	Anslagsutveckling 1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan	162

Tabell 9.32	Härledning av ramnivån 2019–2021 för 1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan.....	162
Tabell 9.33	Anslagsutveckling 1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning.....	162
Tabell 9.34	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning.....	163
Tabell 9.35	Anslagsutveckling 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning.....	163
Tabell 9.36	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning.....	164
Tabell 9.37	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning.....	164
Tabell 9.38	Anslagsutveckling 1:15 Upprustning av skollokaler och utemiljöer	164
Tabell 9.39	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:15 Upprustning av skollokaler och utemiljöer.....	165
Tabell 9.40	Anslagsutveckling 1:16 Fler anställda i lågstadiet.....	165
Tabell 9.41	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:16 Fler anställda i lågstadiet	166
Tabell 9.42	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:16 Fler anställda i lågstadiet.....	166
Tabell 9.43	Anslagsutveckling 1:17 Skolforskningsinstitutet.....	166
Tabell 9.44	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:17 Skolforskningsinstitutet.....	167
Tabell 9.45	Anslagsutveckling 1:18 Praktisknära skolforskning.....	167
Tabell 9.46	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:18 Praktisknära skolforskning	168
Tabell 9.47	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:18 Praktisknära skolforskning.....	168
Tabell 9.48	Anslagsutveckling 1:19 Bidrag till lärarlöner.....	168
Tabell 9.49	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:19 Bidrag till lärarlöner.....	169
Tabell 9.50	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:19 Bidrag till lärarlöner..	170
Tabell 9.51	Anslagsutveckling 1:20 Särskilda insatser inom skolområdet.....	170
Tabell 9.52	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:20 Särskilda insatser inom skolområdet.....	170
Tabell 9.53	Anslagsutveckling 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling.....	170
Tabell 9.54	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling.....	171
Tabell 9.55	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling.....	172
Tabell 9.56	Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer.....	172
Tabell 9.57	Anslagsutveckling 2:1 Universitetskanslersämbetet.....	173
Tabell 9.58	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:1 Universitetskanslersämbetet.....	173
Tabell 9.59	Anslagsutveckling 2:2 Universitets- och högskolerådet.....	173
Tabell 9.60	Offentlighetsrättslig verksamhet.....	174
Tabell 9.61	Uppdragsverksamhet.....	174
Tabell 9.62	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:2 Universitets- och högskolerådet.....	174
Tabell 9.63	Anslagsutveckling 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	174
Tabell 9.64	Offentlighetsrättslig verksamhet.....	175
Tabell 9.65	Uppdragsverksamhet.....	175
Tabell 9.66	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	175

Tabell 9.67	Anslagsutveckling 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	175
Tabell 9.68	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	176
Tabell 9.69	Anslagsutveckling 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	176
Tabell 9.70	Offentligrättslig verksamhet.....	176
Tabell 9.71	Uppdragsverksamhet.....	176
Tabell 9.72	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	177
Tabell 9.73	Anslagsutveckling 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	177
Tabell 9.74	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	177
Tabell 9.75	Anslagsutveckling 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	177
Tabell 9.76	Offentligrättslig verksamhet.....	178
Tabell 9.77	Uppdragsverksamhet.....	178
Tabell 9.78	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	178
Tabell 9.79	Anslagsutveckling 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	178
Tabell 9.80	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	179
Tabell 9.81	Anslagsutveckling 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179
Tabell 9.82	Offentligrättslig verksamhet.....	179
Tabell 9.83	Uppdragsverksamhet.....	179
Tabell 9.84	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	180
Tabell 9.85	Anslagsutveckling 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	180
Tabell 9.86	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	180
Tabell 9.87	Anslagsutveckling 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	181
Tabell 9.88	Offentligrättslig verksamhet.....	181
Tabell 9.89	Uppdragsverksamhet.....	181
Tabell 9.90	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	182
Tabell 9.91	Anslagsutveckling 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	182
Tabell 9.92	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	182
Tabell 9.93	Anslagsutveckling 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	182
Tabell 9.94	Offentligrättslig verksamhet.....	183
Tabell 9.95	Uppdragsverksamhet.....	183
Tabell 9.96	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	183

Tabell 9.97	Anslagsutveckling 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	183
Tabell 9.98	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	184
Tabell 9.99	Anslagsutveckling 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	184
Tabell 9.100	Uppdragsverksamhet	184
Tabell 9.101	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	185
Tabell 9.102	Anslagsutveckling 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	185
Tabell 9.103	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	186
Tabell 9.104	Anslagsutveckling 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	186
Tabell 9.105	Uppdragsverksamhet	186
Tabell 9.106	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	187
Tabell 9.107	Anslagsutveckling 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	187
Tabell 9.108	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	187
Tabell 9.109	Anslagsutveckling 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	188
Tabell 9.110	Offentligrättslig verksamhet	188
Tabell 9.111	Uppdragsverksamhet	188
Tabell 9.112	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	189
Tabell 9.113	Anslagsutveckling 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	189
Tabell 9.114	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	189
Tabell 9.115	Anslagsutveckling 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	189
Tabell 9.116	Offentligrättslig verksamhet	190
Tabell 9.117	Uppdragsverksamhet	190
Tabell 9.118	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	190
Tabell 9.119	Anslagsutveckling 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	190
Tabell 9.120	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	191
Tabell 9.121	Anslagsutveckling 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	191
Tabell 9.122	Offentligrättslig verksamhet	191
Tabell 9.123	Uppdragsverksamhet	191
Tabell 9.124	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	192
Tabell 9.125	Anslagsutveckling 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	192

Tabell 9.126	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	192
Tabell 9.127	Anslagsutveckling 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	192
Tabell 9.128	Offentligrättslig verksamhet	193
Tabell 9.129	Uppdragsverksamhet	193
Tabell 9.130	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	193
Tabell 9.131	Anslagsutveckling 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	193
Tabell 9.132	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	194
Tabell 9.133	Anslagsutveckling 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	194
Tabell 9.134	Offentligrättslig verksamhet	194
Tabell 9.135	Uppdragsverksamhet	194
Tabell 9.136	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	195
Tabell 9.137	Anslagsutveckling 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	195
Tabell 9.138	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	195
Tabell 9.139	Anslagsutveckling 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	195
Tabell 9.140	Uppdragsverksamhet	196
Tabell 9.141	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	196
Tabell 9.142	Anslagsutveckling 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	196
Tabell 9.143	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	197
Tabell 9.144	Anslagsutveckling 2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	197
Tabell 9.145	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	197
Tabell 9.146	Anslagsutveckling 2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	198
Tabell 9.147	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	198
Tabell 9.148	Anslagsutveckling 2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	198
Tabell 9.149	Offentligrättslig verksamhet	199
Tabell 9.150	Uppdragsverksamhet	199
Tabell 9.151	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	199
Tabell 9.152	Anslagsutveckling 2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	199
Tabell 9.153	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	200
Tabell 9.154	Anslagsutveckling 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	200

Tabell 9.155	Uppdragsverksamhet	200
Tabell 9.156	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå...	200
Tabell 9.157	Anslagsutveckling 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	201
Tabell 9.158	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	201
Tabell 9.159	Anslagsutveckling 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	201
Tabell 9.160	Uppdragsverksamhet	202
Tabell 9.161	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	202
Tabell 9.162	Anslagsutveckling 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	202
Tabell 9.163	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	203
Tabell 9.164	Anslagsutveckling 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	203
Tabell 9.165	Offentlighetsrättslig verksamhet	203
Tabell 9.166	Uppdragsverksamhet	203
Tabell 9.167	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	204
Tabell 9.168	Anslagsutveckling 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	204
Tabell 9.169	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	204
Tabell 9.170	Anslagsutveckling 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	204
Tabell 9.171	Offentlighetsrättslig verksamhet	205
Tabell 9.172	Uppdragsverksamhet	205
Tabell 9.173	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	205
Tabell 9.174	Anslagsutveckling 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	205
Tabell 9.175	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	206
Tabell 9.176	Anslagsutveckling 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	206
Tabell 9.177	Offentlighetsrättslig verksamhet	206
Tabell 9.178	Uppdragsverksamhet	206
Tabell 9.179	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	207
Tabell 9.180	Anslagsutveckling 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	207
Tabell 9.181	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	207
Tabell 9.182	Anslagsutveckling 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	207
Tabell 9.183	Offentlighetsrättslig verksamhet	208
Tabell 9.184	Uppdragsverksamhet	208

Tabell 9.185	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	208
Tabell 9.186	Anslagsutveckling 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	208
Tabell 9.187	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	209
Tabell 9.188	Anslagsutveckling 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	209
Tabell 9.189	Offentligrättslig verksamhet.....	209
Tabell 9.190	Uppdragsverksamhet.....	209
Tabell 9.191	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	210
Tabell 9.192	Anslagsutveckling 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	210
Tabell 9.193	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	210
Tabell 9.194	Anslagsutveckling 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	210
Tabell 9.195	Offentligrättslig verksamhet.....	211
Tabell 9.196	Uppdragsverksamhet.....	211
Tabell 9.197	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	211
Tabell 9.198	Anslagsutveckling 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	211
Tabell 9.199	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	212
Tabell 9.200	Anslagsutveckling 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	212
Tabell 9.201	Offentligrättslig verksamhet.....	212
Tabell 9.202	Uppdragsverksamhet.....	212
Tabell 9.203	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	213
Tabell 9.204	Anslagsutveckling 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	213
Tabell 9.205	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	213
Tabell 9.206	Anslagsutveckling 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	213
Tabell 9.207	Uppdragsverksamhet.....	214
Tabell 9.208	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	214
Tabell 9.209	Anslagsutveckling 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	214
Tabell 9.210	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	215
Tabell 9.211	Anslagsutveckling 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	215
Tabell 9.212	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	215
Tabell 9.213	Anslagsutveckling 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	215

Tabell 9.214	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	216
Tabell 9.215	Anslagsutveckling 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	216
Tabell 9.216	Uppdragsverksamhet	216
Tabell 9.217	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	217
Tabell 9.218	Anslagsutveckling 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	217
Tabell 9.219	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	217
Tabell 9.220	Anslagsutveckling 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	217
Tabell 9.221	Uppdragsverksamhet	218
Tabell 9.222	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	218
Tabell 9.223	Anslagsutveckling 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	218
Tabell 9.224	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	219
Tabell 9.225	Anslagsutveckling 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	219
Tabell 9.226	Uppdragsverksamhet	219
Tabell 9.227	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	219
Tabell 9.228	Anslagsutveckling 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	220
Tabell 9.229	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	220
Tabell 9.230	Anslagsutveckling 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	220
Tabell 9.231	Fördelning på anslagposter	221
Tabell 9.232	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	223
Tabell 9.233	Anslagsutveckling 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	223
Tabell 9.234	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	224
Tabell 9.235	Anslagsutveckling 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	224
Tabell 9.236	Särskilda medel till universitet och högskolor	225
Tabell 9.237	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	225
Tabell 9.238	Anslagsutveckling 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	226
Tabell 9.239	Fördelning av anslagsmedel 2019 för utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF)	226
Tabell 9.240	Läkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	227

Tabell 9.241	Fördelning av anslagsmedel 2019 för grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården (TUA)	227
Tabell 9.242	Tandläkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	227
Tabell 9.243	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	227
Tabell 9.244	Anslagsutveckling 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet.....	227
Tabell 9.245	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	228
Tabell 9.246	Anslagsutveckling 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation.....	228
Tabell 9.247	Beställningsbemyndigande för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	229
Tabell 9.248	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	231
Tabell 9.249	Anslagsutveckling 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer.....	231
Tabell 9.250	Beställningsbemyndigande för anslaget 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer.....	232
Tabell 9.251	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	233
Tabell 9.252	Anslagsutveckling 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	233
Tabell 9.253	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning.....	233
Tabell 9.254	Anslagsutveckling 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	233
Tabell 9.255	Beställningsbemyndigande för anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	234
Tabell 9.256	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	235
Tabell 9.257	Anslagsutveckling 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	235
Tabell 9.258	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning.....	235
Tabell 9.259	Anslagsutveckling 3:6 Institutet för rymdfysik.....	235
Tabell 9.260	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:6 Institutet för rymdfysik	236
Tabell 9.261	Anslagsutveckling 3:7 Kungl. biblioteket.....	236
Tabell 9.262	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:7 Kungl. biblioteket.....	236
Tabell 9.263	Anslagsutveckling	236
	3:8 Polarforskningssekretariatet	236
Tabell 9.264	Uppdragsverksamhet Polarforskningssekretariatet.....	236
Tabell 9.265	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:8 Polarforskningssekretariatet	237
Tabell 9.266	Anslagsutveckling 3:9 Sunet	237
Tabell 9.267	Uppdragsverksamhet Sunet	237
Tabell 9.268	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:9 Sunet	238
Tabell 9.269	Anslagsutveckling 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	238
Tabell 9.270	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	238
Tabell 9.271	Anslagsutveckling 3:11 Etikprövningsmyndigheten.....	238
Tabell 9.272	Avgiftsfinansierad verksamhet, Etikprövningsmyndigheten och t.o.m. 2018 regionala etikprövningsnämnder	239

Tabell 9.273	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:11 Etikprövningsmyndigheten	239
Tabell 9.274	Anslagsutveckling 3:12 Särskilda utgifter för forskningsändamål	239
Tabell 9.275	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:12 Särskilda utgifter för forskningsändamål	240
Tabell 9.276	Anslagsutveckling 4:1 Internationella Program	240
Tabell 9.277	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:1 Internationella Program	241
Tabell 9.278	Beställningsbemyndigande för anslaget 4:1 Internationella program...	242
Tabell 9.279	Anslagsutveckling 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM.....	242
Tabell 9.280	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	242
Tabell 9.281	Anslagsutveckling 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	242
Tabell 9.282	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet.....	243
Tabell 9.283	Anslagsutveckling 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning.....	243
Tabell 9.284	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning.....	243

Diagramförteckning

Diagram 2.1	Utveckling av antal elever per utbildningsform.....	32
Diagram 2.2	Utveckling av elever per utbildningsform.....	34
Diagram 2.3	Andelen personer i åldern 25–64 år som har minst två års eftergymnasial utbildning.....	43
Diagram 2.4	Andelen personer i åldern 20–29 år som deltar i formell utbildning på hel- eller deltid	43
Diagram 2.5	Andelen flickor och pojkar som går över till gymnasieskolans nationella program.....	43
Diagram 2.6	Andel kvinnor och män som inom tre år går över till universitet och högskola samt till forskarutbildning.....	44
Diagram 2.7	Andelen kvinnor bland den forskande och undervisande personalen på universitet och högskola.....	45
Diagram 2.8	Andelen professorer som är kvinnor.....	45
Diagram 2.9	Andelen kvinnor och män i åldern 18–24 år med mindre än två års gymnasieutbildning och som inte deltar i utbildning.....	46
Diagram 2.10	Andel 30–34-åringar med minst två års eftergymnasial utbildning.....	46
Diagram 2.11	Andel lågpresterande 15-åringar i läsförståelse.....	47
Diagram 2.12	Andel lågpresterande 15-åringar i matematik	47
Diagram 2.13	Andel lågpresterande 15-åringar i naturvetenskap	47
Diagram 2.14	Andel barn i förskola bland de som är i åldern fyra år och upp till skolstartsåldern	48
Diagram 2.15	Andel personer i åldern 25–64 år som deltar i någon form av utbildning	48
Diagram 2.16	Andel sysselsatta i åldern 20–34 år tre år efter gymnasial eller eftergymnasial examen	48
Diagram 2.17	Antal barn per anställd (årsarbetare)	50
Diagram 2.18	Andel anställda (årsarbetare) med en pedagogisk högskoleexamen.....	50
Diagram 2.19	Antal elever per anställd (heltidstjänster)	50
Diagram 2.20	Andel anställda (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen ..	51
Diagram 2.21	Antal elever per anställd (heltidstjänster)	51
Diagram 2.22	Andel anställda (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen ..	51
Diagram 2.23	Antal elever per pedagogisk personal och per lärare (heltidstjänster)	52
Diagram 2.24	Andel lärare (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen	52
Diagram 2.25	Fördelning av skolor efter andel lärare med en pedagogisk högskoleexamen per kvartil av skolor med olika andel högutbildade föräldrar 2017/18	53
Diagram 2.26	Antal elever per pedagogisk personal och per lärare	55
Diagram 2.27	Andel lärare med en pedagogisk högskoleexamen	55
Diagram 2.28	Andel legitimerade och behöriga lärare i vanliga ämnen	56
Diagram 2.29	Antal heltidsstuderande elever per lärare	56
Diagram 2.30	Andel lärare med en pedagogisk högskoleexamen	57
Diagram 2.31	Antal behöriga förstahandssökande, antagna och söktryck till lärar- och förskollärarytbildningarna, höstterminerna.....	58
Diagram 2.32	Antal antagna och söktryck per yrkesexamensprogram, höstterminen 2017 59	
Diagram 2.33	Antal programnybörjare per yrkesexamensprogram.....	59
Diagram 2.34	Antal lärar- och förskollärarytsexamina.....	59
Diagram 2.35	Antal examina efter typ av yrkesexamina, 2016/17	60

Diagram 2.36	Beräknat examinationsbehov och beräknad examination efter inriktning på lärarutbildningen, 2017–2031.....	60
Diagram 2.37	Beräknat årligt antal nybörjare samt nybörjarbehovet för att täcka behovet av lärare och förskollärare fram till 2031	61
Diagram 2.38	Antal examina med inriktning mot pedagogik och lärarutbildning samt totalt antal barn/elever i verksamhetsformerna	61
Diagram 2.39	Lärarnas åldersstruktur	62
Diagram 2.40	Fördelning av lärarutbildade efter arbete inom respektive utanför utbildning.....	62
Diagram 3.1	Andelen barn i åldern 3–5 år inskrivna i förskola.....	74
Diagram 3.2	Andelen 6-åringar inskrivna i förskoleklass	76
Diagram 3.3	Elevutveckling i grundskolan	77
Diagram 3.4	Andelen elever som fått minst provbetyget E i nationella prov i årskurs 6 våren 2017.....	78
Diagram 3.5	Andelen elever som fått minst provbetyget E i nationella prov i årskurs 9 våren 2017.....	79
Diagram 3.6	Andelen elever som fått minst betyget E i svenska, matematik, engelska och svenska som andraspråk i årskurs 6	80
Diagram 3.7	Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.....	81
Diagram 3.8	Behörighet till något av gymnasieskolans nationella program	81
Diagram 3.9	Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppdelat på elevernas bakgrund, vt 15, 16 och 17	82
Diagram 3.10	Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans gymnasieprogram, uppdelat på elevernas bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå, vt 17.....	83
Diagram 3.11	Andelen elever som har svarat stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra på påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”, fördelat på den totala andelen och utifrån det valda alternativet för kön (pojkar, flickor samt vill ej ange/annat), årskurs 5.....	85
Diagram 3.12	Andelen elever som har svarat stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra på påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”, fördelat på den totala andelen och utifrån det valda alternativet för kön (pojkar, flickor samt vill ej ange/annat), årskurs 9.....	85
Diagram 3.13	Andelen elever av samtliga elever i obligatoriska skolformer som var inskrivna i grundsärskolan	87
Diagram 4.1	Elevutveckling i gymnasieskolan.....	102
Diagram 4.2	Andel nybörjare i gymnasieskolan som fått slutbetyg eller som avslutat med examensbevis eller studiebevis omfattande minst 2 500 poäng inom tre år	104
Diagram 4.3	Andel nybörjare i gymnasieskolan som uppnått grundläggande behörighet inom tre år	105
Diagram 4.4	Andel nybörjare i gymnasieskolan 2014 som fått examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 poäng inom tre år, fördelat efter grundläggande behörighet eller inte och program	105
Diagram 4.5	Andelen elever som har svarat stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra på påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”, fördelat på den totala andelen och utifrån det valda alternativet för kön (män, kvinnor samt vill ej ange/annat)	106
Diagram 4.6	Elever i grundsärskolan fördelat på kön.....	110
Diagram 5.1	Heltidsstuderande i komvux	114
Diagram 5.2	Elever i komvux.....	114

Diagram 5.3	Antal elever inom sfi.....	115
Diagram 6.1	Studering i yrkeshögskolan 2017	118
Diagram 6.2	Andel examinerade från yrkeshögskolan 2016 som hade ett arbete året efter avslutad utbildning.....	119
Diagram 6.3	Andel examinerade från yrkeshögskolan som året efter avslutad utbildning (2016 och 2017) angett hur arbetet överensstämde med utbildningen	120
Diagram 7.1	Skattat myndighetskapital vid statliga universitet och högskolor olika år (2017 års priser)	127
Diagram 7.2	Lärosätenas intäkter.....	128
Diagram 7.3	Andel som har påbörjat svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder av personer födda 1982–1991 med svensk eller utländsk bakgrund.....	130
Diagram 7.4	Examina och examinerade personer	131
Diagram 7.5	Antalet nya inresande studenter, totalt samt uppdelat på freemover-studenter och utbytesstudenter	133
Diagram 7.6	Andelen etablerade kvinnor och män (samt totalt) ett år efter examen 2002–2014.....	135
Diagram 7.7	Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå uppdelade på anslagsmedel och externa medel	135
Diagram 7.8	Lärosätenas intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå från externa finansiärer, uppdelade på finansiärskategorier	135
Diagram 7.9	Doktorandnybörjare.....	136
Diagram 7.10	Doktorsexamina.....	136
Diagram 8.1	Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder	141
Diagram 8.2	Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder	141

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 utan vederlag besluta om överlåtelse av tillgångar, som används i verksamheten för toxikologiska vetenskaper vid Karolinska institutet, till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) (avsnitt 9.2.16).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 för anslaget 2:30 *Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om kapitaltillskott till holdingbolag knutet till Malmö universitet på högst 8 500 000 kronor (avsnitt 9.2.30).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 700 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS) (avsnitt 9.3.1).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i följande konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. Eric-konsortier: European Advanced Translational Research Infrastructure in Medicine (EATRIS-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor, European Research Infrastructure for Biomedical Imaging (Euro-Bioimaging-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, Aerosols, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure (ACTRIS-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Marine Biological Resource Center (EMBRC-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, European Plate Observing System (EPOS-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor och European Solar Telescope (EST-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 6 000 000 kronor. Vidare bemyndigas regeringen att under 2019 besluta om finansiering av de årliga medlemsavgifterna i följande konsortier: Council of European Social Science Data Archives (CESSDA-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, Common Language Resources and Technology Infrastructure (CLARIN-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Biobanking and Biomolecular Resources Infrastructure (BBMRI-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Social Survey (ESS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Joint Institute for VLBI in Europe (JIVE-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor och Integrated Carbon Observation System (ICOS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 7 750 000 kronor. per år (avsnitt 9.3.1).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande

- datorsystem med en medlemsavgift på högst 25 000 000 kronor (avsnitt 9.3.1).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 för anslaget 3:12 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel (avsnitt 9.3.12).
 7. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2019 under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt tabell 1.1.
 8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp*Tusental kronor***Anslag**

1:1	Statens skolverk	1 153 663
1:2	Statens skolinspektion	414 028
1:3	Specialpedagogiska skolmyndigheten	733 350
1:4	Sameskolstyrelsen	49 569
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 755 311
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	304 820
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 436 000
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	188 220
1:9	Bidrag till svensk undervisning i utlandet	105 257
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	316 526
1:11	Bidrag till vissa studier	17 525
1:12	Myndigheten för yrkeshögskolan	116 749
1:13	Statligt stöd till vuxenutbildning	2 562 422
1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 236 208
1:15	Upprustning av skollokalerna och utemiljöer	680 000
1:16	Fler anställda i lågstadiet	2 300 000
1:17	Skolforskningsinstitutet	24 008
1:18	Praktiknära skolforskning	18 543
1:19	Bidrag till lärarlöner	4 457 100
1:20	Särskilda insatser inom skolområdet	163 418
1:21	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	3 500 000
2:1	Universitetskanslersämbetet	149 035
2:2	Universitets- och högskolerådet	178 920
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 778 755
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 158 476
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 092 904
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 220 820
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 153 058
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 578 532
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 760 939
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 650 888

2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 414 350
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 132 502
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 572 054
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	897 931
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	730 290
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 579 228
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 175 373
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 565 411
2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	681 997
2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	390 159
2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	672 504
2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	241 163
2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 080 446
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	339 526
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	806 968
2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	268 418
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	560 762
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	247 142
2:29	Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	946 947
2:30	Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	239 799
2:31	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	249 545
2:32	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	97 732
2:33	Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	617 330
2:34	Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	115 174
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	204 682
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	51 040
2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	105 247
2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	34 840
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	507 765
2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	75 418
2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	436 471
2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	77 958
2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	460 311
2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	99 249
2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	397 995
2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	69 613
2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	402 361
2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	63 851
2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	312 869
2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	51 159
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	369 262
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	63 919
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	164 624
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	19 937
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	65 393
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	11 355

2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	133 169
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 036
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	426 124
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	84 761
2:61	Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	35 599
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	21 037
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 386 695
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	872 309
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	439 124
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 619 319
2:67	Särskilda bidrag inom högskoleområdet	45 867
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 007 846
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	360 061
3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning	165 128
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	947 356
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	34 769
3:6	Institutet för rymdfysik	56 188
3:7	Kungl. biblioteket	374 292
3:8	Polarforskningssekretariatet	48 671
3:9	Sunet	49 183
3:10	Överklagandenämnden för etikprövning	7 448
3:11	Etikprövningsmyndigheten	41 919
3:12	Särskilda utgifter för forskningsändamål	99 995
4:1	Internationella program	81 589
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	30 886
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet	10 483
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	24 243
Summa		81 347 211

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag		Beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 008 068	2020-2025
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	35 000	2020
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	414 000	2020
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	215 000	2020-2022
1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	6 600 000	2020-2026
1:16	Fler anställda i lågstadiet	985 500	2020
1:18	Praktiknära skolforskning	36 500	2020-2022
1:19	Bidrag till lärarlöner	2 221 000	2020
1:21	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	3 500 000	2020
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	18 850 000	2020-2029
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 810 000	2020-2024
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	4 000 000	2020-2034
4:1	Internationella program	153 000	2020-2022
Summa beställningsbemyndiganden under utgiftsområdet		39 828 068	

2 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

I detta avsnitt beskrivs inledningsvis utgiftsområdets omfattning, statliga styrmedel, volymer och kostnader samt utgiftsutvecklingen. Därefter presenteras det övergripande målet för utgiftsområdet och de indikatorer som används för att följa upp målet. Den därpå följande resultatredovisningen består av två avsnitt. Det första innehåller en uppföljning av det övergripande målet baserad på i huvudsak internationella indikatorer. Det andra innehåller en resultatredovisning av lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet.

Principer för utformningen av denna proposition

Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av denna proposition med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till dessa redogörs närmare för i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Utgångspunkten för förslagen i denna proposition har varit den budgetsom riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Vidare har följande generella justeringar gjorts för utgiftsområdena:

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad

makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).

- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- För att verksamhet som baseras på ett beställningsbemyndigande för kommande år ska ges förutsättningar att bedrivas i samma omfattning 2019–2021 har anslagsnivåerna för alla år justerats med hänsyn till nivån på beräknade infrianden av de ekonomiska åtagandena 2019.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har i enlighet med ramverket för finanspolitiken tillämpats även när denna proposition tagits fram (skr. 2017/18:207, bet. 2017/18:FiU32, rskr. 2017/18:334).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även nödvändiga förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på

beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

Endast sådana förändringar i förhållande till riksdagens ursprungliga budgetbeslut för 2018 som varit förenliga med vad som ovan angetts har föreslagits. Regeringens budgetförslag innebär i de allra flesta fall att den statliga verksamheten kan genomföras i samma omfattning som 2018. Vissa anslagsnivåer har blivit lägre än de beräkningar regeringen tidigare redovisat för 2019, medan andra har blivit högre. Vid behov kan förslag till ändringar i budgeten lämnas under pågående budgetår.

Vilka konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under regeringens överväganden för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2019. I härledningstabellerna har det inte varit praktiskt möjligt att specificera nya beslut och överföringar på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2018.

Regeringen redovisar på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret, dvs. för 2020 och 2021. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av anslagsnivån för 2018 för åren efter budgetåret, när det gäller reformer för vilka ett slutdatum angetts. För 2020 har reformer som planerats upphöra helt fr.o.m. 2019 eller 2020 tagits bort från beräknade anslagsnivåer. På motsvarande sätt har reformer som planerats upphöra helt fr.o.m. 2021 tagits bort från beräknade anslagsnivåer fr.o.m. det året. De redovisade beräkningarna för 2020 och 2021 görs för att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2020 och 2021 till anslagen. Med hänsyn till att propositionen lämnas av en övergångsregering är de förutsättningar som dessa beräkningar bygger på mycket osäkra. Informationsvärdet av beräkningarna är därför begränsat.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten.

Regeringen har även avstått från att redovisa den framtida politiska inriktningen för utgiftsområdet. Vad som ska gälla för 2019 framgår av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa.

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet Utbildning och universitetsforskning omfattar följande områden:

- **Förskola och grundskola**
 - förskola
 - annan pedagogisk verksamhet
 - förskoleklass
 - grundskola
 - grundskolor
 - specialskola
 - sameskola
 - fritidshem
- **Gymnasieutbildning**
 - gymnasieskola
 - gymnasiesärskola
- **Kommunernas vuxenutbildning**
 - kommunal vuxenutbildning (komvux)
 - särskild utbildning för vuxna (sär vux)
- **Eftergymnasial yrkesutbildning**
 - utbildning inom yrkeshögskolan
 - vissa andra utbildningar med enskilda huvudmän
- **Universitet och högskolor**
 - högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning vid universitet och högskolor med staten som huvudman och enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet, dock ej Sveriges lantbruksuniversitet som ingår i utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och delar av utbildning och forskning vid Försvarshögskolan som ingår i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

- **Forskning**
statlig finansiering av forskning och forskningsmyndigheter

I utgiftsområdet ingår även myndigheter inom skol-, vuxenutbildnings-, det eftergymnasiala yrkesutbildnings- och högskoleområdet samt vissa myndigheter inom forskningsområdet. Vidare ingår medlemsavgifter till Unesco, verksamheten vid Svenska Unescorådet och finansieringen av internationella kunskapsmätningar och utbildningsstatistik.

Den verksamhet som bedrivs inom utgiftsområdet har flera olika huvudmän. Både kommuner och enskilda kan vara huvudmän för förskola, fritidshem, annan pedagogisk verksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och yrkeshögskolan medan enbart kommuner kan vara huvudmän för komvux och särsvux. Landsting får under vissa förutsättningar vara huvudmän för vissa utbildningar. Staten är huvudman för specialskolan och sameskolan. Staten är också huvudman för universitet och högskolor, men det finns också ett antal enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

Statens styrning av den verksamhet som bedrivs av kommuner och enskilda

Staten använder sig av flera olika instrument för att styra den utbildningsverksamhet som bedrivs av kommuner och enskilda. Staten fastställer mål och beslutar om lagar och andra författningar som styr verksamheten. För bl.a. skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet för barn och ungdomar gäller skollagen (2010:800), förordningar som reglerar de olika skolformerna och andra författningar.

Staten följer för det andra upp resultaten, utvärderar, kvalitetssäkrar och granskar verksamheten genom uppdrag till Statens skolverk, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) och Statens skolinspektion. Det inkluderar Skolverkets statistikansvar, Skolinspektionens kvalitetsgranskningar och den verksamhet som inom ramen för Skolinspektionen bedrivs av Barn- och elevombudet (BEO).

Ett tredje styrinstrument som staten förfogar över är den tillsyn och tillståndsprövning som Skolinspektionen ansvarar för. Tillsynen om-

fattar skolväsendet, huvuddelen av de särskilda utbildningsformerna och annan pedagogisk verksamhet. Myndigheten prövar dessutom ansökningar om att få bedriva skolverksamhet, vilket framför allt innebär godkännande av enskilda huvudmän för bl.a. grundskolor och motsvarande skolformer, gymnasieskolor och gymnasiesärskolor.

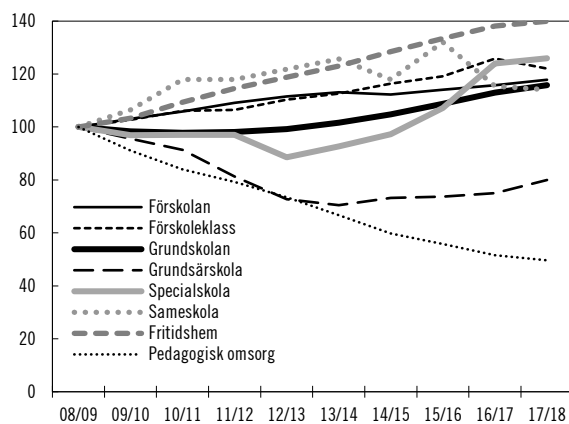
Ett fjärde styrinstrument utgörs av statligt finansierade utvecklingsinsatser. Skolverket stödjer kommuner och andra huvudmän i deras utbildningsverksamhet och bidrar till att förbättra deras förutsättningar att arbeta med utveckling av verksamheten för ökad måluppfyllelse inom barn- och ungdomsutbildning samt vuxenutbildning. Kommuner och enskilda tilldelas medel för detta genom riktade statsbidrag. Dessa står dock för endast en liten del av finansieringen av barn- och ungdomsutbildningen, gymnasieskolan och komvux. Huvuddelen finansieras med kommunala skattemedel och generella statsbidrag.

2.1.1 Volymer

Läsåret 2017/18 var drygt en miljon elever inskrivna i grundskolan, vilket är den till antalet största utbildningsformen. Om förskoleklassen, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan läggs till uppgick antalet elever till cirka 1,2 miljoner. Under de senaste tio åren har antalet ökat med 16 procent. Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) befolkningsprognos kommer antalet barn i skolåldern 6–15 år att öka med 107 000 eller med 9 procent de kommande tio åren.

Diagram 2.1 Utveckling av antal elever per utbildningsform

Basår 100 = läsåret 2008/09

Anm.: Egen indexberäkning.

Källa: Statens skolverk.

I förskolan var drygt en halv miljon barn inskrivna – en ökning med 18 procent den senaste tioårsperioden. Enligt SCB:s befolkningsprognos kommer antalet barn i förskoleåldern 1–5 år att öka med 8 procent eller med 40 000 barn inom den närmaste tioårsperioden.

Pedagogisk omsorg har minskat i volym och på tio år har antalet inskrivna barn halverats. Samtidigt har antalet inskrivna i fritidshem haft en stark trendmässig uppgång med en ökning på 40 procent på tio år.

Tabell 2.1 Antal inskrivna flickor och pojkar i förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola, specialskola och på fritidshem

Antal elever per läsår, procentuell fördelning av flickor och pojkar

	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Förskola	432 586	446 080	457 996	472 161	482 309	489 275	485 721	493 609	501 013	509 784
<i>varav flickor</i>	48,5%	48,5%	48,5%	48,4%	48,4%	48,5%	48,5%	48,5%	48,4%	48,4%
<i>varav pojkar</i>	51,5%	51,5%	51,5%	51,6%	51,6%	51,5%	51,5%	51,5%	51,6%	51,6%
Pedagogisk omsorg	24 703	22 114	20 438	19 397	18 064	16 348	14 681	13 654	12 551	11 585
<i>varav flickor</i>	50,2%	50,2%	50,0%	49,7%	49,8%	49,2%	49,6%	49,6%	49,8%	49,7%
<i>varav pojkar</i>	49,8%	49,8%	50,0%	50,3%	50,2%	50,8%	50,4%	50,4%	50,2%	50,3%
Förskoleklass¹	97 570	100 248	103 486	103 900	107 635	109 915	113 549	116 267	122 790	119 056
<i>varav flickor</i>	48,8%	48,7%	48,5%	48,7%	48,6%	48,5%	48,5%	48,6%	48,5%	48,6%
<i>varav pojkar</i>	51,2%	51,3%	51,5%	51,3%	51,4%	51,5%	51,5%	51,4%	51,5%	51,4%
Grundskola¹	906 050	891 596	886 346	888 500	899 022	920 829	949 303	985 459	1023804	1049332
<i>varav flickor</i>	48,7%	48,7%	48,7%	48,7%	48,7%	48,7%	48,6%	48,5%	48,3%	48,5%
<i>varav pojkar</i>	51,3%	51,3%	51,3%	51,3%	51,3%	51,3%	51,4%	51,5%	51,7%	51,5%
Grundsärskola	13 261	12 673	12 115	10 791	9 643	9 346	9 709	9 774	9 944	10 612
<i>varav flickor</i>	39,5%	39,0%	39,0%	38,5%	38,6%	38,9%	39,7%	39,2%	38,9%	38,2%
<i>varav pojkar</i>	60,5%	61,0%	61,0%	61,5%	61,4%	61,1%	60,3%	60,8%	61,1%	61,8%
Specialskola	516	500	501	501	457	478	502	553	640	650
<i>varav flickor</i>	45,2%	43,0%	44,5%	46,1%	43,8%	43,7%	42,4%	39,2%	40,5%	40,0%
<i>varav pojkar</i>	54,8%	57,0%	55,5%	53,9%	56,2%	56,3%	57,6%	60,8%	59,5%	60,0%
Sameskola²	156	166	184	184	190	196	184	206	180	178
<i>varav flickor</i>	48,7%	45,8%	47,3%	52,7%	55,8%	46,4%	44,0%	51,0%	42,8%	46,6%
<i>varav pojkar</i>	51,3%	54,2%	52,7%	47,3%	44,2%	53,6%	56,0%	49,0%	57,2%	53,4%
Fritidshem	346 130	357 622	378 488	396 598	411 255	425 945	444 395	461 871	478 021	484 399
<i>varav flickor</i>	48,2%	48,3%	48,2%	48,4%	48,4%	48,3%	48,2%	48,2%	48,3%	48,3%
<i>varav pojkar</i>	51,8%	51,7%	51,8%	51,6%	51,6%	51,7%	51,8%	51,8%	51,7%	51,7%
Gymnasieskola	396 336	394 771	385 712	369 083	351 641	330 196	323 670	323 141	343 911	347 863
<i>varav flickor</i>	48,5%	48,3%	48,4%	48,2%	48,1%	47,9%	47,7%	47,2%	45,2%	45,3%
<i>varav pojkar</i>	51,5%	51,7%	51,6%	51,8%	51,9%	52,1%	52,3%	52,8%	54,8%	54,7%
Gymnasiesärskola	9 339	9 412	9 280	9 034	8 778	7 721	7 006	6 410	5 920	6 072
<i>varav flickor</i>	41,9%	41,5%	41,8%	41,0%	40,7%	40,4%	39,9%	40,0%	40,3%	40,3%
<i>varav pojkar</i>	58,1%	58,5%	58,2%	59,0%	59,3%	59,6%	60,1%	60,0%	59,7%	59,7%

¹Exklusive sameskolan.²Inklusive föreskoleklass.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Könsfördelningen i förskolan, fritidshemmet och de obligatoriska skolformerna är i det närmaste helt jämn. Undantagen är grundsärskolan och specialskolan där det finns en övervikt på pojkar med 60 procent jämfört med flickor (40 procent). Samma ojämna könsfördelning återfinns i gymnasiesärskolan men inte inom särsvux där fördelningen mellan kvinnor och män är jämn.

Elevantalet i grundsärskolan, gymnasiesärskolan och särsvux har sjunkit den senaste tioårsperioden. I grundsärskolan har elevantalet minskat med omkring 2 700 elever eller 25 procent på tio år. Elevantalet i gymnasiesärskolan

har minskat med en tredjedel eller med cirka 3 300 elever under samma period. Inom särsvux var minskningen av antalet elever inte lika omfattande. Elevantalet i särsvux minskade med en fjärdedel eller med 1 300 elever under samma period.

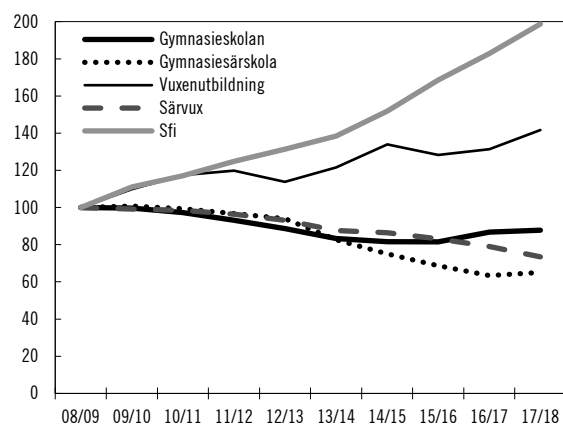
De förändringar som ligger bakom utvecklingen är att gruppen elever med autism eller autismliknande tillstånd hör till grundskolans och gymnasieskolans målgrupp fr.o.m. läsåret 2011/12.

Minskningen i gymnasiesärskolan kan också förklaras av att elever från grundsärskolan i större utsträckning även kunnat antas till ut-

bildningar inom gymnasieskolans introduktionsprogram i och med den reformering av gymnasiesärskolan som trädde i kraft 2013.

Diagram 2.2 Utveckling av elever per utbildningsform

Basår 100 = läsåret 2008/09

Anm.: Egen indexberäkning.
Källa: Statistiska centralbyrån.

Den största verksamheten inom vuxenutbildningen är den utbildning som bedrivs på grundläggande och gymnasial nivå. Där studerade omkring 104 500 elever 2017. Antalet har ökat med drygt 40 procent de senaste tio åren. Den näst största verksamheten är kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) som kraftigt ökat i omfattning sedan början av 2000-talet och under senare år i en accelererande takt. Under 2017 uppgick antalet elever till 163 000. På tio år har elevantalet ökat med 99 procent.

Tabell 2.2 Antalet inskrivna kvinnor och män i vuxenutbildning

Antalet helårsstuderande per kalenderår respektive läsår, uppgifterna avseende svenska för invandrare avser antal elever oavsett hur länge och med vilken omfattning de studerat, procentuell fördelning kvinnor och män

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå	73 726	80 961	86 530	88 372	83 883	89 580	98 711	94 526	96 839	104 462
varav kvinnor	68,6%	66,0%	64,9%	65,4%	65,6%	64,8%	64,1%	63,9%	62,7%	61,6%
varav män	31,4%	33,9%	35,1%	34,6%	34,4%	35,2%	35,9%	36,1%	37,3%	38,4%
	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Särvux	4 907	4 868	4 835	4 733	4 570	4 299	4 245	4 083	3 880	3 605
varav kvinnor	48,3%	48,5%	49,4%	49,3%	48,9%	48,9%	49,8%	48,6%	49,4%	49%
varav män	51,7%	51,5%	50,6%	50,7%	51,1%	51,1%	50,2%	51,4%	50,6%	51%
Svenska för invandrare	82 110	91 237	96 136	102 434	107 827	113 613	124 750	138 386	150 142	163 175
varav kvinnor	56,5%	57,4%	57,3%	57,6%	57,5%	56,7%	54,3%	52,3%	50,8%	51,0%
varav män	43,5%	42,6%	42,7%	42,4%	42,5%	43,3%	45,7%	47,7%	49,2%	49,0%

Källa: Statistiska centralbyrån.

Flest studerande inom eftergymnasial utbildning finns på universitet och högskolor med 295 000 heltidsstuderande. Antalet heltidsstuderande har varit svagt minskande men läsåret 2017/18 ökade antalet något. Andelen kvinnor uppgick då till 59,2 procent och andelen män till 40,8 procent, andelar som varit i stort sett oförändrade under den senaste tioårsperioden. Även antalet studerande inom forskarutbildningen har

minskat. Antalet uppgick 2017/18 till 17 400. Andelen kvinnor har minskat från 49,1 procent 2008/09 till 47,4 procent 2017/18. Antalet studerande på yrkeshögskolan, som 2017 uppgick till 50 300, har däremot ökat kontinuerligt. Andelen kvinnor uppgick till 53,1 procent och andelen män till 46,9 procent samma år.

Tabell 2.3 Antalet inskrivna kvinnor och män i eftergymnasial utbildning

För universitet och högskola är antalet omräknat till helårsstudenter per kalenderår respektive läsår, för yrkeshögskolan avser uppgifterna antal elever oavsett studiernas längd och om fattning, procentuell fördelning kvinnor och män

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yrkeshögskola	36 654	39 339	41 565	42 475	40 713	42 535	44 764	46 464	47 828	50 253
varav kvinnor	55,3%	53,6%	52,2%	51,1%	51,4%	51,7%	52,1%	51,9%	52,2%	53,1%
varav män	44,7%	46,4%	47,8%	48,9%	48,6%	48,3%	47,9%	48,1%	47,8%	46,9%
	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Universitet och högskola	277 896	300 163	315 793	312 814	304 482	298 533	295 439	294 441	293 902	295 167
varav kvinnor	59,2%	58,5%	57,9%	58,3%	58,8%	58,8%	58,7%	58,8%	58,9%	59,2%
varav män	40,8%	41,5%	42,1%	41,7%	41,2%	41,2%	41,3%	41,2%	41,1%	40,8%
Forskarutbildning	17 560	17 724	18 385	18 814	19 559	19 564	19 336	18 443	18 012	17 376
varav kvinnor	49,1%	49,1%	48,6%	48,5%	48,4%	47,8%	47,5%	47,1%	47,2%	47,4%
varav män	50,9%	50,9%	51,4%	51,5%	51,6%	52,2%	52,5%	52,9%	52,8%	52,6%

Källa: Statistiska centralbyrån.

Tabell 2.4 Antalet anställda forskare och undervisande personal på universitet och högskola, helårsekvivalenter

Antalet personer, procentuell fördelning kvinnor och män

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Universitet och högskola	24 006	25 062	26 499	27 955	27 878	28 485	29 075	29 179	29 420	30 050
varav kvinnor	41,6%	42,1%	42,7%	43,2%	43,3%	43,6%	44,0%	44,2%	44,5%	44,9%
varav män	58,4%	57,9%	57,3%	56,8%	56,7%	56,4%	56,0%	55,8%	55,5%	54,8%
varav professorer	4 201	4 366	4 515	4 780	4 913	5 029	5 075	5 089	5 123	5 118
varav kvinnor	18,9%	19,9%	21,4%	22,7%	23,9%	24,3%	24,9%	26,0%	27,1%	27,5%
varav män	81,1%	80,1%	78,6%	77,3%	76,1%	75,7%	75,1%	74,0%	72,9%	72,5%

Källa: Statistiska centralbyrån.

Bland anställda vid universitet och högskolor var drygt 30 000 forskare och undervisande personal 2017, av vilka 5 100 var professorer. Antalet forskare och undervisande personal har ökat något under senare år samtidigt som antalet studenter, som tidigare redovisats, minskat, vilket lett till att lärar- och forskartätheten ökat. Andelen kvinnor bland den forskande och undervisande personalen har ökat kontinuerligt under de senaste tio åren men den är fortfarande betydligt mindre än andelen män. Även andelen kvinnor bland professorerna har ökat men den uppgick trots det endast till 27,5 procent 2017.

Utvecklingen vad gäller antalet anställda i förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan, gymnasieskolan, grund- och gymnasiesärskolan, specialskolan, sameskolan och i de kommunala vuxenutbildningarna redovisas i avsnitt 2.6. Där redovisas också hur personaltätheten har utvecklats och hur könsfördelningen ser ut bland de anställda inom olika skolformer.

När personaluppgifterna för skolväsendet läggs samman med uppgifterna för universitet och högskolor syns ett tydligt mönster som visar att könsfördelningen bland de anställda inom olika utbildningsformer är kopplad till utbildningsnivå. Ju högre utbildningsnivå desto mindre andel kvinnor. I förskolan var 96 procent av de anställda kvinnor, i förskoleklasserna 93 procent, i grundskolan 76 procent och i gymnasieskolan 52 procent 2017. Vid universitet och högskolor utgjorde kvinnorna 45 procent av den undervisande och forskande personalen och bland professorer utgjorde de, som nämnts, endast 27 procent. Inom kommunernas vuxenutbildning, som inte kan kategoriseras utifrån en nivå på samma sätt som ovan nämnda utbildningar, uppgick andelen kvinnor av de anställda till 81 procent. Motsvarande andel inom grund- och gymnasiesärskolan var sammantaget 79 procent.

Det har under de senaste tio åren skett en liten minskning av skillnaderna i andelen anställda kvinnor och män på olika utbildningsnivåer. Andelen män inom förskolan, där kvinnor dominerar, har ökat något samtidigt som andelen kvinnor inom högskolan, där män traditionellt dominerat, har ökat. Parallellt med denna utveckling ökar, totalt sett, andelen kvinnor bland anställda inom utbildningsväsendet.

2.1.2 Totala kostnader för utbildningsväsendet

De totala kostnaderna för utbildningsväsendet uppgick 2017 till 373 miljarder kronor (se tabell 2.5). Kostnaderna har ökat med 50 miljarder kronor sedan 2014, en ökning på 15,7 procent. Utbildningskostnadernas andel av bruttonationalprodukten (BNP) har dock minskat något till 8,1 procent beroende på att BNP procentuellt sett ökat något mer än vad utbildningskostnaderna gjort.

Den enskilt största verksamheten inom utbildningsväsendet är grundskolan, inklusive sameskolan, som stod för lite drygt 30 procent av de totala kostnaderna 2017. Därefter följer förskolan samt universitet och högskolor som svarar för 20 respektive 19 procent av kostnaderna samma år. De ur kostnadssynpunkt minsta verksamheterna var i tur och ordning från den största till den minsta yrkeshögskolan, pedagogisk omsorg, öppen förskole- och fritidsverksamhet, specialskolan samt svenska utlandsskolor. Dessa verksamheter svarade sammantaget för endast 1,2 procent av de totala utbildningskostnaderna 2017.

Den i avsnitt 2.1.1 beskrivna underliggande demografiska utvecklingen har lett till att kostnadsökningarna sedan 2012 varit stora för i synnerhet grundskolan men även för förskoleklassen och fritidshem. Kostnaderna ökade med 38 procent för grundskolan och med 36 respektive 33 procent för förskoleklassen och fritidshem. Även för gymnasieskolan förväntas kostnaderna av samma skäl att fortsätta öka under de närmaste åren.

Den procentuellt sett snabbaste kostnadsökningen under de senaste fem åren har skett inom den kommunala vuxenutbildningen – framför allt inom sfi, där kostnaderna ökat med 75 procent – och yrkeshögskolan med en kostnadsökning på 38 procent.

Antalet studenter vid universitet och högskolor har, till skillnad från barnantalet i förskolan och i fritidshem samt elevantalet i grundskolan, minskat något under de senaste fem åren (se tabell 2.3). Kostnaderna, inklusive kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå, har dock ökat med 16 procent.

Tabell 2.5 Totala kostnader för utbildningsväsendet

Miljarder kronor

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Förskola ¹	59,8	62,2	65,1	68,2	71,7	74,9
Pedagogisk omsorg ¹	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,5
Fritidshem ¹	13,6	14,3	15,1	16,0	17,1	18,1
Öppen verksamhet	0,58	0,57	0,59	0,62	0,69	0,73
Förskoleklass	5,4	5,6	6,0	6,4	6,8	7,3
Grundskola	83,2	86,5	90,9	97,0	107,0	114,6
Gymnasieskola ²	37,4	36,6	36,4	37,0	39,7	40,5
Svenska utlands- skolor ³	0,12	0,11	0,11	0,13	0,13	0,15
Grundsärskola	4,1	4,0	4,1	4,2	4,5	5,0
Gymnasiesärskola	2,8	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8
Specialskola	0,48	0,46	0,45	0,47	0,48	0,51
Vuxenutbildning ⁴	6,1	6,3	6,7	7,3	8,0	8,9
Studieförbund	3,7	3,7	3,8	3,8	3,8	3,9
Folkhögskolor ⁵	3,0	3,1	3,2	3,2	3,4	3,4
YH och KY ⁶	1,3	1,5	1,5	1,7	1,7	1,8
Universitet och högskolor ⁷	60,7	62,5	64,4	66,9	69,0	70,6
Studiestöd ⁸	20,7	20,2	19,6	19,0	18,7	18,8
Summa	305	312	323	336	357	373
Andel av BNP i procent⁹	8,3	8,3	8,2	8,0	8,1	8,1

Anm.: Redovisningen omfattar inte polisprogrammet, försvarsmaktens utbildningar, arbetsmarknads- och personalutbildning samt övrig utbildning hos privata utbildningsanordnare. Uppgifterna redovisas i löpande priser.

¹ Nettokostnad exklusive avgifter.

² Inklusivt skolskjuts, reseersättning och inackordering.

³ Omräknade kostnader baserat på antalet elever i reguljär utbildning.

⁴ Inkluderar vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, sårvox och sfi.

⁵ Resultatredovisning för folkhögskolorna återfinns under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, avsnitt 17 Folkbildning.

⁶ Yrkehögskolan och kvalificerad yrkesutbildning.

⁷ Inkluderar forskning och utbildning på forskarnivå.

⁸ Inkluderar studiebidrag och studiemedlems bidragsdel samt kostnaderna för räntesubventioner, avskrivningar och statlig ålderspensionsavgift. Resultatredovisning för studiestöd återfinns under utgiftsområde 15 Studiestöd.

⁹ De redovisade andelarna har minskat med ungefär en halv procentenhet jämfört med uppgifter i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) och tidigare till följd av revideringar och EU-harmoniseringar som genomförts av nationalräkenskaperna.

Källa: Statistiska centralbyrån.

79 621 miljoner kronor respektive 79 657 miljoner kronor. I utgiftsområdet ingår barn-, ungdoms- och vuxenutbildning, universitet och högskolor, forskning och anslag för vissa gemensamma ändamål. Sammantaget har utgiftsområdet 104 anslag.

I tabell 2.7 redovisas därefter anslagsnivån för perioden 2019–2021 jämförd med statens budget för 2018 fördelat på olika komponenter. Den årliga pris- och löneomräkningen av anslagen för förvaltningsändamål som görs för att kompensera myndigheter för pris- och löneökningar utgör en del av den föreslagna anslagsförändringen.

I tabell 2.8 redovisas slutligen den real-ekonomiska fördelningen baserad på utfall 2017 och kända förändringar av anslagens användning.

2.2 Utgiftsutveckling

I detta avsnitt presenteras tre översiktliga budgettabeller för utgiftsområdet. I tabell 2.6 redovisas anslagsutvecklingen för utfall 2017, budget och prognos för 2018 samt regeringens förslag till budget för 2019 och beräknad anslagsnivå för 2020 och 2021. Regeringen föreslår att 81 347 000 miljoner kronor anvisas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2019. För 2020 och 2021 beräknas

Tabell 2.6 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	Utfall 2017	Budget 2018 ¹	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021
<i>Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning</i>						
1:1 Statens skolverk	1 031	1 144	1 128	1 154	1 130	1 103
1:2 Statens skolinspektion	402	405	413	414	418	423
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	724	723	723	733	745	752
1:4 Sameskolstyrelsen	41	55	50	50	36	37
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 168	3 725	3 464	3 755	2 910	2 469
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	226	297	239	305	324	331
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 530	4 436	4 383	4 436	3 936	3 936
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	180	190	182	188	188	188
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	95	103	97	105	107	109
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	140	269	152	317	279	279
1:11 Bidrag till vissa studier	17	18	17	18	18	18
1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan	109	116	114	117	118	120
1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning	1 128	2 680	2 132	2 562	2 562	2 362
1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 034	2 205	2 166	2 236	2 264	2 296
1:15 Upprustning av skollokaler och utemiljöer	162	680	751	680		
1:16 Fler anställda i lågstadiet	2 297	2 300	2 272	2 300	1 971	1 971
1:17 Skolforskningsinstitutet	24	24	24	24	24	25
1:18 Praktisk skol forskning	18	19	18	19	19	19
1:19 Bidrag till lärarlöner	4 053	4 457	3 976	4 457	4 442	4 442
1:20 Särskilda insatser inom skolområdet	156	163	161	163	163	163
1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling		1 000	939	3 500	3 500	3 500
Summa Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	20 535	25 008	23 403	27 533	25 156	24 543
<i>Universitet och högskolor</i>						
2:1 Universitetskanslersämbetet	137	145	142	149	151	153
2:2 Universitets- och högskolerådet	147	175	176	179	181	183
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 684	1 756	1 735	1 779	1 806	1 830
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 067	2 132	2 132	2 158	2 191	2 221
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 982	2 067	2 042	2 093	2 125	2 153
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 120	2 193	2 193	2 221	2 255	2 285
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 040	2 123	2 080	2 153	2 186	2 215
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 504	1 564	1 564	1 579	1 603	1 624
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 670	1 739	1 678	1 761	1 788	1 812
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 580	1 630	1 630	1 651	1 676	1 699

Miljoner kronor

	Utfall 2017	Budget 2018 ¹	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 337	1 397	1 380	1 414	1 436	1 455
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 082	1 118	1 118	1 133	1 150	1 165
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 484	1 550	1 446	1 572	1 596	1 617
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	854	887	887	898	912	923
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	692	721	693	730	741	751
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 506	1 560	1 560	1 579	1 603	1 625
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 082	1 161	1 147	1 175	1 193	1 209
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 500	1 546	1 546	1 565	1 589	1 610
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	644	674	666	682	692	702
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	369	385	385	390	396	401
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	634	664	656	673	683	692
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	227	238	238	241	245	248
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 029	1 068	1 054	1 080	1 097	1 112
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	323	335	335	340	345	349
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	770	797	788	807	819	830
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	254	265	265	268	273	276
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	526	555	548	561	569	577
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	235	244	244	247	251	254
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	894	936	924	947	961	974
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	139	237	237	240	243	247
2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	240	248	241	250	253	257
2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	93	97	97	98	99	101
2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	603	610	613	617	627	635
2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	105	114	114	115	117	118
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	197	202	200	205	208	211
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	49	50	50	51	52	53
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på	98	104	103	105	107	108

Miljoner kronor

	Utfall 2017	Budget 2018 ¹	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021
grundnivå och avancerad nivå						
2:38 Gymnastik- och idrotthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	32	34	34	35	35	36
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	477	501	501	508	516	522
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	67	74	74	75	77	78
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	408	432	427	436	443	449
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	62	77	76	78	79	80
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	433	456	450	460	467	474
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	92	98	97	99	101	102
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	375	394	389	398	404	409
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	63	69	68	70	71	72
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	373	398	393	402	409	414
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	53	63	62	64	65	66
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	298	310	312	313	318	322
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	47	51	50	51	52	53
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	344	365	360	369	375	380
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	48	63	62	64	65	66
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	159	163	162	165	167	169
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	10	20	19	20	20	21
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	63	65	64	65	66	67
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	6	11	11	11	12	12
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	128	132	132	133	135	137
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	10	20	20	20	20	21
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	396	421	421	426	433	438
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	58	84	83	85	86	87
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	25	30	30	36	36	37
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	11	21	21	21	21	22
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 153	3 345	3 304	3 387	3 438	3 484
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	499	732	759	872	831	852

Miljoner kronor

	Utfall 2017	Budget 2018 ¹	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	404	432	425	439	448	454
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 521	2 583	2 552	2 619	2 659	2 695
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet		45	45	46	47	48
Summa Universitet och högskolor	42 515	44 774	44 309	45 474	46 117	46 740
<i>Forskning</i>						
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forsknings- information	5 797	6 008	5 953	6 008	5 994	5 994
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	346	360	346	360	360	360
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	151	163	168	165	168	170
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	383	947	973	947	947	947
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	28	34	34	35	35	36
3:6 Institutet för rymdfysik	54	55	55	56	57	58
3:7 Kungl. biblioteket	366	370	367	374	380	385
3:8 Polarforskningssektariatet	42	48	40	49	49	50
3:9 Sunet	49	49	48	49	49	49
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	6	7	6	7	8	8
3:11 Etikprövningsmyndigheten				42	43	43
3:12 Särskilda utgifter för forskningsändamål	98	100	99	100	100	100
Summa Forskning	7 321	8 143	8 089	8 193	8 190	8 199
<i>Vissa gemensamma ändamål</i>						
4:1 Internationella program	79	82	81	82	82	82
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	31	31	31	31	31	31
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	10	10	10	10	11	11
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	17	21	21	24	35	52
Summa Vissa gemensamma ändamål	136	144	142	147	158	175
<i>Äldreanslag</i>						
2018 3:11 Regionala etikprövningsnämnder	37	41	41			
2017 3:6 Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	553					
Summa Äldreanslag	591	41	41			
Totalt för utgiftsområde 16 Utbildning och universitets- forskning	71 098	78 110	75 985	81 347	79 621	79 657

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.7 Härledning av ramnivån 2019–2021 för Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning¹

Miljoner kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	77 966	77 966	77 966
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	627	1 375	2 037
Beslut	2 651	58	-600
Överföring till/från andra utgiftsområden	-5	-2	-1
Övrigt	109	223	256
Ny ramnivå	81 347	79 621	79 657

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

Tabell 2.8 Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	2019
Transfereringar ¹	29 114
Verksamhetsutgifter ²	51 984
Investeringar ³	249
Summa ramnivå	81 347

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2017 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av en hög kvalitet (prop. 2011/12:1, utg.omr. 16 avsnitt 2.3, bet. 2011/12:UbU1, rskr. 2011/12:98).

2.4 Resultatredovisning övergripande för hela utgiftsområdet

2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

För att följa upp hur framstående Sverige är som kunskaps- och forskningsnation behöver jämförelser göras med andra länder. Huvuddelen av de indikatorer som används för uppföljningen av det övergripande målet för utgiftsområdet bygger därför på internationell statistik. I de fall det finns tidsserier att tillgå beskrivs dessutom utvecklingen under flera år bakåt i tiden.

De nedan angivna indikatorerna används för att mäta måluppfyllelsen på övergripande nivå inom utbildningsområdet. De kompletteras i efterföljande avsnitt med indikatorer som mäter måluppfyllelsen på verksamhetsnivå. För att beskriva de framsteg som görs mot målet att Sverige även ska vara en framstående forskningsnation krävs en annan uppsättning av indikatorer. Dessa presenteras i avsnitt 8 Forskning.

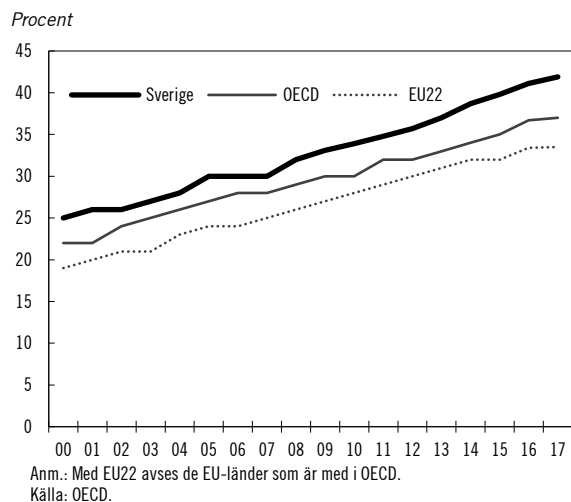
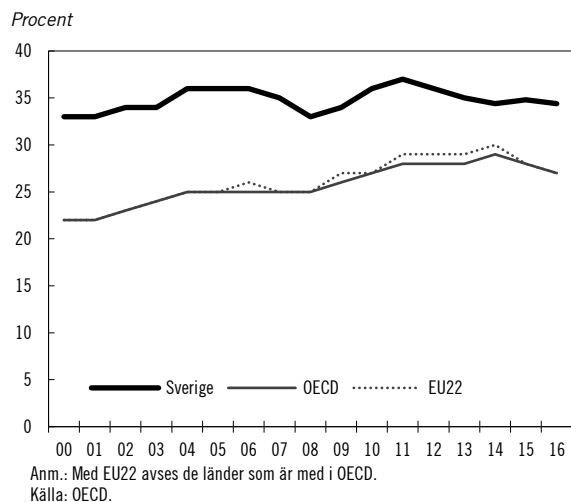
De indikatorer som valts ut på övergripande nivå inom utbildningsområdet är:

- befolkningens uppnådda utbildningsnivå,
- unga vuxnas deltagande i utbildning,
- övergången mellan olika utbildningsnivåer,
- könsfördelningen bland nybörjare inom högskolans olika utbildningsinriktningar,
- könsfördelningen bland undervisande och forskande personal i högskolan,
- könsfördelningen bland professorer,
- EU:s utbildningspolitiska riktmarker.

2.4.2 Resultat

Indikator: Befolkningens uppnådda utbildningsnivå

I såväl Sverige som i genomsnitt i OECD- och EU22-länderna har de utbildningsstatsningar som gjorts lett till att andelen högutbildade personer i befolkningen ökat över tid. Ökningstakten var fram till 2009, med lite variation mellan de enskilda åren, i stort sett den samma i Sverige som inom OECD och EU22. Därefter har ökningstakten varit något snabbare i Sverige. Sverige har därmed ökat försprånget gentemot OECD och EU22.

Diagram 2.3 Andelen personer i åldern 25–64 år som har minst två års eftergymnasial utbildning**Diagram 2.4 Andelen personer i åldern 20–29 år som deltar i formell utbildning på hel- eller deltid**

Indikator: Unga vuxnas deltagande i utbildning

En framstående utbildningsnation bör erbjuda många, i synnerhet unga, personer god tillgång till utbildning. Tillgången kan t.ex. mätas som andelen personer i åldern 20–29 år som deltar i utbildning på hel- eller deltid. Denna andel är större i Sverige än motsvarande genomsnittliga andel i OECD och EU22, men skillnaderna mellan Sverige och övriga länder har efterhand minskat. Under de senaste två åren har skillnaderna dock ökat något, framför allt som en följd av att andelen minskat mer inom OECD och EU22 än vad den gjort i Sverige. Befolkningens deltagande i utbildning varierar över tid, se diagram 2.4, vilket till stor del förklaras av svängningar i konjunkturen. När arbetsmarknaden är god väljer färre att utbilda sig.

Indikator: Övergången mellan olika utbildningsnivåer

Samtidigt som andelen unga vuxna som deltar i utbildning är stor i Sverige så har andelen som går vidare från en nivå i utbildningssystemet till nästa minskat under de senaste åren. Det gäller inom alla nivåer i utbildningssystemet. Andelen som lämnade grundskolan och inom tre år gick över till gymnasieskolans nationella program har varit fallande sedan 2008 och var vid senaste mätningen 94,2 procent. Andelen kvinnor som gått ut grundskolan 2014 och därefter inom tre år gick över till gymnasieskolans nationella program uppgick till 94,8 procent. Bland män var motsvarande andel 93,6 procent. Om även introduktionsprogrammen inkluderas uppgår övergången till nästan 98 procent.

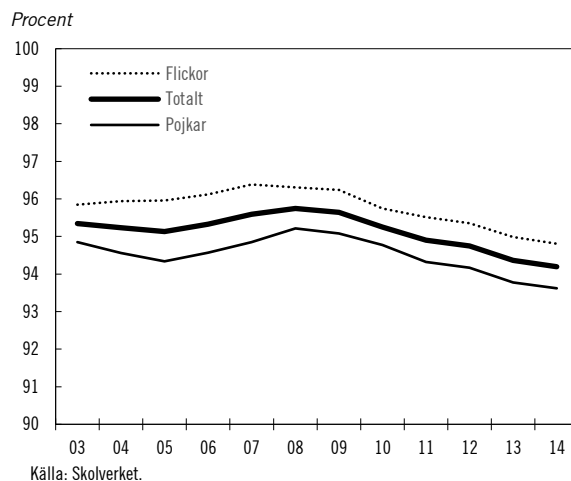
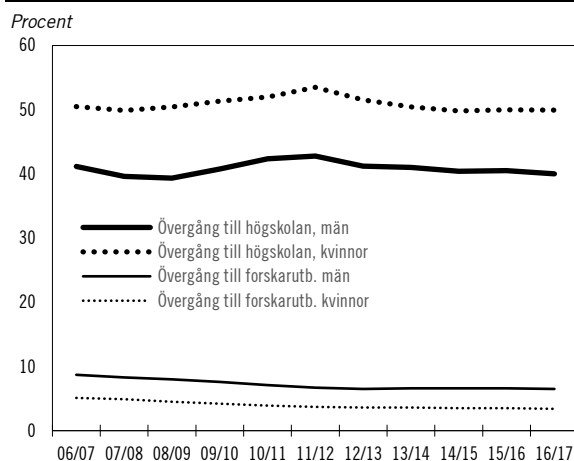
Diagram 2.5 Andelen flickor och pojkar som går över till gymnasieskolans nationella program

Diagram 2.6 Andel kvinnor och män som inom tre år går över till universitet och högskola samt till forskarutbildning

Anm.: Avser andelen som inom tre år går till högskolan av de som avslutat gymnasieskolan respektive andelen som inom fyra år går vidare till forskarutbildning bland de som examinerats från högskolans grundutbildning.
Källa: Statistiska centralbyrån.

Under de senaste åren har omkring 50 procent av kvinnorna och 40 procent av männen gått vidare från gymnasieskolan till universitet och högskolor inom tre år. Skillnaderna mellan kvinnor och män har varit relativt konstant runt tio procentenheter. Övergången från universitets- och högskoleutbildning till forskarutbildning har under samma period minskat något. Läsåret 2016/17 uppgick den till 6,5 procent för män och 3,4 procent för kvinnor. I antal räknat är skillnaden mellan män och kvinnor i forskarutbildningen betydligt mindre (se tabell 2.3).

Jämfört med toppåret 2011/12 vad gäller övergången till högskolan och 2006/07 vad gäller övergången till forskarutbildningen har dock benägenheten att gå vidare i högre utbildning minskat något. Det kan finnas flera orsaker till detta. En orsak kan vara den förbättrade konjunkturen men det kan också finnas andra strukturella förklaringar.

Indikator: Könsfördelningen bland nybörjare inom högskolans olika utbildningsinriktningar

En framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av en hög kvalitet bör också ha ett jämställt utbildningssystem. Könsstereotypa utbildningsval bör motverkas. Ett sätt att studera detta är att undersöka hur könsfördelningen ser ut bland de som påbörjar studier inom olika utbildningsinriktningar i högskolan.

Statistiken visar att utbildningsvalen i de flesta fall inte är lika könsstereotypa i Sverige som de är i andra OECD-länder. Inom fem av åtta ut-

bildningsinriktningar har Sverige en jämnare könsfördelning än vad OECD i genomsnitt har. Det är mest tydligt inom humaniora och konst, it-teknik och teknik, tillverkning och konstruktion där skillnaden mellan andelen kvinnor och män är tio procentenheter mindre i Sverige än i OECD som genomsnitt. Det är endast inom inriktningarna hälsa och välfärd och juridik och ekonomi som Sverige har en ojämnare könsfördelning bland nybörjare än vad den är i genomsnitt inom OECD.

Tabell 2.9 Könsfördelningen bland nybörjare inom högskolans olika utbildningsinriktningar, 2015

Utbildningsinriktning	Sverige		OECD	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Utbildning	75	25	79	21
Humaniora och konst	59	41	64	36
Samhällsvetenskap och journalistik	65	35	64	36
Juridik och ekonomi	61	39	56	44
Naturvetenskap och matematik	51	49	52	48
It-teknik	25	75	20	80
Teknik, tillverkning och konstruktion	29	71	24	76
Hälsa och välfärd	80	20	76	24

Källa: OECD.

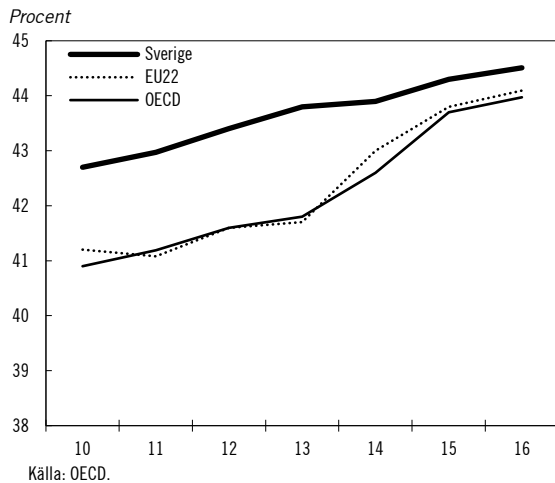
Bilden ser lite annorlunda ut sett till könsfördelningen bland de som examineras från högskolans olika utbildningsinriktningar. Där finns fler inriktningar inom vilka Sverige har en ojämnare könsfördelning än den genomsnittliga könsfördelningen inom OECD. Det tyder på att de som tillhör det underrepresenterade könet på en utbildning i mindre utsträckning fullföljer sin utbildning i Sverige jämfört med vad motsvarande personer i andra länder gör.

Indikator: Könsfördelningen bland undervisande och forskande personal i högskolan

Ett annat sätt att följa upp jämställdheten är att se hur könsfördelningen bland undervisande och forskande personal inom högskolan ser ut i Sverige jämfört med andra länder. Såväl i Sverige som i övriga OECD och inom EU22 är andelen kvinnor, bland den undervisande och forskande personalen i högskolan, mindre än andelen män. Den är dock något större i Sverige än i OECD som helhet och inom EU22. Under tidsperioden

2010–2013 ökade andelen ungefär lika mycket i Sverige som inom övriga OECD och EU22. Därefter har andelen kvinnor, genomsnittligt sett, ökat mer inom OECD och EU22 än vad den gjort i Sverige. Andra länder inom OECD och EU22 är därmed på god väg att komma i kapp Sverige vad gäller könsfördelningen bland undervisande och forskande personal.

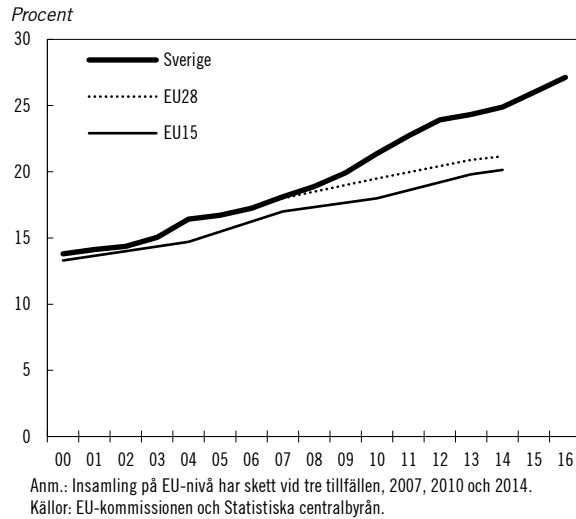
Diagram 2.7 Andelen kvinnor bland den forskande och undervisande personalen på universitet och högskola

Indikator: Könsfördelningen bland professorer

Ojämligheten mellan kvinnor och män är tydlig sett till könsfördelningen bland professorer. Andelen kvinliga professorer 2000 var i såväl Sverige som i EU28 och EU15 strax under 14 procent. Den har därefter fram till 2016 ökat till 27 procent i Sverige. Utvecklingen i riktning mot en jämnare könsfördelning har fram till 2014 – det senaste året för vilket statistik på EU-nivå finns att tillgå – varit snabbare i Sverige än i EU som helhet, i synnerhet efter 2008.

Diagram 2.8 Andelen professorer som är kvinnor

Indikatorer: EU:s utbildningspolitiska riktmärken

I bedömningen av hur Sverige står sig som kunskapsnation är det viktigt att även följa upp den överenskommelse som de europeiska utbildningsministrarna ingick i maj 2009. De enades då om ett ramverk med strategiska mål för EU:s utbildningspolitiska samarbete fram till 2020. De riktmärken som antogs var att:

- andelen 18–24-åringar som har mindre än två års gymnasieutbildning och som inte studerar ska vara mindre än 10 procent,
- andelen 30–34-åringar med minst två års eftergymnasial utbildning ska uppgå till minst 40 procent,
- andelen 15-åringar som är lågpresterande i läsförståelse, matematik och naturvetenskap ska vara lägre än 15 procent,
- andelen barn mellan fyra år och upp till obligatorisk skolstartsålder som går i förskola ska uppgå till minst 95 procent,
- andelen 25–64-åringar som deltagit i någon form av utbildning de senaste fyra veckorna ska uppgå till minst 15 procent,
- andelen 20–34-åringar som är sysselsatta tre år efter avlagd examen på gymnasial eller eftergymnasial nivå ska uppgå till minst 82 procent,
- andelen högskoleexaminerade som studerat utomlands under en period som omfattar minst 15 högskolepoäng ska uppgå till minst 20 procent,

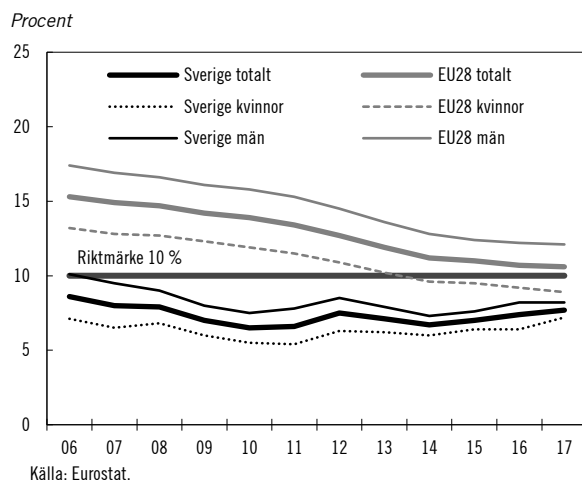
- andelen 18–34-åringar som deltar i en grundläggande yrkesutbildning och som studerat utomlands under minst två veckor ska uppgå till minst 6 procent.

Den metodutveckling som bedrivits för att mäta de två sista riktmärkena har ännu inte slutförts. Det finns därför, till skillnad mot övriga riktmärken, inte några tidsserier för dessa riktmärken som kan redovisa i denna proposition.

Indikator: Andel 18–24-åringar med mindre än två års gymnasieutbildning

Sverige har sedan länge uppfyllt målet om att andelen unga i åldern 18–24 år med mindre än två års gymnasieutbildning och som inte studerar ska vara mindre än 10 procent. Andelarna för både kvinnor och män har legat väl under 10 procent under de senaste tio åren. För EU i genomsnitt har kvinnor uppfyllt målet. För EU totalt och för män är målet ännu inte uppfyllt.

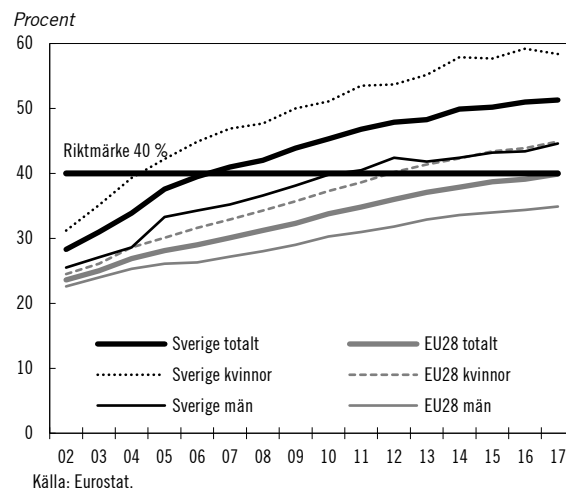
Diagram 2.9 Andelen kvinnor och män i åldern 18–24 år med mindre än två års gymnasieutbildning och som inte deltar i utbildning

Indikator: Andel 30–34-åringar med eftergymnasial utbildning

Sverige har också uppnått målet om att minst 40 procent av 30–34-åringar ska ha minst två års eftergymnasial utbildning. År 2017 uppgick andelen till 51,3 procent, för män var andelen 44,6 procent och för kvinnor 58,4 procent. Det innebär att Sverige överträffar det nationella målet att andelen ska ligga mellan 45 och 50 procent.

Diagram 2.10 Andel 30–34-åringar med minst två års eftergymnasial utbildning

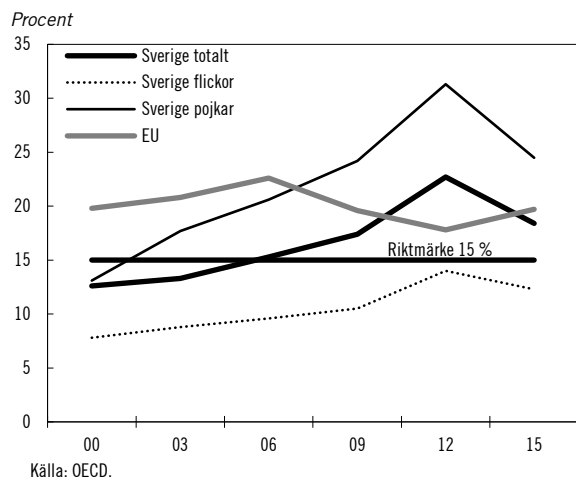

För EU som genomsnitt uppnår kvinnorna målet på 40 procent. EU-genomsnittet för båda könen ligger strax under målnivån med 39,9 procent.

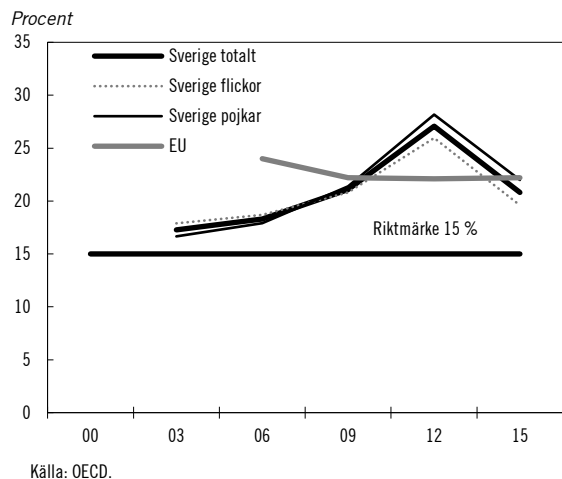
Indikator: Elever utan godtagbar baskompetens

Sverige har inte nått målet att högst 15 procent av 15-åringarna ska befinna sig på den lägsta prestationsnivån i läsförståelse, matematik och naturkunskap i OECD:s PISA-undersökning. Med lägsta prestationsnivå avses ett resultat under nivå 2 vilket är under den nivå som anses nödvändig för att klara sig i samhället. Andelen lågpresterande har ökat kontinuerligt ända fram till 2015 års PISA-undersökning då andelen för första gången minskade.

För EU i genomsnitt ökade andelen lågpresterande 15-åringar i läsförståelse från 17,8 procent 2012 till 19,7 procent 2015. I Sverige förbättrades elevernas resultat i alla ämnen vid 2015 års PISA-undersökning. I läsförståelse minskade andelen elever i Sverige som presterade på den lägsta prestationsnivån för både flickor och pojkar men fortfarande är det endast flickor i Sverige som uppnår EU-riktmärket. Andelen pojkar på den lägsta nivån var 24,5 procent, dvs. klart över riktmärket om högst 15 procent. Bland flickor var andelen 12,3 procent. Totalt för båda könen uppgick andelen lågpresterande till 18,4 procent vilket innebär att Sverige inte nådde EU-riktmärket i läsförståelse.

Diagram 2.11 Andel lågpresterande 15-åringar i läsförståelse

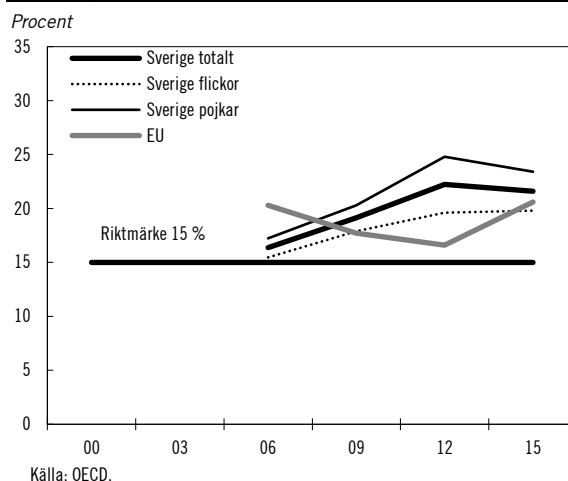
Även resultatet i matematik förbättrades för både flickor och pojkar i Sverige. Andelen lågpresterande pojkar minskade från 28,2 procent till 22,2 procent och andelen lågpresterande flickor minskade från 25,9 procent till 19,6 procent. Sverige uppnår dock fortfarande inte heller EU-riktmärket om högst 15 procent lågpresterande i matematik. För EU som helhet skedde en marginell ökning av andelen lågpresterande med 0,1 procentenheter.

Diagram 2.12 Andel lågpresterande 15-åringar i matematik

Resultaten i naturvetenskap blev också bättre för Sverige i PISA 2015 men förändringarna var mindre än i övriga ämnen och inte signifikanta. För flickor blev det en liten men inte signifikant ökning av andelen lågpresterande. Sammantaget uppnår Sverige inte riktmärket om färre än 15 procent lågpresterande i naturvetenskap.

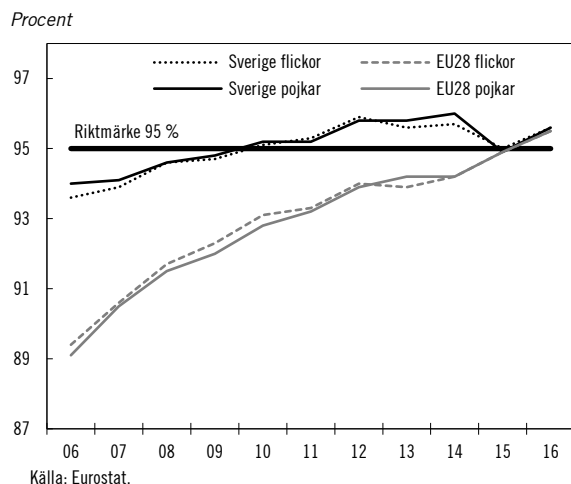
För EU som helhet försämrades resultatet och andelen lågpresterande ökade från 16,6 procent till 20,6 procent mellan PISA 2012 och

2015. Sammanfattningsvis visar PISA 2015 på en förbättring för Sverige som helhet men fortfarande uppnår endast flickor riktmärket i läsförståelse. I övriga ämnen uppnår varken Sverige eller EU riktmärket om andel lågpresterande. Könsskillnaderna har samtidigt minskat i Sverige i läsförståelse och naturvetenskap men har ökat i matematik.

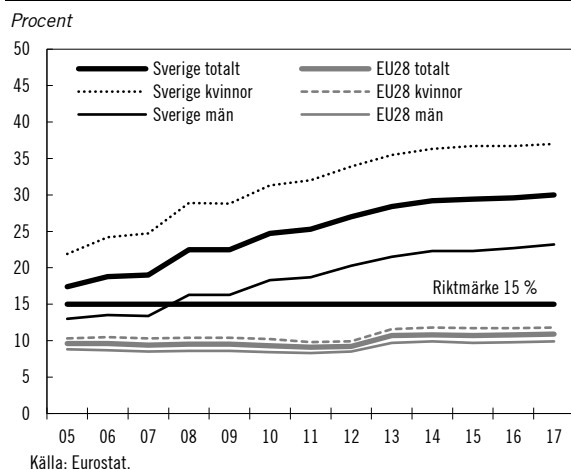
Diagram 2.13 Andel lågpresterande 15-åringar i naturvetenskap

Indikator: Andel barn i förskola från fyra år

Sverige bedöms uppnå målet om 95 procent barn i förskola från fyra år och uppåt. För både flickor och pojkar låg nivån strax kring riktmärket med 95,6 procent 2016. För EU i genomsnitt låg andelen barn i förskola i åldern fyra år och upp till skolstart på 95,5 procent dvs. nästan exakt samma nivå som i Sverige. Inom EU som helhet har andelen ökat påtagligt under en följd av år. I Sverige, där andelen tidigare var betydligt högre än inom EU som helhet, har utvecklingen stannat av och fallit tillbaka något under de senaste åren.

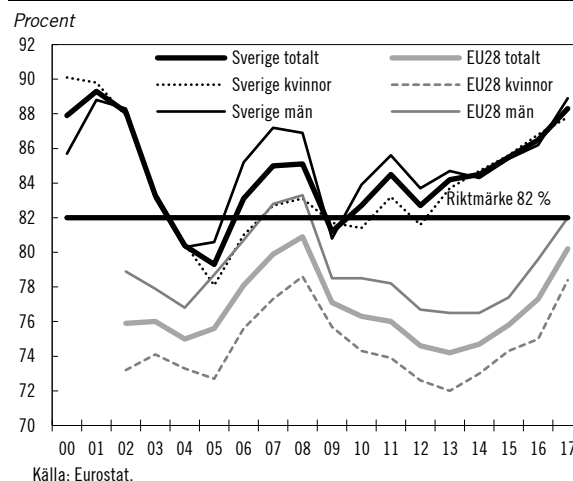
Diagram 2.14 Andel barn i förskola bland de som är i åldern fyra år och upp till skolstartsåldern**Indikator: Vuxnas deltagande i utbildning**

Målet om att minst 15 procent av alla vuxna i åldern 25–64 år ska delta i någon form av utbildning bedöms vara uppfyllt för svenskt vidkommande. På senare år har dock uppgången i Sverige avtagit. Bland kvinnor i Sverige har den genomsnittliga nivån legat relativt konstant kring 37 procent. Bland män var motsvarande andel 23,2 procent 2017. I Europa som helhet ligger nivåerna en bra bit under riktlinjen. För kvinnor var andelen 11,8 procent och för män 9,9 procent.

Diagram 2.15 Andel personer i åldern 25–64 år som deltar i någon form av utbildning**Indikator: Andel sysselsatta tre år efter examen**

Målet för andelen sysselsatta tre år efter examen är uppfyllt för svenskt vidkommande. Andelen sysselsatta tre år efter examen uppgick till 87,8

procent för kvinnor och 88,9 procent för män vilket vida överstiger riktlinjen på 82 procent. På europeisk nivå har andelen sysselsatta förbättrats påtagligt sedan 2013 men fortfarande ligger EU-genomsnittet under riktlinjen.

Diagram 2.16 Andel sysselsatta i åldern 20–34 år tre år efter gymnasial eller eftergymnasial examen**2.5 Resultatredovisning av lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet**

Utbildningsutskottet har framhållit att det är angeläget att få en samlad redovisning av skolans personalsituation (bet. 2014/15:UbU1). I följande avsnitt ges en sådan redovisning.

Definitioner och avgränsningar

I detta avsnitt redovisas lärar- och förskollärsituationen i de skolformer som ingår i skolväsendet, inklusive fritidshem (1 kap. 1 § skollagen [2010:800]). Annan pedagogisk personal är en personalgrupp som växer och därför redovisas även denna i utvalda delar.

2.5.1 Resultatredovisning och andra bedömningsgrunder

Nedan redovisas de indikatorer som används i resultatredovisningen av lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet. De utgår till stor del från de indikatorer som användes i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1). Utöver de

nedan nämnda indikatorerna redovisas även lärar- och personaltäteten.

Indikatorer för personalens utbildning

I resultatredovisningen nedan används fyra olika mått som resultatindikatorer för personalens utbildning. Dessa är:

- andel av personalen (årsarbetare) i förskola och fritidshem som har pedagogisk högskoleexamen,
- andel av lärarna (heltidstjänster) i obligatoriska skolformer som har pedagogisk högskoleexamen,
- andel av lärarna (heltidstjänster) i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som har pedagogisk högskoleexamen, och
- andel av lärarna (heltidstjänster) i kommunal vuxenutbildning (kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare särredovisas) och särskild utbildning för vuxna som har pedagogisk högskoleexamen.

Indikatorer för lärares legitimation och behörighet

I resultatredovisningen nedan används fyra mått för lärares legitimation och behörighet. Dessa är:

- andel lärare och förskollärare (heltidstjänster) i förskola med legitimation,
- andel lärare i obligatoriska skolformer (heltidstjänster) med legitimation och behörighet per ämne och nivå,
- andel lärare i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan (heltidstjänster) med legitimation och behörighet per ämne, och
- andel lärare i vuxenutbildningen (heltidstjänster) med legitimation och behörighet per ämne.

Indikatorer för lärar- och förskolläraryt utbildning

Ur ett personalförsörjningsperspektiv redovisas också uppgifter om utvecklingen på yrkesexamensprogrammen inom pedagogik och lärarutbildning. De indikatorer som används är:

- söktryck till yrkesexamensprogrammen (antal behöriga förstahandssökande per antagen),
- antalet nybörjarstudenter på yrkesexamensprogrammen, och
- antalet examinerade från yrkesexamensprogrammen.

Indikatorer för lärar- och förskolläraryt försörjning

I resultatredovisningen används två resultatindikatorer för att beskriva utvecklingen av lärar- och förskolläraryt försörjning:

- framtida rekryteringsbehov, examinationsbehov samt beräknad examination av lärare och förskollärare, och
- andel arbetsgivare som uppger brist på personal inom pedagogik och lärarutbildning.

2.5.2 Resultat

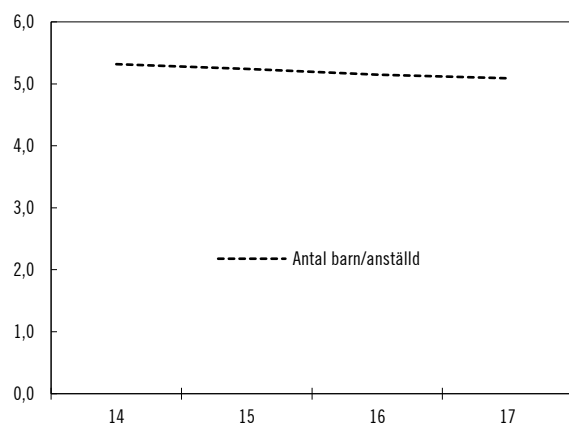
Personalsituationen i förskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Förskolan

Antalet anställda i arbete med barn i förskolan uppgick 2017 till 100 156 årsarbetare, en ökning med 2 847 årsarbetare (3 procent) sedan föregående år. Under samma period ökade antalet barn i förskolan med 8 771, en ökning med 2 procent. Som framgår av diagram 2.17 innebär detta att antalet barn per anställd (årsarbetare) har minskat med knappt 0,1 barn sedan föregående år.

Diagram 2.17 Antal barn per anställd (årsarbetare)

Antal barn/anställd

Anm.: Från och med hösten 2014 samlades uppgifter om barn och personal i förskola in på individnivå. Tidigare lämnades uppgifterna på grupp-nivå. Förändringen i hur uppgifterna samlas in kan påverka jämförbarheten av uppgifterna innan och efter 2014. Därför visas endast uppgifter fr.o.m. 2014 i diagrammet.

Källa: Skolverket.

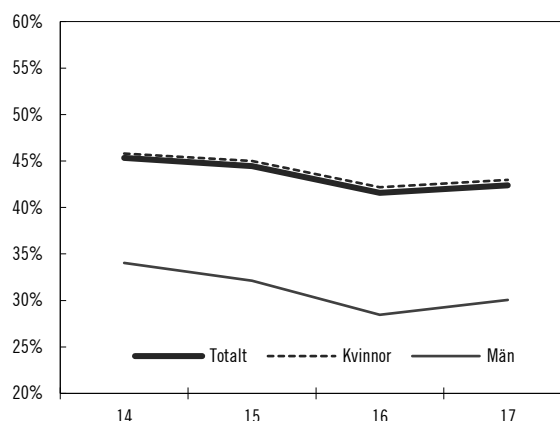
Könsfördelningen bland de anställda i förskolan är mycket ojämn och visar inga tecken på förändring över tid. Sedan läsåret 2014/15 har 96 procent av de anställda varit kvinnor och 4 procent män.

Lsåret 2017/18 hade 42 procent av de anställda i förskolan en pedagogisk högskoleexamen, 20 procent hade en gymnasial utbildning för arbete med barn och 8 procent viss pedagogisk utbildning, t.ex. ej avslutad gymnasial utbildning för arbete med barn. Totalt 30 procent saknade utbildning för arbete med barn. Andelen med en pedagogisk högskoleexamen har ökat med 1 procentenhet sedan föregående läsår (se diagram 2.18).

Andelen anställda med en förskollärlärolegitimation har minskat med 1 procentenhet sedan föregående läsår och låg läsåret 2017/18 på 40 procent.

Diagram 2.18 Andel anställda (årsarbetare) med en pedagogisk högskoleexamen

Andel (%)

Anm.: Axeln är bruten. Från och med hösten 2014 samlas uppgifter om barn och personal i förskola in på individnivå. Tidigare lämnades uppgifterna på grupp-nivå. Förändringen i hur uppgifterna samlas in kan påverka jämförbarheten av uppgifterna innan och efter 2014. Därför visas endast uppgifter fr.o.m. 2014 i diagrammet ovan.

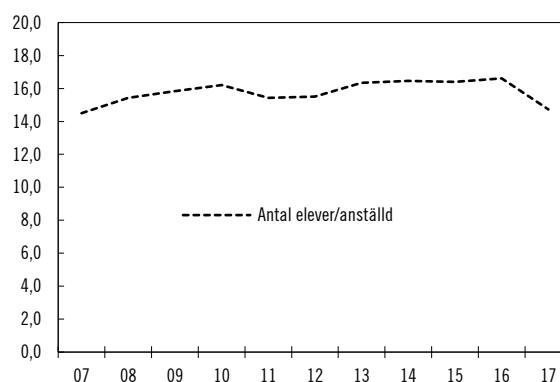
Källa: Skolverket.

Förskoleklassen

Antalet anställda i arbete med elever i förskoleklassen uppgick läsåret 2017/18 till 8 081 heltidstjänster, en ökning med 689 heltidstjänster (9 procent) sedan föregående läsår. Under samma period minskade antalet elever i förskoleklassen med 3 728, en minskning med 3 procent. Som framgår av diagram 2.19 innebär detta att antalet elever per anställd (heltidstjänst) har minskat från 16,6 till 14,7 det senaste året. Antalet elever per anställd är därmed nästan nere på samma nivå som läsåret 2007/08.

Diagram 2.19 Antal elever per anställd (heltidstjänster)

Antal elever/anställd

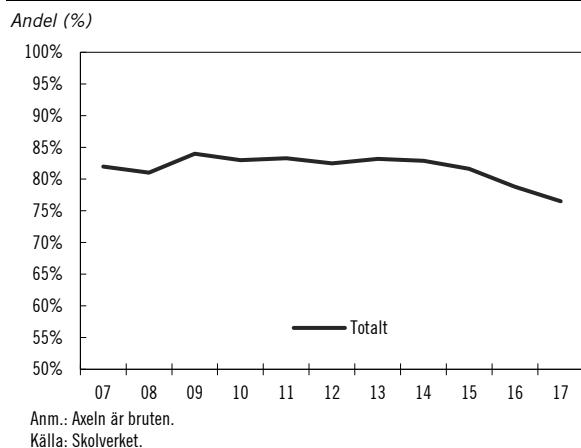
Källa: Skolverket.

Könsfördelningen bland de anställda i förskoleklassen är ojämn och visar inga tecken på förändring. Andelen anställda kvinnor läsåret 2017/18 var 93 procent.

Andelen anställda med en pedagogisk högskoleexamen har minskat kontinuerligt under den senaste femårsperioden, se diagram 2.20. Läsåret 2017/18 hade 77 procent av de anställda en pedagogisk högskoleexamen, en minskning med 7 procentenheter sedan läsåret 2013/14 och en minskning med 2 procentenheter sedan föregående läsår. Av de anställda i förskoleklassen hade 50 procent en förskollärarexamen, 22,5 procent en lärarexamen och 4,5 procent en fritidspedagogexamen.

Av de anställda i förskoleklassen som omfattas av legitimationskravet hade 84 procent en legitimation med relevant behörighet läsåret 2017/18. Då räknas endast de lärare som har sin huvudverksamhet i förskoleklassen. En del som arbetar i förskoleklassen arbetar även i andra verksamhetsformer.

Diagram 2.20 Andel anställda (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen

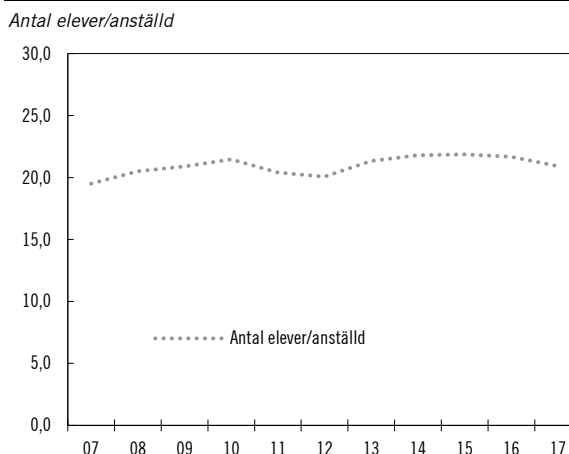

Fritidshemmet

Antalet anställda i arbete med elever i fritidshemmet uppgick läsåret 2017/18 till 23 150, en ökning med 1 101 heltidstjänster (5 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade antalet elever i fritidshemmet med 6 378, en ökning med 1 procent. Som framgår av diagram 2.21 innebär detta att antalet elever per anställd (heltidstjänst) har minskat från 21,7 till 20,9 det senaste året. Det är vanligt att personal som tjänstgör i fritidshem även tjänstgör i förskoleklass eller grundskola eller i båda dessa verksamheter.

Könsfördelningen bland de anställda i fritidshemmet har förändrats något över den senaste tioårsperioden. Lsåret 2017/18 var 70 procent av de anställda kvinnor, en minskning med 10 procentenheter sedan läsåret 2007/08.

Diagram 2.21 Antal elever per anställd (heltidstjänster)

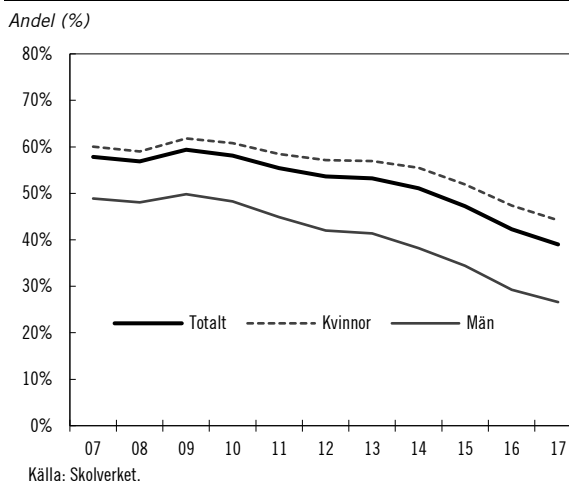

Källa: Skolverket.

Andelen anställda med en pedagogisk högskoleexamen har minskat kontinuerligt sedan läsåret 2009/10, se diagram 2.22. Lsåret 2017/18 hade 39 procent en pedagogisk högskoleexamen, en minskning med 20 procentenheter sedan 2009/10 och en minskning med tre procentenheter sedan förra läsåret.

För fritidshemmet saknas uppgifter om legitimationer.

Diagram 2.22 Andel anställda (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen

Personalsituationen i de obligatoriska skolornerna

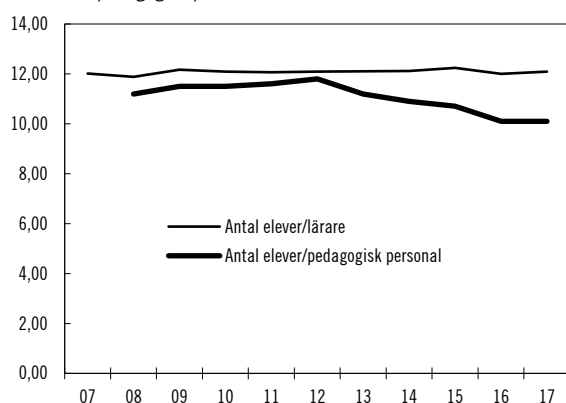
Grundskolan

Antalet lärare i grundskolan uppgick läsåret 2017/18 till 86 807 heltidstjänster, en ökning med 1 535 heltidstjänster (2 procent) sedan fö-

regående läsår. Under samma period ökade det totala antalet pedagogisk personal i grundskolan med 2 575 heltidstjänster, en ökning med 3 procent. Utöver ökningen i antal lärare har alltså även antalet annan pedagogisk personal, dvs. personal som har pedagogiska arbetsuppgifter men som inte bedriver egen undervisning, ökat sedan föregående läsår. Antalet elever i grundskolan har ökat med 25 534 sedan läsåret 2016/17, en ökning med 2 procent. Som framgår av diagram 2.23 innebär detta att antalet elever per lärare (heltidstjänst) varit stabilt sedan föregående år, en ökning med endast 0,1 elev. Även antalet elever per pedagogisk personal har varit stabilt det senaste året. Över den senaste femårsperioden har dock personaltätheten ökat och antalet elever per pedagogisk personal minskat med 1,1 elev.

Diagram 2.23 Antal elever per pedagogisk personal och per lärare (heltidstjänster)

Antal elever/pedagogisk personal

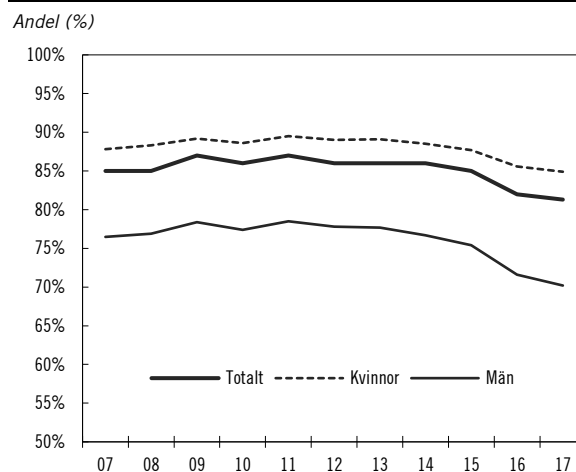
Källa: Skolverket.

Lsåret 2017/18 var 76 procent av lärarna i grundskolan kvinnor och 24 procent män. Den ojämna könsfördelningen bland lärarna i grundskolan har varit stabil under den senaste tioårsperioden.

Andelen lärare i grundskolan med en pedagogisk högskoleexamen har minskat de senaste tre åren som framgår av diagram 2.24. Lsåret 2017/18 hade 81 procent av lärarna en pedagogisk högskoleexamen, en minskning med 5 procentenheter sedan läsåret 2014/15 och en minskning med 1 procentenhet sedan föregående läsår.

Av de lärare i grundskolan som omfattas av legitimationskravet hade 71 procent en legitimation med relevant behörighet läsåret 2017/18. Denna andel är oförändrad sedan föregående läsår.

Diagram 2.24 Andel lärare (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen

Anm.: Axeln är bruten.

Källa: Skolverket.

Regionala skillnader

Det finns regionala skillnader när det gäller andelen lärare i grundskolan med en pedagogisk examen läsåret 2017/18. Andelen varierar mellan kommunerna med som lägst 56 procent till 98 procent som högst. Om man jämför andelen med en pedagogisk examen för olika kommungrupper så är det störst andel i mindre städer/tätorter (85 procent) och minst andel i landsbygdskommunerna (76 procent).

Tabell 2.10 Andel lärare (heltidstjänster) med pedagogisk examen i kommungrupper 2017/18

Procent

Kommungrupp	Andel
Storstäder	79
Pendlingskommun nära storstad	81
Större stad	82
Pendlingskommun nära större stad	84
Lågpendlingskommun nära större stad	81
Mindre stad/tätort	85
Pendlingskommun nära mindre stad/tätort	82
Landsbygdskommun	76
Landsbygdskommun med besöksnäring	83

Anm.: Avser heltidstjänster.

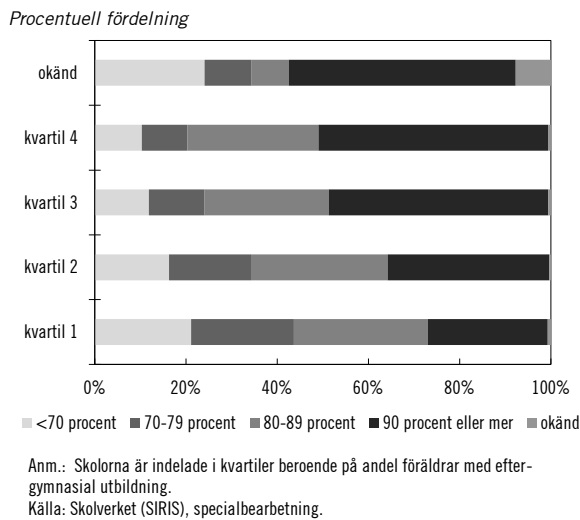
Källa: Skolverket (SIRIS).

Skillnader mellan skolor

Det finns drygt 4 800 grundskolor i Sverige. I drygt 500 av skolorna hade alla lärare en pedagogisk examen. I skolorna med minst andel lärare med pedagogisk examen var andelen mindre än 10 procent.

Läsåret 2017/18 ser man skillnader i andelen anställda med en pedagogisk högskoleexamen mellan skolor med olika andelar föräldrar med eftergymnasial utbildning. På de 25 procent skolor med störst andel föräldrar med eftergymnasial utbildning är det en stor del av lärarna som har en pedagogisk examen. I hälften av skolorna hade minst 90 procent av lärarna en pedagogisk examen. I de 25 procent skolor med minst andel föräldrar med eftergymnasial utbildning är det mindre vanligt med en så stor andel lärare med pedagogisk examen. I 26 procent av skolorna hade minst 90 procent av lärarna en pedagogisk examen. Detta illustreras i diagram 2.25. Kvartil 1 är de 25 procent skolor med minst andel föräldrar med eftergymnasial utbildning, kvartil 4 är de 25 procent skolor med störst andel föräldrar med eftergymnasial utbildning osv. För varje kvartil visas fördelning av skolor efter andel lärare med en pedagogisk högskoleexamen.

Diagram 2.25 Fördelning av skolor efter andel lärare med en pedagogisk högskoleexamen per kvartil av skolor med olika andel högutbildade föräldrar 2017/18

Skillnader mellan ämnen

Det finns också vissa skillnader i lärarnas behörigheter mellan olika ämnen. I tabell 2.11 sammanfattas andelen legitimerade och behöriga lärare per årskurs och ämne.

Tabell 2.11 Andel legitimerade och behöriga lärare per årskurs och ämne

Procent			
Ämne	Årskurs 1-3	Årskurs 4-6	Årskurs 7-9
Historia	62	69	81
Idrott och hälsa	67	76	80
Tyska		58	78
Bild	52	59	78
Franska		57	77
Svenska	88	78	75
Religionskunskap	61	67	73
Matematik	86	77	72
Samhällskunskap	65	67	70
Engelska	51	65	70
Kemi	68	70	70
Biologi	72	71	69
Musik	57	65	69
Hem- och konsumentkunskap		53	68
Fysik	68	70	65
Slöjd	58	63	65
Geografi	60	63	63
Spanska		52	62
Teknik	41	50	55
Svenska som andraspråk	72	38	45

Anm.: Avser heltidstjänster. Ämnena är rangordnade efter högst andel legitimerade och behöriga lärare i årskurs 7-9.
Källa: Skolverket.

Läsåret 2017/18 var andelen legitimerade och ämnesbehöriga lärare i årskurs 1-3 störst i svenska och matematik. Minst var den i teknik och engelska. I årskurs 4-6 var andelen legitimerade och ämnesbehöriga störst i svenska och matematik läsåret 2017/18. Minst var andelen i svenska som andraspråk och teknik. I årskurs 7-9 var andelen legitimerade och ämnesbehöriga störst i historia och idrott och hälsa läsåret 2017/18. Minst var andelen i svenska som andraspråk och teknik.

Grundsärskolan

Grundsärskolan riktar sig till elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav på grund av att de har en utvecklingsstörning.

Antalet lärare i grundsärskolan uppgick läsåret 2017/18 till 2 736 heltidstjänster, en ökning med 103 heltidstjänster (4 procent) sedan föregående

läsår. Under samma period ökade antalet elever i grundsärskolan med 668, en ökning med 7 procent. Detta innebär att antalet elever per lärare (heltidstjänst) har ökat från 3,8 till 3,9 det senaste året.

Könsfördelningen bland lärarna i grundsärskolan är ojämn och detta förhållande har varit stabilt över tid. Av lärarna var 85 procent kvinnor läsåret 2017/18.

Andelen lärare i grundsärskolan med en pedagogisk högskoleexamen har minskat kontinuerligt under den senaste femårsperioden. Läsåret 2017/18 hade 84 procent en pedagogisk högskoleexamen, en minskning med 4 procentenheter sedan läsåret 2013/14 och en minskning med 0,4 procentenheter sedan läsåret 2016/17.

Av lärarna i grundsärskolan som läsåret 2017/18 omfattades av legitimationskravet hade 15 procent legitimation och 15 procent relevant behörighet.

Specialskolan

Den tioåriga specialskolan riktar sig till elever som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan gå i grundskola eller grundsärskola. Det finns fem regionala och tre nationella skolor.

Antalet lärare i specialskolan uppgick läsåret 2017/18 till 217 heltidstjänster, en ökning med 27 heltidstjänster (14 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade antalet elever i specialskolan med 10, en ökning med 2 procent. Detta innebär att antalet elever per lärare (heltidstjänst) har minskat från 3,4 till 3,0 det senaste året.

Könsfördelningen bland lärare i specialskolan är ojämn. Läsåret 2017/18 var 76 procent av lärarna kvinnor och 24 procent var män. Andelen män har ökat med en procentenhet sedan föregående läsår.

Andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen har minskat från 83 procent till 76 procent mellan läsåren 2016/17 och 2017/18. Andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen läsåret 2017/18 var den minsta andelen under den gångna tioårsperioden.

Andelen lärare med legitimation och relevant behörighet var 30 procent läsåret 2017/18, en minskning med 6 procentenheter sedan föregående läsår men konstant i jämförelse med läsåret 2015/16.

Sameskolan

Sameskolan är en skolform för i huvudsak samiska barn och motsvarar grundskolans årskurs 1–6. Utbildningen ges i Gällivare, Jokkmokk, Karesuando, Kiruna och Tärnaby.

Antalet lärare i sameskolan uppgick till 36 heltidstjänster läsåret 2017/18, en ökning med 3 heltidstjänster (9 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade antalet elever i sameskolan med 6, en ökning med 4 procent. Detta innebär att antalet elever per lärare (heltidstjänst) har minskat det senaste läsåret.

Av lärarna i sameskolan är den absoluta majoriteten kvinnor.

Andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen har ökat från 62 procent till 73 procent mellan läsåren 2016/17 och 2017/18.

Uppgifter om andelen lärare med legitimation och relevant behörighet saknas för sameskolan.

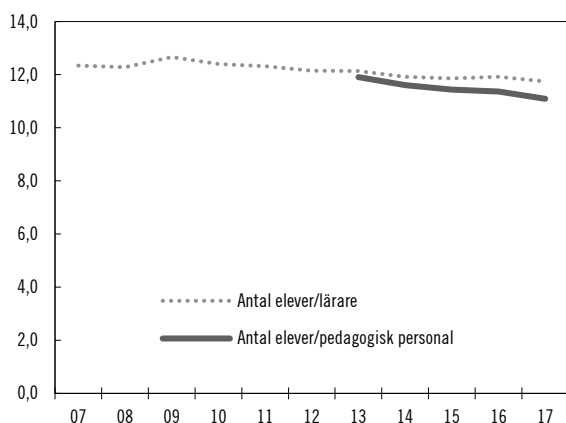
Personalsituationen i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Gymnasieskolan

Antalet lärare i gymnasieskolan uppgick läsåret 2017/18 till 29 619 heltidstjänster, en ökning med 774 heltidstjänster (3 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade det totala antalet pedagogisk personal i gymnasieskolan med 1 097 heltidstjänster, en ökning med 4 procent. Utöver ökningen av antal lärare har alltså även antalet annan pedagogisk personal, personal som har pedagogiska arbetsuppgifter men som inte bedriver egen undervisning, ökat sedan föregående läsår. Antalet elever i gymnasieskolan har ökat med 3 952 sedan läsåret 2016/17, en ökning med 1 procent. Som framgår av diagram 2.26 innebär detta att antalet elever per lärare har minskat med 0,2 elever. Lärartätheten i gymnasieskolan har alltså ökat. Även antalet elever per pedagogisk personal har minskat med 0,3 elever det senaste året.

Diagram 2.26 Antal elever per pedagogisk personal och per lärare

Antal elever/pedagogisk personal

Källa: Skolverket.

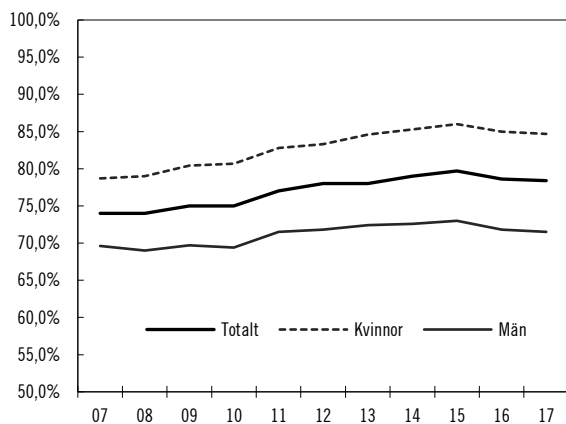
Läsåret 2017/18 var 52 procent av lärarna i gymnasieskolan kvinnor och 48 procent var män. Könsfördelningen bland lärarna i gymnasieskolan har inte ändrats sedan föregående läsår men åren dessförinnan ökade andelen kvinnor något.

Andelen lärare i gymnasieskolan med en pedagogisk högskoleexamen har minskat med 0,2 procentenheter sedan föregående läsår och var läsåret 2017/18 nere i 78,4 procent, se diagram 2.27.

Av de lärare i gymnasieskolan som omfattas av legitimationskravet hade 81 procent en legitimation med relevant behörighet läsåret 2017/18, en uppgång med 1 procentenhet sedan föregående läsår. I gymnasieskolan omfattas exempelvis yrkeslärarna av ett undantag från kravet på legitimation.

Diagram 2.27 Andel lärare med en pedagogisk högskoleexamen

Andel (%)

Anm.: Axeln är bruten. Uppgifter om andel lärare med legitimation med relevant behörighet är exklusive introduktionsprogrammen.

Källa: Skolverket.

Regionala skillnader

Gymnasieskolor finns i 90 procent av landets kommuner. Det är mindre vanligt med gymnasieskolor i pendlingskommuner nära större och mindre städer eller tätorter.

Andelen lärare med en pedagogisk examen varierar mellan kommunerna med som minst 30 procent och som mest 100 procent. Om man jämför andelen med en pedagogisk examen för olika kommungrupper är andelen störst i storstäder (82 procent) och pendlingskommuner nära storstäder (83 procent) och minst i landsbygdskommuner med besöksnäring (67 procent) och pendlingskommuner nära en mindre stad eller tätort (70 procent).

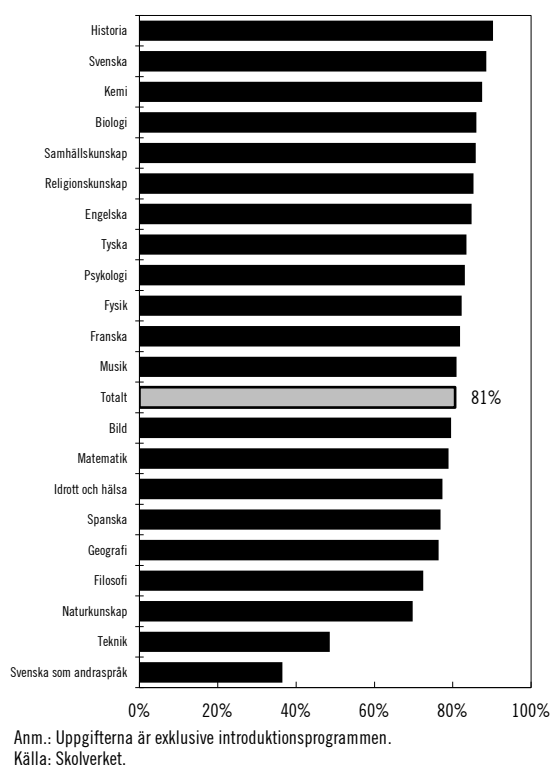
Tabell 2.12 Andel lärare med pedagogisk examen i kommungrupper 2017/18

Procent

Kommungrupp	Andel
Storstäder	82
Pendlingskommun nära storstad	83
Större stad	80
Pendlingskommun nära större stad	74
Lågpendlingskommun nära större stad	76
Mindre stad eller tätort	79
Pendlingskommun nära mindre stad eller tätort	70
Landsbygdskommun	71
Landsbygdskommun med besöksnäring	67

Skillnader mellan ämnen

Skillnader i lärarnas behörighetsgrad mellan olika ämnen är betydande. Som går att avläsa i diagram 2.28 fanns läsåret 2017/18 störst andel behöriga lärare i historia, svenska och kemi och minst andel behöriga i svenska som andraspråk och teknik. Eftersom det finns ett särskilt undantag från kravet på legitimation för lärare i yrkesämnen respektive modersmål har Skolverket valt att inte redovisa hur stor andel av dessa som är legitimerade.

Diagram 2.28 Andel legitimerade och behöriga lärare i vanliga ämnen

Gymnasiesärskolan

Antalet lärare i gymnasiesärskolan uppgick läsåret 2017/18 till 1 652 heltidstjänster, en ökning med 8 heltidstjänster (0,5 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade antalet elever i gymnasiesärskolan med 152, en ökning med 2,5 procent. Detta innebär att antalet elever per lärare har ökat med 0,1 elev det senaste året.

Lsåret 2017/18 var 69 procent av lärarna kvinnor och 31 procent män. Andelen lärare som är kvinnor har minskat med 1 procentenhet sedan föregående läsår.

Andelen lärare i gymnasiesärskolan med en pedagogisk högskoleexamen var 83 procent läsåret 2017/18. Detta är en minskning med en procentenhet sedan föregående läsår.

Av lärarna i gymnasiesärskolan som omfattas av legitimationskravet hade 21 procent en legitimation med relevant behörighet läsåret 2017/18, en ökning med 1 procentenhet sedan föregående läsår.

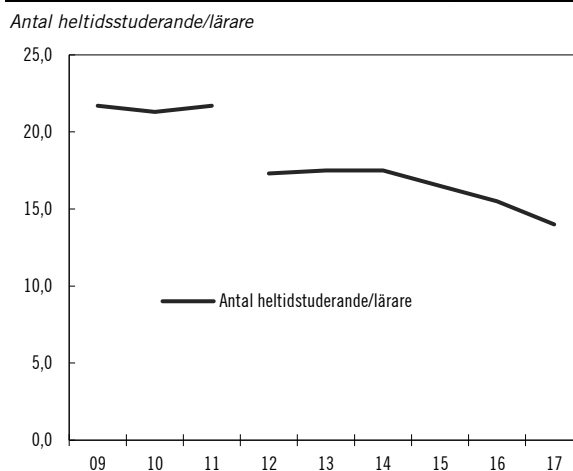
Personalsituationen i vuxenutbildningen

Den vuxenutbildning i Sverige som ingår i skolväsendet består av kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (sär-vux). Sedan den 1 juli 2016 ingår utbildning i svenska för invandrare (sfi) i komvux, men i det följande redovisas sfi respektive övrig komvux-utbildning var för sig.

Kommunal vuxenutbildning

Antalet lärare i komvux uppgick läsåret 2017/18 till 2 871, en ökning med 162 heltidstjänster (6 procent) sedan föregående läsår. Uppgifterna gäller för lärare som arbetar i komvux som anordnas av kommunerna. Lärare som bedriver undervisning i verksamhet som bedrivs på entreprenad omfattas inte av statistiken. Enligt Skolverket gick 54 procent av kursdeltagarna i komvux som anordnas av kommunerna så en stor del av komvux täcks inte av statistiken.

Antal heltidsstuderande elever per lärare har minskat och uppgick läsåret 2017/18 till 14 procent. Föregående läsår var antalet 15,5 heltidsstuderande per lärare. Även dessa uppgifter avser komvux i kommunal regi (se diagram 2.29).

Diagram 2.29 Antal heltidsstuderande elever per lärare

Anm.: Statistiken från 2012 omfattar endast elever och lärare i utbildning som ges av offentliga utbildningsanordnare, inte upphandlad verksamhet. Uppgifterna avser samtliga nivåer, dock ej sfi.
Källa: Skolverket.

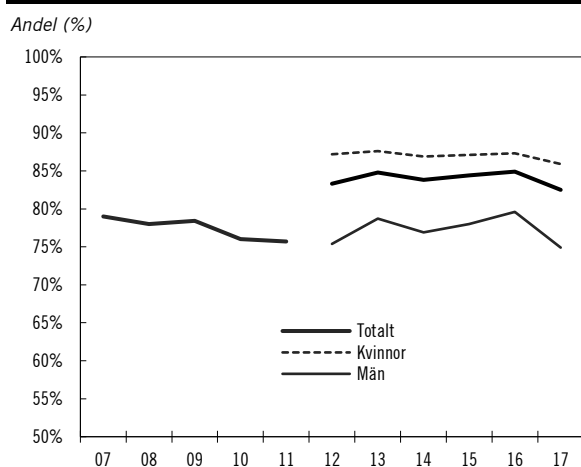
Lsåret 2017/18 var 69 procent av lärarna i komvux kvinnor och 31 procent män. Andelen kvinnor har minskat med 1 procentenhet sedan föregående läsår.

Som framgår av diagram 2.30 har andelen lärare i komvux med en pedagogisk högskoleexa-

men minskat med 2,4 procentenheter sedan föregående läsår. Läsåret 2017/18 hade 82,5 procent av lärarna en pedagogisk högskoleexamen. Uppgifterna redovisas endast för anordnare av vuxenutbildning i kommunal regi från 2012 och framåt.

Av de lärare i komvux som omfattas av legitimationskravet var 75,9 procent av lärarna som undervisar i komvux på grundläggande nivå behöriga för sina ämnen, medan 76,7 procent av lärarna som undervisar på den gymnasiala nivån var behöriga. Detta innebär en nedgång med 2,2 procentenheter respektive 3 procentenheter sedan föregående läsår.

Diagram 2.30 Andel lärare med en pedagogisk högskoleexamen

Anm.: Axeln är bruten. Uppgifter för komvux kan vara missvisande fr.o.m. 2012 eftersom det saknas fullständig information om lärare hos privata anordnare.
Källa: Skolverket.

Skillnader mellan ämnen

Som framgår av tabell 2.13 finns det betydande skillnader i kommunalt anställda lärares behörighetsgrad mellan olika ämnen. I komvux på grundläggande nivå har störst andel lärare behörighet i historia och minst andel lärare har behörighet i religionskunskap. I komvux på gymnasial nivå har störst andel lärare behörighet i kemi och minst andel lärare har behörighet i svenska som andraspråk.

Tabell 2.13 Andel legitimerade och behöriga lärare per grundläggande och gymnasial nivå och per ämne

Procent

Ämne	Grundläggande nivå	Gymnasial nivå
Kemi		95
Historia	88	90
Fysik		88
Religionskunskap	65	86
Svenska	83	85
Biologi		85
Engelska	81	85
Matematik	82	82
Samhällskunskap	78	79
Psykologi		78
Naturkunskap		71
Filosofi		71
Svenska som andraspråk	71	51

Anm.: Avser heltidstjänster. Endast ämnen med fler än 10 tjänstgörande lärare redovisas i tabellen. Ämnena är rangordnade efter högst andel legitimerade och behöriga lärare på gymnasial nivå.

Källa: Skolverket.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Antalet lärare i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) uppgick läsåret 2017/18 till 3 631 heltidstjänster, en ökning med 262 heltidstjänster (8 procent) sedan föregående läsår. Mellan kalenderåren 2016 och 2017 ökade antalet elever i sfi med 13 000 elever, en ökning med närmare 9 procent. Detta innebär att antalet elever per lärare under perioden ökade något, från 22,2 till 22,5 elever per lärare.

Läsåret 2017/18 var 81 procent av lärarna i sfi kvinnor och 19 procent män. Den ojämna könsfördelningen bland lärarna har inte förändrats sedan föregående läsår.

Av lärarna i sfi hade 71 procent en pedagogisk högskoleexamen läsåret 2017/18. Det är samma andel som föregående läsår men andelen har minskat med fem procentenheter sedan 2014/15.

Andelen lärare i sfi med legitimation och relevant behörighet låg kvar på 37 procent precis som föregående läsår.

Särskild utbildning för vuxna

Antalet lärare i särsvux uppgick läsåret 2017/18 till 267 heltidstjänster, en ökning med 8 heltidstjänster (3 procent) det senaste läsåret. Under samma period minskade antalet elever i särsvux med 275 elever, en minskning med 7 procent. Detta innebär att antalet elever per lärare har minskat med 1,5 elever sedan föregående läsår. Lärartätheten i särsvux har alltså ökat.

Av lärarna i särsvux var 81 procent kvinnor och 19 procent män läsåret 2017/18. Detta är en ökning av andelen kvinnor med en procentenhet sedan föregående läsår. Den ojämna könsfördelningen har därmed förstärkts.

Andelen lärare i särsvux med en pedagogisk högskoleexamen har ökat med en procentenhet sedan föregående läsår och låg läsåret 2017/18 på 89 procent.

Lsåret 2017/18 hade 38 procent av lärarna i särsvux legitimation och relevant behörighet, en uppgång med två procentenheter sedan föregående läsår.

Läro- och förskolläroarutbildning

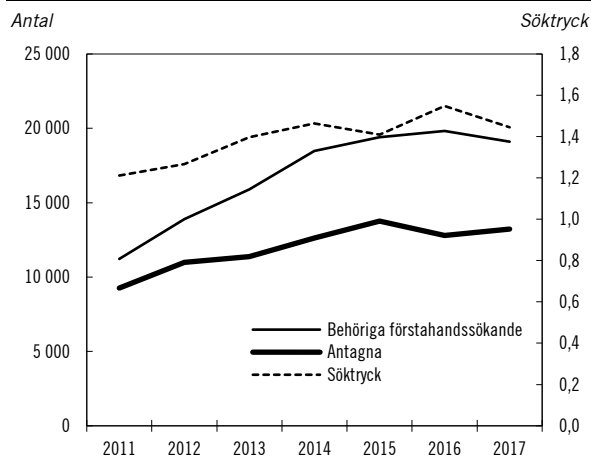
I det här avsnittet redovisas utvecklingen av antalet sökande och antagna till utbildningsprogram som leder till läro- eller förskolläroarexamina, dvs. folkhögskolläroarexamen, förskolläroarexamen, grundläroarexamen, specialläroarexamen, specialpedagogexamen, yrkesläroarexamen, ämnesläroarexamen och den tidigare läroarexamen. Även utvecklingen av antalet programnybörjare och antalet examinerade läroare och förskolläroare redovisas.

Sökande och antagna

I diagram 2.31 redovisas utvecklingen av antalet behöriga förstahandssökande, antalet antagna och söktrycket till läro- och förskolläroarutbildningarna höstterminerna 2011–2017. Antalet behöriga förstahandssökande har ökat kraftigt sedan de nya läro- och förskolläroarexamina infördes 2011. Antalet behöriga förstahandssökande höstterminen 2017 uppgick till 19 100 personer vilket är en ökning med 70 procent sedan 2011. Jämfört med höstterminen 2016 har dock antalet sökande minskat något.

Höstterminen 2017 antogs närmare 13 200 personer vilket motsvarar en ökning med 43 procent sedan 2011. Trots att antalet sökande har minskat något höstterminen 2017 jämfört med höstterminen 2016 har antalet antagna ökat med drygt 400.

Diagram 2.31 Antal behöriga förstahandssökande, antagna och söktryck till läro- och förskolläroarutbildningarna, höstterminerna

Anm.: Avser sökande och antagna till program folkhögskolläroarexamen, förskolläroarexamen, grundläroarexamen, specialläroarexamen, specialpedagogexamen, yrkesläroarexamen, ämnesläroarexamen och läroarexamen. Söktryck definieras som antal behöriga förstahandssökande per antagen.
Källa: Statistiska centralbyrån, Behöriga förstahandssökande och antagna till program efter inriktning – Tabeller och diagram.

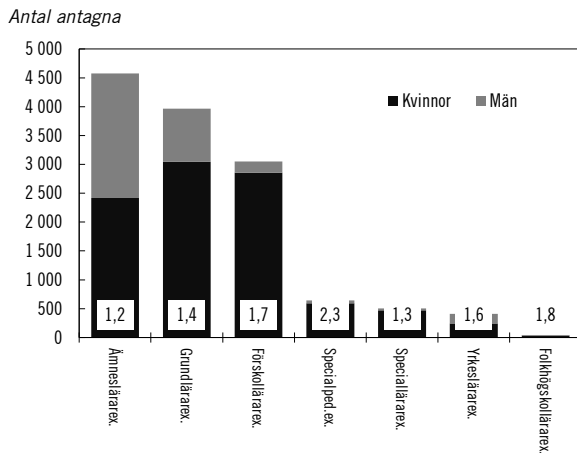
Ett vanligt mått att mäta efterfrågan på en utbildning är genom söktrycket. Söktrycket avser behöriga förstahandssökande per antagen. I och med att måttet relaterar till antalet antagna påverkas söktrycket om antalet antagna ökar (eller minskar). Om antalet antagna ökar kan söktrycket minska utan att benägenheten att söka till utbildningen förändras. Om man vill studera utvecklingen av intresset över tid för en utbildning är det bra att analysera söktrycket tillsammans med antal sökande och antal antagna. Söktrycket kan dock visa om efterfrågan på en utbildning är större än utbudet. Höstterminen 2017 var söktrycket 1,4 behöriga förstahandssökande per antagen till program inom pedagogik och läroarutbildning.

Det finns skillnader i antal sökande, antal antagna och söktryck mellan olika program. I diagram 2.32 visas antal antagna och söktryck per program höstterminen 2017. Antalet antagna är störst för ämnesläroarutbildningen. Där är också könsfördelningen jämnast med 53 procent kvinnor och 47 procent män bland de antagna. När det gäller övriga utbildningar är majoriteten av de antagna kvinnor. Mest skev är könsfördelningen bland de antagna till

förskolläraryrkesutbildningen och specialläraryrkesutbildningen, där 94 procent av de antagna är kvinnor.

Söktrycket skiljer sig åt mellan de olika programmen. Specialpedagogutbildningen hade högst söktryck med 2,3 behöriga förstahandssökande per antagen. Ämnesläraryrkesutbildningen hade lägst söktryck med 1,2 behöriga förstahandssökande per antagen.

Diagram 2.32 Antal antagna och söktryck per yrkes-examensprogram, höstterminen 2017

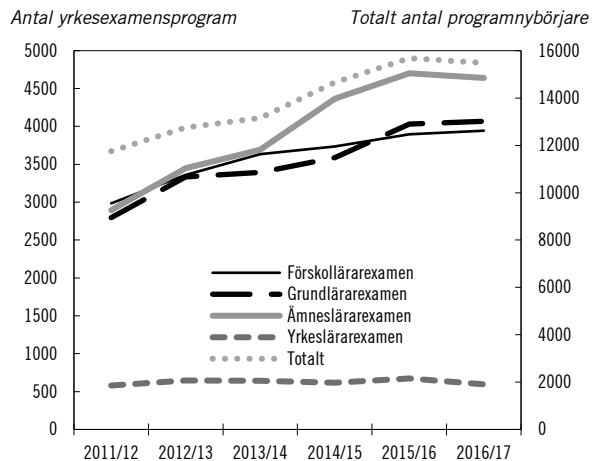
Anm.: Söktryck definieras som antal behöriga förstahandssökande per antagen och visas inom de vita rutorna i botten på varje stapel.

Källa: Statistiska centralbyrån, Behöriga förstahandssökande och antagna till program efter inriktning – Tabeller och diagram.

Programnybörjare

I diagram 2.33 redovisas antal programnybörjare läsåren 2011/12–2016/17, alltså de som har blivit antagna och också påbörjat utbildningen. Antalet nybörjare har ökat på de olika lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna sedan läsåret 2011/12 men ökningen har avtagit. Totalt sett var det närmare 15 500 programnybörjare på lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna läsåret 2016/17. Antalet programnybörjare har de senaste två läsåren legat på en hög nivå. Antalet har bara varit högre ett par läsår i början på 2000-talet. Annars har antalet programnybörjare varierat mellan 10 000 och 14 000 sedan mitten på 1990-talet och legat på ett snitt på 12 800 under perioden 1994/95–2015/16.

Diagram 2.33 Antal programnybörjare per yrkes-examensprogram

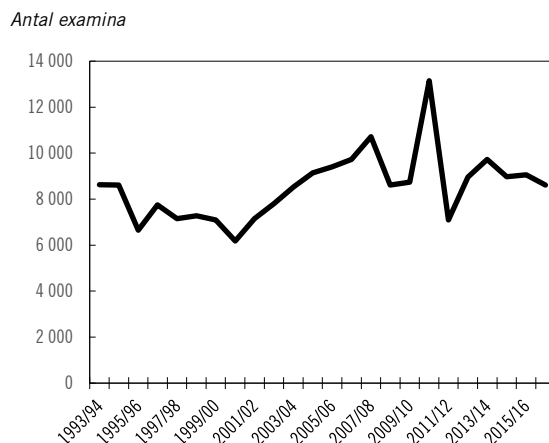
Anm.: På sekundäraxeln visas totalt antal programnybörjare på yrkes-examensprogram inom pedagogik och lärarutbildning (förskollärexamen, grundlärarexamen, yrkeslärarexamen, ämneslärarexamen, folkhögskollärearexamen, speciallärarexamen, specialpedagogexamen samt ospecificerad lärarexamen).

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Examinerade lärare och förskollärare

Diagram 2.34 visar antalet lärar- och förskolläraryrkesexamen som utfärdats sedan läsåret 1993/94. Under perioden har i genomsnitt 8 500 personer per år fått en sådan examen. Antalet examinerade var som lägst 2000/01 med omkring 6 200 examina medan antalet var som högst 2010/11 med drygt 13 000 examina. Att så många examinerades då har sannolikt att göra med det krav på legitimation för lärare och förskollärare som infördes 2011. Lsåret 2016/17 examinerades drygt 8 600 lärare.

Diagram 2.34 Antal lärar- och förskolläraryrkesexamen

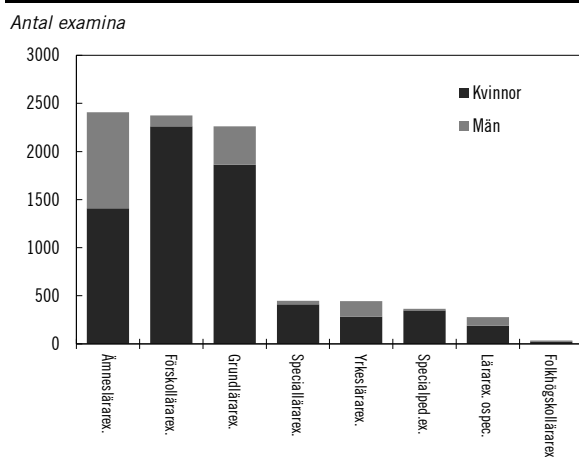

Anm.: Avser förskolläraryrkesexamen, grundläraryrkesexamen, läraryrkesexamen, folkhögskolläraryrkesexamen, ämnesläraryrkesexamen, yrkesläraryrkesexamen, specialläraryrkesexamen och specialpedagogexamen.

Källa: Statistiska centralbyrån, Antal examina efter SUN-inriktning, examenskategori, examen läsåren 1993/94–2016/17.

Diagram 2.35 visar antalet examinerade efter typ av yrkesexamina. Den vanligaste examen var ämneslärarexamen. Nästan lika många hade förskollärarexamen och grundlärarexamen. Könsfördelningen är ojämn bland de examinerade med totalt 79 procent kvinnor och 21 procent män. Jämnast var könsfördelningen bland examinerade ämneslärare, 59 procent kvinnor och 41 procent män medan de med förskollärarexamen utgjordes av 95 procent kvinnor och 5 procent män.

Diagram 2.35 Antal examina efter typ av yrkesexamina, 2016/17

Anm.: Ämneslärarexamen innehåller även lärarexamen mot ämneslärare. Grundlärarexamen innehåller även lärarexamen för grundskolans lägre åldrar. Lärarexamen ospec. innehåller övriga lärarexamina.

Källa: Statistiska centralbyrån, Antal examina efter SUN-inriktning, examenskategori, examen läsåret 1993/94–2016/17.

Läro- och förskolläroarsförsörjning

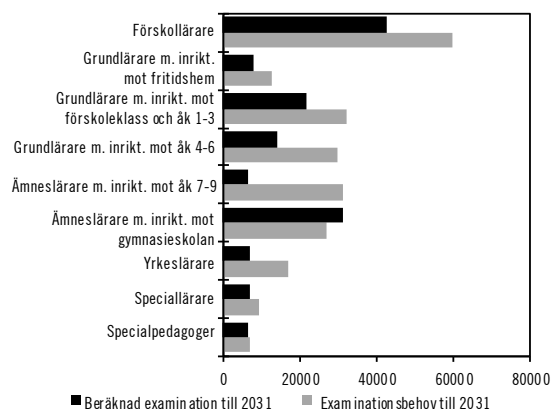
Skolverket har i uppdrag att i samarbete med Universitetskanslersämbetet ta fram återkommande prognoser över skolväsendets behov av lärare och förskollärare. Uppdraget redovisades första gången i december 2017 och ska även redovisas 2019 och 2021.

Skolverkets läroprognos 2017

Som diagram 2.36 visar väntas examinationsbehovet kraftigt överstiga den framtida beräknade examinationen till 2031. Antalet examinerade beräknas uppgå till cirka 145 000 personer fram till 2031. Samtidigt beräknas det framtida examinationsbehovet vara cirka 225 000. Detta leder till en bristsituation på cirka 80 000 lärare 2031. Enligt Skolverkets be-

räkningar kommer det 2031 att saknas ca 31 000 grundlärare, 20 000 ämneslärare, 17 500 förskollärare, 10 000 yrkeslärare samt 3 000 speciallärare och specialpedagoger.

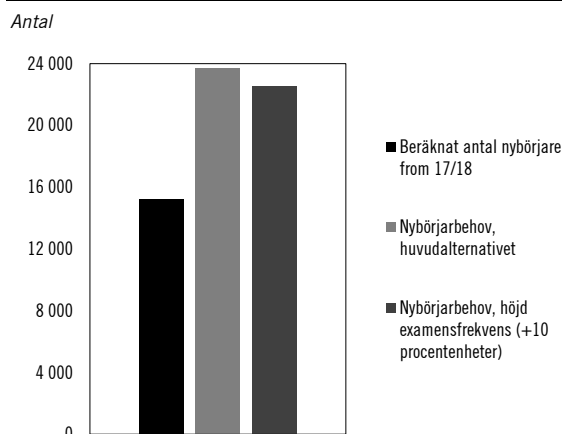
Diagram 2.36 Beräknat examinationsbehov och beräknad examination efter inriktning på läroutbildningen, 2017–2031

Källa: Skolverket, Redovisning av uppdrag att ta fram återkommande prognoser över behovet av förskollärare och olika läroarkategorier (2017).

Enligt Skolverkets prognos behöver det examineras omkring 15 100 lärare årligen för att täcka behovet till 2031. Under förutsättning att examensfrekvenserna ligger kvar på nuvarande nivåer krävs det i så fall i genomsnitt 23 700 nybörjare per år under hela prognosperioden (se diagram 2.37). Det är 8 500 fler än det beräknade årliga antalet nybörjare på 15 300 per år. Läroutbildningarna skulle alltså behöva vara betydligt större än i dag för att kunna tillgodose det framtida behovet av behöriga lärare i skolan. Skolverket har även beräknat det årliga nybörjarbehovet om examensfrekvensen ökade med tio procentenheter. Då skulle det behövas 22 500 nybörjare varje år för att täcka behovet av lärare och förskollärare fram till 2031.

Diagram 2.37 Beräknat årligt antal nybörjare samt nybörjarbehovet för att täcka behovet av lärare och förskollärare fram till 2031

Källa: Skolverket, Redovisning av uppdrag att ta fram återkommande prognoser över behovet av förskollärare och olika lärarkategorier (2017).

Huvudmännens bedömning av personalsituationen

Enligt Statistiska centralbyråns arbetskraftsbarometer är det en stor och tilltagande brist på såväl nyexaminerade som yrkeserfarna lärare och förskollärare inom de flesta inriktningar och ämnen. Arbetsgivare rapporterar särskilt stor brist på grundskollärare med inriktning mot senare årskurser inom matematik och naturorienterande ämnen (NO), speciallärare och specialpedagoger samt fritidspedagoger (se tabell 2.14).

Tabell 2.14 Andel arbetsgivare som uppger brist på nyexaminerade respektive yrkeserfaren personal inom pedagogik och lärarutbildning

Procent

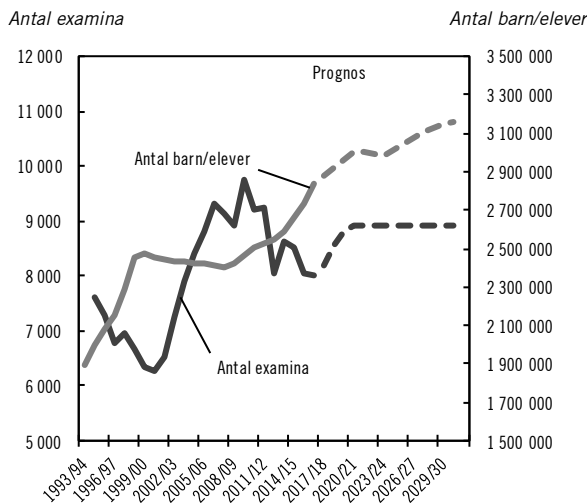
	Andel arbetsgivare som uppger brist på			
	nyutexaminerade		yrkeserfarna	
	2010	2017	2010	2017
Förskolläraryrkesutbildning	36	73	66	72
Fritidspedagogutbildning	75	93	72	96
Grundskolläraryrkesutbildning: Tidiga år	16	60	29	71
Grundskolläraryrkesutbildning: Senare år, matematik/NO	55	96	49	86
Grundskolläraryrkesutbildning: Senare år, språk/SO	32	80	43	72
Gymnasieläraryrkesutbildning: Matematik/naturvetenskap	38	71	56	61
Gymnasieläraryrkesutbildning: Historia/samhällskunskap	1	45	4	51
Gymnasieläraryrkesutbildning: Språkvetenskap	19	62	22	67
Speciallärar- och specialpedagogutbildning	43	94	28	82

Källa: Statistiska centralbyrån, Arbetskraftsbarometern 2010 och 2017.

Orsaker till bristen

Lärartillgången påverkas av befolkningsutveckling, antal som väljer att bli lärare och förskollärare, antal lärare som går i pension samt antal lärare som väljer att stanna kvar i yrket. Den största orsaken till den nuvarande lärarbristen och den beräknade framtida tilltagande bristen är att för få lärare examineras i förhållande till ökningen av antalet elever. Diagram 2.38 visar utvecklingen av antal barn och elever sedan början på 1990-talet samt motsvarande utveckling av antal utfärdade lärar- och förskolläraryrkesutbildning. Antalet barn och elever har ökat sedan slutet på 00-talet och kommer enligt prognoserna att fortsätta att öka framöver. Prognoserna tyder dock inte på motsvarande ökning av antalet examinerade lärare och förskollärare som fr.o.m. läsåret 2019/20 antas ligga runt 8 900. Det är visserligen något fler examinerade jämfört med det genomsnittliga antalet examinerade den senaste tioårsperioden då omkring 8 800 nya lärare och förskollärare examinerades årligen, men ökningen räcker inte.

Diagram 2.38 Antal examina med inriktning mot pedagogik och lärarutbildning samt totalt antal barn/elever i verksamhetsformerna

Anm.: Antal barn och elever i förskolan, fritidshem, grundskolan, gymnasieskolan, komvux och sfi (sfi endast t.o.m. 2021/22). Antal examinerade med yrkesexamen inom pedagogik och lärarutbildning exklusive examinerade speciallärare och specialpedagoger. Antalet i tre års glidande medelvärden.
Källor: Statistiska centralbyrån och Skolverket.

Antal lärare som går i pension kan också påverka lärarsituationen. I diagram 2.39 visas lärarnas åldersstruktur 2007, 2012 och 2017. För tio år sedan hade lärarna en betydligt äldre åldersstruktur än i dag vilket har medfört att relativt många lärare har gått i pension den senaste tioårsperioden, något som har bidragit

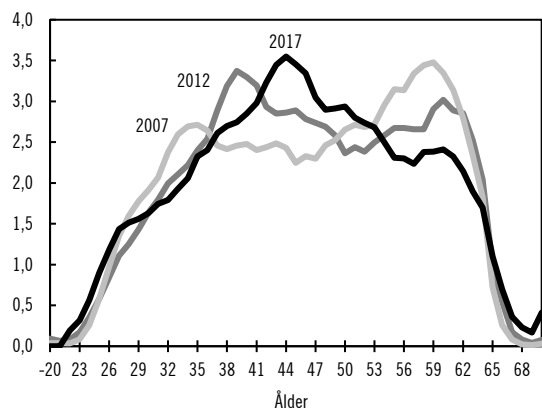
till lärarbristen. Den nuvarande lärarkåren har en yngre åldersstruktur och det är inte lika många pensionsavgångar att vänta den närmaste tioårsperioden.

Lärarnas åldersfördelning varierar mellan skolformerna. Två av tre lärare i grundskolan och specialskolan är yngre än 50 år, medan lärarna inom särsvux har en betydligt högre genomsnittsalder. Inom den skolformen är tre av fyra lärare 50 år eller äldre. Över 5 procent av de tjänstgörande lärarna inom vuxenutbildningen är äldre än 65 år.

Lärarbristen har sannolikt medfört att fler lärare arbetar längre upp i åldrarna. Under 2017 innehades närmare 4 000 heltidstjänster av lärare som var 65 år eller äldre. Motsvarande antal 2007 var 1 400 heltidstjänster.

Diagram 2.39 Lärarnas åldersstruktur

Procentuell fördelning

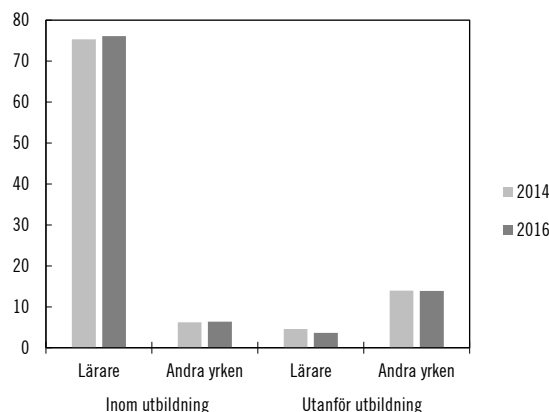

Anm.: Avser tjänstgörande lärare i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, komvux (inkl. sfi), specialskola och särsvux.
Källa: Skolverket, Lärarregistret.

En annan faktor som kan påverka lärarsituationen är antalet lärare som väljer att stanna kvar i yrket. Statistiska centralbyrån har kartlagt var på arbetsmarknaden som lärarutbildade finns. Det visar sig att de flesta lärarutbildade finns inom utbildningsbranschen, 82 procent. Det är en ökning med 1 procentenhet sedan 2014. Ytterligare 4 procent arbetar som lärare inom andra branscher än utbildning. Det betyder att 14 procent av de lärarutbildade, eller knappt 31 000, arbetar inom andra yrken utanför utbildningsbranschen. De vanligaste yrkena var inom vård och omsorg och inom offentlig förvaltning.

Diagram 2.40 Fördelning av lärarutbildade efter arbete inom respektive utanför utbildning

Procent

Anm.: Till utbildningsbranschen hör högskolor, folkhögskolor, yrkeshögskolan, gymnasieskolor, grundskolor, förskolor, kulturskolor och övriga utbildningsinstitut. Till lärare räknas personer som har yrket med krav på fördjupad högskolekompetens inom utbildning. Hit hör universitets- och högskolelärare, gymnasielärare, grundskollärare, fritidspedagoger, förskollärare och andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens.
Källa: Statistiska centralbyrån.

2.5.3 Statliga insatser

Nedan beskrivs beslutade, pågående och genomförda insatser för att påverka tillgången till utbildade lärare och förskollärare. Yrkets attraktionskraft är dock en fråga för både stat och skolhuvudmän.

Insatser för att stärka attraktionskraften i yrket

Nationell samling för läraryrket

I början av den nyligen avslutade mandatperioden togs initiativ till en nationell samling för läraryrket. Inom samlingen fördes en dialog med berörda parter. Den nationella samlingen hade ett fokus på att öka läraryrkets attraktionskraft, bl.a. genom statliga insatser för en höjning av lärares löner, kvalitetssatsningar på lärarutbildningarna, kompetensutveckling för lärare, investeringar i mer personal i grundskolan och andra åtgärder som ger läraren bättre förutsättningar att ge varje elev en undervisning av hög kvalitet.

Utredning för bättre förutsättningar för lärare, förskollärare, rektorer och förskolechefer att utföra sina uppdrag

Inom ramen för den nationella samlingen för läraryrket identifierades ett antal frågor som behövde utredas för att lämpliga åtgärder skulle kunna vidtas. Utredningen om en bättre skola

genom mer attraktiva skolprofessioner tillsattes därför 2016. Utredningen fick i uppdrag att lämna förslag som syftade till att ge bättre förutsättningar för lärare, förskollärare, rektorer och förskolechefer att utföra sina uppdrag samt att lämna nödvändiga författningsförslag. Utredningen arbetade i dialog med de medverkande i den nationella samlingen för läraryrket.

Den del av uppdraget som avsåg justeringar av legitimations- och behörighetsreglerna och om förskolechefer i förskolan bör benämnas rektorer i skollagen samt uppdraget att se över hur en god introduktion i lärar- och förskolläraryrkena kan säkras, redovisades i juni 2017 i delbetänkandet *Utbildning, undervisning och ledning – reformvård till stöd för en bättre skola* (SOU 2017:51) och remissbehandlades under hösten 2017.

I mars 2018 presenterades slutbetänkandet *Med undervisningsskicklighet i centrum – ett ramverk för lärares och rektorers professionella utveckling* (SOU 2018:17). Där redovisades den del av uppdraget som avsåg att se över hur lärare och förskollärare kan stärkas i sin profession, hur en god introduktion i lärar- och förskolläraryrkena kan säkras, vissa examina, karriärvägsreformen samt lärares, rektorers och förskolechefers administrativa arbetsböda. Slutbetänkandet remitterades under våren 2018.

Legitimation för lärare och förskollärare

Sedan den 1 juli 2011 har det varit möjligt för lärare och förskollärare att ansöka om legitimation hos Skolverket. Under 2017 inkom 15 206 nya ansökningar till Skolverket, vilket är en minskning jämfört med 2016. Minskningen beror till stor del på att antalet ansökningar grundade på en äldre examen har minskat.

Under 2017 fattade Skolverket cirka 16 300 beslut om lärar- eller förskollärlig legitimation. Av förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare framgår att beslut i ärenden om legitimation ska meddelas senast fyra månader efter det att alla handlingar som rör ansökan kommit in. I genomsnitt minskade handläggningstiden under 2017 från 80 till 49 dagar och för ärenden där den sökande har utländsk examen från 213 till 97 dagar.

Karriärvägar för lärare

Sedan 2013 har skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för särskilt yrkesskickliga lärare möjlighet att ansöka om statsbidrag från Skolverket.

Syftet med karriärstegsreformen är att möjliggöra för skickliga lärare att göra karriär utan att behöva lämna undervisningen. Karriärstegsreformen ska bidra till yrkets attraktionskraft, förbättrad undervisning och förbättrade studieresultat. En lärare kan göra karriär genom att utses till förstelärare eller lektor med därtill kopplat statsbidrag. Bidraget innebär ett genomsnittligt lönepåslag med 5 000 kronor per månad för en förstelärare och 10 000 kronor per månad för en lektor.

Sedan 2014 kan skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare i förskoleklasser och grundskolor i utanförskapsområden ansöka om extra statsbidrag, så att minst dubbelt så många förstelärare kan anställas i skolor i dessa områden.

Skolhuvudmän som gör insatser enligt särskilda överenskommelser inom ramen för bl.a. Skolverkets uppdrag om samverkan för bästa skola (U2015/03357/S) kan också sedan 2016 få ytterligare statsbidrag för att inrätta karriärsteg i form av förstelärare och lektorer. I detta fall kan statsbidrag även lämnas för insatser för personer i ledande befattning.

Under 2017 betalade Skolverket ut drygt 1,2 miljarder kronor i statsbidrag för förstelärare och lektorer. Statsbidraget finansierade löneökningar för cirka 15 000 förstelärare och 170 lektorer.

Under 2017 har sju huvudmän beviljats det extra statsbidraget till utanförskapsområden. Samtliga var kommunala huvudmän.

Av förstelärarna var 76 procent kvinnor och 24 procent män 2017. För lektorer var motsvarande andelar 57 respektive 43 procent. Inom ramen för det extra statsbidraget för karriärtjänster i utanförskapsområden var cirka 80 procent av förstelärarna kvinnor och 20 procent män.

Statskontoret har haft i uppdrag att följa upp och analysera hur reformen om inrättandet av karriärsteg för särskilt yrkesskickliga lärare har genomförts och fungerar (U2014/04127/S). Den första delrapporten lämnades i juni 2015 och visade att huvudmännens implementering av reformen verkade ligga i linje med intentionerna med reformen men att sättet karriärtjänsterna utformas på hos olika huvudmän varierar när det gäller både de enskilda uppdragen och villkoren för de lärare som innehar en karriärtjänst.

Den andra delrapporten visade att genomförandet av karriärvägsreformen endast till viss del har skapat förutsättningar för att nå målet om ett

attraktivare läraryrke och bättre kunskapsresultat.

När det gäller den del av reformen som rör statsbidrag för karriärsteg i utanförskapsområden (förordningen [2014:145] om extra statsbidrag till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare i förskoleklasser och grundskolor i utanförskapsområden) visar Statskontoret på flera problem i statsbidragets konstruktion, bl.a. bedöms inte de faktorer som styr urvalet av skolor som träffsäkra.

Den 1 februari 2017 lämnade Statskontoret sin tredje och sista delrapport. I den rapporten analyseras reformen utifrån rektorernas perspektiv. Rapporten visar att rektorerna inte är fullt lika positiva till reformen som huvudmännen men mer positiva än lärarna. Lärarna värderar generellt riskerna med reformen högre, men av aktörerna värderar rektorerna risken för splittring bland lärare högst. I rapporten konstateras också att lönespridningen har ökat och att det finns en koppling mellan reformen och lönespridning.

Även Riksrevisionens granskning av karriärstegsreformen och lärarlönelyftet (RiR 2017:18) kommer fram till liknande resultat som Statskontoret. Riksrevisionens övergripande bedömning är att granskningen visar att de lönemässiga målsättningarna med reformerna till stor del har uppnåtts hittills men att det skett till priset av ett försämrat arbetsklimat bland lärarna.

Lärarlönelyftet

Förordningen (2016:100) om statsbidrag för höjda löner till lärare och vissa andra personal-kategorier trädde i kraft i mars 2016. Det samlade lönelyft som följde av denna förordning uppgick under 2017 till 3 miljarder kronor. Syftet med detta lärarlönelyft var att öka läraryrkets attraktionskraft och därigenom kunskapsresultaten i skolan. Våren 2017 rekvirerade 979 av 1 072 möjliga huvudmän närmare 94 procent av bidragsramen. Det är en ökning på drygt tre procentenheter jämfört med hösten 2016. Sammanlagt har 66 978 lärare, förskollärare och fritidspedagoger fått i genomsnitt 2 594 kronor i löneökning per månad.

Lärarlönelyftet bygger på att huvudmännen fattar beslut om lönehöjningar lokalt. Modellen för satsningen har tagits fram i dialog med de centrala arbetsgivarorganisationerna inom skolan

och lärarnas och förskollärarnas fackliga organisationer.

Såväl Riksrevisionens granskning som Statskontorets uppföljning av Lärarlönelyftet (Statskontorets rapport 2017:21) visar att reformen har bidragit till kraftigt ökade löner för lärare. Statskontoret ska lämna ytterligare rapporter om satsningen 2019 och 2021.

Kampanj för lärar- och förskolläraryrkena

För att underlätta valet av utbildning för den som vill bli lärare eller förskollärare har Skolverket och Universitets- och högskolerådet fått i uppdrag att genomföra en informationsinsats som tydliggör vägarna in i lärar- och förskolläraryrkena och lärar- och förskolläraryrkenutbildningarna. Insatsen ska omfatta tillgängliga reguljära såväl som kompletterande utbildningsalternativ. Insatsen kan bygga vidare på den genomförda informationskampanjen ”För det vidare” (U2010/07661/S, U2012/06128/S). Uppdraget ska redovisas årligen till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 oktober.

Fler yrkeslärare genom engagemang från branscher

Många av de framtida yrkeslärarna är i dag yrkesverksamma i sina grundprofessioner. Skolverket har i uppdrag att genomföra insatser som bidrar till att stärka tillgången på yrkeslärare i gymnasieskolan och komvux. Skolverket ska redovisa genomförda insatser till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 31 mars 2020.

Webbutbildning för lärare och förskollärare som återvänder till yrket

Skolverket fick 2017 i uppdrag att utforma en webbaserad utbildning som ska syfta till att ge lärare och förskollärare som återvänder till yrket möjlighet att uppdatera sina kunskaper om styrdokument för svensk skola och förskola. Utfallet av utbildningen ska följas upp och analyseras och uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) i december 2020.

Praktiknära forskning för stärkt vetenskaplig grund i skolväsendet

Utbildningen inom skolväsendet ska enligt skollagen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Praktiknära forskning syftar till att utveckla och förbättra undervisningen i skolväsendet för att öka elever och förskolans

måluppfyllelse genom att generera sådan kunskap som har direkt nytta och användbarhet i verksamheten och som bl.a. kan bidra till att stärka utbildningens vetenskapliga grund. Forskningsfrågor formuleras utifrån professionens behov av kunskap om lärande och undervisning i ett visst ämne eller ämnesområde.

Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet och Karlstads universitet fick 2017 i uppdrag att planera och genomföra en försöksverksamhet i syfte att utveckla och pröva olika modeller för långsiktig samverkan mellan universitet och högskolor och huvudmän inom skolväsendet kring praktiktäna forskning. Försöksverksamheten ska utformas och genomföras i samverkan mellan ansvariga universitet, deltagande universitet och högskolor och skolhuvudmän. De ansvariga universiteten har bjudit in andra universitet och högskolor som är intresserade av och vill delta i försöksverksamheten. Totalt deltar 27 av 28 lärosäten med lärar- eller förskolläraryt utbildning i försöksverksamheten. Varje universitet och högskola ska samverka med flera skolhuvudmän.

Samtidigt tillsattes en utredning med uppdraget att föreslå hur universitet och högskolor och skolhuvudmän kan skapa långsiktig samverkan kring praktiktäna forskning. I mars 2018 överlämnade utredningen betänkandet Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring (SOU 2018:19). Betänkandet har remitterats.

Exempel på ytterligare insatser som kan påverka läraryrkets attraktionskraft

Nedan redovisas statliga fortbildningsinsatser som genomförs och som kan bidra till att stärka läraryrkets attraktionskraft även om insatserna i första hand syftar till att stärka kvaliteten i skolväsendet.

Statsbidrag för kompetensutveckling av yrkeslärare
Sedan 2012 finns ett statsbidrag för kompetensutveckling av verksamma yrkeslärare som bl.a. kan användas för att delta i verksamhet på en arbetsplats. Bidrag lämnas även för andra kompetensutvecklande insatser, som t.ex. certifieringskurser eller utbildningar om arbetsmiljöfrågor.

För 2017 avsattes 12,4 miljoner kronor för satsningen. Under 2017 beviljades 81 huvudmän bidrag och totalt fick 735 lärare kompetensutveckling med hjälp av bidraget.

Kompetensutveckling för lärare i nationella minoritetsspråk

Skolverket har sedan 2013 i uppdrag att förstärka tillgången på modersmålslärare i nationella minoritetsspråk. I det första uppdraget (A2013/02958/DISK) ingick att se till att en lämplig utbildning gjordes tillgänglig för att utbilda personer med goda kunskaper i ett nationellt minoritetsspråk så att minst tolv personer skulle bli verksamma som modersmålslärare. Uppdraget gällde i första hand samiska och meänkieli och verksamhet inom grundskola och gymnasieskola. I tilläggsuppdraget (A2014/03289/DISK) ingick att dels utöka antalet utbildningsplatser i samiska och meänkieli, dels se till att en motsvarande utbildning för minst åtta personer i romani chib anordnades. Uppdraget och utbildningstiden förlängdes samtidigt t.o.m. 2017.

Fler deltagare än beräknat påbörjade uppdragsutbildningarna. Intresset för utbildning i meänkieli är dock mycket begränsat. I syfte att främja huvudmäns förutsättningar att prioritera deltagande i utbildningarna fick därför Skolverket i juni 2015 i uppdrag att under ett år fördela bidrag till de huvudmän som har deltagare i insatserna (Ku2015/01721/DISK).

Skolverket ska vidare utreda och föreslå hur satsningen på att förstärka tillgången på lärare i de nationella minoritetsspråken i framtiden, inom befintliga ramar, ska kunna inkorporeras i andra aktörers verksamhet. Skolverket redovisade ett sådant förslag i december 2017.

Skolverket lämnade den 23 mars 2018 en slutrapport avseende uppdragen (Ku2018/00758/DISK). För att förbättra villkoren för fortbildningsinsatser i samiska och därmed öka graden av behöriga lärare har Skolverket fått i uppdrag att utveckla, tillgängliggöra och finansiera uppdragsutbildningar för att öka graden av behöriga lärare i samiska. Skolverket ska hålla Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) löpande informerat om uppdraget.

Fortbildning för rektorer

Hösten 2016 startade den sjätte kursomgången av en särskild fortbildning för rektorer med fokus på pedagogiskt ledarskap (U2011/01195/S).

Fortbildningen omfattar 7,5 högskolepoäng och läses under ett år. Målgruppen är de rektorer som har gått den statliga befattningsutbildningen för rektorer.

Skolverket har genom överenskommelser uppdragit åt sex lärosäten att anordna fortbildningen. En relativt stor andel av de antagna, 18 procent, har avbrutit eller begärt uppehåll under året. Skolverkets bedömning är att detta beror på en kombination av rektorers höga arbetsbörda, att utbildningen är en påbyggnad på rektorsprogrammet och att den ges på avancerad nivå. Samtidigt visar Skolverkets utvärdering att 94 procent av deltagarna uppger att de får det stöd de behöver i utbildningen.

Av de rektorer som har genomfört fortbildningen under kursomgången höstterminen 2016 och vårterminen 2017 har 56 procent slutfört den med godkänt resultat (31 oktober 2017).

Fortbildning för förskolechefer

I juni 2015 fick Skolverket i uppdrag att svara för fortbildning för förskolechefer (U2015/03528/S). Fortbildningen omfattar 7,5 högskolepoäng och inriktas i likhet med fortbildningen för rektorer mot styrnings- och ledarskapsfrågor. Syftet är att ge förskolechefer bättre förutsättningar att utveckla sitt pedagogiska ledarskap.

Skolverket har genom överenskommelser uppdragit åt sju lärosäten att anordna fortbildning för förskolechefer. Den första kursomgången startade i november 2015. Av Skolverkets årsredovisning 2017 framgår att 265 personer deltog i utbildningen läsåret 2016/17, vilket är 50 fler deltagare än föregående läsår.

Enligt Skolverkets årsredovisning är 84 procent av deltagarna nöjda med utbildningen.

Utbildningsvägar till behörighetsgivande examen

För att få legitimation som lärare eller förskollärare krävs en behörighetsgivande examen. I detta avsnitt redogörs för olika utbildningsvägar som kan leda till en sådan examen samt insatser som leder till en utökad behörighet för de som redan är legitimerade.

Läro- och förskolläro- utbildningar med hög kvalitet

Universitetskanslersämbetet (UKÄ), som har till uppgift att kvalitetssäkra all högre utbildning, har under 2017 genomfört en pilotutvärdering av

ett urval förskolläro- och grundläro- utbildningar. Syftet var att testa den nya utvärderingsmetoden för utbildningar för att avgöra vad som eventuellt bör förändras och förtydligas inför ordinarie utvärderingar. Åtta utbildningar ingick i utvärderingen och sex utbildningar fick omdömet hög kvalitet och två utbildningar fick bedömningen ifrågasatt kvalitet. UKÄ har därefter under våren 2018 startat en utvärdering av kvaliteten på samtliga förskolläro- och grundläro- utbildningar. De första resultaten av utvärderingen kommer under 2019. De två utbildningar som fick omdömet ifrågasatt kvalitet kommer att utvärderas på nytt i den ordinarie omgången. Under hösten 2018 påbörjar UKÄ också en utvärdering av kvaliteten på ämnesläro- utbildningar med inriktning mot arbete i grundskolan årskurs 7–9 och gymnasieskolan.

De verksamhetsförlagda utbildningsdelarna

För att utveckla de verksamhetsförlagda delarna i läro- och förskolläro- utbildningarna pågår under perioden 2014–2019 en försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor. Totalt 16 universitet och högskolor deltar. Syftet är att höja kvaliteten ytterligare bl.a. genom att koncentrera studenterna till ett begränsat antal skolor och förskolor där handledning ges av lärare och förskollärare med handledarutbildning. Särskilda medel finns avsatta för försöksverksamheten. För 2017 avsattes cirka 44 miljoner kronor. UKÄ har i uppdrag att följa upp och utvärdera om och i så fall på vilket sätt försöksverksamheten bidrar till att höja kvaliteten inom den verksamhetsförlagda utbildningen. Uppdraget delredovisades i december 2017. UKÄ konstaterar utifrån resultaten i delrapporten att en nära samverkan mellan lärosätena och övningsskolor på flera sätt bidragit till högre kvalitet i verksamhetsförlagd utbildning (rapport 2017:13). UKÄ ska slutredovisa uppdraget i april 2020.

Medel för ökad utbildningskvalitet

För att stärka kvaliteten i läro- och förskolläro- utbildningarna har ytterligare medel, totalt 875 miljoner kronor, avsatts för att ersättningsbeloppet för humaniora, samhällsvetenskap, teologi, juridik och läro- och förskolläro- utbildningarna ska kunna höjas under perioden 2015–2018. Medlen ska bl.a. användas för att öka andelen läro- led tid på utbildningar inom dessa områden. I budgetpropositionen för 2018

aviserades en förlängning av satsningen till och med 2020.

Försöksverksamhet med lämplighetsbedömning
Universitets- och högskolerådet (UHR) fick 2014 i uppdrag att samordna en försöksverksamhet med lämplighetsbedömning vid antagning till lärar- och förskolläraryrket. Linnéuniversitetet och Stiftelsen Högskolan i Jönköping deltar i försöksverksamheten. Under 2015 anordnades en provomgång och under 2016 antogs studenter till grundläraryrket och förskolläraryrket med lämplighetsbedömning. UHR lämnade i maj 2018 en slutredovisning av försöksverksamheten där det noteras en generell brist på positiva effekter. UHR konstaterar dock samtidigt att studenterna endast har gått tre terminer av utbildningen och att lärosätena har gjort många erfarenheter som kan användas vid en vidareutveckling av användningen av lämplighetsbedömningar.

Fler platser inom lärar- och förskolläraryrket

Under 2015 och 2016 tillfördes universitet och högskolor i hela landet medel för att fler ska kunna genomgå högskoleutbildning. Som ett svar på den stora brist på högskoleutbildad arbetskraft som råder i skolväsendet har en del av dessa medel vigts för en utbyggnad av lärar- och förskolläraryrket. Totalt ska lärar- och förskolläraryrket byggas ut med 2 300 nybörjarplatser (se tabell 2.15). I enlighet med en avisering i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 16 avsnitt 4.1.7) avsattes också medel för att utöka specialläraryrket med 100 utbildningsplatser fr.o.m. 2015.

Tabell 2.15 Satsning på vissa bristyrken

Utbyggnad 2015–2016 av lärar- och förskolläraryrket

Utbildning	Antal nybörjarplatser
Förskolläraryrket	800
Grundläraryrket, F-3	700
Kompletterande pedagogisk utbildning	500
Specialläraryrket och specialpedagogutbildning	300
Totalt	2 300

I enlighet med förslag i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 16) har det

beslutats om utbyggnad av lärar- och förskolläraryrket om 970 nybörjarplatser fr.o.m. 2017. Fördelningen av antalet nybörjarplatser per utbildningsinriktning framgår av tabell 2.16.

Tabell 2.16 Satsning på vissa bristyrken

I budgetpropositionen för 2017 föreslagna utbyggnad av lärar- och förskolläraryrket

Utbildning	Antal nybörjarplatser
Förskolläraryrket	200
KPU	160
Grundläraryrket	400
Ämnesläraryrket	210
Totalt	970

Som framgår av avsnitt 9.2 innebär de principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition att de tidigare beräknade tillskotten för fortsatt utbyggnad av förskolläraryrket och lärarutbildningar uteblir. Det medför att den ökning av antalet helårsstudenter respektive nybörjare, som har angivits i vårändringsbudgeten 2015 och budgetpropositionen för 2017, inte längre gäller.

För att underlätta för bl.a. lärosätena i deras uppdrag att planera sitt utbildningsutbud så att det svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov har Skolverket som ovan nämnts fått i uppdrag att i samarbete med UKÄ ta fram återkommande prognoser över skolans och förskolans behov av lärare och förskollärare (U2016/02335/S). Den första prognosen redovisades i december 2017 och redovisning ska även ske 2019 och 2021.

Särskild kompletterande pedagogisk utbildning

För att öka rekryteringen av ämneslärare, särskilt i matematik, naturorienterade ämnen och teknik, pågår försöksverksamheter med särskild kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen (KPU) vid ett antal universitet och högskolor.

Sedan 2015 driver Göteborgs universitet tillsammans med Göteborgs kommun projektet Brobyggaren i syfte att utveckla såväl lärarutbildning och verka för skolutveckling som att stärka samverkan mellan lärosäte och skolväsende. Projektet ska rekrytera och utbilda fler behöriga ämneslärare inom matematik, naturvetenskap och teknik. Utbildningen ges med 125 procents studietakt och studenterna läser kurser även under delar av sommarmånaderna. Under

2017 antogs 40 studenter. Försöksverksamheten finansieras delvis med särskilda medel. Göteborgs universitet får 4,75 miljoner kronor för 2018. Brobyggaren har under 2018 utökats med estetiska ämnen, språk och slöjd.

Karlstads universitet och Högskolan i Halmstad bedriver sedan 2013 en försöksverksamhet med särskild KPU för studenter med en examen och som har genomfört tidigare studier med goda studieresultat. Sedan 2017 deltar även Luleå tekniska universitet. Utbildningen ger möjlighet att studera och samtidigt arbeta i en skola med låg måluppfyllelse. Utbildningen som är två år anordnas tillsammans med stiftelsen Teach for Sweden. Under 2017 sökte 551 studenter till utbildningen varav 202 antogs. Teach for Sweden har under 2018 utökats med språkämnen.

Inom ramen för projektet Ämnesdidaktisk KPU arbetar Högskolan i Halmstad med att öka rekryteringen av lärare i matematik, naturvetenskap och teknik. Under 2017 fick högskolan 514 000 kronor för marknadsförings- och rekryteringsinsatser avseende utbildningen.

Kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade

Stockholms universitet fick tillsammans med Kungl. Tekniska högskolan, Umeå universitet och Karlstads universitet i maj 2016 i uppdrag att under perioden 2016–2021 anordna kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå. Syftet är att fler personer med forskarexamen ska anställas i skolan, särskilt inom ämnena matematik, biologi, kemi, fysik och teknik. För att stimulera personer att påbörja och slutföra utbildningen har lärosätena också i uppdrag att administrera det utbildningsbidrag på 25 000 kronor i månaden som ska lämnas till de studerande. Läsåret 2015/16 fanns det enligt Skolverket 239 lektorer i grundskolan, gymnasieskolan och i vuxenutbildningen. Majoriteten av dessa, 200 lektorer, fanns i gymnasieskolan. Uppfylls målet att 50 studenter per år genomgår utbildningen under fyra år kommer den nya satsningen att medföra en fördubbling av antalet lektorer i den svenska skolan.

Vidareutbildning av yrkesverksamma lärare utan behörighetsgivande examen

För att ge yrkesverksamma lärare och förskollärare en möjlighet att få legitimation och uppnå behörighet pågår sedan 2007 satsningen Vidare-

utbildning av lärare som saknar lärarexamen (VAL).

Sju universitet och högskolor har i uppdrag att bedriva utbildning enligt förordningen (2011:689) om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare och förskollärare som saknar lärar- eller förskollärarexamen. För 2017 avsattes 143 miljoner kronor för verksamheten. Lärosätena har sedan 2011 också i uppdrag att erbjuda andra lärosäten vägledning i fråga om bedömning av tidigare utbildning och verksamhet samt studieplanering för att medverka till en likvärdig behandling av personer som påbörjat en utbildning till lärare eller förskollärare enligt äldre bestämmelser och som önskar få en examen.

Inför antagningen till höstterminen 2017 inkom drygt 1 761 ansökningar till VAL. Av de sökande registrerades 779 studenter på aktuella kurser. Totalt var 1 975 studenter aktiva i VAL höstterminen 2017. För att fler ska ges möjlighet att gå utbildningen och bli behöriga lärare beslutades det 2016 om en förlängning av satsningen. Det innebär att VAL-förordningens giltighet har förlängts t.o.m. den 30 juni 2030 och att tiden för senaste antagning till utbildning enligt förordningen har förlängts till den 30 juni 2026.

Kompletterande utbildning för personer med utländsk lärarutbildning

För att ge personer med en avslutad utländsk lärarutbildning möjlighet till kompletterande utbildning har sedan 2007 särskilda medel avsatts för kompletterande förskolläro- och lärarutbildning. Utbildningarna brukar kallas Utländska lärares vidareutbildning (ULV). Syftet är att ta till vara kompetensen hos personer med utländsk lärarutbildning och ge ökade möjligheter till anställning i svensk skola eller förskola. Sex universitet och högskolor hade 2017 möjlighet att få särskilda medel för att bedriva kompletterande utbildning för personer med utländsk lärarutbildning enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning. Utbildningen ska enligt förordningen planeras med hänsyn till studentens tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet. Under 2018 fattades beslut om ändringar i förordningen som styr de kompletterande utbildningarna för att göra dem mer ändamålsenliga. För utbildningens genomfö-

rande finns särskilda medel avsatta, 48 miljoner kronor för 2017, exklusive studiemedel. Totalt omfattade utbildningen 436 helårsstudenter under 2017. De lärosäten som har i uppdrag att bedriva ULV är också engagerade i arbetet med det s.k. snabbspåret för utländska lärare. Genom snabbspåret ska nyanlända lärare och förskollärare snabbare kunna etablera sig som legitimerade lärare och förskollärare i Sverige. Från och med februari 2016 till april 2018 har totalt 1 304 personer deltagit eller deltar i snabbspåret för lärare eller förskollärare.

Ämneslärarutbildning i minoritetsspråk

Sedan 2013 har Stockholms universitet ett nationellt ansvar för att bygga upp och utveckla ämneslärarutbildning i finska. Sedan 2012 har Umeå universitet ett regeringsuppdrag att erbjuda ämneslärarutbildning i samiska, och sedan 2016 i meänkieli. Eftersom ytterst få är behöriga för akademiska studier i meänkieli måste de flesta intresserade först gå behörighetsgivande kurser. Under hösten 2017 har den första gruppen gått en sådan kurs. Under hösten 2017 erbjöd Umeå universitet kompletterande pedagogisk utbildning med inriktning mot samiska. Utbildningen var på distans för att passa den tilltänkta målgruppen som finns utspridd över ett stort område. Ingen student påbörjade studier till ämneslärare i samiska under året. Södertörns högskola har sedan 2013 i uppdrag att bygga upp och utveckla ämneslärarutbildning för romani chib.

Sommarkurser

Elva universitet och högskolor har fått i uppdrag att fr.o.m. 2018 anordna fler relevanta sommarkurser (U2017/04678/UH). Lärosätena ska i första hand anordna sommarkurser som är relevanta för att studenter snabbare ska nå en lärarexamen och för att möjliggöra kompetensutveckling och vidareutbildning för obehöriga lärare. Bland sådana kurser ska lärosätena prioritera sommarkurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, svenska som andraspråk och behörighetskompletterande kurser för att öka antalet idrottlärare. För 2018 har 38 miljoner kronor avsatts för insatsen.

Uppdrag om att skapa fler vägar in i lärar- och förskolläraryrkena

Under 2018 har Umeå universitet tillsammans med Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Linköpings universitet, Karlstads

universitet, Malmö universitet och Högskolan Dalarna fått i uppdrag att skapa ändamålsenliga och effektiva utbildningsvägar till lärar- och förskolläraryrkena. Uppdraget består bl.a. i att utveckla och använda strukturerade metoder för bedömning och validering av reell kompetens för att främja tillträde till en lärar- eller förskolläraryrken. I uppdraget ingår också att erbjuda kompletterande kurser, t.ex. ämneskurser, för att studenterna ska bli behöriga till en kompletterande pedagogisk utbildning. Lärosätena ska också utforma och erbjuda en eller flera påbyggbara poänggivande kurser med innehåll från den utbildningsvetenskapliga kärnan som ska rikta sig till dem som arbetar som obehöriga lärare eller som lärarassistenter.

Insatser som rör villkor under studietiden

Nedan beskrivs genomförda insatser som syftar till förbättrade villkor under studietiden, och till att få fler att söka sig till och studera en behörighetsgivande utbildning.

Statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för yrkeslärare

Skolverket administrerar ett statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen. Syftet med statsbidraget är att ge yrkeslärare en möjlighet att kombinera studier och arbete så att de kan avlägga en yrkeslärarexamen. Statsbidraget möjliggör för huvudmannen att ge yrkesläraren en nedsättning av arbetstiden under studierna. För att kunna få bidrag ska huvudmannen minska lärarens arbetstid med minst 25 procent. Bidraget lämnas ut under högst två år per lärare. För 2017 avsattes 59 miljoner kronor för statsbidraget och 53,6 miljoner betalades ut. För 2017 beviljades totalt 141 huvudmän statsbidraget, och totalt 862 yrkeslärare deltog i behörighetsgivande utbildning med hjälp av det.

Anställning under viss kompletterande utbildning

Enligt skollagen kan en lärare utan legitimation, med vissa undantag, anställas i skolväsendet för högst ett år i sänder. Den 1 juli 2016 trädde en ändring i skollagen i kraft som innebär att det införs en möjlighet att genomföra en försöksverksamhet med tidsbegränsade anställningar under högst två år (prop. 2015/16:23, bet. 2015/16:UbU8, rskr. 2015/16:127). Försöksverksamheten, som regleras i

förordningen (2016:350) om försöksverksamhet med anställning under viss kompletterande utbildning, avser personer som ska bedriva undervisning i ämnen där det råder brist på legitimerade och behöriga lärare. För att en skola eller förskola ska kunna anställa personen i två år ska personen ha ämneskunskaper som motsvarar de ämneskunskaper som krävs för en behörighetsgivande lärarexamen. Personen ska också genomföra en kompletterande pedagogisk utbildning som syftar till att han eller hon ska uppnå en behörighetsgivande lärarexamen. Om det finns särskilda skäl får skolan förlänga anställningstiden till tre år.

Möjlighet till höjd bidragsdel i studiemedlet

För att rekrytera fler studenter till kompletterande pedagogisk utbildning, som leder till ämneslärarexamen inom matematik, naturorienterande ämnen eller teknik, har studenter som läser en KPU sedan hösten 2015 möjlighet till den högre bidragsnivån inom studiemedlet under studietiden. Med anledning av den tilltagande bristen på lärare i alla ämnen gäller sedan den 1 juli 2018 den högre bidragsnivån för samtliga KPU-studier som leder till ämneslärarexamen. Det högre bidraget uppgår under 2018 till 1 683 kronor per vecka jämfört med det generella bidraget som uppgår till 712 kronor per vecka. Den 1 juli 2018 höjdes studiemedlet vilket innebar att det högre bidraget uppgår till 1 751 kronor per vecka.

Utbildningsinsatser för utökad behörighet

Läraryftet II

Sedan hösten 2012 erbjuds Läraryftet II, som syftar till att legitimerade lärare ska bli behöriga i alla skolformer, ämnen och årskurser där de undervisar. Satsningen omfattar även utbildning i ett eller två praktiska eller estetiska ämnen för fritidspedagoger eller motsvarande, så att dessa kan bli behöriga lärare och därmed kan få legitimation som lärare samt möjligheter för lärare och förskollärare att läsa mot en speciallärarexamen.

Huvudmän kan få statsbidrag om 500 kronor per högskolepoäng för de lärare som deltar i läraryftet. För att särskilt locka till utbildningar i matematik, svenska som andraspråk och viss speciallärarutbildning lämnas ett högre belopp per högskolepoäng för sådana utbildningar.

Under 2016 förbättrades villkoren för lärare och förskollärare som deltar i utbildning till speciallärare och specialpedagog eller i utbildning i svenska som andraspråk ytterligare, då statsbidrag som täcker delar av deltagarens lönekostnad under utbildningstiden infördes.

Inom ramen för Läraryftet II har under 2017 190 kurser fördelat på 23 lärosäten erbjudits och av dem har 139 kurser startat. Skolverket har under året haft ett särskilt fokus på att möta den ökade efterfrågan på kurser i ämnet svenska som andraspråk. Under året har i princip samtliga intresserade lärare fått plats på önskad kurs. Intresset för kurser i matematik har gått ned något, och likaså har behovet av kurser för fritidspedagoger tydligt minskat de senaste åren. Totalt har 219 kurser pågått under 2017, med olika startterminer, omfattning och studieintensiteter. Kurserna har haft totalt omkring 2 800 aktiva deltagare.

Sedan 2012 har omkring 15 200 personer påbörjat en behörighetsgivande ämneskurs inom ramen för Läraryftet II. Under 2017 har sammanlagt 1 701 deltagare påbörjat en kurs. Under 2017 var 88 procent av deltagarna i fortbildningen anställda av en offentlig huvudman och 12 procent av en enskild huvudman, vilket är ungefär samma fördelning som tidigare år. Andelen fritidspedagoger anställda av en offentlig huvudman var 90 procent och av en enskild huvudman 10 procent. En skillnad kan ses i andelen deltagande lärare som läser svenska som andraspråk, där 91 procent var anställda hos en offentlig huvudman och 9 procent hos en enskild huvudman. Det är stor geografisk spridning hos deltagarna i Läraryftet II.

Under 2017 uppgick Skolverkets kostnader för Läraryftet II till knappt 126 miljoner kronor, varav cirka 4 miljoner kronor gick till kostnader för administration och resterande medel till kostnader i samband med kurser och utbildning.

Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Läraryftet II

Skolverket har sedan 2012 i tilläggsuppdrag att inom ramen för Läraryftet II skapa möjligheter för lärare och förskollärare att genom utbildning få en speciallärarexamen. Uppdraget är fr.o.m. 2016 inte begränsat till någon särskild specialisering inom speciallärarutbildningen. Satsningen syftar till att öka andelen lärare med behörighet att undervisa i grundsärskolan, specialskolan, gymnasiesärskolan eller särskild

utbildning för vuxna eller att öka andelen med behörighet att som speciallärare bedriva undervisning som utgör särskilt stöd. Skolverket ska genom överenskommelser med lärosäten som har tillstånd att utfärda speciallärarexamen erbjuda hela eller delar av speciallärarutbildningen.

Inom ramen för uppdraget har 28 utbildningar och specialiseringar erbjudits under 2017, fördelat på 9 lärosäten med en sammanlagd maximal kapacitet på 691 platser. Totalt 1 580 personer sökte utbildning, varav 1 089 bedömdes uppfylla kraven för att få delta. Av dem påbörjade 562 personer en utbildning. Sökintresset är särskilt stort för utbildningarna med specialisering mot matematikutveckling och språk-, skriv- och läsutveckling som 2016 för första gången erbjöds inom Lärarlyftet.

Under 2017 har, med olika startterminer och studieintensitet, 43 speciallärarutbildningar pågått inom ramen för Lärarlyftet II med cirka 873 deltagare. Sedan starten 2012 har omkring 1 618 personer påbörjat en speciallärarutbildning inom ramen för Lärarlyftet II.

Under 2017 uppgick Skolverkets kostnader för tilläggsuppdraget till drygt 85 miljoner kronor varav knappt 32 miljoner kronor för köp av utbildning och drygt 53 miljoner kronor för statsbidrag.

I februari 2018 beslutades det att Skolverket ska ha ett fortsatt ansvar för genomförandet av Lärarlyftet II inklusive speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II t.o.m. 2019 (U2018/00504/S).

Befattningsutbildning för rektorer m.fl.

Enligt skollagen är det obligatoriskt för rektorer att genomgå en särskild befattningsutbildning. Utbildningen regleras i förordningen (2011:183) om befattningsutbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem samt fortbildning för rektorer och förskolechefer.

Befattningsutbildningen genomförs av åtta lärosäten på uppdrag av Skolverket. Utbildningen motsvarar 30 högskolepoäng och pågår under tre år. Hösten 2017 deltog 3 100 rektorer, förskolechefer, biträdande rektorer eller personer med motsvarande ledningsfunktion. Totalt har 12 utbildningar erbjudits under 2017.

Enligt Skolverkets årsredovisning 2017 är deltagarnas upplevelse av utbildningen generellt sett positiv.

Av de 706 deltagare som under 2017 avslutade sin utbildning blev 89 procent godkända på lärosätenas samtliga examinationer inom de tre kunskapsområdena. Övriga deltagare får om de så önskar fortsatt stöd av lärosätena, så att de kan komplettera med uppgifter och slutföra utbildningen med godkänt resultat.

2.6 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har lämnat revisionsberättelser med reservation för Specialpedagogiska skolmyndigheten och Uppsala universitet.

En reservation innebär att Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen, utöver de brister som beskrivs, ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild. Se vidare avsnitt 3.7 och 7.4.

Regionala etikprövningsnämnderna i Göteborg, Linköping, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala har fått revisionsberättelser med upplysning.

En upplysning innebär att Riksrevisionen valt att lyfta fram särskilt viktig information som lämnats i årsredovisningen eller som behövs för att förstå riksrevisionens arbete. En upplysning innebär inte en modifierad revisionsberättelse. Se vidare avsnitt 8.4.

2.7 Miljöledningsrapporter

Statliga myndigheter ska utveckla miljölednings-system och årligen redovisa miljöledningsarbetet till Regeringskansliet och Naturvårdsverket enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. I enlighet med förordningen lämnar de myndigheter inom Utbildningsdepartementets område som omfattas av förordningen sina miljöledningsrapporter till Utbildningsdepartementet.

3 Förskola och grundskola

3.1 Omfattning

Avsnitten om förskola och grundskola omfattar förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och grundsärskola, specialskola och sameskola, där samtliga ingår i skolväsendet.

Utanför skolväsendet bedrivs annan pedagogisk verksamhet i form av pedagogisk omsorg, öppen förskola, öppen fritidsverksamhet och omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

I de följande avsnitten redovisas främst resultat som avser 2017. När det gäller betyg, meritvärde och provresultat avser uppgifterna läsåret 2016/17. Uppgifter om barn och elever avser läsåret 2017/18. Uppgifterna avseende kostnader för förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola avser kalenderåret 2017.

I detta avsnitt redovisas vissa resultat och insatser som är gemensamma för flera skolformer. Uppgifter om lärare och annan pedagogisk personal, resultat, resultatindikatorer och statliga insatser för läraryrket redovisas samlat i avsnitt 2 för alla skolformer.

3.2 Mål för området

Målet för verksamhetsområdet är en förskole- och grundskoleutbildning av hög och likvärdig kvalitet. Alla ska ges förutsättningar att uppnå de nationella målen och utveckla sina kunskaper, färdigheter och kompetenser så långt som möjligt oberoende av kön.

3.3 Resultatredovisning

3.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande indikatorer används för att mäta måluppfyllelsen för förskolan och grundskolan:

- Deltagande i förskola. Andelen barn i åldern 3–5 år som är inskrivna i förskola.
- Deltagande i förskoleklass. Andelen av alla 6-åringar som är inskrivna i förskoleklass.
- Resultat på nationella prov i grundskola. För grundskolan redovisas andelen elever som nått kravnivån eller fått minst provbetyget E i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik i årskurs 3, 6 och 9.
- Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga grundskolans ämnen i årskurs 9.
- Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.
- Andelen elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till gymnasieskolans nationella program.
- Resultat i internationella studier avseende grundskola som PISA, TIMSS och PIRLS i de fall någon ny studie presenterats sedan föregående års budgetproposition.
- Elevers trygghet i grundskolan.
- Lärarbehörighet och personalens utbildning. Denna indikator redovisas i avsnitt 2.

Indikatorerna ger inte en heltäckande bild av respektive verksamhet men belyser delar av måluppfyllelse och centrala resultat. Redovisningen

av resultat inom utgiftsområdet är uppdelad på verksamheter. Inom varje avsnitt redovisas i förekommande fall indikatorer samt övriga resultat. All individbaserad statistik redovisas uppdelat på kön om dessa uppgifter är tillgängliga.

3.3.2 Resultat

Förskolan

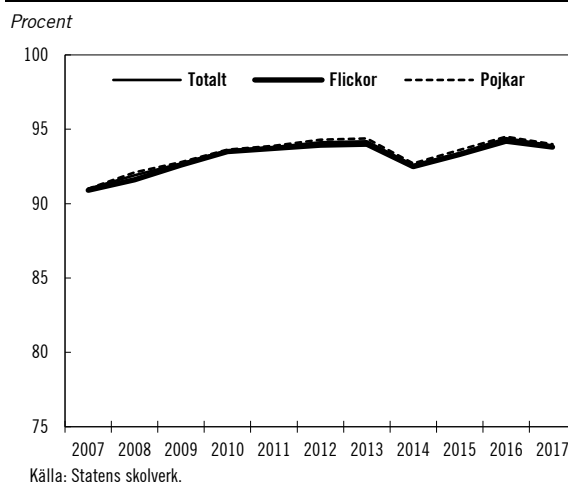
Förskolan är en frivillig skolform inom skolväsendet. Utbildningen i förskolan ska enligt skollagen (2010:800) stimulera barnens utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Kommunerna är enligt skollagen skyldiga att erbjuda barn förskola fr.o.m. ett års ålder i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga ska erbjudas förskola under minst 15 timmar i veckan. Alla barn ska erbjudas avgiftsfri förskola under minst 525 timmar per år fr.o.m. höstterminen det år barnet fyller tre år (allmän förskola).

I förskolans läroplan (Lpfö 18) formuleras värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för verksamheten.

Hösten 2014 samlades uppgifter in på individnivå för första gången i förskolan. Dessutom samlades uppgifter in från varje huvudman, såväl kommunal som enskild. Tidigare år var det kommunerna som lämnade uppgifter för både kommunal och fristående verksamhet. Vid denna första insamling har dock ett visst bortfall uppstått för vissa enskilda huvudmän. Detta innebär ett tidsseriebrott vilket försvårar möjligheterna att göra rättvisande jämförelser över tid. Hösten 2017 lämnade huvudmännen in uppgifter om barn och personal för 98,5 procent av verksamheterna.

Indikator: Deltagande i förskola

Diagram 3.1 Andelen barn i åldern 3–5 år inskrivna i förskola

Andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år i förskolan ökade kontinuerligt mellan 2007 och 2013. År 2014 skedde en minskning i statistiken, vilket bedöms hänga samman med det tidsseriebrott som uppstod i och med den förändrade insamlingen av uppgifter. Därefter har andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år fortsatt att öka t.o.m. 2017 då en liten minskning skett. Andelen barn i åldrarna 3–5 år som var inskrivna i förskolan 2017 var 93,9 procent. Över tid har andelen pojkar som varit inskrivna i förskolan varit något större än andelen flickor: 2017 var 94,0 procent av pojkarna och 93,8 procent av flickorna inskrivna i förskolan.

Ser man till den större gruppen barn så var 83,8 procent av landets alla 1–5-åringar inskrivna i förskolan. Med undantag för den marginella minskningen 2017 i åldersgrupperna 3–5 år har andelen inskrivna barn i alla åldersgrupper ökat under den senaste tioårsperioden.

Överlag är barn med svensk bakgrund i högre utsträckning inskrivna i förskolan än barn med utländsk bakgrund. År 2017 var 84,4 procent av barnen med svensk bakgrund i åldersgruppen 1–5 år inskrivna i förskolan. Av barnen med utländsk bakgrund i denna åldersgrupp var 78,6 procent inskrivna i förskolan. (Med begreppet svensk bakgrund avses barn födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige. Med begreppet utländsk bakgrund avses barn födda utomlands samt barn födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.)

Barn och barngrupper

Hösten 2017 var 509 784 barn inskrivna i förskolan. Av alla barn i förskolan var 48,4 procent flickor och 51,6 procent pojkar, vilket följer könsfördelningen i befolkningen för barn i förskoleålder. Av alla barn i förskolan 2017 gick ca 20 procent i en fristående förskoleenhet, vilket var samma andel som 2016. Drygt hälften av alla inskrivna barn i förskolan var 1–3 år.

Hösten 2017 fanns det drygt 20 000 nyinvandrade barn och drygt 4 900 barn med okänd bakgrund som var inskrivna i förskolan. Med begreppet nyinvandrad avses enbart folkbokförda barn som är födda utomlands, som har båda föräldrarna födda utomlands, och som har kommit till landet under de senaste fyra åren. Med barn med okänd bakgrund avses barn som saknar personnummer i registren. En anledning till att det saknas personnummer kan vara att barnet inte är folkbokfört i Sverige. I gruppen barn med okänd bakgrund återfinns bl.a. barn som nyligen kommit till Sverige genom anhöriginvandring eller barn som söker asyl. Även barn som vistas i landet utan stöd av myndighetsbeslut eller författning återfinns i gruppen barn med okänd bakgrund liksom barn med skyddade personuppgifter. (I detta avsnitt används även begreppen nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund utifrån samma definitioner.)

Nyinvandrade barn och barn med okänd bakgrund motsvarar ungefär 4,9 procent av de inskrivna barnen i förskolan. Detta är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med 2016 då motsvarande siffra var 4,4 procent av de inskrivna barnen. Den största ökningen återfinns inom gruppen nyinvandrade barn som ökat med 24 procent jämfört med 2016, då drygt 16 200 nyinvandrade barn var inskrivna i förskolan. Andelen av alla nyinvandrade barn i förskoleålder som var inskrivna i förskolan hösten 2017 uppgick till 65,7 procent.

Andelen barn med okänd bakgrund har minskat med 18 procent från 2016, då nästan 6 000 barn med okänd bakgrund var inskrivna. Kommunala förskolor har en större andel inskrivna barn som är nyinvandrade eller har okänd bakgrund än förskolor med enskild huvudman, 5,1 procent jämfört med 4,1 procent.

När det gäller barngruppernas storlek (antal inskrivna barn per avdelning) gick det i genomsnitt 15,3 barn per grupp 2017 (15,3 i kommunala förskolor och 15,6 i fristående

förskolor), vilket är en minskning av genomsnittet med 0,6 barn jämfört med 2016. Både de kommunala och de fristående förskolorna har minskat sina gruppstorlekar. Sammantaget är 2017 års genomsnitt det lägsta sedan 1992.

Kostnader

Den totala kostnaden för förskolan uppgick till 75 miljarder kronor 2017. Detta innebär en ökning med 2,7 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per barn beräknas ha uppgått till i genomsnitt 148 500 kronor 2017, vilket är en ökning med 1,1 procent.

Annan pedagogisk verksamhet

Annan pedagogisk verksamhet består av pedagogisk omsorg (bl.a. familjedaghem och flerfamiljslösningar), öppen förskola, öppen fritidsverksamhet och omsorg under kvällar, nätter och helger.

Enligt skollagen ska kommunerna sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det. Förskolans läroplan och de mål som beskrivs där ska vara vägledande för pedagogisk omsorg.

Kommunen ska också sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (obekvämt arbetstid) i den omfattning som det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.

Från och med höstterminen det år då eleven fyller tio år får kommunerna erbjuda öppen fritidsverksamhet i stället för fritidshem.

Barn i pedagogisk omsorg

I pedagogisk omsorg deltar framför allt de yngre barnen. I takt med att en allt större andel barn går i förskolan har andelen barn i pedagogisk omsorg minskat. Andelen av alla barn i åldern 1–5 år som var inskrivna i pedagogisk omsorg var 1,8 procent under 2017. Andelen har stadigt minskat under flera år. Fem år tidigare uppgick andelen till 2,9 procent. Antalet barn som hösten 2017 var inskrivna i pedagogisk omsorg var ca 11 600, att jämföra med ca 18 000 hösten 2012.

Öppna förskolor och fritidsverksamheter

Hösten 2017 fanns det totalt 485 öppna förskolor i landet. Antalet öppna förskolor har

under den senaste tioårsperioden varierat mellan 439 och 494 enheter. Öppna förskolor erbjöds i 213 kommuner 2017. Det är fler kommuner än någon gång under den senaste tioårsperioden med undantag från 2016 då antalet var 215.

Hösten 2017 fanns det 608 öppna fritidsverksamheter. Antalet öppna fritidsverksamheter har under den senaste tioårsperioden varierat mellan 580 och 676 verksamheter.

Kommuner som erbjuder omsorg under kvällar, nätter och helger

Hösten 2017 var ca 5 650 barn i åldern 1–12 år inskrivna i omsorg under obekvämt arbetstid, dvs. vardagar mellan klockan 19–06 och på helger. Detta innebär en ökning under den senaste tioårsperioden. Drygt 3 580 barn var inskrivna i omsorg under obekvämt arbetstid 2007.

Hösten 2017 erbjöd 207 kommuner sådan omsorg, vilket är en ökning med 62 procent jämfört med 2007 då 128 kommuner erbjöd denna form av omsorg.

Kostnader

De totala kostnaderna för pedagogisk omsorg var ca 1,46 miljarder kronor 2017. Detta innebär en minskning med 4,0 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per barn beräknas ha uppgått till i genomsnitt 120 600 kronor, vilket är en ökning med 4,3 procent i jämförelse med föregående år.

Förskoleklassen

Förskoleklassen är fr.o.m. höstterminen 2018 en obligatorisk skolform inom skolväsendet. Utbildningen i förskoleklassen ska enligt skollagen stimulera elevernas utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning. Utbildningen ska omfatta minst 525 timmar per läsår, vilket motsvarar ca tre timmar per skoldag. För förskoleklassen gäller läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11, reviderad 2018). Läroplanen innehåller värdegrund och uppdrag, övergripande mål och riktlinjer samt bland annat ett avsnitt om förskoleklassen.

Elever

Läsåret 2017/18 gick 119 076 elever i förskoleklass, vilket är det näst största antalet sedan

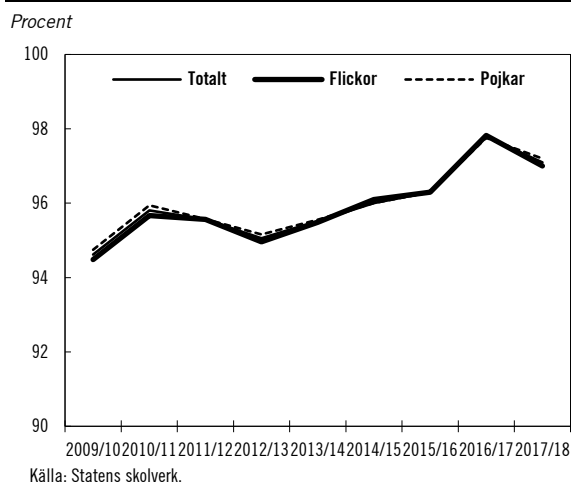
skolformens införande hösten 1998 (uppgiften är inklusive barn i förskoleklass vid skolenhet med sameskola). Nästan samtliga, 97,1 procent, var elever som fyllde sex år under 2017. Av alla elever i förskoleklass gick 10,4 procent i en verksamhet med enskild huvudman, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Kostnader

Den totala kostnaden för förskoleklass uppgick till ca 7,3 miljarder kronor 2017, vilket är en ökning med 4,5 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per elev var i genomsnitt ca 53 600 kronor, vilket är en ökning med 2,2 procent.

Indikator: Deltagande i förskoleklass

Diagram 3.2 Andelen 6-åringar inskrivna i förskoleklass

Diagrammet visar att läsåret 2017/18 var 97,1 procent av landets sexåringar inskrivna i förskoleklass, vilket är den näst största andelen sedan hösten 1998 då skolformen infördes. Av alla elever, oavsett ålder, som var inskrivna i förskoleklassen var 49 procent flickor och 51 procent pojkar. De sexåringar som inte var mottagna i förskoleklassen återfanns bl.a. i förskolan eller i grundskolans årskurs 1. Andelen av alla sexåringar som var mottagna i förskolan var 1,1 procent 2017. Lsåret 2017/18 var 1 088 elever (0,9 procent) sex år eller yngre i grundskolans årskurs 1, vilket är en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med föregående läsår då andelen var 1,0 procent. Cirka 0,9 procent av alla

sexåringar återfanns varken i förskoleklass, förskolan eller i årskurs 1 i grundskolan.¹

Grundskolan

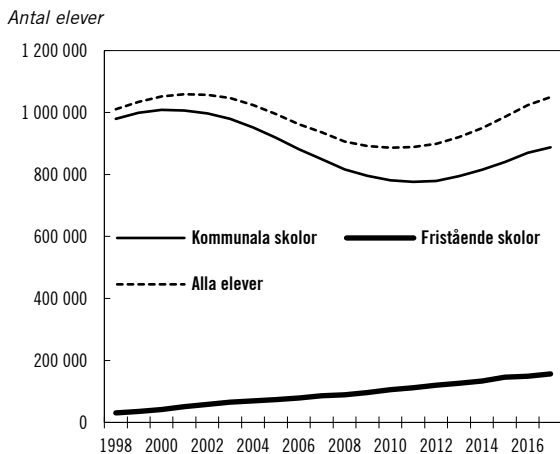
Utbildningen i grundskolan ska enligt skollagen syfta till att ge eleverna kunskaper och värden och utveckla deras förmåga att tillägna sig dessa. Vidare ska utbildningen förbereda eleverna för aktiva livsval och ligga till grund för fortsatt utbildning. Lika tillgång till utbildning och likvärdig utbildning är fundament i skollagen, liksom att elever i behov av stöd och särskilt stöd har rätt till sådant stöd.

För grundskolan gäller läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11, reviderad 2018).

Elever och skolor

Elevantalet i grundskolan minskade kontinuerligt mellan läsåren 2001/02 och 2010/11. Därefter har elevantalet ökat och uppgick läsåret 2017/18 till 1 049 490 elever, vilket var en ökning med 25 534 elever jämfört med föregående läsår. (Uppgiften är inklusive barn i sameskola.)

Diagram 3.3 Elevutveckling i grundskolan

Lsåret 2017/18 uppgick antalet nyinvandrade elever i grundskolan till 67 267, vilket motsvarar

en andel om 6,4 procent. Motsvarande antal och andel elever med okänd bakgrund uppgick till 14 340 och 1,4 procent. Såväl nyinvandrade elever som elever med okänd bakgrund är ojämnt fördelade över landet mellan olika huvudmän och skolenheter. Av de nyinvandrade eleverna och eleverna med okänd bakgrund gick 93 procent i kommunala skolenheter läsåret 2017/18. Hösten 2017 var 8,5 procent av eleverna i kommunala skolenheter nyinvandrade eller hade okänd bakgrund. Motsvarande andel för elever i skolenheter med enskild huvudman var 3,3 procent. Andelen nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund var högst i pendlingskommuner nära mindre stad/tätort och landsbygdskommuner.

Av alla elever i grundskolan läsåret 2017/18 var andelen flickor 48,5 procent och andelen pojkar 51,5 procent. Av eleverna i kommunala skolor var 48,1 procent flickor och 51,9 procent pojkar. Motsvarande andel för fristående skolor var 50,4 procent flickor och 49,6 procent pojkar. Det är således något fler flickor än pojkar som går på en fristående grundskola. Detta förhållande gällde även tidigare läsår. Andelen elever som gick i fristående grundskolor var ca 15 procent.

Lsåret 2017/18 fanns det 3 990 kommunala skolenheter och 820 skolenheter med enskild huvudman inom grundskolan.

Kostnader

Den totala kostnaden för grundskolan 2017 uppgick till ca 114,7 miljarder kronor, vilket är en ökning med 5,3 procent jämfört med 2016. Kostnaden per elev var i genomsnitt 111 100 kronor 2017, vilket är en ökning med 2,3 procent jämfört med föregående år.

Indikator: Resultat på nationella prov

Nationella prov genomförs i vissa ämnen i årskurs 3, 6 och 9. Även i specialskolans årskurs 4, 7 och 10 samt i sameskolans årskurs 3 och 6 genomförs nationella prov. Syftet med proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurs 3 där syftet är att stödja bedömningen av uppnådda kunskapskrav.

Provresultaten ger inte en heltäckande bild av elevernas kunskaper i ett ämne eftersom alla delar av kursplanen inte provas, men bidrar med att ge underlag för en analys av i vilken

¹ I Skolverkets statistik över inskrivna barn ingår barn med okänd bakgrund, som ännu inte är folkbokförda i SCB:s befolkningsregister. Eftersom andelen inskrivna barn beräknas utifrån antalet sexåringar i riket, som är folkbokförda, innebär detta att det är sannolikt att det är mer än 0,9 procent av alla sexåringar som inte deltog i någon skolform.

utsträckning målen för utbildningen nås. Att urvalet av kunskapsområden som provas kan variera mellan åren är en faktor som påverkar resultatens jämförbarhet över tid, varför de resultat som redovisas endast avser 2017.

Som indikator på måluppfyllelse kommer andelen elever, uppdelat på flickor och pojkar, som har nått kravnivån eller fått minst provbetyget E på de nationella proven i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik att användas. Övriga resultat på nationella prov redovisas i tabell 3.1.

Genomgående för de redovisade provresultaten för årskurserna 3, 6 och 9 är att andelen elever som uppnått kravnivån eller fått minst provbetyget E är större i svenska och engelska (gäller ej för årskurs 3 där prov i engelska inte genomförs) än i matematik och i svenska som andraspråk. Generellt har flickor bättre resultat än pojkar. Vidare har bakgrundsfaktorer som föräldrarnas utbildningsnivå och tiden för när elever födda utomlands påbörjat sin skolgång i Sverige betydelse för resultaten.

Årskurs 3

Nationella prov i årskurs 3 genomfördes våren 2009 och infördes därefter fullt ut läsåret 2009/10. Proven består av flera kortare delprov där resultaten bedöms utifrån om eleverna uppnått eller inte uppnått kravnivån på delprovet. Proven är inte konstruerade för en sammanvägning, alltså att eleven ska ha klarat ett visst antal delprov eller poäng för att anses ha klarat provet. Resultaten på delproven redovisas därför separat.

I svenska varierar andelen elever som uppnått kravnivån i de olika delproven mellan 91 och 98 procent. En hög andel av eleverna har uppnått kravnivån i delprovet som prövar muntlig förmåga respektive i delprovet för enskilda textsamtal. En något lägre andel har uppnått kravnivån i delprovet som prövar förmågan att läsa berättande text och i delprovet som prövar enskild högläsning. Lägst andel har uppnått kravnivån i delprovet som prövar förmågan att skriva berättande text. Flickorna har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkarna.

I svenska som andraspråk varierar andelen elever som uppnått kravnivån i de olika delproven mellan 75 och 92 procent. Högst andel elever har uppnått kravnivån i delprovet som prövar muntlig förmåga. En något lägre andel

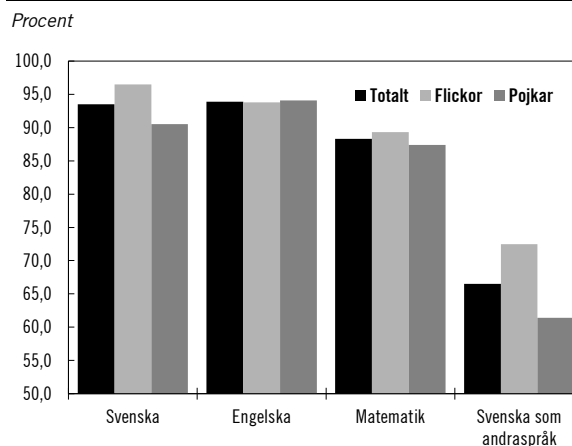
har uppnått kravnivån i delprovet för enskilt textsamtal respektive i delprovet för enskild högläsning. Lägst andel elever har uppnått kravnivån i delproven som prövar förmågorna att läsa och skriva faktatexter. Flickorna har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkarna.

I matematik varierar andelen elever som uppnått kravnivån i de olika delproven mellan 80 och 97 procent. Andelen som uppnått kravnivån är högst i det delprov som prövar positions-systemet. Lägst andel elever som uppnått kravnivån är det i delprovet som prövar skriftliga räknemetoder. I tre delprov har pojkarna i högre grad uppnått kravnivån än flickorna. I ett delprov har lika stor andel flickor och pojkar uppnått kravnivån, och i övriga delprov har flickorna i något högre grad än pojkarna uppnått kravnivån. Totalt består det nationella provet i matematik i årskurs 3 av sju delprov.

Årskurs 6

Nationella prov i årskurs 6 genomfördes första gången våren 2012. Våren 2017 genomfördes nationella prov i årskurs 6 i matematik, engelska och svenska eller svenska som andraspråk. Resultaten från dessa prov redovisas i diagrammet nedan.

Diagram 3.4 Andelen elever som fått minst provbetyget E i nationella prov i årskurs 6 våren 2017

Källa: Statens skolverk.

I svenska fick 93,5 procent av eleverna som genomfört samtliga delprov minst provbetyget E. Motsvarande andel var 93,9 procent i engelska, 88,3 procent i matematik och 66,5 procent i svenska som andraspråk. I ämnena svenska, matematik och svenska som andraspråk var det en större andel flickor än pojkar som fick minst provbetyget E. I engelska var det en något

större andel pojkar än flickor som fick minst provbetyget E.

I både svenska och svenska som andraspråk hade eleverna bättre resultat på det delprov som prövar muntlig förmåga än på delproven som prövar läsförståelse och skriftlig förmåga.

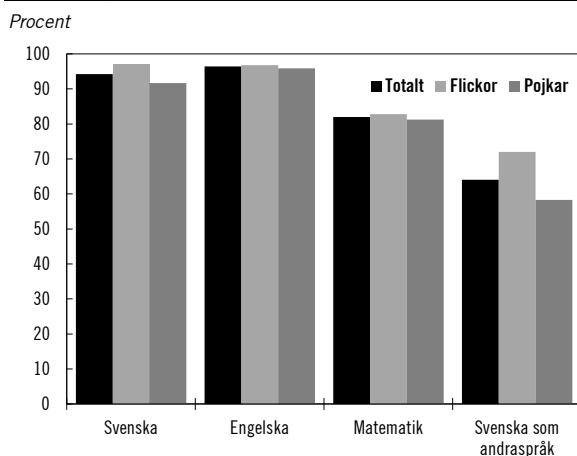
I engelska hade eleverna marginellt bättre resultat på delproven som prövar muntlig respektive skriftlig förmåga än på det delprov som prövar läs- och hörförståelse.

I matematik prövas de matematiska förmågorna i samtliga delprov och därmed ges inga delprovsbetyg i ämnet.

Årskurs 9

Under vårterminen 2017 fanns det indikationer om otillåten spridning av vissa av de nationella delproven i årskurs 9. Skolverket rekommenderade då att skolor skulle använda ersättningsprov om man fick kännedom om att provet eller delar av provet blivit känt bland eleverna. Det sker ingen insamling av resultaten om en skola har använt ersättningsprov. I stället anges att "eleven ej deltagit" vid insamlingen. Skolverket uppger att i underlaget till statistiken är andelen elever som har rapporterats som ej deltagande märkbar för resultaten i svenska delprov C (Skriva) samt i ett av delproven i biologi.

Diagram 3.5 Andelen elever som fått minst provbetyget E i nationella prov i årskurs 9 våren 2017

Källa: Statens skolverk.

Andelen elever i årskurs 9 som våren 2017 fick minst provbetyget E i svenska var 94,2 procent. I engelska var motsvarande andel 96,4 procent och i matematik 82,0 procent. I svenska som andraspråk var andelen betydligt lägre, 64,0 procent.

I samtliga av dessa ämnen var det en större andel flickor än pojkar som fick minst provbetyget E. Genomgående för resultaten från proven i svenska, engelska och svenska som andraspråk var att eleverna presterade bättre på delprovet som prövar muntlig förmåga än på delproven som prövar läs- respektive skrivförmåga.

I matematik prövas de matematiska förmågorna i samtliga delprov och därmed ges inga delprovsbetyg i ämnet.

Det finns vissa bakgrundsfaktorer som generellt påverkar elevernas resultat på de nationella proven. Exempel på sådana faktorer är föräldrarnas utbildningsnivå och tiden för när elever födda utomlands påbörjat sin skolgång i Sverige. Exempelvis visar resultaten i matematik och engelska för elever i årskurs 9 att elever vars föräldrar har en kortare utbildning generellt har lägre resultat än elever vars föräldrar har längre utbildning. Vidare spelare tiden i Sverige roll för elevernas genomsnittliga resultat. Generellt sett är resultaten på proven lägre bland de elever som invandrat sent till Sverige. Men även bland de elever som invandrat till Sverige varierar de genomsnittliga resultaten på proven beroende på föräldrarnas utbildningsnivå. I matematik i årskurs 9 har föräldrarnas utbildningsnivå större betydelse för provresultatet för de elever som är födda utomlands än för elever födda i Sverige. Det gäller både för elever som har invandrat före sju års ålder och för elever som har invandrat under årskurs 6–9.

I årskurs 9 genomförs de nationella proven även i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. I tabell 3.1 visas andelen elever som fått minst provbetyget E i samtliga nationella prov i årskurs 9 våren 2017 fördelat på kön. Flickor har bättre resultat i samtliga ämnen där det finns nationella prov. Störst är skillnaden mellan pojkars och flickors resultat i svenska som andraspråk och religionskunskap.

Tabell 3.1 Andelen elever 2016/17 som fått minst provbetyget E i årskurs 9, procent

Ämne	Samtliga	Flickor	Pojkar
Svenska	94,2	96,9	91,7
Svenska som andraspråk	64,0	72,0	58,3
Matematik	82,0	82,8	81,2
Engelska	96,4	96,8	95,9
Biologi	89,8	92,1	87,6
Fysik	93,0	93,6	92,4
Kemi	91,8	93,9	89,9
Geografi	92,6	94,3	91,1
Historia	86,8	88,5	85,2
Religionskunskap	91,6	94,5	88,9
Samhällskunskap	94,4	96,0	93,0

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Betyg och meritvärden

I målet för området förskola och grundskola ingår att alla flickor och pojkar ska ges förutsättningar att nå de nationella målen för utbildningen. Den indikator som används för att följa denna del av målet när det gäller grundskolan är andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen i slutbetyget i årskurs 9. Måluppfyllelsen har följts under många år för elever som lämnar årskurs 9. Från och med läsåret 2012/13 har betyg från årskurs 6 införts vilket gör det möjligt att följa måluppfyllelsen även för elever som lämnar denna årskurs. I avsnittet redogörs även för den pågående försöksverksamheten med betyg i årskurs 4.

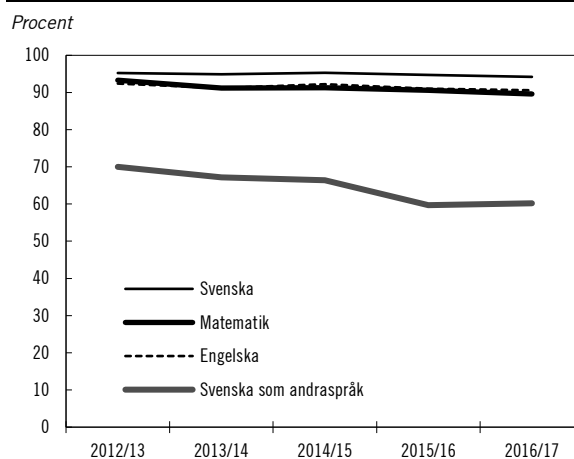
En faktor att ta hänsyn till när det gäller betygsutvecklingen som indikator är att det finns konstaterade brister i likvärdigheten vid bedömning och betygssättning. Detta framgår bl.a. av Skolinspektionens omdömning av nationella prov samt Skolverkets statistik som visar på variationer mellan skolenheter i relationen mellan provresultat och slutbetyg. Som trendmätt för kunskapsutvecklingen bör indikatorn därför tolkas med försiktighet.

Årskurs 6 – andelen elever som fått minst betyget E i svenska, matematik, engelska och svenska som andraspråk

Andelen elever som fått minst E i betyg i årskurs 6 ligger högre i svenska, matematik och engelska (89,6–94,2 procent) än i svenska som andraspråk (60,2 procent). Andelen flickor som fått minst E i betyg i dessa ämnen är större än andelen pojkar.

Störst är skillnaden i svenska som andraspråk. I detta ämne fick 65,9 procent av flickorna och 55,5 procent av pojkarna minst betyget E.

Betygen ligger på en relativt jämn nivå för de fem år betyg har lämnats i årskurs 6.

Diagram 3.6 Andelen elever som fått minst betyget E i svenska, matematik, engelska och svenska som andraspråk i årskurs 6

Källa: Statens skolverk.

Årskurs 9 – andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen

Andelen elever som vårterminen 2017 fick minst betyget E i alla ämnen i årskurs 9 uppgick till 74,1 procent, vilket är på samma nivå som förra året men en minskning jämfört med våren 2015 då motsvarande andel uppgick till 77,0 procent.

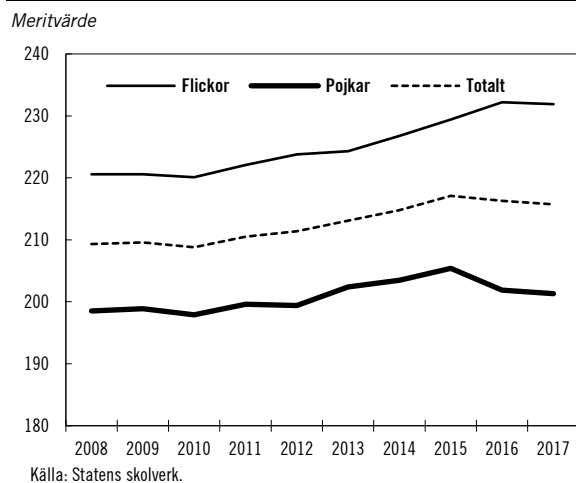
Det finns skillnader i måluppfyllelse mellan de olika ämnena. Ämnen där störst andel elever uppnått kunskapskraven är svenska, slöjd, bild samt moderna språk, såväl inom ramen för elevens val som inom språkval. Ämnen där minst andel elever uppnått kunskapskraven är engelska, matematik och svenska som andraspråk. Jämfört med 2015 har andelen elever med godkända betyg minskat i alla ämnen, förutom moderna språk som elevens val. Bland flickorna är det en större andel som uppnått kunskapskraven jämfört med pojkarna.

Årskurs 9 – genomsnittligt meritvärde

En elevs meritvärde beräknas som summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen. Från och med läsåret 2013/14 kan den elev som har läst ett modernt språk som språkval tillgodoräkna sig även detta betyg utöver de andra 16 bästa ämnesbetygen, alltså 17 ämnen. Betygsskalan, som infördes 2011/12 och som användes första gången för slutbetyg från grundskolan 2012/13, ger poäng enligt följande: A 20 poäng, B 17,5

poäng, C 15 poäng, D 12,5 poäng och E 10 poäng.

Diagram 3.7 Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9

I diagram 3.7 visas utvecklingen för det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9. Resultatens jämförbarhet över tid är dock begränsad, bl.a. eftersom en ny läroplan och den nya betygsskalan infördes 2011. Möjligheten att tillgodoräkna sig ett slutbetyg i ett modernt språk som språkval innebär att en elev kan få ytterligare 10–20 meritpoäng. I diagrammet visas dock det genomsnittliga meritvärdet beräknat på 16 ämnen.

Det genomsnittliga meritvärdet för både flickor och pojkar har ökat kontinuerligt sedan 2008 (med undantag för 2010 då det sjönk något) fram till 2015 då trenden stannat av. Våren 2017 var det genomsnittliga meritvärdet beräknat på 16 ämnen 215,7 meritpoäng, vilket är en minskning med 0,6 meritpoäng jämfört med våren 2016. Exkluderas resultaten för elever med okänd bakgrund och nyinvandrade elever visas dock i stället en knapp ökning med 0,3 meritpoäng jämfört med motsvarande elevgrupp 2016.

Skillnaden i genomsnittligt meritvärde mellan flickor och pojkar har varit i stort sett oförändrad de senaste åren, ca 22–24 meritpoängs skillnad, men 2016 och 2017 var resultat skillnaden mellan könen ca 30 meritpoäng (16 ämnen). Skillnaden i genomsnittligt meritvärde mellan flickor och pojkar 2017 beräknat på 17 ämnen var 32,8 meritpoäng.

Försöksverksamhet med betyg från årskurs 4

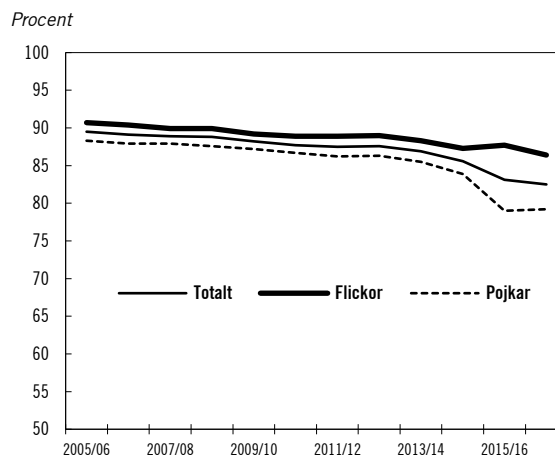
Sedan hösten 2017 pågår en försöksverksamhet med betyg från årskurs 4. Försöksverksamheten, som administreras av Statens skolverk, pågår till

juni 2021 och en utvärdering av försöksverksamheten ska lämnas senast den 1 december 2021 till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet). Från och med hösten 2017 deltar 9 huvudmän med 11 skolenheter i försöksverksamheten och från och med hösten 2018 deltar ytterligare 4 huvudmän och 5 skolenheter.

Indikator: Behörighet till något av gymnasieskolans nationella program

Tidigare krävdes minst betyget Godkänt i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska för att vara behörig till samtliga nationella program i gymnasieskolan. Från och med höstterminen 2011 har behörighetskraven skärpts. De nya behörighetsbestämmelserna innebär att det för yrkesprogrammen krävs minst betyget E i ovanstående ämnen och i ytterligare fem ämnen (inte reglerat vilka), medan det för högskoleförberedande program krävs minst betyget E i ovanstående ämnen och i ytterligare nio ämnen, som är reglerade beroende på val av program (dock ej för det estetiska programmet).

Diagram 3.8 Behörighet till något av gymnasieskolans nationella program

Anm.: Indikatoren innebär ett tidsseriebrott vid jämförelser med tidigare år. Men eftersom målpuffyllelsen i ämnet matematik – för vilket lägst betyget E krävs – både nu och tidigare haft störst betydelse för om eleven blir behörig till gymnasieskolans nationella program kan ändå en trendjämförelse göras mellan det tidigare gymnasiebehörighetsmättet och mättet som anger andelen elever som är behöriga till yrkesprogrammen.
Källa: Statens skolverk.

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program har minskat sedan 2006, både bland flickor och pojkar. (Jämfört med förra året har andelen behöriga pojkar visserligen ökat med 0,2 procentenheter,

men minskat med 4,7 procentenheter jämfört med våren 2015.) Våren 2017 var 82,5 procent av eleverna som gick ut grundskolan behöriga till yrkesprogrammen (86,4 procent av flickorna och 79,2 procent av pojkarna). Jämfört med våren 2016 har andelen som är behöriga till ett yrkesprogram minskat med 0,6 procentenheter och med 3,1 procentenheter jämfört med 2015. Andelen elever i årskurs 9 läsåret 2016/17 som var behöriga till respektive högskoleförberedande gymnasieprogram redovisas nedan.

När det gäller naturvetenskaps- och teknikprogrammen var 79,3 procent av eleverna behöriga (83,6 procent av flickorna och 75,5 procent av pojkarna), vilket var ungefär detsamma som läsåret 2015/16 då 79,4 procent var behöriga.

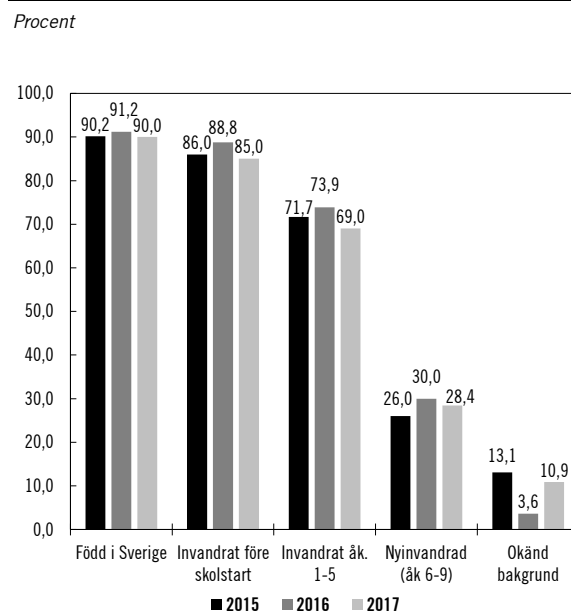
När det gäller ekonomi- och samhällsvetenskapsprogrammen samt det humanistiska programmet var 80,1 procent av eleverna behöriga (84,4 procent av flickorna och 76,3 procent av pojkarna), vilket var lägre än läsåret 2015/16 då 80,6 procent var behöriga.

När det gäller det estetiska programmet var 81,7 procent av eleverna behöriga (85,7 procent av flickorna och 78,2 procent av pojkarna), vilket var lägre än läsåret 2015/16 då 82,1 procent var behöriga.

Behörighet uppdelat på elevernas bakgrund

En uppdelning utifrån elevernas bakgrund visar att jämfört med 2016 har andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram minskat i alla elevgrupper förutom elever med okänd bakgrund. Detta framgår av diagram 3.9. Jämfört med 2015 är skillnaderna inom grupperna relativt små. Att förändringarna inom de olika grupperna är betydligt mindre än resultatminskningen totalt sett beror på att de grupper som har lägre andel behöriga har ökat sin andel av populationen.

Diagram 3.9 Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppdelat på elevernas bakgrund, vt 15, 16 och 17

Anm.: Elevgrupperna är olika stora. Våren 2017 är 87 622 elever födda i Sverige, 4 457 elever har invandrat före ordinarie skolstart (sju års ålder) och 4 859 under årskurs 1-5, 6 026 var nyinvandrade elever och 3 847 elever med okänd bakgrund. Källa: Statens skolverk, PM Slutbetyg i grundskola, våren 2017.

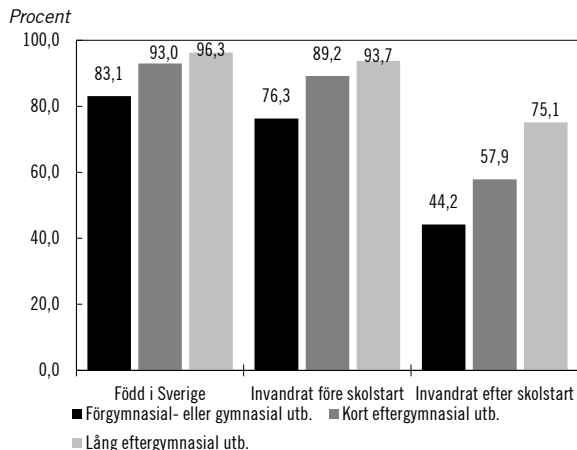
Bland elever som är födda i Sverige har andelen behöriga minskat med 1,2 procentenheter jämfört med våren 2016 och med 0,2 procentenheter jämfört med våren 2015. För elever som har invandrat till Sverige påverkar bl.a. antalet år i svensk grundskola förutsättningarna att uppnå behörighet till gymnasieskolan. Som visas i diagrammet är skillnaden mellan andelen behöriga stora. Bland elever som invandrat före skolstart är 85 procent behöriga, bland elever som invandrat under årskurs 1-5, 69 procent, bland nyinvandrade elever, 28,4 procent, och bland elever med okänd bakgrund, 10,9 procent.

Jämfört med 2015 har andelen behöriga minskat bland elever som invandrat före skolstart och under de första grundskoleåren. Bland nyinvandrade elever har andelen behöriga elever däremot ökat jämfört med 2015, men minskat i förhållande till 2016. Vad gäller elever med okänd bakgrund varierar behörigheten under de aktuella åren och för denna grupp bör förändringar i antal elever med okänd bakgrund över tid beaktas och att elevsammansättningen inom gruppen kan variera mellan åren. Våren 2015 fanns drygt 1 000 elever med okänd bakgrund i årskurs 9, våren 2016 närmare 5 400 elever och våren 2017 cirka 3 850.

En annan bakgrundsfaktor att ta hänsyn till är föräldrarnas utbildningsnivå. Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram är

konsekvent större bland elever vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning än bland elever vars föräldrar har gymnasial utbildning som högst. Detta gäller oavsett om eleven är född i Sverige eller invandrat före eller efter ordinarie skolstart.

Diagram 3.10 Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans gymnasieprogram, uppdelat på elevernas bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå, vt 17

Anm.: I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas, det gäller bl.a. elever med okänd bakgrund.

Källa: Statens skolverk.

Familjebakgrundens betydelse för skolresultaten

Statens skolverk har analyserat i vilken utsträckning utbildningen kompenserar för elevernas olika förutsättningar genom att undersöka resultaten i slutet av grundskolan i förhållande till elevernas socioekonomiska bakgrund (rapport 467, 2018).

I rapporten studeras eleverns socioekonomiska bakgrund utifrån ett antal variabler. Dessa gäller föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas inkomst, föräldrarnas grad av bidragstagande samt ett socioekonomiskt index sammansatt av dessa tre variabler. Ytterligare en variabel är migrationsbakgrund där eleverna delas upp i tre kategorier:

- Elever med svensk bakgrund (eleven är född i Sverige och har minst en förälder som är född i Sverige)
- Elever födda i Sverige med utländsk bakgrund (eleven är född i Sverige och båda föräldrarna är födda utomlands)
- Utlandsfödda elever (eleven är född utomlands oavsett var föräldrarna är födda).

I rapporten visas att elevernas socioekonomiska bakgrund har fått en större betydelse för elevernas betygsresultat under perioden 2000–

2015. Ökningen sker framför allt från och med slutet av 00-talet. För elever födda i Sverige (både elever med svensk bakgrund och med utländsk bakgrund) har den socioekonomiska bakgrunden fått en något ökad betydelse. Men för utlandsfödda elever har den socioekonomiska bakgrunden fått en kraftigt ökad betydelse, samtidigt som den gruppen har vuxit genom ökad invandring. Detta är enligt rapporten viktiga förklaringar till den ökade betydelsen för hela elevgruppen sammantaget. Utlandsfödda elever har under senare år fått svårare förutsättningar att nå goda skolresultat genom att invandringsåldern stigit och föräldrarnas socioekonomiska status försämrats. Av de socioekonomiska bakgrundsfaktorerna är det föräldrarnas utbildningsnivå som har den största betydelsen för betygsresultaten. Denna variabels betydelse har dock inte ökat över tid medan föräldrarnas inkomst blivit allt viktigare, och framstår som den centrala förklaringen till den ökade betydelsen av socioekonomisk bakgrund för betygsresultaten.

Skilnader i resultat och elevsammansättning mellan skolor

I rapporten analyserar Skolverket även hur resultat och elevsammansättning skiljer sig mellan skolor. Enligt rapporten har eleverna blivit alltmer uppdelade mellan skolor utifrån socioekonomisk bakgrund under perioden 1998–2015. Ökningen i socioekonomisk skolsegregation skedde framför allt från andra halvan av 00-talet och har avstannat de allra senaste åren. Sett över hela tidsperioden har eleverna även blivit alltmer uppdelade mellan skolor utifrån om eleverna har någon form av utländsk bakgrund (elever födda i Sverige med utländsk bakgrund och utlandsfödda elever), men den trenden har avstannat de senaste åren. Skolsegregationen utifrån utlandsfödda elever har däremot inte ökat över tidsperioden.

Resultatskillnaderna mellan skolor, den s.k. mellanskolsvariationen, har nästan fördubblats 2000–2016. Ökningen är i stort sett kontinuerlig, men ökningstakten är högre från och med slutet av 00-talet. Större skillnader i skolers elevsammansättning sett till migrationsbakgrund respektive socioekonomisk bakgrund, det vill säga en ökad skolsegregation, kan förklara delar men inte hela den ökade mellanskolsvariationen under hela tidsperioden.

Skolans socioekonomiska sammansättning har enligt Skolverket fått en större betydelse för elevers resultat (ökade skolnivåeffekter). Elever med samma socioekonomiska bakgrund får i ökande grad högre betyg om de går i en skola med gynnsam socioekonomisk sammansättning jämfört med om de går i en skola med ogynnsam socioekonomisk sammansättning. Det gäller särskilt för elever med svag socioekonomisk bakgrund. Orsaken till detta är inte fastställd.

I juni 2018 antogs en långsiktig strategi för att minska och motverka segregation för perioden 2018–2028 där utbildning ingår som ett av fem prioriterade områden (se vidare utg.omr. 13 avsnitt 6 Åtgärder mot segregation).

Indikator: Resultat i internationella studier avseende grundskola

PIRLS

Studien Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS) jämför läsförmågan och beskriver attityden till läsning hos elever i årskurs 4. Studien beskriver också trender och skillnader mellan olika länder när det gäller läsförmåga, mot bakgrund av skolans organisation, lärares undervisning och elevernas situation och attityder.

PIRLS är tillsammans med PISA de enda internationella undersökningarna som mäter elevers läskunskaper. Studien genomförs vart femte år, senast 2016. Totalt deltog 50 länder i PIRLS 2016 och från Sverige deltog 4 500 elever i årskurs 4 från 154 skolor. Resultaten från mätningen presenterades i december 2017 och visade att svenska fjärdeklassare har höjt sin läsförmåga och nivån skiljer sig nu inte från resultaten vid den första mätningen 2001. Flickorna presterar dock fortsatt bättre än pojkarna. De svenska eleverna presterade bättre än genomsnittet i EU- och OECD-länderna. Av de 50 länder som deltog så presterade sju länder bättre än Sverige. Jämfört med de nordiska länderna som deltog presterade Sverige bättre än Danmark, sämre än Finland och lika bra som Norge.

PIRLS testar elevernas kunskaper i läs-förståelse både vad gäller faktatexter och skönlitteratur. Resultatet visar att de svenska eleverna är lika bra på båda texttyperna. I förra undersökningen 2011 var eleverna sämre på

faktatexter. Nu är eleverna jämnstarka och det finns inte några sådana skillnader i resultatet.

ePIRLS

Provet ePIRLS undersöker digital läsning och genomfördes första gången 2016. Det är ett läsprov som görs i simulerad internetmiljö. Syftet med provet är att undersöka elevernas förmåga till den typ av läsning på internet som blir allt vanligare när det gäller att söka och ta till sig information både i skolan och på fritiden. Resultaten från ePIRLS visade att svenska elever presterar bättre i digital läsning än i läsning av papperstexter. Flickorna presterar bättre än pojkarna. Fjorton länder deltog i ePIRLS och Sverige presterade fjärde bäst, bara Singapore, Norge och Irland var bättre.

Indikator: Elevers trygghet i grundskolan

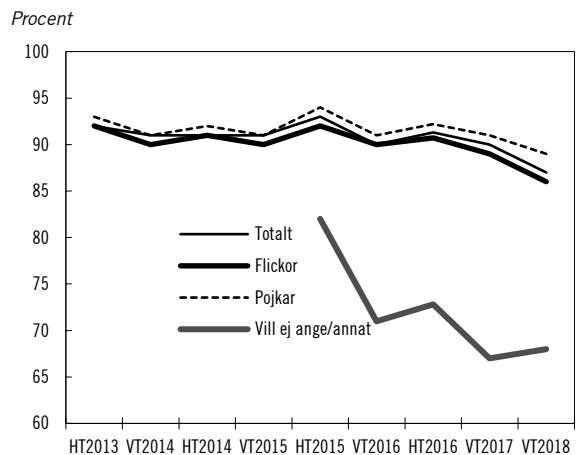
För att mäta elevers trygghet i grundskolan används de resultat som framkommer av Statens skolinspektions skolenkät, där elever i årskurs 5 och årskurs 9 får ta ställning till påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”. Eleverna har fem svarsalternativ: stämmer helt och hållet, stämmer ganska bra, stämmer ganska dåligt, stämmer inte alls samt vet ej, varav de två förstnämnda redovisas i det följande. Sammantaget visar resultaten utifrån dessa svarsalternativ att andelen elever som känner sig trygga i skolan är relativt jämn över åren men att en minskning har skett jämfört med föregående år.

Årskurs 5

Andelen elever i årskurs 5 som vårterminen 2018 svarade att påståendet stämmer helt och hållet var 53 procent och 34 procent svarade att påståendet stämmer ganska bra. Den totala andelen för dessa två svarsalternativ uppgår till 87 procent, vilket är en något lägre nivå än i tidigare års undersökningar. Se diagram 3.11 för utvecklingen de senaste åtta terminerna.

Det finns en skillnad mellan flickor och pojkar där 49 procent av flickorna svarade att påståendet stämmer helt och hållet och 37 procent svarade att påståendet stämmer ganska bra. För pojkar var motsvarande andelar 58 respektive 31 procent. För de elever som under kön valt alternativet ”Vill ej ange/annat” var andelarna betydligt lägre, 31 respektive 37 procent.

Diagram 3.11 Andelen elever som har svarat stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra på påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”, fördelat på den totala andelen och utifrån det valda alternativet för kön (pojkar, flickor samt vill ej ange/annat), årskurs 5

Anm.: För ht 13–vt 15 saknas uppgifter för dem som under kön valt alternativet ”Vill ej ange/annat”.

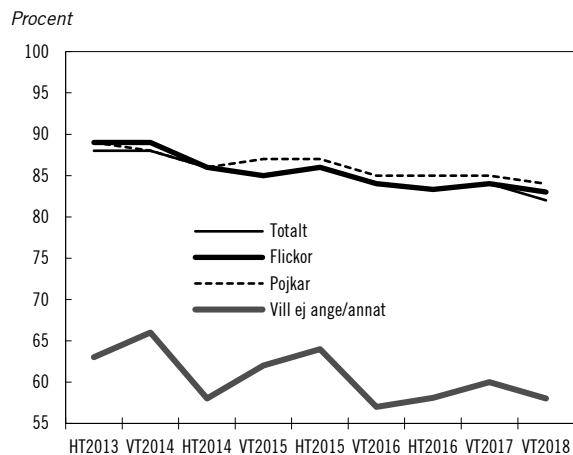
Källa: Statens skolinspektion.

Årskurs 9

Andelen elever i årskurs 9 som vårterminen 2018 svarade att påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan” stämmer helt och hållet var 44 procent och 38 procent svarade att påståendet stämmer ganska bra. Den totala andelen för dessa två svarsalternativ uppgår till 82 procent, vilket är en något lägre nivå än i tidigare års undersökningar. Se diagram 3.12 för utvecklingen de senaste åtta terminerna.

Det finns en skillnad mellan flickor och pojkar där 40 procent av flickorna svarade att påståendet stämmer helt och hållet och 43 procent svarade att påståendet stämmer ganska bra. För pojkar var motsvarande andelar 50 respektive 34 procent. För de elever som under kön valt alternativet ”Vill ej ange/annat” var andelarna betydligt lägre, 30 respektive 28 procent.

Diagram 3.12 Andelen elever som har svarat stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra på påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”, fördelat på den totala andelen och utifrån det valda alternativet för kön (pojkar, flickor samt vill ej ange/annat), årskurs 9

Källa: Statens skolinspektion.

Mobbning i grundskolan

Skolverkets rapport Attityder till skolan 2015 (rapport 438, 2016) visar att 4 procent av de tillfrågade eleverna i årskurs 4–6 har svarat ja på frågan om de känner sig mobbade av andra elever en eller flera gånger i veckan. Detta gäller för såväl flickor som pojkar. Motsvarande resultat på frågan om eleverna känner sig mobbade av andra elever en eller flera gånger i månaden är 5 procent (6 procent av flickorna och 4 procent av pojkarna).

I årskurs 7–9 har 1 procent av eleverna svarat ja på frågan om de känner sig mobbade av andra elever en eller flera gånger i veckan. Motsvarande resultat på frågan om eleverna känner sig mobbade av andra elever en eller flera gånger i månaden är 2 procent. För dessa uppgifter uppvisas inte några könsskillnader.

Sameskolan

Sameskolan ska ge en utbildning med samisk inriktning, som i övrigt motsvarar utbildningen i årskurs 1–6 i grundskolan. Sameskolan har i uppdrag att förmedla det samiska samhällets och urfolket samernas normer, värdegrund, traditioner och kulturarv till eleverna. Staten är genom Sameskolstyrelsen huvudman för sameskolan samt för förskoleklass och fritidshem vid skolenhet med sameskola. Det finns även integrerad samisk undervisning i kommunala grundskolor i årskurs 1–9. Sameskolstyrelsen får efter avtal med en

kommun fullgöra kommunens uppgifter avseende förskola. För sameskolan gäller läroplanen för sameskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lsam11, reviderad 2018).

Elever och skolor

Det finns fem skolenheter inom sameskolan och under 2017 har, enligt uppgift från Sameskolstyrelsen, elevantalet vid skolorna varit 157 elever. Det är en ökning med 2 elever mot föregående år. Av eleverna i sameskolorna var 45 procent flickor och 55 procent pojkar. I förskoleklasserna, med totalt 25 barn, var 48 procent flickor och 52 procent pojkar.

Integrerad samisk undervisning har genomförts för elever i förskoleklass och årskurs 1–9 i tio kommuner. Under 2017 fanns det 226 elever, varav 125 flickor och 101 pojkar, som fick integrerad samisk undervisning i grundskolan. År 2016 var det 168 elever och 2015 var det 212 elever.

Läsåret 2016/17 gick 131 barn i samisk förskola, vilket är på samma nivå som föregående läsår. Andelen pojkar i förskola var 45 procent och andelen flickor 55 procent. Antalet elever i fritidshem vid sameskolorna ökade från 84 under 2015/16 till 93 läsåret 2016/17 (42 flickor och 51 pojkar).

Nationella prov – årskurs 3

Andelen av de elever som gjorde samtliga delprov i matematik och som nådde kravnivån 2016/17 var 92 procent. I svenska uppnådde 93 procent kravnivån. I jämförelse med föregående läsår var provresultaten betydligt högre i såväl matematik som svenska, som då uppgick till 71 respektive 86 procent.

Nationella prov – årskurs 6

För läsåret 2016/17 redovisades att 20 elever genomförde delproven i svenska, matematik och engelska. I engelska klarade samtliga elever delproven medan alla elever utom en klarade alla delprov i matematik och svenska.

Kostnader

Enligt uppgifter från Sameskolstyrelsen uppgick den totala kostnaden för sameskolan, förskola och fritidshem 2017 till ca 84 miljoner kronor, vilket var en ökning med ca 3 miljoner kronor i förhållande till 2016. Jämfört med 2013 har den totala kostnaden ökat med ca 22 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 35 procent. Kommunernas avgifter finansierar platser

inom förskola, förskoleklass och fritidshem. År 2017 uppgick avgiftsintäkterna till ca 36 miljoner kronor. Föregående år uppgick de till ca 34 miljoner kronor och 2013 till ca 31 miljoner kronor.

Genomsnittskostnaden per barn i förskolan uppgick 2017 till 211 093 kronor, vilket var en ökning med 17 252 kronor i förhållande till 2016. Genomsnittskostnaden per elev i sameskola, inklusive förskoleklass och fritidshem, uppgick till 276 138 kronor 2017. År 2016 uppgick genomsnittskostnaden per elev till 259 318 kronor och 2013 till 220 072.

Grundsärskolan

Utbildningen i grundsärskolan ska enligt skollagen syfta till att ge elever med utvecklingsstörning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och så långt som möjligt motsvara den som ges i grundskolan. Ett beslut om att en elev ska tas emot i grundsärskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs. För grundsärskolan gäller läroplanen för grundsärskolan 2011 (Lgrsär11, reviderad 2018).

Inom grundsärskolan finns det en särskild inriktning som benämns träningsskola. Den är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen.

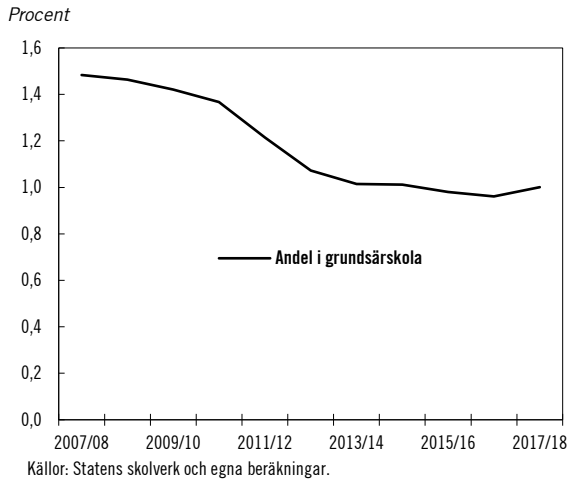
Elever

Läsåret 2017/18 var 10 612 elever mottagna i grundsärskolan, vilket är en ökning med 668 elever eller nästan 7 procent jämfört med föregående år. En delförklaring till ökningen kan vara att elevkullarna har blivit större. Av eleverna var 38 procent flickor och 62 procent pojkar. Fördelningen mellan pojkar och flickor i grundsärskolan har varit i princip oförändrad under den senaste femårsperioden. Av eleverna gick ca 5 procent i en grundsärskola med enskild huvudman.

Andelen elever i grundsärskolan utgör drygt 1 procent av alla elever i det obligatoriska skolväsendet. Sammantaget, och trots ökningen för läsåret 2017/18, innebär detta en minskning sedan 2007/08 då andelen uppgick till 1,5 procent. Minskningen kan delvis förklaras av att gruppen elever med autism eller autismliknande

tillstånd fr.o.m. läsåret 2011/12 hör till grundskolans målgrupp samt att grundsärskolan 2011 blev nioårig efter att tidigare ha varit tioårig (med den sista årskursen frivillig).

Diagram 3.13 Andelen elever av samtliga elever i obligatoriska skolformer som var inskrivna i grundsärskolan

Kostnader

Den totala kostnaden för grundsärskolan beräknas 2017 ha uppgått till drygt 4,9 miljarder kronor (inklusive skolskjuts), vilket är en ökning med 8,3 procent jämfört med 2016. Kostnaden per elev har ökat med 4,7 procent till 545 100 kronor per elev.

Specialskolan

Utbildningen vid specialskolan är avsedd för de barn som inte kan gå i grundskolan eller grundsärskolan på grund av dövhet eller hörselskada, dövblindhet, grav språkstörning eller synskada och ytterligare funktionsnedsättning. Specialskolan har tio årskurser. Staten är genom Specialpedagogiska skolmyndigheten huvudman för specialskolan samt för förskoleklass och fritidshem vid skolenheter med specialskola. Eleverna undervisas vid fem skolor med regionala upptagningsområden och fyra riksrekryterande skolor. För specialskolan gäller läroplanen för specialskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lspec11, reviderad 2018).

Elever

Läsåret 2017/18 gick 650 elever i specialskolan, vilket var 10 elever fler än föregående läsår. Av eleverna var 40 procent flickor och 60 procent pojkar. Våren 2017 avslutade 57 elever årskurs 10

i specialskolan med ett genomsnittligt meritvärde på ca 164,4 meritpoäng (beräknat på 16 ämnen). Detta är en ökning från föregående år då den genomsnittliga meritpoängen var 163,0. Flickornas genomsnittliga meritvärde är högre än pojkarnas och låg våren 2017 på 165,1 meritpoäng jämfört med pojkarnas 163,8.

Kostnader

Kostnaden för specialskolan uppgick 2017 till ca 517 miljoner kronor, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med 2016. Kostnaden per elev uppgick 2017 i genomsnitt till 790 700 kronor, vilket är en minskning med 3 procent sedan 2016. Jämfört med 2015 har den totala kostnaden för specialskolan ökat med 9,7 procent och genomsnittskostnaden per elev minskat med 10 procent.

Fritidshemmet

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklassen samt grundskolan och motsvarande skolformer genom att stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Varje kommun ska erbjuda fritidshem t.o.m. vårterminen det år då eleven fyller 13 år. Från och med höstterminen det år då eleven fyller 10 år får öppen fritidsverksamhet erbjudas i stället för fritidshem.

För fritidshemmet gäller läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11, reviderad 2018). Läroplanen innehåller värdegrund och uppdrag, övergripande mål och riktlinjer samt ett avsnitt om fritidshemmet.

Elever

Utmärkande för statistiken för elever i fritidshemmet är att antalet inskrivna elever fortsätter att öka samtidigt som antalet elever per avdelning minskar.

Totalt uppgick antalet elever i fritidshem 2017 till 484 399, vilket är en ökning med 6 378 elever jämfört med 2016. Av eleverna gick ca 12 procent i fritidshem med enskild huvudman. Antalet fritidshem uppgick totalt till 4 255, vilket var något fler än föregående år. I det följande redovisas statistiken gällande elever i fritidshemmet fördelad på olika åldersgrupper.

Andelen av alla barn i åldrarna 6–12 år som var inskrivna i fritidshem 2017 var 58 procent, vilket är samma som föregående år. Av eleverna var 48 procent flickor och 52 procent pojkar, vilket hänger samman med att andelen pojkar i befolkningen är större än andelen flickor.

Andelen barn i åldern 6–9 år som gick i fritidshem 2017 var 83,9 procent, vilket är 0,4 procentenheter mindre än 2016. Andelen inskrivna 6–9-åringar har ökat med 2,3 procentenheter sedan hösten 2010 och med 4,8 procentenheter sedan 2007.

År 2017 var 21 procent av alla 10–12-åringar inskrivna i fritidshem, en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med föregående läsår. För fem år sedan var motsvarande andel 18 procent och 2007 var andelen 12 procent.

Det genomsnittliga antalet elever per avdelning har minskat under de senaste två åren, från 40,9 år 2015 och 40,3 år 2016 till 39,7 år 2017. Sett till den senaste tioårsperioden har avdelningarna emellertid vuxit kraftigt i storlek. År 2007 var den genomsnittliga storleken 33,5 elever.

Kostnader

Den totala kostnaden för fritidshem 2017 uppgick till ca 18,1 miljarder kronor, vilket är en ökning med 3,9 procent från föregående år. Kostnaden per inskriven elev i fritidshem har ökat med 1,5 procent jämfört med 2016 och uppgick till 37 800 kronor per elev.

3.3.3 Utvecklingsinsatser

I denna del redovisas resultat och insatser som gäller tidiga insatser, jämlik skola och skolutveckling. Under rubrikerna jämlik skola och skolutveckling redovisas vissa resultat och insatser som är gemensamma för fler skolformer än dem som omfattas av verksamhetsområdet, det gäller bl.a. gymnasieskolan och kommunernas vuxenutbildning som i övrigt redogörs för i avsnitten 4 och 5.

Tidiga insatser

Skolinspektionens treåriga granskning av förskolan
Statens skolinspektion har haft i uppdrag att under åren 2015–2017 granska förskolans kvalitet och måluppfyllelse. I sin slutredovisning

konstaterar Skolinspektionen att förskolan har flera styrkor som ger goda grundförutsättningar för barnen. Föräldrar är i huvudsak nöjda med sina barns förskolor och förskolepersonal är positiva till sitt eget arbete enligt enkäterna. Den pedagogiska kvaliteten varierar dock alltför mycket i förskolan enligt Skolinspektionen. Myndigheten bedömer att 33 procent av förskolorna har en hög kvalitet, 41 procent en god kvalitet och 25 procent en mindre god kvalitet. Barnen i förskolan erbjuds därför inte likvärdiga förutsättningar och möjligheter enligt Skolinspektionen.

Enligt slutredovisningen kan kvalitetskillnaderna inte kopplas till typ av huvudman eller geografiska mönster. Skillnadernas orsaker är bl.a. att kompetensen och kunskapen hos förskolepersonalen inte alltid är tillräcklig för att klara uppdraget. Dessutom är ansvar och roller oklara och odefinierade i förskolor samt i hela styrkedjan, bl.a. är förskolläraernas ansvar inte tydliggjort. Skolinspektionen konstaterar att undervisning som begrepp inte heller är självklart i förskolan. Barnen i förskolan går då miste om undervisning då arbetet inte är tillräckligt målstyrt och vissa läroplansområden är helt eller delvis oprioriterade i förskolans praktik. Konsekvensen blir att alla barn inte får möjlighet att lära och utvecklas så långt möjligt.

Enligt forskning som Skolinspektionen refererar till är gemensam reflektion och kollegialt lärande, vilket det ofta saknas tid för, centralt för att utveckla verksamheten. Förskolechefer brister emellanåt i ledningen av det pedagogiska arbetet. God ledning och styrning kräver kunskap om förskolans uppdrag, strukturella förutsättningar och kommunikation i hela styrkedjan, från huvudman via förskolechef till förskolepersonal. Andelen utbildad personal och barngruppernas storlek påverkar också kvaliteten i förskolan.

Skolinspektionens granskning av undervisning i fritidshemmet

Studier och statistik har sedan många år indikerat stora utmaningar när det gäller fritidshemmets uppdrag. Utmaningarna handlar bl.a. om stora elevgrupper, låg personaltäthet och låg andel personal som är behörig att undervisa. Med 2010 års skollag förstärktes fritidshemmets lärandeuppdrag och kraven på undervisning i fritidshem förtydligades i läroplanen 2016. Mot den bakgrunden har Skolinspektionen

genomfört en kvalitetsgranskning av undervisning i fritidshemmen som publicerats 2018 (Skolinspektionen, dnr 2016:207).

Vid samtliga granskade fritidshem ger undervisningen eleverna vissa möjligheter att utveckla förmågor och att möta delar av det centrala innehållet som läroplanen anger. Kvaliteten på undervisningen varierar dock mellan och inom de granskade fritidshemmen. Skolinspektionen bedömer att 23 av 24 granskade fritidshem, inom vissa områden, behöver utveckla undervisningen för att höja kvaliteten och menar att det är oroande att undervisningen inte är mer framträdande och utvecklad. Problemen kan hänföras till bl.a. tillgången på behörig personal, hur lärarresursen används, samverkan mellan fritidshemmets avdelningar respektive med skola, stora elevgrupper samt materiella förutsättningar som lärverktyg och lokaler. En annan viktig förklaring är rektors ledning av undervisning i fritidshemmet. Enligt Skolinspektionen behöver rektorer i större utsträckning styra personalens planering så att den i högre grad inriktas mot uppdraget att stimulera elevernas utveckling och lärande samt i större utsträckning organisera verksamheten så att den stödjer samarbete och erfarenhetsutbyte mellan personalen i fritidshemmet samt mellan fritidshemmet och skolan.

Utvärdering av lågstadiesatsningen

Sedan 2015 lämnas statsbidrag för att anställa mer personal i de lägre årskurserna och ge lärare i förskoleklass och årskurs 1–3 mer tid för varje elev. Från och med den 1 juli 2016 och under åren 2017–2019 innefattar satsningen även fritidshem. Statsbidraget kan sökas av huvudmän för att öka personaltäteten. Syftet med bidraget är att höja verksamhetens kvalitet. För läsåret 2017/18 avsattes ca 2,3 miljarder kronor för de lägre årskurserna och ca 500 miljoner kronor till statsbidraget för fritidshem. Intresset för satsningen har varit stort och hela beloppet har utbetalats. För läsåret 2017/18 har Statens skolverk beviljat bidrag till totalt 687 huvudmän varav 285 kommunala huvudmän.

Skolverket har låtit utvärdera lågstadiesatsningen. Utvärderingen visar att syftet i huvudsak är uppfyllt och att statsbidraget till viss del har fördelats utifrån ett kompensatoriskt perspektiv. Flexibiliteten i hur statsbidraget kan användas lyfts fram som positivt. Statsbidraget anses dock brista i långsiktighet, då det belopp

som är reserverat för en huvudman kan variera från en omgång till en annan, det ges för ett läsår i taget och det är ett ekonomiskt risktagande med nyrekryteringar.

Jämlik skola

Samverkan för bästa skola

Skolverket har sedan 2015 i uppdrag att stödja grund- och gymnasieskolor med låga kunskapsresultat som har särskilt svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat på egen hand (U2015/03357/S, U2017/00301/S). Målet är att genom riktade insatser hitta specifika lösningar för att stärka skolornas arbete med att planera, följa upp och utveckla utbildningen efter sina respektive unika förutsättningar och behov. De deltagande skolorna utses bl.a. utifrån underlag från Skolinspektionen. Sedan 2017 ingår även förskolor i satsningen. Samarbetet mellan huvudman, skola eller förskola och Skolverket inleds med att en nulägesanalys tas fram. Med hjälp av denna identifieras vilka insatser som möjligtvis kan åtgärda de problem som finns och bidra till en utveckling som leder till att elevernas kunskapsresultat ökar. Insatserna varierar och utgår från de lokala utvecklingsbehoven. Exempel på insatser är att utveckla huvudmannens arbete med att analysera och bedöma skolans eller förskolans utvecklingsbehov, utbildning och handledning i systematiskt kvalitetsarbete i styrkedjan, utveckla lärares och pedagogers språk- och kunskapsutvecklande undervisning och att utveckla förutsättningar för att skapa trygghet och studiero. Insatserna genomförs under tre år och arbetet följs och stöds av forskare.

Under hösten 2018 deltar sammantaget 62 huvudmän, 216 skolenheter och 42 förskolenheter i Samverkan för bästa skola. Skolverket arbetar löpande med att följa upp insatserna och har identifierat framgångsfaktorer för att öka dess genomslag. Enligt Skolverket finns det även behov av att t.ex. lägga ännu större fokus på huvudmannens analys av sin verksamhet och insatser för att utveckla styrning, ledning och det systematiska kvalitetsarbetet. Skolverket avser vidare att särskilt se över möjligheterna att utveckla fler mötesplatser och nätverk där de deltagande huvudmännen får möjlighet att lära av varandra (Skolverket 2015:778, 2018).

Insatser för nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska

2015 fick Skolverket i uppdrag att genomföra insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända barn och elever och vid behov för barn och elever med annat modersmål än svenska (U2015/03356/S, ersatt av U2017/00300/S och sedan U2018/00404/S). Skolverket genomför både generella och riktade insatser för att stärka huvudmännens förmåga att erbjuda nyanlända barn och elever en utbildning av hög och likvärdig kvalitet, från förskola till vuxenutbildning. Generella insatser riktar sig till personal på olika nivåer och inom olika områden, inklusive huvudmän. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och implementering av nya material. Enligt Skolverket är deltagarna generellt sett nöjda med innehållet och anser att insatserna bidragit med relevanta kunskaper. Den största utmaningen är att säkerställa att insatserna även bidrar till att utveckla verksamheten bestående.

De riktade insatserna är tillgängliga för de huvudmän som Skolverket genom urval samverkar närmare med under en period om två till tre år. Dessa insatser utgår från de lokala behoven hos respektive huvudman och identifieras genom en nulägesanalys. Insatserna handlar framför allt om kompetensutveckling inom t.ex. styrning och verksamhetsutveckling, undervisning och lärande, och förutsättningar för lärande och trygghet. Hittills har 75 huvudmän deltagit i de riktade insatserna. En utvärdering av de riktade insatserna pågår men enligt Skolverket är en preliminär bild att insatserna både är uppskattade och välfungerande. En utmaning för såväl huvudmän som för Skolverket är dock att få till organisationen kring de insatser som ska genomföras (Skolverket, dnr 7.5.1-2017-1518).

Uppdrag om elevhälsa

I juni 2016 fick Skolverket i uppdrag att genomföra insatser för att förbättra det förebyggande och främjande arbetet inom elevhälsan i syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Uppdraget delredovisades den 1 februari 2017. Av delredovisningen (U2017/00400/S) framgår att Skolverket valt att inrätta ett bidrag som är sökbart för huvudmän som vill utveckla det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Av Skolverkets årsredovisning för 2017 framgår att fokus i utlysningarna för

2017 har varit hur skolan kan utveckla det hälsofrämjande och förebyggande arbetet kopplat till lärandet. Intresset för bidraget har varit mycket stort och avsatta medel har gått åt. Sedan bidragets införande har totalt 147 huvudmän beviljats bidrag med jämn fördelning mellan kommunala och enskilda huvudmän samt en variation avseende skolformer.

En forskargrupp från Göteborgs universitet följer projekten från första och andra omgången. Under hösten 2018 kommer forskargruppen att lämna sin rapport till Skolverket. Även ett forskarnätverk har bildats med forskare inom flera vetenskapsområden. Syftet med nätverket är att belysa skolornas hälsofrämjande arbete och erfarenheter utifrån ett tvärvetenskapligt perspektiv. En slutredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 februari 2019.

Stadieindelad timplan

I juli 2018 trädde nya bestämmelser om stadieindelade timplaner för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan i kraft. De nya bestämmelserna innebär att timplanen för grundskolan, i likhet med timplanerna för grundsärskolan, specialskolan och sameskolan, regleras i skolförordningen. Regeringen ges ett bemyndigande i skollagen att fördela undervisningstiden även i grundskolans timplan. Benämningarna låg-, mellan- och högstadium införs i skollagen.

Vidare anges i skollagen moderna språk som ett ämne som ska erbjudas alla elever inom ramen för språkval. Undervisningen i språkval påbörjas senast i årskurs 6 och undervisningstiden i sameskolan utökas därför med 48 timmar. Bestämmelserna om språkval medför också att betyg i grundskolan och sameskolan sätts i samtliga ämnen från och med årskurs 6. Detsamma gäller i grundsärskolan, om en elev eller en elevs vårdnadshavare begär att betyg ska sättas. I specialskolan påbörjas undervisningen i språkval senast i årskurs 7, och betyg sätts i samtliga ämnen från och med denna årskurs.

Slutligen förtydligas bestämmelsen i skollagen om anpassad studiegång i grundskolan, specialskolan och sameskolan så att det framgår att sådant särskilt stöd ska utformas så att eleven så långt det är möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolan.

Nationella minoritetsspråk i skolan

Utredningen om förbättrade möjligheter för elever att utveckla sitt nationella minoritetsspråk har redovisat sitt uppdrag i betänkandet Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrade förutsättningar till undervisning och revitalisering (SOU 2017:91). Betänkandet har remitterats.

Förtydligande av jämställdhetsuppdraget

Lika möjligheter och villkor för alla elever oberoende av könstillhörighet är av stor betydelse för en jämlik skola.

I april 2018 beslutade regeringen om ett förtydligande av skolans jämställdhetsuppdrag i läroplanerna för grundskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan. Läroplansförändringarna innebär bland annat att utbildningen och undervisningen ska organiseras och genomföras så att barn och elever möts oavsett könstillhörighet samt att skolan har ett ansvar att motverka könsmonster som kan begränsa elevernas lärande, val och utveckling. Det senare utifrån uppfattningen att det sätt som skolan organiserar utbildningen på, hur elever blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är manligt och kvinnligt. Skolverket har fått i uppdrag att föreslå motsvarande förändringar för gymnasieskolans och gymnasiesärskolans läroplaner (U2017/00412/S).

Riksdagen har tillkännaggett för regeringen att ett tydliggörande av skollagen om att undervisning som huvudregel inte ska vara könsuppdelad behövs (bet. 2016/17:UbU17 punkt 2, rskr. 2016/17:250). Regeringen beslutade i april 2018 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå nödvändiga ändringar i skollagen med utgångspunkten att barn och elever som huvudregel inte ska vara uppdelade efter kön i undervisningen och utbildningen i övrigt (dir. 2018:33). Utredningen, som har tagit sig namnet Utredningen om elevers möjligheter att nå kunskapskraven, ska redovisa sitt uppdrag den 30 juni 2019. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Förstärkning av sex- och samlevnadsundervisningen och arbetet mot kränkande behandling

Statens skolinspektions kvalitetsgranskning av sex- och samlevnadsundervisningen i

grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som publicerades i februari 2018 synliggör både möjligheter och brister i skolans arbete med dessa frågor (rapport 2016:11445). I syfte att utveckla sex- och samlevnadsundervisningen och arbetet mot kränkande behandling i skolan genom kompetensutvecklingsinsatser föreslogs i propositionen Vårändringsbudget för 2018 (prop. 2017/18:99) att anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ska ökas med 50 000 000 kronor. Riksdagen har beslutat i enlighet med förslaget (bet. 2017/18:FiU21, rskr. 2017/18:435).

Ansvar för skolhuvudmän m.fl. att göra samhället mer motståndskraftigt mot våldsbejakande extremism

Riksdagen har tillkännaggett för regeringen att det finns anledning att se över behovet av ett förtydligt ansvar för skolhuvudmän och andra som arbetar med barn och unga för att motverka radikaliserings, liksom formerna för ett sådant ansvar (bet. 2015/16:KU4 punkt 4, rskr. 2015/16:137). Regeringen har gett Statens skolverk i uppdrag att utreda vilken roll utbildningen inom skolväsendet har enligt gällande regelverk i arbetet mot våldsbejakande extremism (U2018/00162/GV, U2018/00209/GV). Skolverket redovisade sitt uppdrag den 15 oktober 2018. Regeringen redogjorde i skrivelse 2017/18:75 bl.a. för ovanstående uppdrag till Skolverket och gjorde bedömningen att tillkännagivandet är slutbehandlat. Av konstitutionsutskottets betänkande (bet. 2017/18:KU21, rskr. 2017/18:325) framgår att utskottet anser att formuleringen om ett förtydligt ansvar för skolhuvudmännen också inkluderar möjligheten att förändra regelverket. Riksdagen anser därmed inte att tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat. Punkten står därför åter som öppen.

Trygghet och studiero

Som ett led i arbetet med att uppmärksamma frågor om, och förbättra arbetet med, trygghet och studiero har regeringen bl.a. gett Skolverket i uppdrag att kartlägga hur disciplinära åtgärder används inom skolan samt med utgångspunkt i kartläggningen lämna förslag på åtgärder i syfte att uppnå en skolmiljö präglad av trygghet och studiero. I syfte att skapa en trygg lärmiljö som främjar studiero har regeringen även beslutat om

ändringar i läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet, i läroplanen för sameskolan och i läroplanen för gymnasieskolan. I läroplanerna förtydligas rektorns ansvar gällande trygghet och studiero och det markeras även att skolans mål är att elever ska visa respekt för, och hänsyn mot, skolans personal och andra elever. Vidare betonas vikten av att eleven tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö.

Skolutveckling

Utvärdering av de nationella skolutvecklingsprogrammen

I april 2018 redovisade Skolverket en utvärdering av de nationella skolutvecklingsprogrammen avseende 2016 och 2017 (U2018/01873/S). Utvärderingen bygger på en enkätundersökning och två kvalitativa intervjuundersökningar. Resultaten visar bland annat att 78 procent av rektorerna och 53 procent av lärarna som deltog i undersökningen kände till de nationella skolutvecklingsprogrammen. De enskilda skolutvecklingsinsatser som flest kände till var Läslyftet (87 procent), Matematiklyftet (81 procent) och Lärarlyftet (80 procent). Läslyftet och Matematiklyftet var även de insatser som flest lärare själva deltagit i (56 respektive 32 procent). Till de fem insatser som flest lärare deltagit i hörde även Bedömning och betygssättning – webbkurs (21 procent), Undervisning och lärande med digitala verktyg (16 procent) samt Lärarlyftet (15 procent). För dessa fem insatser ansåg en majoritet av lärarna att insatsen i mycket stor eller ganska stor utsträckning bidragit till att utveckla deras undervisning. Utvärderingen visade även att deltagandet i insatserna oftast utgår från ett kartlagt kompetensutvecklingsbehov. Den insats som flest svarande kände till att de ska gå framöver var Undervisning och lärande med digitala verktyg (30 procent).

Utvärderingen visade även att de organisatoriska förutsättningar, i form av tid och resurser, som lärare och rektorer behöver för att delta i insatserna inte alltid ges. Särskilt för rektorerna tycks dessa förutsättningar saknas i stor utsträckning. Utifrån utvärderingen drar Skolverket bl.a. slutsatsen att myndigheten behöver ta bättre hänsyn till målgruppernas tidsmässiga förutsättningar vid utformandet av insatser och

överväga en ökad flexibilitet vad gäller när i tiden och i vilken takt som deltagandet sker.

Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet

I oktober 2017 antog regeringen en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet (U2017/04119/S). Strategin syftar till att alla barn och elever, unga som vuxna, ska få de kunskaper de behöver för livet och arbetslivet, vilket i förlängningen lägger grunden för den framtida kompetensförsörjningen. De övergripande målen i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet är att det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt för att uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten. Den nationella digitaliseringsstrategin innehåller tre fokusområden för de åtgärder som sammantaget ska leda till att det övergripande målet för strategin uppnås. Dessa är digital kompetens för alla i skolväsendet, likvärdig tillgång och användning samt forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter. Strategin sträcker sig till 2022.

I januari 2018 ingicks en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Enligt överenskommelsen ska regeringen och SKL tillsammans arbeta med digitaliseringens möjligheter för att främja kunskapsutveckling och likvärdighet i skolväsendet. SKL ansvarar för att göra en kartläggning och analys av befintliga behov och pågående insatser i skolväsendet. Utifrån analysen ska strategins delmål brytas ned till initiativ och aktiviteter för olika nivåer i skolväsendet.

Uppdrag till Skolverket att främja digitalisering av skolan

Den 26 februari 2018 redovisade Skolverket ett uppdrag om att främja digitaliseringen inom skolväsendet och att underlätta för skolor och huvudmän att ta till vara digitaliseringens möjligheter i undervisning och i administration. Arbetet har utgått från de redovisningar som Skolverket lämnat i enlighet med uppdraget att föreslå nationella it-strategier för skolväsendet (U2016/01646/S och U2016/02148/GV). Under 2017 har läroplaner och ett stort antal kurs- och ämnesplaner i olika skolformer reviderats. Skolverket har även tagit fram kommentarmaterial för att förstärka elevernas digitala kompetens. Vidare har myndigheten genomfört

implementeringsinsatser av de reviderade styr-dokumenterna och erbjudit webbaserade kompetensutvecklingsinsatser till olika målgrupper och nivåer inom skolväsendet.

Digitalisering av nationella prov

Med utgångspunkt i propositionen Nationella prov – rättvisa, likvärdiga, digitala (prop. 2017/18:14, bet. 2017/18:UbU5, rskr. 2017/18:44) pågår arbetet med att digitalisera de nationella proven och bedömningsstöden. Syftet är att effektivisera det nationella stödet för kunskapsbedömning och betygssättning.

Statens skolverk har sedan september 2017 i uppdrag att digitalisera de nationella proven och bedömningsstöden samt skapa möjligheter för extern bedömning av proven (U2017/03739/GV). Från och med hösten 2018 genomför Skolverket en försöksverksamhet med ett stegvist införande av digitaliserade prov och extern bedömning. Försöksverksamheten omfattar 100 skolenheter och ska pågå till och med höstterminen 2021. Från och med hösten 2018 ska eleverna även skriva uppsatserna i vissa nationella delprov på dator eller annan digital enhet. Målsättningen är att alla prov, i den mån det digitaliserade formatet är möjligt sett till kursplanernas innehåll, ska vara digitaliserade 2022.

I enlighet med förslagen i propositionen ska vidare resultat på nationella prov särskilt beaktas vid betygssättning. Provens och bedömningsstödens syfte att stödja betygssättningen respektive lärarnas bedömning av elevernas kunskaper har även tydliggjorts i berörda förordningar för respektive skolform. För att stärka kvaliteten i provsystemet har Skolverket i uppdrag att utveckla gemensamma ramverk för utvecklingen av de nationella proven respektive de nationella bedömningsstöden. I ramverken ska bl.a. kvalitetskriterier för provverksamheten anges.

Nationellt digitalt lärarlyft

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen ska utreda frågan om att införa ett nationellt digitalt lärarlyft. Detta uppdrag bör inkludera fortbildningsinsatser i fråga om moderna digitala verktyg, hur moderna verktyg kan användas för kunskap om bättre måluppfyllelse samt former för hur lärare kan integrera digitala verktyg i undervisningen (bet. 2015/16:UbU14 punkt 14, rskr. 2015/16:228). Regeringen informerade i skrivelsen

Riksrevisionens rapport om samisk utbildning (skr. 2017/18:68) riksdagen om regeringens arbete med anledning av riksdagens tillkännagivande. I skrivelsen redogjorde regeringen för Skolverkets uppdrag att bedriva nationella skolutvecklingsprogram och om den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet. I skrivelsen bedömdes att de åtgärder som regeringen har vidtagit är de mest ändamålsenliga med anledning av tillkännagivandet och att tillkännagivandet därmed får anses slutbehandlat. Riksdagen beslutade i april 2018 att lägga regeringens skrivelse om samisk utbildning till handlingarna (rskr. 2017/18:223). Av konstitutionsutskottets betänkande (bet. 2017/18:KU21, rskr. 2017/18:325) framgår dock att utskottet anser att ytterligare insatser behövs på området. Riksdagen anser därmed inte att tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat. Punkten står därför åter som öppen.

Revidering och uppföljning av de obligatoriska bedömningsstöden

Under 2016 infördes nya kunskapskrav i ämnena svenska och svenska som andraspråk avseende lägsta godtagbara nivå i läsförståelse i årskurs 1. Det infördes även en skyldighet för huvudmän att använda nationella bedömningsstöd i årskurs 1 i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Syftet med dessa insatser är att förbättra förutsättningarna för att tidigt identifiera och ge stöd till både de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och till de elever som behöver extra utmaningar för att nå så långt som möjligt. Genom bedömningsstöden främjas även en likvärdighet i lärarnas bedömningar av elevernas kunskaper. I juni 2017 fick Statens skolverk i uppdrag att bl.a. revidera dessa nationella bedömningsstöd. Som ett underlag i revideringen genomförde myndigheten under hösten 2017 en uppföljning av bedömningsstöden. Av denna framgår att rektorer och lärare i huvudsak uppfattar bedömningsstöden som värdefulla och att de fyller sitt syfte men är tids- och resurskrävande. Majoriteten av de svarande rektorerna menar att bedömningsstöden fångar upp elever i behov av extra anpassningar, särskilt stöd och extra utmaningar. Även lärarna som har svarat på enkäten har överlag en positiv bild av bedömningsstödens funktion.

Läslyftet

Statens skolverk fick 2013 i uppdrag att svara för genomförandet av fortbildning för lärare i läs- och skrivutveckling där fokus ska vara på det kollegiala lärandet, det s.k. Läslyftet (U2013/07215/S). Genom ett tilläggsuppdrag i december 2016 vidgades målgruppen till att även omfatta förskollärare och skolbibliotekarier (U2016/05733/S). I budgetpropositionen för 2018 förstärktes och förlängdes satsningen.

Under läsåren 2016–2018 har ca 21 000 lärare och ca 115 skolbibliotekarier deltagit i satsningen. Det innebär att ca 29 000 lärare har deltagit i satsningen sedan den inleddes. När det gäller förskolan uppgår antalet deltagare till ca 8 500 för 2017 och 2018.

En utvärdering av Läslyftet visar att majoriteten av gymnasieskolans huvudmän, rektorer och handledare och knappt fyra av tio gymnasielärare uppgav att Läslyftet har varit ”mycket bra”. För lärarna har Läslyftet haft störst effekt på deras insikter och engagemang i språk-, läs- och skrivutvecklingsfrågor och på kollegialt lärande (Centrum för utvärderingsforskning vid Umeå universitet, Utvärdering av Läslyftet, Delrapport 4: Erfarenheter av Läslyftet i gymnasieskolan 2016/17, december 2017).

Skolbibliotek

Sedan 2016 har Skolverket på uppdrag av regeringen erbjudit huvudmän möjlighet att söka statsbidrag för personalförstärkningar i skolbibliotek (förordningen [2016:370] om statsbidrag för personalförstärkning i skolbibliotek). Syftet med statsbidraget är att öka skolbibliotekens möjligheter att stödja elevernas lärande, stimulera deras läslust och främja deras språkutveckling. I november 2017 redovisade Skolverket en utvärdering av satsningen. Utvärderingen visar bl.a. att intresset för satsningen har varit mycket stort och att avsatta medel gått åt. Anslaget för bidraget är 30 miljoner kronor vilket motsvarar ca 111 heltidstjänster.

I mars 2018 redovisade Skolverket det kompletterande uppdraget där myndigheten sett över i vilken mån skolbibliotekets funktion och skolbibliotekariernas kompetens i dag används på bästa sätt för att stärka utbildningens kvalitet. I utvärderingen framgår att tillgången till skolbibliotek i dag inte är likvärdig, att lärare och rektorer har låg kännedom om skolbibliotekens syfte och roll samt att samarbetet mellan lärare,

rektorer och skolbibliotekarier många gånger är svagt. Skolverket konstaterar att de som myndighet bör erbjuda olika typer av insatser för att stärka skolbiblioteksverksamheten.

Under 2018 har Statens skolinspektion genomfört en kvalitetsgranskning om, och hur, skolor använder skolbiblioteket som en pedagogisk resurs för att främja elevernas lärande. I granskningsrapporten konstateras att skolbibliotekens verksamhet behöver utvecklas inom flera områden. Det framgår bl.a. att biblioteken i liten utsträckning är en integrerad del av den pedagogiska verksamheten, att skolbibliotekens arbete för att stärka elevernas digitala kompetens behöver förbättras och att rektorerna behöver ta ett större ansvar för verksamheten.

Sedan 2015 arbetar även Kungl. biblioteket med att ta fram ett förslag till en nationell biblioteksstrategi. I uppdraget, som ska slutredovisas i mars 2019, ingår bl.a. att göra en analys av vilka utvecklingsbehov som finns för skolbiblioteken för att de i ökad grad ska kunna främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Praktiknära skolforskning

Under våren 2018 har utredningen Praktiknära skolforskning i samverkan redovisat sitt uppdrag i betänkandet Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring (SOU 2018:19). Betänkandet har remitterats.

Ökade krav för att godkännas som enskild huvudman

Riksdagen beslutade i juni 2018 att anta förslaget om utvidgad prövning av enskilda som vill bli huvudmän för fristående förskolor, skolor och fritidshem (prop. 2017/18:158, bet. 2017/18:FiU43, rskr. 2017/18:356). Ändringarna, som träder i kraft den 1 januari 2019, innebär att godkännande endast får ges till den som genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt visar sig lämplig att bedriva sådan verksamhet. Den enskilde ska även ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lagändringarna syftar till att säkerställa att privata utförare har tillräckliga förutsättningar att bedriva verksamhet med god kvalitet och stärka allmänhetens tilltro till sektorn.

Statens skolverk

Statens skolverk har en omfattande verksamhet med ca 80 regeringsuppdrag. Inom ramen för uppdraget Samverkan för bästa skola, inklusive uppdraget om nyanlända, träffar Skolverket överenskommelser med huvudmän. Detta innebär att Skolverket i stor utsträckning arbetar nära huvudmännen med insatser på lokal nivå och efter huvudmännens behov. Myndigheten arbetar aktivt med frågor om uppföljning och utvärdering av insatserna.

Under 2017 hanterade Skolverket 62 olika statliga stöd och bidrag och myndigheten betalade ut drygt 15,2 miljarder kronor (årsredovisning för Statens skolverk). Under perioden 2014–2017 har det belopp som Skolverket fördelar i statsbidrag ökat och antalet fattade beslut har under 2017 ökat kraftigt jämfört med tidigare år. Skolverket bedriver ett arbete för att digitalisera statsbidragshanteringen och antalet bidrag som omfattas av e-tjänsten för statsbidrag (Mina Sidor) har under 2017 utökats från 3 till 39. Myndigheten arbetar även aktivt med att öka användarvänligheten.

När det gäller handläggningen av legitimationsärenden för lärare och förskollärare har ärendinflödet och handläggningstiden fortsatt att minska för samtliga kategorier och verksamheten har goda marginaler gentemot kravet på maximalt fyra månaders handläggningstid, vilket är den gräns som anges i författning.

Myndigheten har även 2017 präglats av den omorganisation som genomfördes 2016. Ytterligare förändringar av organisationen har beslutats, bl.a. om en ny stab till generaldirektören och en enhet för riktade insatser för nyanländas lärande. I enlighet med budgetpropositionen för 2017 genomfördes en reform av myndighetens förvaltningsanslag vilket innebar att myndighetens förvaltningsutgifter i större utsträckning samlades på ett anslag. Detta för att ge myndigheten förbättrade förutsättningar att utföra sitt uppdrag. Arbetet med att förbättra styrningen av Skolverket pågår kontinuerligt, exempelvis genom en tydligare prioritering av vilka uppdrag som ges och hur dessa utformas. Regeringen har under 2017 sett över och förtydligat myndighetens regleringsbrev och instruktion. Regeringen beslutade i december 2017 om ändringar i myndighetens instruktion som trädde i kraft den 1 februari

2018. Instruktionen tydliggör nu bl.a. myndighetens uppgift att främja en starkt likvärdighet mellan skolor och mellan förskolor, liksom uppgiften att följa utvecklingen inom verksamhetsområdet, att analysera behov av åtgärder och vidta åtgärder. Ändringarna innefattar även att Skolverket ges ett samlat ansvar för frågor om de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken inom ramen för sitt verksamhetsområde.

Skolverket bedriver enligt sin instruktion ett Nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling (NCS). Under 2017 har NCS bl.a. fortsatt att stödja utvecklingen av de 17 regionala nätverk av språk-, läs- och skrivutvecklare som finns runt om i landet. Språk-, läs- och skrivutvecklare från 201 kommuner och fyra enskilda huvudmän har deltagit i nätverken.

Skolverket är en av de myndigheter som ingår i kunskapslyftet för barnets rättigheter som pågår 2017–2019. Kunskapslyftet syftar till att stödja särskilt berörda myndigheter i att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i myndigheternas verksamhet (se utg.omr. 9 Barnrättspolitikern).

Skolverket arbetar med jämställdhetsintegrering utifrån en plan för åren 2015–2018. Det långsiktiga målet med jämställdhetsintegreringen av Skolverkets verksamhet är att minska de jämställdhetsutmaningar som finns i skolväsendet och nå effekter hos barn och elever.

Statens skolinspektion

Statens skolinspektion ska verka för att alla elever ska få tillgång till en god utbildning i en trygg miljö. Barn- och elevombudet (BEO) är en del av Skolinspektionen men är samtidigt självständig i sitt beslutsfattande. BEO tar emot anmälningar och företräder elever.

Skolinspektionen har under 2017 besökt eller på annat sätt genomfört tillsyn och kvalitetsgranskningar samt hanterat anmälningsärenden från drygt hälften av Sveriges grund- och gymnasieskolor och drygt 1 500 andra verksamheter såsom förskola och vuxenutbildning.

Under 2017 genomfördes det tredje året på den tillsynscykel som påbörjades 2015 och avslutas under första delen av 2018. Under tillsynscykeln granskas alla huvudmän, men enbart de skolenheter med störst risksignaler får

en prioriterad tillsyn. Totalt har 1 649 beslut fattats inom den regelbundna tillsynen under 2017, vilket är något fler än året innan (1 584 beslut).

Vidare fattade myndigheten, exklusive BEO, 3 399 beslut avseende anmälningsärenden om missförhållanden vilket är i paritet med året innan. Av de ärenden som gick till beslut efter fullständig utredning ledde 67 procent till att Skolinspektionen riktade kritik mot huvudmannen, vilket är en marginell ökning från året innan. Handläggningstiden för Skolinspektionen, exklusive BEO, har fortsatt att sjunka och var under 2017 i genomsnitt 65 kalenderdagar jämfört med 72 kalenderdagar under 2016.

Under 2017 har BEO fattat totalt drygt 1 100 beslut (ca 1 000 under 2016). Vad gäller BEO har handläggningstiden ökat med 9 dagar per ärende (till i genomsnitt 84 dagar) vilket bl.a. beror på en ökad inströmning av ärenden och att BEO fattat fler skadeståndsbeslut under 2017. Handläggningstiden i genomsnitt för samtliga anmälningsärenden har dock fortsatt att kortas och är nu räknat på totala antalet ärenden 69 kalenderdagar (under 2016 var det 72 dagar).

Skolinspektionen genomförde under 2017 två riktade tillsyner där fokus låg på regel efterlevnad inom ett specifikt område på ett urval av skolenheter eller verksamheter: en om HVB-placerade elevers utbildning i kommunala grundskolor och en om särskild utbildning för vuxna.

Under 2017 har Skolinspektionen avslutat 13 kvalitetsgranskningar (under 2016 avslutades 16 kvalitetsgranskningar). Fem av dessa gällde förskola och har genomförts med de särskilda medel myndigheten har haft under tre år för ändamålet.

Antalet beslut om tillstånd att bedriva fristående skola var 239 under 2017, vilket är en minskning jämfört med föregående år (296 stycken).

Den genomsnittliga kostnaden per anmälningsärende har blivit något högre för Skolinspektionen, exklusive BEO, under 2017, dock har den blivit marginellt lägre vad gäller BEO. Kostnaden per kvalitetsgranskning är högre än närmast föregående år. För ansökningar om tillstånd att bedriva fristående skolor har den genomsnittliga kostnaden ökat till 25 800 kronor per beslutat ärende jämfört med 19 700 kronor under 2016. Denna ganska

stora ökning beror bl.a. på att fler beslut har överklagats samt att resurser lagts på processutveckling för att öka kvalitet och effektivitet i handläggningen och för att förenkla och förtydliga för sökandena.

Skolinspektionen arbetar med jämställdhetsintegrering utifrån en plan för åren 2015–2018. Syftet är att verksamheten ska bidra till att de jämställdhetspolitiska målen som anges i skrivelsen Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid (skr. 2016/17:10) nås.

Skolinspektionen är en av de myndigheter som ingår i kunskapslyftet för barnets rättigheter som pågår 2017–2019. Kunskapslyftet syftar till att stödja särskilt berörda myndigheter i att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i myndigheternas verksamhet (se utg.omr. 9 Barnrättspolitik).

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) svarar för statens samlade stöd i specialpedagogiska frågor. I detta ingår att ge råd och stöd till huvudmän i specialpedagogiska frågor, att främja och informera om tillgången till läromedel för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning, att vara huvudman för specialskolan samt administrera statliga stöd och bidrag.

Under 2017 fortsatte SPSM sitt utvecklingsarbete inom bl.a. området specialpedagogiskt stöd. Från och med 2017 har myndigheten gått över till mer strukturerade och strategiska ställningstaganden avseende vilka skolhuvudmän som ska kontaktas för att ges ett riktat erbjudande om specialpedagogiska stöd. Tanken med arbetet såväl tidigare som nu är att myndighetens arbete ska vara förebyggande och främjande och syfta till ett långsiktigt och hållbart resultat. Under året genomförde SPSM även en särskild satsning med syfte att öka kännedomen i prioriterade målgrupper, så att fler barn, unga och vuxna får förutsättningar att nå målen för sin utbildning. Utfallet av kampanjerna visar att kännedom om var skolhuvudmän kan få tillgång till ett kompletterande specialpedagogiskt stöd är centralt för att nå en likvärdig utbildning.

SPSM arbetar med jämställdhetsintegrering utifrån en plan för åren 2015–2018. Syftet är att

verksamheten ska bidra till att de jämställdhetspolitiska målen som anges i skrivelsen Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid (skr. 2016/17:10) nås.

Skolforskningsinstitutet

Skolforskningsinstitutet, som inrättades den 1 januari 2015, ska bidra till att de verksamma inom skolväsendet får goda förutsättningar att planera, genomföra och utvärdera undervisningen med stöd av vetenskapligt underbyggda metoder och arbetsätt. Myndigheten ska även bidra till goda förutsättningar för barns och elevers utveckling och lärande och till förbättrade kunskapsresultat för eleverna.

År 2017 var det första året då Skolforskningsinstitutet redovisade resultat inom båda sina huvuduppdrag, dvs. att göra forsknings-sammanställningar för praktiktäna användning samt att lysa ut och fördela forskningsbidrag till praktiktäna skolforskning. Det var också första året då myndigheten fullt ut kunde utnyttja såväl förvaltningsanslaget som anslaget för forskningsfinansiering.

En huvuduppgift för Skolforskningsinstitutet är att genomföra s.k. systematiska översikter. Under året färdigställdes de två första sammanställningarna som handlar om matematikundervisning. Utöver dessa har myndigheten arbetat med fyra övriga översikter: Feedback inom skrivutveckling, Språkutvecklande naturvetenskapsundervisning för andraspråkselever, Läsförståelse och undervisning om lässtrategier samt Lek i förskolan.

Under 2017 har myndigheten haft sin andra utlysning av forskningsanslag med inriktningen Metoder och arbetsätt för undervisningens planering, genomförande och utvärdering som bidrar till barns och elevers utveckling och lärande. Totalt inkom 94 ansökningar, vilket var något färre än 2016 men alltjämt högt, varav 5 beviljades forskningsbidrag.

Under året har myndigheten även fortsatt att arbeta aktivt med metodutveckling gällande såväl arbetet med de systematiska översikterna som med forskningsbidragen.

Skolforskningsinstitutet arbetar med jämställdhetsintegrering utifrån en plan för åren 2015–2018. Syftet är att verksamheten ska bidra till att de jämställdhetspolitiska målen som anges

i skrivelsen Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid (skr. 2016/17:10) nås.

Sameskolstyrelsen

Sameskolstyrelsen ansvarar för att ge samiska barn en utbildning med samisk inriktning, som i övrigt motsvarar utbildningen i årskurs 1–6 i grundskolan. Sameskolan har i uppdrag att förmedla det samiska samhällets och urfolket samernas normer, värdegrund, traditioner och kulturarv till eleverna. Vid skolenheter med sameskola anordnas även förskoleklass och fritidshem. Sameskolstyrelsen erbjuder även förskola där verksamheten helt eller delvis genomförs på samiska.

Sameskolstyrelsen ska också utöka och utveckla den integrerade samiska undervisningen som bedrivs i kommunala grundskolor i årskurs 1–9 runt om i Sverige. Utöver förskole- och skoloruppdraget ska Sameskolstyrelsen producera läromedel i tre olika samiska språk: nord-, syd- och lulesamiska. Efter att ett nytt sameting valdes in under 2017 utsågs en ny nämnd till Sameskolstyrelsen.

Sedan ett antal år visar myndigheten en ekonomisk obalans, vilket inneburit att regeringen behövt tillskjuta extra medel. Myndigheten hänvisar bland annat till en svår rekryteringssituation av behöriga lärare men även till ökade kostnader för lokaler.

I Riksrevisionens rapport Samisk utbildning – dags för en omstart (RiR 2017:15) beskrivs ett antal brister i verksamheten och att myndigheten inte klarar av alla delar i sina uppdrag. Regeringen har lämnat en skrivelse till riksdagen med anledning av Riksrevisionens rapport, skr. 2017/18:68. För att få en tydligare uppfattning och bild av orsakerna bakom den höga kostnadsnivån och kostnadsutvecklingen har Ekonomistyrningsverket haft i uppdrag att bland annat analysera Sameskolstyrelsens kostnadsnivå och utveckling.

Riktade statsbidrag

Regeringens skrivelse med anledning av Riksrevisionens rapport om riktade statsbidrag

Riksrevisionen har granskat systemet med riktade statsbidrag till huvudmän inom

skolväsendet (RiR 2017:30). Sammantaget anser Riksrevisionen att systemet med riktade statsbidrag inte kan anses ändamålsenligt. Regeringen delade i skrivelsen inte Riksrevisionens övergripande bedömning att systemet inte är ändamålsenligt, men instämde i att det finns brister i systemet och delade iakttagelsen att det även finns potentiella utvecklingsområden (skr. 2017/18:217).

Utfall för riktade statsbidrag i urval

Utöver resultat kopplade till indikatorerna har i föreliggande avsnitt ett antal granskningar och utvärderingar rörande såväl undervisning som uppdrag och satsningar redovisats. I tillägg till detta redovisas i det följande utfallet för ett antal av de riktade statsbidragen som gäller verksamhetsområdet. Några av bidragen omfattar även andra skolformer än de som behandlas i avsnittet, exempelvis gymnasieskolan, vilket markeras i tabellen med en asterisk. Den samlade utgiftsutvecklingen för barn,- ungdoms- och vuxenutbildningen redovisas i avsnitt 2.

Tabell 3.2 Utfall 2017 för några av de riktade statsbidragen på skolans område

<i>mnr</i>				
Bidrag	Tilldelade medel	Utfall	Differens	Differens (%)
Mindre barngrupper i förskolan	828,0	827,0	1,0	0,1
De lägre årskurserna i grundskolan och motsvarande skolformer samt viss annan utbildning, exkl. fritidshemmet	2 300,0	2 297,0	3,0	0,1
De lägre årskurserna i grundskolan och motsvarande skolformer samt viss annan utbildning, avseende fritidshemmet	500,0	500,0	0,0	0,0
Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	79,0	78,2	0,8	1,1
Ökad jämlikhet i grundskolan	500,0	500,0	0,0	0,0
Undervisning under skollov*	118,7	88,7	30,0	25,3
Hjälp med läxor eller annat skolarbete utanför ordinarie undervisningstid*	388,6	387,5	1,1	0,3
Försöksverksamhet med ökad undervisningstid i svenska eller svenska som andraspråk för nyanlända elever i grundskolan	79,6	51,4	28,2	35,4
Personalförstärkning inom elevhälsan och när det gäller specialpedagogiska insatser och fortbildning när det gäller sådana insatser samt med anledning av tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II *	536,0	459,1	76,9	14,3
Fortbildning i specialpedagogik för lärare i grundskolan, motsvarande utbildning vid särskilda ungdomshem och sameskolan	170,0	60,8	109,2	64,3
Fortbildningssatsningen i språk-, läs- och skrivutveckling*	148,0	143,3	4,7	3,2
Personalförstärkning i skolbibliotek*	30,0	29,8	0,2	0,7
Insatser inom ramen för samverkan för bästa skola och för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända*	34,0	10,5	23,5	69,2
Upprustning av skollokaler och av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem*	480,0	162,3	317,7	66,2

Anm.: Urvalet av redovisade statsbidrag bygger på att bidragen initierats, förlängts eller förstärkts under mandatperioden 2014–2018, att bidragen är sökbara och därmed inte rättighetsbaserade samt att de gäller för en eller flera av de skolformer som behandlas i avsnittet. Urvalet omfattar ej de statliga insatser som redovisas i avsnitt 2 angående läraryrkets attraktionskraft. Några av de redovisade statsbidragen rymmer även kostnader som avser inköp av kurser eller administrativa kostnader.

3.4 Den årliga revisionens iakttagelser

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) har fått en revisionsberättelse med två reservationer avseende sin årsredovisning för 2017 som avser ledningens efterlevnad av de föreskrifter som är tillämpliga för användning av anslag och inkomster.

Som grund för uttalandet om reservation anger Riksrevisionen följande. Myndigheten har tecknat hyresavtal för elevboende avseende en villafastighet och två bostadsrätter. Hyresavtalen redovisas som finansiell leasing och påverkar tillgångar och skulder med 16 miljoner kronor. Hyresavtalen innehåller bl.a. villkor som innebär att myndigheten åtar sig alla risker inklusive för en eventuell förlust vid avyttring när avtalen sägs upp. Riksrevisionen bedömer att avtalen innehåller villkor som kräver medgivande från regeringen. Myndigheten har inte erhållit sådant medgivande, och har därmed inte följt 2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Myndigheten har per den 31 december 2017 överskridit den beslutade låneramen med ca 13 miljoner kronor.

Därtill har SPSM ingått sex hyresavtal som saknar löptid och i stället har en kort uppsägningstid. Riksrevisionen bedömer att SPSM inte har följt 9 § förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning vid avtalens ingående, eftersom myndigheten inte har erhållit regeringens medgivande.

SPSM har inkommit med en begäran till regeringen om att få ett bemyndigande att fortsätta inneha två hyresavtal avseende bostäder för elever där myndigheten står en ekonomisk risk samt en begäran om medgivande om att få inneha de hyresavtal som saknar fasta löptider. Därtill har SPSM inkommit med en begäran om utökad låneram för 2018.

Den 5 juli 2018 fattade regeringen beslut om att avslå SPSM:s begäran att få fortsätta inneha avtalen avseende elevhemsboenden där myndigheten står en ekonomisk risk. Regeringen beslutade även att myndigheten ska ha frånträtt avtalen senast den 1 augusti 2019. Regeringen fattade vidare beslut om att inte vidta några åtgärder i övrigt med anledning av myndighetens begäran om att få inneha hyresavtalen utan bestämd löptid.

Regeringen har fattat beslut om utökad låneram för 2018.

4 Gymnasieutbildning

4.1 Omfattning

I detta avsnitt behandlas skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola. I avsnittet redovisas främst resultat som avser 2017. När det gäller betyg, meritvärden och provresultat innebär det läsåret 2016/17. Dessa resultat rör gymnasieskolan. Uppgifter om elever och personal avser läsåret 2017/18. Resultat, resultatindikatorer och statliga insatser för läraryrket redovisas samlat i avsnitt 2 för samtliga skolformer. Vissa resultat och insatser som är gemensamma för flera skolformer redovisas i avsnitt 3 Förskola och grundskola.

4.2 Mål för området

Svensk gymnasieutbildning ska vara av hög och likvärdig kvalitet. Alla unga kvinnor och män i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan ska ges förutsättningar att uppnå de nationella målen och utveckla sina kunskaper, färdigheter och kompetenser så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Av skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till elevers olika behov. Eleverna ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

4.3 Resultatredovisning

4.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande indikatorer används för att bedöma gymnasieskolans måluppfyllelse.

- Resultat på nationella prov.
- Genomsnittlig betygspoäng.
- Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år.
- Andel elever som uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år.
- Elevers trygghet i gymnasieskolan.
- Andel unga kvinnor och män från det underrepresenterade könet som fullföljer utbildningen på program med ojämn könsfördelning.
- Lärarbehörighet och personalens utbildning. Denna indikator redovisas i avsnitt 2.5.

Indikatorerna ger inte en heltäckande bild av respektive verksamhet men belyser de delar av måluppfyllelsen och resultaten som bedöms vara centrala. All individbaserad statistik redovisas uppdelat på kön om dessa uppgifter är tillgängliga.

4.3.2 Resultat

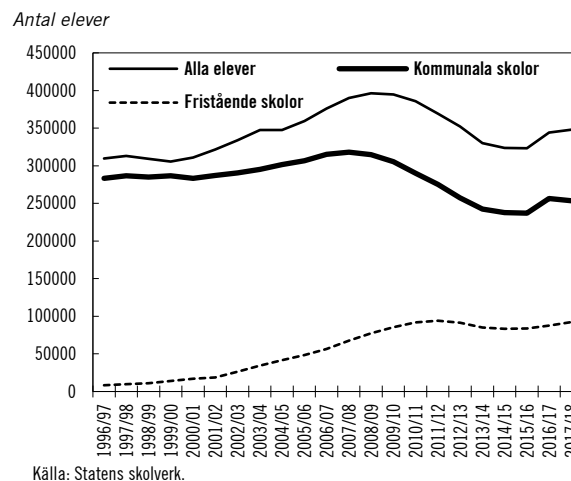
Gymnasieskolan

Gymnasieskolan ska ge unga kvinnor och män en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Gymnasieskolan är en skolform inom skolväsendet som är avsedd att påbörjas av ungdomar efter avslutad grundskoleutbildning eller motsvarande, fram t.o.m. det första kalenderhalvåret det år de fyller 20. Den är en frivillig skolform som omfattar 18 nationella program, varav 12 yrkesprogram och 6 högskoleförberedande program med totalt 60 olika inriktningar. Elever som går yrkesprogram kan välja mellan skolförlagd utbildning eller lärlingsutbildning. Elever som uppfyller kraven för en gymnasieexamen får ett examensbevis. Elever som slutfört utbildningen men som inte uppfyller kraven för en gymnasieexamen får istället ett studiebevis. Utöver de nationella programmen finns bl.a. yrkesdansutbildning, program med egna examensmål och särskilda varianter av de nationella programmen. För de elever som inte är behöriga till de nationella programmen finns 5 introduktionsprogram.

Elever, skolor och studievägar

Cirka 98 procent av alla ungdomar börjar i någon av de olika formerna av utbildning inom gymnasieskolan. Hösten 2017 gick ca 347 900 elever i gymnasieskolan, vilket är en ökning med knappt 4 000 elever eller ca 1 procent jämfört med året innan (se diagram 4.1). Antalet elever i skolor med kommuner som huvudman minskade med 0,2 procent och uppgick hösten 2017 till ca 253 600 elever. Antalet elever i fristående gymnasieskolor ökade med knappt 5 procent, från 87 600 elever till 92 200 elever. Antalet elever i skolor med landsting som huvudman minskade med ca 100 elever, från ca 2 200 elever 2016 till ca 2 100 elever 2017. Av alla elever i gymnasieskolan hösten 2017 gick 72,9 procent i en kommunal skola, 26,5 procent i en fristående skola och 0,6 procent i skolor som drevs av landsting.

Diagram 4.1 Elevutveckling i gymnasieskolan

Lsåret 2017/18 var andelen kvinnor i gymnasieskolan (vid mätningen den 15 oktober 2017) 45 procent och andelen män 55 procent, vilket är samma andel som föregående läsår. Differensen mellan könen beror i hög uträkning på att en majoritet av de ungdomar i gymnasieåldern som invandrade till Sverige 2015 och 2016 var pojkar. Av eleverna i skolor med kommuner som huvudmän var andelen kvinnor 44 procent och andelen män 56 procent, vilket innebär en ökning med en procentenhet för andelen kvinnor och en minskning med en procentenhet för andelen män jämfört med föregående läsår. Motsvarande andelar för fristående skolor var 49 procent kvinnor och 51 procent män, vilket innebär en minskning med en procentenhet för andelen kvinnor och en ökning med en procentenhet för andelen män jämfört med föregående läsår.

Hösten 2017 fanns det 1 316 skolenheter i gymnasieskolan, vilket innebär en ökning med 3 skolenheter jämfört med året innan. Antalet skolenheter med kommuner som huvudmän var 871 läsåret 2017/18, vilket innebär en ökning med 1 skolenhet jämfört med läsåret 2016/17. Antalet skolenheter med enskilda huvudmän uppgick läsåret 2017/18 till 433, vilket är en ökning med 5 skolenheter.

Tabell 4.1 Skolenheter i gymnasieskolan

Läsår	2016/17	2017/18
Skolenheter totalt	1313	1316
<i>därav med</i>		
Kommun som huvudman	870	871
Enskild huvudman	428	433
Landsting som huvudman	15	12

Andelen skolenheter med kommuner som huvudmän utgjorde 66 procent av samtliga skolenheter 2017 medan andelen skolenheter med enskild huvudman var 33 procent, vilket är samma andel som föregående år. Resterande 12 skolor hade landsting som huvudmän, vilket är en minskning med tre skolenheter jämfört med föregående läsår (setabell 4.1). De kommunala gymnasieskolorna är i genomsnitt större än de fristående, sett till antalet elever.

Läsåret 2017/18 gick 56 procent av eleverna i gymnasieskolan ett högskoleförberedande program, 27 procent ett yrkesprogram och 17 procent ett introduktionsprogram. Jämfört med föregående läsår har andelen elever som går ett högskoleförberedande program ökat med en procentenhet medan andelen elever som läser ett yrkesprogram är oförändrad. Andelen elever på introduktionsprogram har samtidigt minskat med 1 procentenhet.

Våren 2018 fanns det omkring 10 900 lärlingar i gymnasieskolan. Totalt innebär det en ökning med ca 1 300 lärlingar jämfört med våren 2017. 38 procent av lärlingarna var kvinnor och 62 procent män. Könsfördelningen är oförändrad sedan läsåret 2016/17.

Till läsåret 2017/18 ökade andelen första-handssökande till årskurs 1 på ett yrkesprogram jämfört med året innan, från 36,3 procent till 37,1 procent av eleverna som sökt nationella program. Det var första gången som den andelen ökade sedan programtyperna infördes i och med gymnasiereformen 2011. Andelen elever som antogs till yrkesprogram ökade dock inte då en större andel av de förstahandssökande inte var behöriga till det program de söker.

Sammanlagt gick ca 102 500 elever för första gången i gymnasieskolans årskurs 1 hösten 2017. Av dessa nybörjarelever började knappt 26 procent på ett yrkesprogram, knappt 62 procent på ett högskoleförberedande program och 12 procent på ett introduktionsprogram. Sedan läsåret 2016/17 har andelen elever på yrkesprogram respektive högskoleförberedande

program i årskurs 1 minskat med vardera en procentenhet medan andelen elever på introduktionsprogram ökat med två procentenheter.

Indikator: Resultat på nationella prov

Nationella prov finns framtagna för kurserna engelska 5 och 6, matematik 1a, 1b och 1c, 2a, 2b och 2c, 3b och 3c och 4 samt svenska 1 och 3 och svenska som andraspråk 1 och 3.

Andelen elever som klarade de inledande kursproven i matematik var något mindre våren 2017 än våren 2016. Störst andel elever med godkänt provbetyg (minst betyget E) våren 2017, 93 procent, fanns bland de elever som hade läst matematik 1c, som är den inledande kursen på naturvetenskaps- och teknikprogrammen. För övriga högskoleförberedande program är matematik 1b inledande kurs, och för dem var andelen med minst provbetyget E 83 procent. Andelen elever med minst provbetyget E i matematik 1a, som läses på samtliga yrkesprogram, var 62 procent.

I engelska 5 och svenska 1 fick drygt 96 respektive 94 procent av de elever som gjorde proven våren 2017 minst provbetyget E. I svenska som andraspråk 1 var det drygt 81 procent som fick minst provbetyget E.

Provresultaten är i stort sett desamma för kvinnor och för män när det gäller kursproven i matematik och engelska som gjordes våren 2017. Skillnaderna är dock större på kursproven i svenska 1 och svenska som andraspråk 1, där kvinnorna presterade bättre än männen (drygt två poäng högre genomsnittlig provbetygs-poäng).

Indikator: Genomsnittlig betygs-poäng

Alla elever ska ges förutsättningar att nå de nationella målen. Den genomsnittliga betygs-poängen, dvs. det genomsnittliga värdet av alla betyg som redovisas i elevens examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng, är en indikator på uppfyllelsen av detta mål. Den genomsnittliga betygs-poängen i gymnasieskolan läsåret 2015/16 var 14,2 av maximalt 20 poäng för samtliga elever som hade avslutat sin utbildning med ett examensbevis eller studiebevis som omfattar minst 2 500

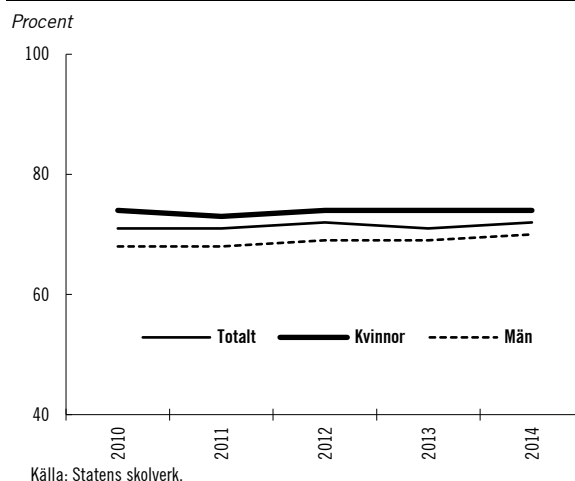
gymnasiepoäng. Det är i nivå med utfallet de senaste 13 läsåren.

Det finns påtagliga skillnader mellan könen i uppnådda betygspoäng. Våren 2017 var den genomsnittliga betygspoängen för kvinnor 14,9 poäng och för män 13,6 poäng, vilket är en ökning med 0,2 poäng för kvinnor och 0,1 poäng för män jämfört med föregående år. Kvinnor med svensk bakgrund hade i genomsnitt 15,1 poäng medan kvinnor med utländsk bakgrund (avser elever födda utomlands samt elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands) hade i genomsnitt 13,9 poäng. Motsvarande resultat var för män 13,8 respektive 12,7 poäng. Detta innebär, jämfört med föregående år, en ökning med 0,2 poäng, både för kvinnor med svensk och utländsk bakgrund samt en ökning med 0,1 poäng, både för män med svensk och utländsk bakgrund.

Indikator: Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år

Det är viktigt att alla ungdomar ges förutsättningar att fullfölja en gymnasieutbildning inom utsatt tid. Utbildningen i gymnasieskolans nationella program genomförs normalt på tre år. Det är dock inte alla elever som klarar studierna inom denna tid. Av alla elever som började i gymnasieskolan hösten 2014 hade 71,9 procent slutfört utbildningen våren 2017, dvs. efter tre år, med examen eller studiebevis om 2 500 betygssatta gymnasiepoäng. Andelen elever som har slutfört gymnasieskolan inom tre år har varit i stort sett oförändrad under de senaste tio åren (se diagram 4.2 för utvecklingen de senaste fem åren). Det är dock viktigt att påpeka att i statistiken finns det skillnader i vilka elever som anses ha slutfört gymnasieskolan. Till elever som har slutfört gymnasieskolan i den reformerade gymnasieskolan (Gy 2011) räknas elever med gymnasieexamen eller studiebevis med betygssatta kurser om 2 500 gymnasiepoäng eller fler. Till elever som slutfört gymnasieskolan enligt tidigare reglering räknades elever med slutbetyg från nationella program, Waldorf samt International Baccalaureate. Även kraven för att få slutbetyg respektive examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng skiljer sig åt.

Diagram 4.2 Andel nybörjare i gymnasieskolan som fått slutbetyg eller som avslutat med examensbevis eller studiebevis omfattande minst 2 500 poäng inom tre år

Kvinnor som började i gymnasieskolan hösten 2014 slutförde utbildningen inom tre år i högre grad än männen, 74,3 procent jämfört med 69,7 procent. Elever på högskoleförberedande program slutförde gymnasieskolan i större utsträckning än elever som hade gått på ett yrkesprogram. Andelen elever som 2014 var nybörjare på ett högskoleförberedande program och som slutförde gymnasieskolan inom tre år är 83,0 procent. Motsvarande andel för yrkesprogram är 78,6 procent.

Av nybörjarna i gymnasieskolan hösten 2012 slutförde 71,7 procent gymnasieskolan inom tre år, 78,6 procent inom fyra år och 80,1 procent efter fem år.

Orsaker till att studietiden blir längre

Att inte fler slutför gymnasieskolan inom tre år beror delvis på att många elever har bytt program under studietiden, vilket kan förlänga studietiden med ett och ibland flera år. Hösten 2016 fanns det drygt 104 900 elever som var nybörjare i gymnasieskolan. Andelen elever som efter ett år har bytt från ett nationellt program till ett annat nationellt program har minskat med 0,3 procentenheter sedan föregående år, och var 3,2 procent hösten 2017. Det är fortsatt något vanligare att elever som har börjat på yrkesprogram byter program än vad det är för elever som har börjat på högskoleförberedande program.

En annan orsak till att studietiden blir längre är att många elever inte är behöriga till ett nationellt program och börjar sin gymnasietid på ett introduktionsprogram. En majoritet av eleverna på introduktionsprogrammen är

nyanlända eller har invandrat till Sverige under grundskolans senare årskurser, vilket också påverkar studietiden. Av de elever som 2013 började på ett introduktionsprogram hade 19,8 procent slutfört gymnasieskolan från ett nationellt program efter fyra år.

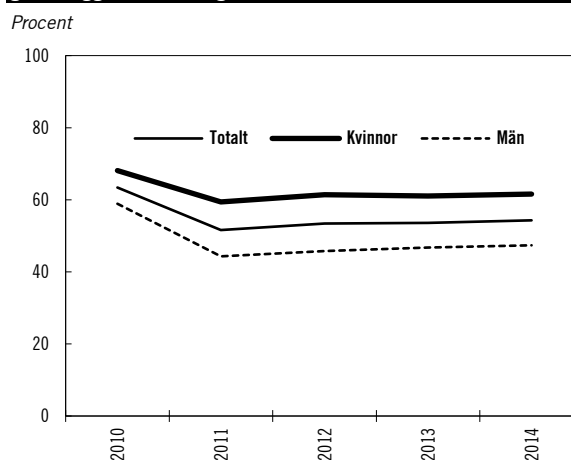
Studietiden kan även bli längre om eleven gör ett studieuppehåll. Av nybörjarna i årskurs 1 läsåret 2016/17 återfanns 3,5 procent, ca 3 700 elever, inte i gymnasieskolan efterföljande läsår, vilket är en minskning med 0,3 procentenhet eller ca 500 elever jämfört med föregående period. Dessa hade således gjort studieuppehåll eller avbrutit sina studier. Det finns i detta avseende stora skillnader mellan olika nationella gymnasieprogram men skillnaderna mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program är liten. Det var inga stora skillnader mellan könen avseende studieuppehåll eller avbrutna studier, men en marginellt större andel av de kvinnliga nybörjarna i årskurs 1 läsåret 2016/17 hade gjort studieuppehåll eller avbrutit studierna efterföljande läsår.

Indikator: Andel elever som uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år

För att kunna antas till en högskoleutbildning krävs grundläggande behörighet. De kurser i svenska och engelska som krävs för grundläggande behörighet till högskolestudier ingår obligatoriskt i alla högskoleförberedande program och utgör en del av kraven för gymnasieexamen från dessa program. Elever på yrkesprogram behöver däremot välja dessa kurser för att uppnå kraven för grundläggande behörighet till högskolestudier. Av alla elever som började gymnasieskolan hösten 2014 uppnådde 54,3 procent kraven för grundläggande behörighet inom tre år. Det är en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med den föregående elevkullen. Bland kvinnor uppnådde en högre andel kraven än bland männen, 61,6 procent av kvinnorna jämfört med 47,4 procent av männen (sediagram 4.3). Elever med utländsk bakgrund uppnådde i lägre grad än elever med svensk bakgrund kraven för grundläggande behörighet, 39,6 procent jämfört med 59,0 procent. Det innebär en ökning med 1,0 procentenhet för elever med utländsk bakgrund och en ökning med 0,7

procentenheter för elever med svensk bakgrund, jämfört med föregående år.

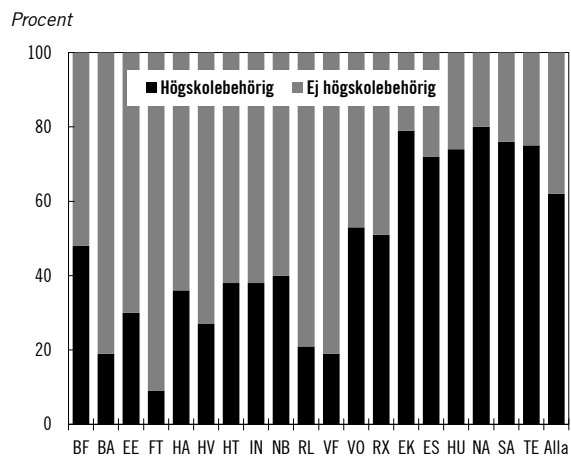
Diagram 4.3 Andel nybörjare i gymnasieskolan som uppnått grundläggande behörighet inom tre år

Källa: Statens skolverk.

Av nybörjarna på högskoleförberedande program hösten 2014 uppnådde 76,5 procent kraven för grundläggande behörighet efter tre år. Motsvarande andel av nybörjarna på yrkesprogram var 30,8 procent. Skillnaden mellan olika yrkesprogram är dock stor (se diagram 4.4).

Diagram 4.4 Andel nybörjare i gymnasieskolan 2014 som fått examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 poäng inom tre år, fördelat efter grundläggande behörighet eller inte och program

Källa: Statens skolverk.

Det finns skillnader i resultat mellan könen inom respektive nationellt program. Av nybörjarna hösten 2014 uppnådde kvinnor i högre utsträckning än män kraven för grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Av de knappt 81 000 elever som våren 2017 fick ett examensbevis eller studiebevis omfattande minst 2 500 gymnasiepoäng från gymnasie-

skolan, oavsett hur länge de hade gått i gymnasieskolan, uppnådde 72,6 procent kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Det är en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen kvinnor som uppnådde kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning var 80,5 procent, medan motsvarande andel för männen var 65,0 procent.

Sammantaget hade 52 procent av dem som fyllde 20 år under 2017 uppnått kraven för grundläggande behörighet inom gymnasieskolan, vilket är samma andel som föregående år. Av de kvinnor som fyllde 20 år under 2017 hade ca 60 procent uppnått kraven för grundläggande behörighet medan motsvarande andel för männen var ca 45 procent.

Indikator: Elevers trygghet i gymnasieskolan

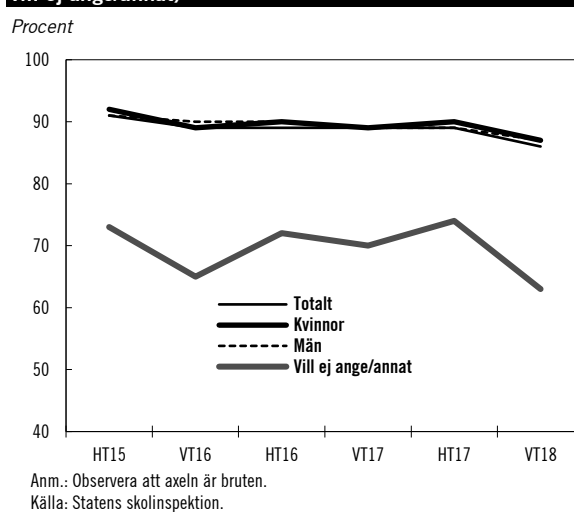
För att mäta elevers trygghet i gymnasieskolan används resultat från Statens skolinspektions skolenkät där elever som läser på det andra året i gymnasieskolan får ta ställning till påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”. Skolenkäten är en del av Skolinspektionens regelbundna tillsyn och baseras på ett omfattande underlag med en god spridning av kommunala och fristående skolor över hela landet, även om den inte baseras på ett slumpmässigt, nationellt representativt urval. Eleverna har fem svarsalternativ: stämmer helt och hållet, stämmer ganska bra, stämmer ganska dåligt, stämmer inte alls samt vet ej. Andelen elever som vårterminen 2018 svarade att påståendet stämmer helt och hållet var 50 procent medan 36 procent svarade att påståendet stämmer ganska bra. Den totala andelen som svarade något av dessa två alternativ var alltså 86 procent, vilket är i nivå med tidigare års undersökningar (se diagram 4.5 för utvecklingen de senaste sex terminerna).

Resultaten av enkäten vårterminen 2018 visar vissa skillnader mellan kvinnor och män. Andelen kvinnor som svarade stämmer helt och hållet och stämmer ganska bra på påståendet var 46 procent respektive 41 procent, medan motsvarande andelar för männen var 55 procent och 32 procent. Andelen kvinnor som valde svarsalternativen stämmer ganska dåligt respektive stämmer inte alls var 8 procent respektive 3 procent. Andelen män som valde svarsalternativet stämmer ganska dåligt var 6 procent medan 4 procent

valde svarsalternativet stämmer inte alls. Svarsalternativet vet ej valdes av 3 procent av både kvinnorna och männen.

Av det totala antalet elever som tog ställning till påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan” valde drygt 2 procent alternativet ”Vill ej ange/annat” under kön. Resultaten visar att dessa elever känner sig mindre trygga i skolan. Andelarna som valde alternativet stämmer helt och hållet och stämmer ganska bra var lägre än tidigare, 32 respektive 31 procent.

Diagram 4.5 Andelen elever som har svarat stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra på påståendet ”Jag känner mig trygg i skolan”, fördelat på den totala andelen och utifrån det valda alternativet för kön (män, kvinnor samt vill ej ange/annat)

När det gäller kränkande behandling i gymnasieskolan visar Skolverkets rapport Attityder till skolan 2015 (rapport 438, 2016) att två procent av de tillfrågade gymnasieeleverna har svarat ja på frågan om de känner sig mobbade av andra elever en eller flera gånger i veckan eller en eller flera gånger i månaden. Av elever i gymnasieskolan är det vanligare på yrkesprogrammen samt för kvinnor att uppleva sig mobbade.

Indikator: Andelen unga kvinnor och män från det underrepresenterade könet som fullföljer utbildningen på program med ojämn könsfördelning

Könsfördelningen på flera av gymnasieskolans nationella program är ojämn. Med jämn könsfördelning menas i detta sammanhang ett intervall inom 40–60 procent av kvinnor respektive män. Det var bara sex program som

med denna definition hade en jämn könsfördelning bland nybörjare 2016. Det var ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet, handel och administrationsprogrammet samt International Baccalaureate. Generellt är det fler kvinnor än män som slutför gymnasiestudierna. Av nybörjare på nationella program 2014 var det 82,7 procent av kvinnorna och 80,6 procent av männen som inom tre år hade slutfört sina studier med gymnasieexamen eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng. På de kvinnodominerade programmen är skillnaden mellan kvinnors och mäns genomströmning ofta större. Det gäller t.ex. vård- och omsorgsprogrammet där 78,1 procent av kvinnorna och 70,8 procent av männen slutförde studierna inom tre år. Det omvända gäller dock ofta på mansdominerade program. På fem av programmen där män dominerar bland nybörjarna var genomströmningen bland kvinnor sämre än bland män.

Mönstren i skillnaderna mellan könen i andel med slutförda studier har varit ungefär desamma för nybörjare de senaste åren.

Inträdet på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan

Skolverket har genomfört en registerstudie över sysselsättningen bland avgångna elever från gymnasieskolan våren 2014, dvs. den första årskullen som har genomgått den reformerade gymnasieskolan. Statistiken visar ungdomars inträde på arbetsmarknaden, vidare studier och uppgifter om de som varken arbetar eller studerar ett år efter att de avslutat gymnasieskolan. Av de elever som fullföljt utbildningen, dvs. som har examen eller studiebevis med minst 2 500 gymnasiepoäng, hade ungefär 40 procent av eleverna från ett yrkesprogram och 17 procent av eleverna från ett högskoleförberedande program en etablerad ställning på arbetsmarknaden. Av de sistnämnda bedrev ca 40 procent högskolestudier året efter avslutad gymnasieutbildning. Därutöver hade ca 35 procent av eleverna som fullföljt utbildningen en osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden och tre procent varken arbetade eller studerade ett år efter avslutad utbildning (Skolverket, Vad

ungdomar gör ett år efter gymnasieskolan Gy 2011, 2017).

I Skolverkets studie redovisas även uppgifter om etableringsstatus fördelat per gymnasieprogram. De program som leder till starkast etablering på arbetsmarknaden är fordons- och transportprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet där mer än hälften av eleverna har en etablerad ställning på arbetsmarknaden. Sett till antalet elever är emellertid ungdomar från samhällsvetenskapsprogrammet i störst utsträckning etablerade på arbetsmarknaden.

Även Statistiska centralbyrån (SCB) har undersökt inträdet på arbetsmarknaden bland elever med gymnasieexamen från nationella program våren 2014 (Temarapport 2017:7 Utbildning). I det följande redovisas SCB:s uppgifter om dessa personers självsyttade etableringsstatus tre år efter examen. Då hade ca 80 procent av de examinerade från yrkesprogrammen arbete som huvudsaklig sysselsättning, vilket motsvarar ca 21 100 examinerade. Av de som examinerades från ett högskoleförberedande program hade knappt 60 procent studier som huvudsaklig sysselsättning. Ungefär 19 400 elever som examinerades från ett högskoleförberedande program hade arbete som huvudsaklig sysselsättning, vilket motsvarar ca 40 procent. En jämförelse av andelen unga med arbete respektive studier som huvudsaklig sysselsättning över tid visar att andelen med arbete som huvudsaklig sysselsättning av samtliga utexaminerade aldrig varit så stor i någon tidigare uppföljning som under våren 2017. Undersökningen visar också att andelen som varit arbetslösa någon gång sedan gymnasieskolan var mindre än vid tidigare uppföljningar.

Vissa yrkesprogram leder till en signifikant större andel med arbete som huvudsaklig sysselsättning än yrkesprogram i genomsnitt, t.ex. fordons- och transportprogrammet (98 procent), bygg- och anläggningsprogrammet (93 procent) och VVS- och fastighetsprogrammet (90 procent). Examinerade från vård- och omsorgsprogrammet hade en lägre andel med arbete som huvudsaklig sysselsättning (58 procent). Dessa ungdomar hade i stället i högre grad studier som huvudsaklig sysselsättning. Av examinerade från yrkesprogram arbetade hälften eller hade arbetat på en arbetsplats där de under studietiden hade haft arbetsplatsförlagt lärande eller liknande.

Antalet examinerade med arbete som huvudsaklig sysselsättning skiljde sig inte mycket mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program. Antalet examinerade från högskoleförberedande program var nästan dubbelt så stort som antalet examinerade från yrkesprogram. Samtidigt var det en stor andel examinerade från högskoleförberedande program som inte hade påbörjat högskolestudier inom tre år utan i stället arbetade.

De avgångna från yrkesprogram 2013/14 som hade någon typ av arbete under våren 2017 har bl.a. tillfrågats om arbetet matchar den utbildning de fått. Drygt hälften hade ett arbete som överensstämde helt eller till stor del med utbildningen, men andelen var större bland män (ca 60 procent) än bland kvinnor (ca 40 procent). Program med signifikant högre överensstämmelse mellan arbetsinnehåll och utbildning är fordons- och transportprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet. Program med signifikant lägre överensstämmelse är hantverksprogrammet, hotell- och turismprogrammet och naturbruksprogrammet. Över tid har överensstämmelsen mellan utbildning och arbete ökat, dock endast för män.

Övergång till högskola och kommunal vuxenutbildning

Andelen ungdomar som påbörjar högskoleutbildning läsåret efter att de avslutat gymnasieskolan har de senaste åren legat på samma nivå. Av de elever som fick ett examensbevis eller studiebevis omfattande minst 2 500 gymnasiepoäng våren 2016 började 20,4 procent i högskolan följande läsår. Kvinnor fortsätter oftare än män att studera vidare på högskolan. Av de kvinnor som slutförde gymnasieskolan våren 2016 gick 22,4 procent direkt över till högskolestudier, jämfört med 18,4 procent av männen. Av elever med utländsk bakgrund började knappt var tredje elev i högskolan året efter avslutad gymnasieskola 2016, jämfört med knappt var femte elev med svensk bakgrund. Detta är ungefär samma andelar som föregående läsår. Av de kvinnliga eleverna med utländsk bakgrund började 36,8 procent i högskolan året efter avslutad gymnasieskola, motsvarande andel för manliga elever med utländsk bakgrund var 25,2 procent. När det gäller elever med svensk bakgrund

började 19,0 procent av kvinnorna i högskolan året efter avslutad gymnasieskola medan motsvarande andel för männen var 16,8 procent.

Andelen ungdomar som påbörjar en högskoleutbildning inom tre år efter avslutad gymnasieskola minskade från 41,7 procent av dem som fick slutbetyg från gymnasieskolan våren 2013 till 40,0 procent av dem som fick examen eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng våren 2014.

Av alla elever i årskurs 3 i gymnasieskolan läsåret 2015/16 gick 12,1 procent över till kommunal vuxenutbildning (komvux) följande läsår, vilket är i det närmaste samma andel som föregående period. De som inte har fått en examen från gymnasieskolan studerar i större utsträckning än andra i komvux. Totalt 23,1 procent av de elever som gick i årskurs 3 hösten 2015 och inte hade fått en examen eller motsvarande våren 2016 gick i komvux läsåret 2016/17, att jämföra med 8,3 procent av de elever som fått en examen.

Kvinnor börjar i högre grad studera i komvux än män. Av de kvinnor som inte fick en examen eller motsvarande från gymnasieskolan vårterminen 2016 återfanns 26,4 procent i komvux följande läsår. Motsvarande andel av männen var 20,7 procent.

Elever med utländsk bakgrund går över till komvux i större utsträckning än elever med svensk bakgrund. Av eleverna med utländsk bakgrund, som inte fick en examen eller motsvarande vårterminen 2016, läste totalt 35,3 procent, 40,8 procent av kvinnorna och 31,3 procent av männen, vidare i komvux påföljande läsår. Motsvarande andelar för elever med svensk bakgrund var totalt 16,0 procent, 18,1 procent av kvinnorna och 14,3 procent av männen.

Introduktionsprogram: Övergång till nationella program, annan utbildning och arbetsmarknaden

Syftet med introduktionsprogrammen är att ge obehöriga elever möjlighet att bli behöriga och studera på ett nationellt program, gå vidare till annan utbildning eller förberedas för etablering på arbetsmarknaden.

Programbyte från ett introduktionsprogram är ofta ett tecken på studief framgång hos eleven och är därmed en önskvärd utveckling. Av nybörjarna på ett introduktionsprogram i årskurs 1 hösten 2016 hade 38,1 procent bytt

utbildning ett år senare. Störst andel, 16,7 procent, hade bytt till ett yrkesprogram, 7,0 procent hade bytt till ett högskoleförberedande program och 14,3 procent till ett annat introduktionsprogram. Skillnaderna är stora mellan introduktionsprogrammen, men programmen har också vitt skilda syften.

För många ungdomar är introduktionsprogrammen den individens enda utbildning inom gymnasieskolan. Dessa ungdomar har inte senare varit registrerade på ett nationellt program. Skolverkets registerstudie över sysselsättningen bland avgångna elever från gymnasieskolan våren 2014 inkluderar även elever som har påbörjat gymnasiestudier, är födda 1995 och har högst 1 eller 2 år på ett nationellt program eller 1–3 år på ett eller flera introduktionsprogram. Detta innebär att det genom registerstudien går att följa elevers sysselsättning efter att de har avslutat eller hoppat av ett introduktionsprogram och sedan lämnat gymnasieskolan, dvs. elever vars sista utbildning i gymnasieskolan var på ett introduktionsprogram. Av de elever som sist var registrerade på ett introduktionsprogram hade 8,6 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden, 18,2 procent studerade och 37,9 procent varken arbetade eller studerade. Männerna hade i högre grad en etablerad ställning på arbetsmarknaden än kvinnorna, 10,8 procent jämfört med 5,6 procent. Det motsatta gäller andelen studerande där 23,6 procent av kvinnorna studerade jämfört med 14,3 procent av männen. För elever som sist var registrerade på introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion var andelen i en etablerad ställning på arbetsmarknaden högre än för andra introduktionsprogram. Båda dessa introduktionsprogram är tydligt yrkesinriktade och ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande eller praktik.

Nyanlända elevers övergång från språkintröduktion

De flesta nyanlända elever i gymnasieskolan påbörjar sina studier inom introduktionsprogrammet språkintröduktion. Med nyanländ elev avses i skollagen en elev som har varit bosatt i utlandet, nu är bosatt i Sverige och som har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår han eller hon fyller sju år. En elev anses inte längre vara nyanländ efter fyra års skolgång i Sverige.

Liksom tidigare år var språkintröduktion det största intröduktionsprogrammet läsåret 2017/18. Ungefär 32 200 av de totalt 59 100 eleverna på ett intröduktionsprogram läser på språkintröduktion, vilket motsvarar 54 procent. Det totala antalet elever på språkintröduktion har dock minskat med 10 procent jämfört med föregående år, vilket främst är en följd av att färre ungdomar i gymnasieåldern invandrat till Sverige under det senaste året.

Språkintröduktion syftar till att ge nyanlända elever en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket och möjliggöra för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. Störst andel, 62 procent, av nybörjarna på språkintröduktion hösten 2016 var kvar i samma utbildning ett år senare. Skolverkets rapport Uppföljning av språkintröduktion (rapport 469, 2018) visar att det är en stor utmaning för elever på språkintröduktion att skaffa sig de betyg som krävs för att bli behöriga till och studera på ett nationellt program. Skolverket har följt upp elevernas flöden inom utbildningssystemet ett till fyra år efter start på programmet. Ungefär en tredjedel av nybörjareleverna på språkintröduktion hösten 2011 och 2012 gick över till något annat intröduktionsprogram som sin första fortsatta utbildning. En nästan lika stor andel studerade vidare på någon form av vuxenutbildning som sin första fortsatta utbildning. Medräknat de elever som kom till vuxenutbildning efter mellanliggande studier på andra intröduktionsprogram och nationella program har nästan hälften av alla språkintröduktionselever varit i vuxenutbildning. Ungefär var femte elev gick över till ett nationellt program som sin första fortsatta utbildning efter språkintröduktion. Medräknat de elever som har påbörjat nationella program efter mellanliggande studier på andra intröduktionsprogram har 36 procent av eleverna studerat på nationella program.

Kostnader

De totala kostnaderna för gymnasieskolan 2017 uppgick till knappt 41,8 miljarder kronor, vilket är en ökning med 3,2 procent jämfört med 2016. Kostnaden per elev uppgick till i genomsnitt 124 300 kronor 2017, vilket är en ökning med 1,7 procent jämfört med föregående år.

Gymnasiesärskolan

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska enligt skollagen ge elever med utvecklingsstörning en för dem anpassad utbildning som ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Gymnasiesärskolan ska påbörjas av ungdomar efter avslutad utbildning i grundsärskolan eller motsvarande, fram t.o.m. det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år. Den är en frivillig skolform som består av nationella och individuella program. Elever som går något av de nio nationella programmen kan välja mellan skolförlagd utbildning eller lärlingsutbildning. Utöver de nationella och individuella programmen finns bl.a. särskilda varianter av de nationella programmen. Utbildningen i gymnasiesärskolan är avsedd att genomgå under fyra läsår men får fördelas på längre tid.

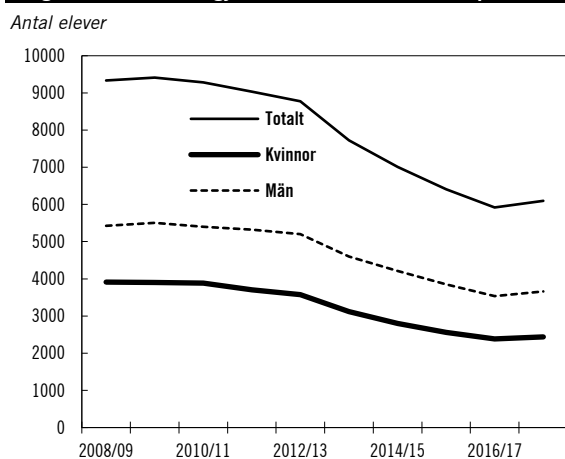
Elever, skolor och studievägar

Hösten 2017 gick ca 6 100 elever i gymnasiesärskolan, vilket är en ökning med ca tre procent jämfört med föregående läsår. Av eleverna var 60 procent män och 40 procent kvinnor.

Drygt 88 procent av eleverna gick i en gymnasiesärskola med en kommun som huvudman hösten 2017, medan drygt 9 procent gick i fristående gymnasiesärskolor och knappt 3 procent i skolor drivna av landsting. Totalt gick 70 elever i s.k. integrerad undervisning med gymnasieskolan.

Av eleverna i gymnasiesärskolan gick 56 procent ett nationellt program och 44 procent ett individuellt program.

Diagram 4.6 Elever i gymnasiesärskolan fördelat på kön

Källa: Statens skolverk.

Av eleverna i gymnasiesärskolan är fler män än kvinnor. Den fördelningen gäller för både nationella och individuella program. Läsåret 2017/18 var fördelningen mellan kvinnor och män, vid mätningen den 15 oktober 2017, 41 procent respektive 59 procent i de nationella programmen och 39 procent respektive 61 procent i de individuella programmen (se diagram 4.6).

Kostnader

Den totala kostnaden för gymnasiesärskolan 2017 uppgick till knappt 2,9 miljarder kronor, vilket är en minskning med 1,4 procent jämfört med 2016. Kostnaden per elev uppgick till i genomsnitt 479 800 kronor 2017, vilket är en ökning med 2,3 procent jämfört med föregående år.

4.3.3 Tillkännagivanden

En breddad och förstärkt lärlingsutbildning

Riksdagen har tillkännaggett att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska utreda om en breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning kan införas och vilka konsekvenser det skulle medföra (bet. 2015/16:UbU13 punkt 6, rskr. 2015/16:169).

Regeringen har behandlat tillkännagivandet i propositionen En försöksverksamhet med branschskolor (prop. 2016/17:161) och där ansett att tillkännagivandet får anses slutbehandlat. Riksdagen har konstaterat att regeringen har kommit fram till slutsatsen att det inte bör utredas vidare om en sådan lärlingsutbildning kan införas. Riksdagen anser alltjämt att en lärlingsutbildning är en viktig del i utbildningssystemet och att tillkännagivandet inte är slutbehandlat (bet. 2017/18:KU21, rskr. 2017/18:326). Punkten står därför åter som öppen.

Digitaliserade nationella prov med extern rättning

Riksdagen har tillkännaggett att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att digitaliserade nationella prov med extern rättning ska införas (bet. 2015/16:UbU14 punkt 30, rskr. 2015/16:228.). Riksdagen har dessutom

tillkännagett för regeringen att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att digitala och centralt rättade nationella prov ska införas (bet. 2016/17:UbU17 punkt 10, rskr. 2016/17:250). Regeringen har i propositionen Nationella prov – rättssäkra, likvärdiga, digitala (prop. 2017/18:14) hanterat tillkännagivandena och där ansett dem slutbehandlade.

Utbildningsutskottet anförde vid behandlingen av propositionen att utskottet ser med tillfredsställelse på att övergången till digitala nationella prov är påbörjad. Utskottet uttalade vidare att det är viktigt att planera digitaliseringen omsorgsfullt och att introducera genomförandet i lämplig takt, utifrån rådande förutsättningar. Utskottet ansåg att det redovisade upplägget av process och tillvägagångssätt för digitalisering syntes rimligt och att utskottet skulle följa arbetet med intresse. När det gällde frågan om rättning fann utskottet liksom regeringen att det i dagsläget är en väl avvägd lösning att någon annan än den undervisande läraren rättar proven. Med en ökad digitalisering

av de nationella proven ansåg utskottet att möjligheten till ökade inslag av extern bedömning sedan ökar, t.ex. att en annan huvudman kan ansvara för rättning av elevlösningar. Utskottet har vid behandlingen av propositionen inte funnit några skäl att föreslå någon förändring av regeringens förslag (bet. 2017/18:UbU5). Riksdagen har beslutat i enlighet med utbildningsutskottets förslag (rskr. 2017/18:44).

Riksdagen har därefter i fråga om de båda tillkännagivandena om digitala nationella prov (rskr. 2015/16:228, rskr. 2016/17:250) ansett att dessa frågor inte har hanterats i enlighet med utskottets tillkännagivanden och att de därmed inte är slutbehandlade (bet. 2017/18:KU21, rskr. 2017/18:326). Punkterna står därför åter som öppna.

5 Kommunernas vuxenutbildning

5.1 Omfattning

Den offentligt finansierade vuxenutbildningen består framför allt av kommunal vuxenutbildning (komvux) inklusive kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi), särskild utbildning för vuxna (särvox), yrkeshögskolan och folkbildningen. Av dessa utgör skolformerna komvux och särvox kommunernas vuxenutbildning. Komvux och särvox delas upp i grundläggande nivå, som kan sägas motsvara grundskolan respektive grundsärskolan, och gymnasial nivå, som kan sägas motsvara gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan. Den 1 juli 2016 upphörde sfi som egen skolform och blev i stället en del av skolformen komvux. Sfi presenteras dock i flera av de följande avsnitten separat från övrig komvux.

Resultat, resultatindikatorer och statliga insatser för läraryrket redovisas samlat i avsnitt 2 för samtliga skolformer. Vissa resultat och insatser som är gemensamma för flera skolformer inom skolväsendet redovisas i avsnitt 3 Förskola och grundskola.

Resultatredovisning avseende yrkeshögskolan finns i avsnitt 6. Folkbildningens anslag och resultatredovisning återfinns under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

5.2 Mål för området

Målen som riksdagen har fastslagit för vuxnas lärande är att alla vuxna ska ges möjlighet att utvidga sina kunskaper och utveckla sin

kompetens i syfte att främja personlig utveckling, demokrati, jämställdhet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt en rättvis fördelning (prop. 2000/01:72, bet. 2000/01:UbU15, rskr. 2000/01:229).

I skollagen (2010:800) anges att målet för de skolformer som ingår i kommunernas vuxenutbildning är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar. För kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning för vuxna gäller också att de som har fått minst utbildning ska prioriteras om det finns behov av urval.

5.3 Resultatredovisning

5.3.1 Resultatindikatorer

Följande indikatorer används för att bedöma måluppfyllelsen i de skolformer som ingår i kommunernas vuxenutbildning.

Kommunal vuxenutbildning (komvux) på grundläggande och gymnasial nivå

- Antal heltidsstuderande.
- Betyg i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg, dvs. lägst betyget E.
- Sysselsättning efter avslutade studier.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)

- Antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året.
- Andel deltagare som uppnått godkänt betyg på nationella slutprov, dvs. lägst betyget E.
- Sysselsättning efter avslutade studier.

Särskild utbildning för vuxna (särsvux)

- Antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året.

Lärare

- Andel av lärarna i komvux, sfi och särsvux som har en högskoleexamen med pedagogisk inriktning. Denna indikator redovisas i avsnitt 2.

Indikatorerna ger inte en heltäckande bild men de belyser de delar av måluppfyllelsen och resultaten som regeringen bedömer är centrala. All individbaserad statistik redovisas uppdelat på kön om dessa uppgifter är tillgängliga.

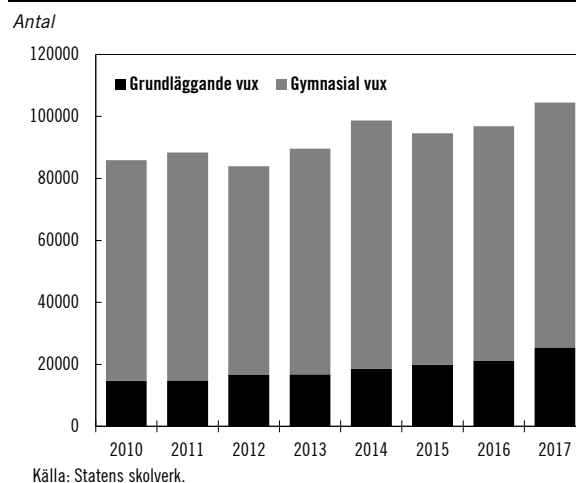
5.3.2 Resultat

Kommunal vuxenutbildning (komvux) på grundläggande och gymnasial nivå

Indikator: Antal heltidsstuderande

Flertalet elever inom komvux studerar inte på heltid, vilket försvårar en jämförelse när det gäller utvecklingen över tid. Därför redovisas uppgifter om antalet studerande omräknat till heltidsstuderande. Antalet heltidsstuderande uppgick 2017 till ca 104 000. Det innebär att antalet heltidsstuderande har ökat med ca 7 600 jämfört med 2016.

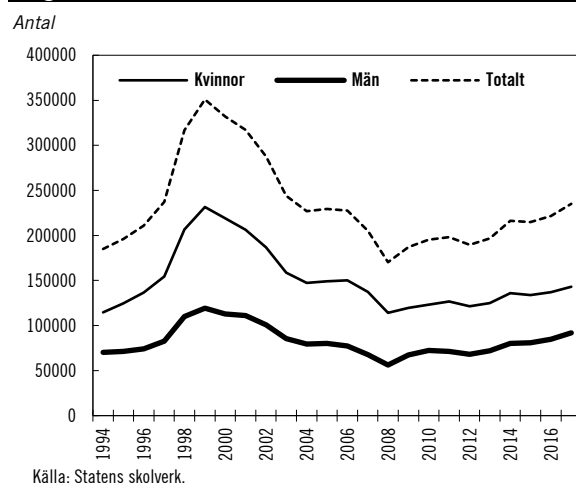
Diagram 5.1 Heltidsstuderande i komvux

Totalt studerade ca 235 000 elever i komvux under 2017, vilket är en ökning med 6 procent jämfört med föregående år. Av eleverna i komvux 2017 studerade ca 185 000 elever på grundläggande nivå och ca 49 000 elever på gymnasial nivå. Antalet elever som studerade på gymnasial nivå ökade med ca 6 000 jämfört med 2016 medan antalet elever som studerade på grundläggande nivå ökade med ca 7 000.

Fördelningen mellan kvinnor och män inom komvux för 2017 var 60,9 procent kvinnor respektive 39,1 procent män.

Diagram 5.2 Elever i komvux

Andelen utrikes födda elever i komvux har ökat under de senaste åren. Andelen utrikes födda var 2017 störst på den grundläggande nivån, 95 procent. Inom komvux på gymnasial nivå var andelen utrikes födda 38 procent. Totalt var andelen utrikes födda inom komvux 2017 49,8 procent, att jämföra med 2016 då motsvarande

andel var 46,2 procent och 2009 då utrikes födda utgjorde 39,8 procent av eleverna inom komvux.

Indikator: Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg

Av de kursdeltagare inom komvux på gymnasial nivå som 2017 fick kursbetyg enligt ämnesplaner som tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2012 fick 88,1 procent lägst betyget E, vilket är en ökning från 87,1 procent 2016. För kursdeltagare inom komvux på grundläggande nivå enligt kursplaner som tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2012 fick 89,4 procent lägst betyget E, vilket är en ökning från 88,8 procent 2016.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade studier

Bland de som studerat i komvux och avslutat studierna 2013 var arbetsmarknadsetableringen enligt Skolverkets statistik 2015, två år efter avslutade studier, följande: 43 procent hade en etablerad ställning (44 procent bland kvinnor och 40 procent bland män), 10 procent hade en osäker ställning (10 procent bland kvinnor och 11 procent bland män) och 13 procent en svag ställning på arbetsmarknaden (13 procent bland kvinnor och 13 procent bland män). Vidare studerade 18 procent på högskola (18 procent bland kvinnor och 19 procent bland män), 5 procent bedrev övriga studier (5 procent bland kvinnor och 6 procent bland män) och 10 procent återfanns i kategorin för de som varken studerar eller arbetar (10 procent bland kvinnor och 11 procent bland män). För elever som avslutat en yrkesutbildning inom komvux var sysselsättningen generellt sett högre, medan elever inom teoretiska utbildningar i högre grad gick vidare till högskolan.

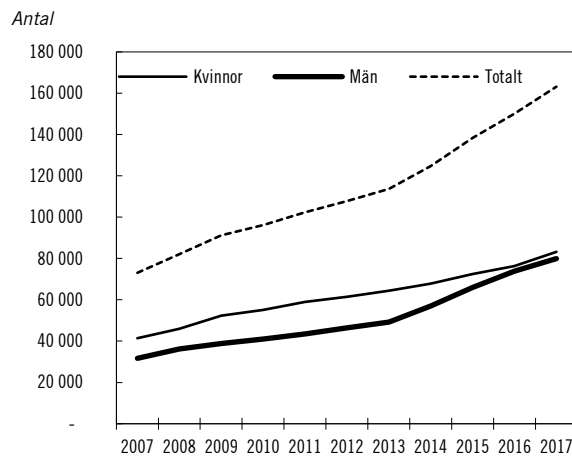
Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)

Indikator: Antal elever

Antalet elever i sfi har ökat kraftigt under de senaste åren och uppgick 2017 till 163 175 elever. Det är det största antalet elever i sfi någonsin och en ökning med ca 8,7 procent jämfört med 2016. Antalet elever har mer än fördubblats sedan 2007. Av det totala antalet elever i sfi 2017 var andelen kvinnor 51 procent och andelen män 49 procent. Under 2017 var drygt 63 000 elever nybörjare i sfi. Av dessa var 48 procent kvinnor och 52 procent män. Eftersom en elev kan läsa

flera kurser under ett år var det totala antalet kursdeltagare i sfi under året ca 222 000.

Diagram 5.3 Antal elever inom sfi

Indikator: Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg på nationella slutprov

I sfi finns det nationella slutprov för kurs B, C och D. Cirka 22 000 kursdeltagare deltog 2017 i B-provet, ca 30 000 deltog i C-provet och ca 24 000 deltog i D-provet. Bäst resultat fick kursdeltagarna som deltog i prov efter kurs B där 93 procent fick lägst betyget E i sammanvägt provbetyg. På C- och D-proven var motsvarande andelar 85 respektive 86 procent. Kvinnor och män presterade i stort sett likvärdigt på de nationella slutproven.

Eftersom studierna i sfi ofta sträcker sig över flera kalenderår följs nybörjare under flera års tid. På det sättet blir det möjligt att ge en samlad bild av resultaten.

Av de nybörjare som hade sin första kursstart i sfi 2015 var det 65 procent som hade fått godkänt resultat på minst en kurs t.o.m. 2017. Samtidigt var det 23 procent som hade avbrutit en eller flera kurser utan att slutföra någon kurs under åren 2015–2017. För 12 procent av nybörjarna fanns inga uppgifter varken om slutförda eller avbrutna kurser och därför antas de ha fortsatt sin utbildning. Kvinnor fick i högre utsträckning än män godkänt på någon kurs. Män var mer benägna att avbryta utbildningen.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade studier

Bland de som läst sfi och avslutat studierna 2013 var arbetsmarknadsetableringen 2015, två år efter avslutade studier, följande: 27 procent hade en etablerad ställning (20 procent bland kvinnor

och 36 procent bland män), 13 procent en osäker ställning (10 procent bland kvinnor och 17 procent bland män) och 17 procent en svag ställning på arbetsmarknaden (17 procent bland kvinnor och 16 procent bland män). Vidare studerade 2 procent på högskola (3 procent av kvinnorna och 2 procent av männen), 14 procent bedrev övriga studier (19 procent av kvinnorna och 9 procent av männen) och 27 procent återfanns i kategorin för de som varken studerar eller arbetar (32 procent av kvinnorna och 21 procent av männen).

Särskild utbildning för vuxna (särvox)

Indikator: Antal elever

Totalt studerade drygt 3 600 elever i särvox hösten 2017, vilket var knappt 300 elever färre än föregående år. Av eleverna var 49 procent kvinnor och 51 procent män. Inom särvox på grundläggande nivå som motsvarar tränings-skolan var 55 procent män jämfört med 45 procent kvinnor. I särvox på grundläggande nivå var det 52 procent kvinnor och 48 procent män. Inom särvox på gymnasial nivå var andelarna också 52 procent kvinnor och 48 procent män.

Antalet kommuner som erbjuder särvox (skolkommuner) minskar. Läsåret 2017/18 var antalet skolkommuner 180. Läsåret 2007/08 var skolkommunerna 221 men antalet har sedan dess minskat varje år. Skolkommunerna tar emot elever från 234 kommuner, vilket är i nivå med tidigare år.

Kostnader för komvux och särvox

Den totala kostnaden för komvux på grundläggande och gymnasial nivå uppgick 2017 till cirka 5 miljarder kronor. Kostnaden per heltidsstuderande på grundläggande nivå i komvux var 49 600 kronor 2017. Kostnaden per heltidsstuderande på gymnasial nivå i komvux uppgick 2017 till 52 400 kronor.

Den totala kostnaden för sfi uppgick till drygt 3,5 miljarder kronor 2017, vilket är en ökning med 12,9 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per heltidsstuderande var 43 700 kronor.

Den totala kostnaden för särvox 2017 uppgick till cirka 274 miljoner kronor, vilket är en ökning

med 4,7 procent jämfört med 2016. Kostnaden per elev uppgick 2017 till 65 400 kronor.

5.3.3 Tillkännagivande

Eftergymnasial utbildning för särskoleelever

Riksdagen har tillkännagett att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om eftergymnasial utbildning för särskoleelever (bet. 2016/17:UbU16 punkt 8, rskr. 2016/17:249). Utskottet anför att Utredningen om en väl anpassad vuxenutbildning (dir. 2017:21) har i uppdrag att kartlägga vilka möjligheter det finns till fortsatt utbildning efter gymnasiesärskolan och särvox för personer med en intellektuell funktionsnedsättning och analysera om dessa svarar mot målgruppens behov. Utskottet anser att det bör utredas hur tillgången till eftergymnasial utbildning för personer som har gått gymnasiesärskola kan förbättras. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom att regeringen särskilt ska se över hur tillgången till eftergymnasial utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.

Regeringen beslutade den 16 februari 2017 kommittédirektiv om en väl anpassad vuxenutbildning (dir. 2017:21). Utredningen antog namnet Komvuxutredningen (U 2017:01). Den 13 december 2017 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen (dir. 2017:125). Direktiven innebär bl.a. att utredaren fick i uppdrag att se över hur tillgången till eftergymnasial utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning kan förbättras. Regeringen bedömde i skr. 2017/18:75 att tillkännagivandet därmed var slutbehandlat.

Riksdagen anser emellertid att resultatet av utredningen behöver avvaktas och menar att tilläggsdirektivet till den pågående utredningen inte är en tillräcklig åtgärd för att tillkännagivandet ska anses slutbehandlat (bet. 2017/18:KU21, rskr. 2017/18:326). Punkten står därför åter som öppen.

Komvuxutredningen redovisade den 3 september 2018 sitt uppdrag i betänkandet En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71). Betänkandet har remitterats.

6 Yrkeshögskolan

6.1 Omfattning

Området omfattar yrkeshögskolans utbildningar samt utbildningar som bedrivs med stöd av förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar. Här ingår också utbildningar som fortfarande bedrivs med stöd av den numera upphävda förordningen (2000:521) om statligt stöd till kompletterande utbildningar.

Resultatinformation om utbildningar inom folkbildningen, t.ex. yrkesutbildning, utbildning till tolk för döva, dövblinda och hörselskadade samt kontakttolkutbildning och andra utbildningar som ges av folkhögskolor samt utbildningar i regi av studieförbunden, redovisas under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

6.2 Mål för området

Målen för yrkeshögskolan finns i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. Bestämmelserna om yrkeshögskolan syftar till att säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd, att statens stöd för eftergymnasiala yrkesutbildningar fördelas effektivt och att eftergymnasiala yrkesutbildningar håller hög kvalitet. När det gäller smala yrkesområden syftar bestämmelserna till att tillgodose behov av eftergymnasiala yrkesutbildningar som avses leda till förvärsarbete för de studerande, eller till en ny nivå inom deras yrke. Utbildningarna ska

vidare bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

6.3 Resultatredovisning

6.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer som används för att redovisa resultaten inom området är följande:

- Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning.
- Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning.

Det övergripande syftet med yrkeshögskolan är att svara mot arbetsmarknadens behov av kvalificerad arbetskraft med eftergymnasial yrkesutbildning.

6.3.2 Resultat

Yrkeshögskolan

Något färre ansökningar om att starta yrkeshögskoleutbildning, men antalet platser ökar

Yrkeshögskoleutbildningar finns i samtliga län, och liksom tidigare år var merparten (62 procent) av de pågående utbildningarna 2017 förlagda till storstadslänen. Liksom under 2016 fanns flest antal utbildningar inom området Teknik och tillverkning följt av Ekonomi, administration och försäljning. Tillsammans stod dessa områden för 39 procent av samtliga

utbildningsstarter. På de 768 omgångar som startade under 2017 fanns det 21 600 platser. På de 1 965 omgångar som pågick under hela eller del av 2017 fanns det 55 100 platser.

Totalt inkom 1 208 ansökningar till Myndigheten för yrkeshögskolan om att få bedriva utbildning inom yrkeshögskolan. Av samtliga utbildningar som ansökningarna avsåg beviljade myndigheten statligt stöd för 351 utbildningar. Alla dessa utom en avsåg två utbildningsomgångar. Därefter utlyste Myndigheten för yrkeshögskolan en ansökningsomgång, där de som beviljats stöd kunde ansöka om ytterligare utbildningsomgångar. Resultatet blev att 31 utbildningar sammanlagt beviljades tre utbildningsomgångar, fyra stycken fick fyra utbildningsomgångar och sex stycken fick medel för totalt fem utbildningsomgångar. Jämfört med ansökningsomgången 2016 minskade antalet ansökningar med 98 stycken eller 8 procent.

Totalt 52 400 personer sökte till yrkeshögskolans utbildningar 2017 och av dessa var drygt tre av fyra behöriga till minst en utbildning (40 100 behöriga sökande). Av de behöriga sökande var 59 procent kvinnor och 41 procent män. Åtta av tio behöriga sökande var födda i Sverige.

I snitt fanns totalt 2,4 sökande per plats inom yrkeshögskolan och antalet behöriga sökande per plats var 1,9, vilket är detsamma som 2016. Störst antal behöriga sökande per plats, 3,9, fanns inom utbildningsområdet Transporttjänster.

Antalet antagna ökar

Totalt antogs 20 300 studerande till yrkeshögskolan 2017 och påbörjade sina studier, varav 11 100 kvinnor och 9 300 män. Detta innebär en ökning med 951 studerande eller 5 procent jämfört med 2016.

Andelen utrikes födda av de antagna som påbörjade sina studier 2017 var 19 procent, vilket är en marginell ökning jämfört med 2016. Andelen utrikes födda män (20 procent) var något större än andelen utrikes födda kvinnor (16 procent).

Av de antagna 2016 hade drygt hälften gått ett yrkesprogram eller motsvarande i gymnasieskolan och 38 procent hade gått ett högskoleförberedande program (uppgifter om utbildningsbakgrund 2017 finns ännu inte

tillgängliga). Andelen antagna med minst en treårig eftergymnasial utbildning var totalt 13 procent. För inrikes födda var motsvarande andel 10 procent och för utrikes födda 28 procent.

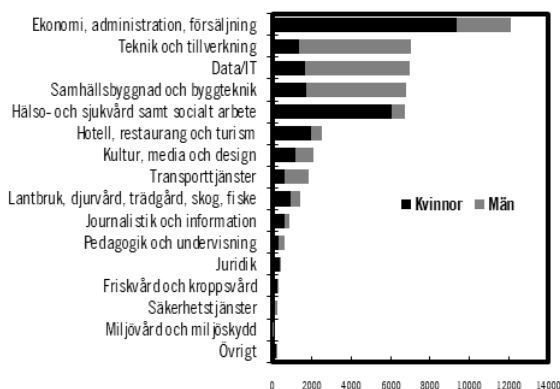
Ojämn könsfördelning inom de största utbildningsområdena

Totalt studerade 50 300 personer inom yrkeshögskolan 2017, vilket är en ökning med 2 500 studerande jämfört med 2016.

Totalt sett var könsfördelningen jämn 2017, med 54 procent kvinnor och 46 procent män, vilket är samma fördelning som föregående år. Inom de sex största utbildningsområdena var dock könsfördelningen ojämn. Andelen kvinnor var störst inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete och Ekonomi, administration och försäljning, medan andelen män var störst på utbildningar inom områdena Samhällsbyggnad och byggt teknik, Data/it samt Teknik och tillverkning.

Diagram 6.1 Studerande i yrkeshögskolan 2017

Antal

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Av de antagna tar 74 procent examen

Under 2016 avslutade totalt 12 800 studerande sin yrkeshögskoleutbildning med en examen, varav 7 200 kvinnor och 5 600 män. Eftersläpning i statistiken gör att exakta uppgifter än så länge bara finns för 2016. Enligt Myndigheten för yrkeshögskolan förväntas dock ca 13 100 personer bli examinerade 2017, varav 7 400 kvinnor och 5 700 män. Hur många som examineras ett visst år påverkas framför allt av tidigare beslut om utbildningsplatser.

Från 2007 till 2016 har antalet examinerade ökat med 63 procent. Ökningen har berott både på ett ökat antal som bedrivit studier och en ökad examensgrad, dvs. bättre prestationer av de

studerande. Både för kvinnor och män har antalet examinerade ökat under perioden. Examensgraden, dvs. andelen antagna studerande som tar examen, har ökat med omkring en procentenhet per år sedan 2011, från 69 procent 2011 till 73 procent 2016. För kvinnor var examensgraden 79 procent och för män 67 procent 2016.

Examensgraden 2016 var 75 procent för inrikes födda och 62 procent för utrikes födda. För utrikes födda kvinnor var den 70 procent, vilket innebar en ökning med en procentenhet jämfört med året innan. För utrikes födda män var examensgraden 53 procent, en minskning med fyra procentenheter jämfört med året innan.

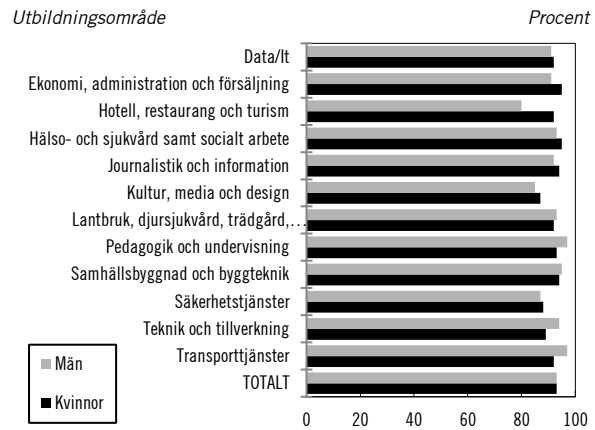
De två utbildningsområden som hade högst examensgrad var Transporttjänster (85 procent) och Kultur, media och design (84 procent). Det område som sedan 2007 haft lägst examensgrad är Data/it (58 procent 2016).

Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning

Myndigheten för yrkeshögskolans årliga enkätundersökning bland studerande som examinerats från en yrkeshögskoleutbildning visar att av de som examinerades 2016 hade 93 procent arbete som sin huvudsakliga sysselsättning året efter avslutad yrkeshögskoleutbildning. Detta är en ökning med två procentenheter jämfört med föregående år och den hittills högsta nivån. Av de examinerade var 4 procent arbetssökande eller deltog i arbetsmarknadspolitiska program, medan 2 procent studerade. Kvinnors och mäns sysselsättning året efter avslutad utbildning var lika hög.

Av de examinerade som var utrikes födda angav 89 procent att de hade ett arbete, vilket är en ökning med nio procentenheter jämfört med 2012 och tre procentenheter jämfört med de som examinerades 2015.

Diagram 6.2 Andel examinerade från yrkeshögskolan 2016 som hade ett arbete året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

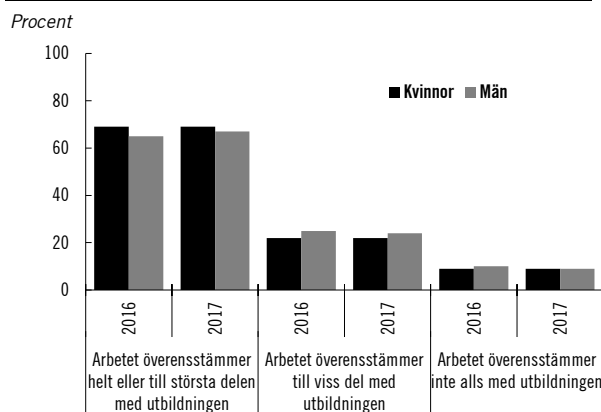
Drygt hälften, 52 procent, av de examinerade som hade arbete hade genomfört någon kurs i lärande i arbete (LIA) hos sin nuvarande arbetsgivare. Resultatet är i nivå med året innan.

Av de som examinerades 2016 hade 72 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen, vilket är den högsta siffran sedan starten 2008. Kvinnorna hade i högre grad än männen ett arbete innan utbildningen påbörjades, 75 respektive 68 procent. Av de utrikes födda hade 63 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen. I den yngsta åldersgruppen (24 år och yngre) var skillnaden i andel i arbete före utbildningen och andel i arbete efter utbildningen som störst. I denna grupp hade 47 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen och 90 procent hade arbete ett år efter examen.

Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning

Av de examinerade inom yrkeshögskolan 2016 som året därefter hade ett arbete angav 68 procent av de som besvarade den ovan nämnda enkäten att de hade ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen. Det finns ingen skillnad mellan män och kvinnor när det gäller andelen som uppgett att de har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen. Inte heller mellan de olika åldersgrupperna eller mellan inrikes födda och utrikes födda finns det några skillnader.

Diagram 6.3 Andel examinerade från yrkeshögskolan som året efter avslutad utbildning (2016 och 2017) angett hur arbetet överensstämde med utbildningen

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Endast 9 procent angav att arbetet inte stämmer överens med utbildningen. Den är den lägsta andelen sedan mätningarna påbörjades 2011.

Andelen tillsynsbeslut med kritik har ökat

Myndigheten för yrkeshögskolan genomför tillsyn i fyra olika former: inledande tillsyn, regelbunden tillsyn, anmälningsärenden och tillsyn på förekommen anledning. Under 2017 beslutade myndigheten i sammanlagt 203 tillsynsärenden gällande yrkeshögskoleutbildningar, vilket innebär att 15 procent av de yrkeshögskoleutbildningar som pågick under året granskades. Av granskningarna resulterade 143 i kritik, dvs. 70 procent av de granskade utbildningarna fick kritik på någon punkt. I den inledande tillsynen (95 beslut varav 70 med kritik) var det kursplanerna, ledningsgruppens uppdrag och undervisningen som gav flest kritikpunkter. I den regelbundna tillsynen (16 beslut varav 16 med kritik) riktades kritiken oftast mot bristande beskrivningar av utbildningens innehåll och av principerna för betygssättning i kursplanerna. Kritik riktades även mot bristande återkoppling kring studerandes prestationer och bristande studiedokumentation.

Närmare 70 procent av de kvalitetsgranskade utbildningarna bedöms hålla god eller mycket god kvalitet

Under 2017 har 88 yrkeshögskoleutbildningar varit föremål för kvalitetsgranskning. Det utgör sju procent av det totala antalet yrkeshögskoleutbildningar som har pågått under året. Från och med 2016 granskas hela

utbildningen och varje enskild granskning omfattar fyra granskningsområden: ledningsgruppens arbete, processen för lärande, lärande i arbete (LIA) och det systematiska kvalitetsarbetet.

Under 2017 har myndigheten för första gången graderat de granskade utbildningarna i fyra grupper: 18 procent av de granskade utbildningarna bedömdes hålla mycket hög kvalitet, 50 procent höll hög kvalitet, 24 procent nådde inte tillräckligt hög kvalitet och 8 procent bedömdes ha bristande kvalitet. Kännetecknande för de utbildningar som bedöms hålla mycket hög kvalitet är att de har en stabil organisation och stöd i den aktuella branschen och regionen. Vidare bidrar de till kompetensförsörjning inom branschen och de har en engagerad ledningsgrupp, ett strukturerat kvalitetsarbete, hög examensgrad och hög andel studerande som ett halvår efter avslutad utbildning har ett arbete som stämmer överens med utbildningen.

Kostnader

Myndigheten för yrkeshögskolan utbetalade totalt 1 812 miljoner kronor 2017 i statlig finansiering för utbildningar inom yrkeshögskolan. Därutöver betalade myndigheten ut 13,7 miljoner kronor för pedagogiska hjälpmedel till studerande med funktionsnedsättning.

Totalt lämnades ersättning för 28 400 årsplatser, vilket är en ökning med drygt 100 årsplatser jämfört med 2016. En årsplats omfattar 40 studieveckor på heltid. Genomsnittskostnaden för en utbildningsplats i yrkeshögskolan 2017 var 63 800 kronor, vilket är samma belopp som 2016. Genomsnittskostnaden avser utbetalda statliga medel i förhållande till antalet utbetalda årsplatser.

Uppdragsutbildning inom yrkeshögskolan, enstaka kurser och behörighetsgivande förutbildning

Uppdragsutbildning kan genomföras inom yrkeshögskolan enligt lagen om yrkeshögskolan och förordningen (2009:131) om utbildning inom yrkeshögskolan som uppdragsutbildning. Uppdragsutbildningen kan bl.a. fungera som personalutbildning eller ingå i rehabiliteringen av en enskild och ska baseras på en yrkeshögskoleutbildning.

Under 2017 påbörjade 252 personer, 154 män och 98 kvinnor, uppdragsutbildning inom yrkeshögskolan. Det var främst inom området

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete som uppdragsutbildning genomfördes.

Under 2017 var det 39 antagna som bedrev studier på enstaka kurser. Det var 34 unika personer varav 18 kvinnor och 16 män.

Av de 60 personer (16 kvinnor och 44 män) som genomgick en behörighetsgivande förutbildning uppnådde nästan alla behörighet till en yrkeshögskoleutbildning.

Kompletterande utbildningar

Förordningen (2000:521) om statligt stöd till kompletterande utbildningar upphävdes 2013 men gäller fortfarande för de utbildningar som beviljats stöd enligt förordningen, dock endast för den tid som beslutet om stöd gäller.

Under 2017 avslutades 17 utbildningar och de sista två utbildningarna avslutades under första halvåret 2018. Från och med 2016 har Myndigheten för yrkeshögskolan inte längre i uppdrag att redovisa statistik över studerande i kompletterande utbildningar.

Konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar

Den upphävda förordningen (2013:871) om statligt stöd till kompletterande utbildningar har ersatts av förordningen om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar. De första utbildningarna startade hösten 2015.

Högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området är vanligast

Under 2017 bedrevs totalt 119 utbildningar enligt det nya regelverket, varav närmare två tredjedelar var av högskoleförberedande karaktär. Flest utbildningar genomfördes inom kategorin Bild- och formkonstnärlig utbildning följd av Konsthantverk och musik. Utbildningarna anordnades i tolv län av totalt 43 olika organisationer. Drygt hälften av utbildningarna fanns i Stockholms län, följt av Västra Götalands län (20 procent). Av de utbildningar som bedrevs under hösten 2017 berättigade drygt 60 procent till statsbidrag och de studerande till studiestöd samt 30 procent endast till studiestöd.

Totalt fanns 2 940 beslutade årsplatser till utbildningarna under 2017. Antalet platser som

berättigar de studerande till studiestöd var drygt 2 800 och motsvarar 97 procent av alla platser.

Tre av fyra antagna är kvinnor

Antalet antagna till utbildningar med start 2017 var totalt 3 000. Flest antal antagna fanns på högskoleförberedande utbildningar och utbildningar inom kulturarvsområdet med omkring 1 300 antagna vardera. Det stora antalet antagna på utbildningar inom kulturarvsområdet förklaras av att det främst rör sig om korta utbildningar med många utbildningsomgångar och starter under samma kalenderår. Kvinnor utgjorde 75 procent och män 25 procent av de antagna.

Totalt studerade 5 600 personer på utbildningar som pågick under 2017, vilket var 500 fler än året innan.

Drygt åtta av tio studerande slutför utbildningen

Under 2017 slutförde 2 400 studerande en konst- och kulturutbildning. Av dessa var 76 procent kvinnor och 24 procent män.

Andelen antagna som slutfört en utbildning inom samtliga utbildningsformer uppgick 2017 till 83 procent (85 procent av kvinnorna och 77 procent av männen slutförde sin utbildning). Det var tio procentenheter lägre än året innan, vilket huvudsakligen förklaras av en lägre slutförandegrad för de tvååriga utbildningarna, som slutfördes för första gången 2017 (54 procent slutförde dessa utbildningar). Slutförandegraden för utbildningar inom kulturarvsområdet är 95 procent, för yrkesinriktade utbildningar inom det konstnärliga och kulturella området är den 91 procent och för högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området är den 71 procent.

Kostnader

Statsbidrag för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar uppgick 2017 till närmare 128 miljoner kronor för 1 657 årsplatser. Dessutom tillkommer kostnader för studiestöd.

Det sammantagna statliga stödet i form av statsbidrag för de ännu pågående kompletterande utbildningarna och utbildningarna enligt det nya regelverket uppgick 2017 till 3,8 miljoner kronor. För 2017 fanns 492 beslutade årsplatser varav 302 med statsbidrag.

6.3.3 Övriga insatser

Jämställdhetsintegrering

Myndigheten för yrkeshögskolan har tagit fram en handlingsplan för sitt arbete med jämställdhetsintegrering i enlighet med regeringens uppdrag (U2015/03560/SAM (delvis), U2016/00116/GV). Under 2017 har en aktivitet slutförts och handlingsplanens resterande aktiviteter har genomförts eller påbörjats. Arbetet har inneburit följande insatser: en normkritisk granskning av texter i extern och intern kommunikation, framtagande av stödmaterial till utbildningsanordnare för jämställd kommunikation, information för utbildningsanordnare, granskning av tillsynsbeslut och granskning av anmälningsärenden.

Samarbete kring validering

Många myndigheter, utbildningsanordnare och andra aktörer har olika typer av ansvar för validering. Under 2017 har Myndigheten för yrkeshögskolan samarbetat med andra myndigheter för att utforma gemensamma riktlinjer för kommunikation inom valideringsområdet. Myndigheten har också tagit initiativ till en arbetsgrupp och en styrgrupp med representanter från Valideringsdelegationen, Universitets- och högskolerådet, Statens skolverk, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket och Arbetsförmedlingen i syfte att säkerställa en struktur för långsiktigt samarbete mellan myndigheterna.

Nationell referensram för kvalifikationer för livslångt lärande

Från och med den 1 mars 2016 kan utfärdare av kvalifikationer ansöka hos Myndigheten för yrkeshögskolan om att nivåplacera sina kvalifikationer i den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF). Under 2017 har totalt elva ansökningar om nivåplacering i SeQF handlagts av myndigheten. Tre kvalifikationer har nivåplacerats i referensramen. För att göra arbetet med referensramen mer känt har myndigheten under 2017 genomfört aktiviteter riktade mot företrädare för organisationer utanför det offentliga utbildningssystemet, bl.a. genom att utveckla ett ambassadörsnätverk.

7 Universitet och högskolor

7.1 Omfattning

Verksamhetsområdet universitet och högskolor omfattar utbildning och forskning vid statliga universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434) samt utbildning och forskning vid enskilda utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda examina. Uppgifterna som presenteras i avsnittet avser dessa om inte något annat anges.

Inom området finns anslag för universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare, ersättning för klinisk utbildning och forskning samt anslag för Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet. Totalt kostade verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt hos enskilda utbildningsanordnare, med mer än 75 000 anställda och över 400 000 studenter, 70,6 miljarder kronor 2017, vilket motsvarade 1,53 procent av bruttonationalprodukten (BNP).

Verksamhet vid Sveriges lantbruksuniversitet redovisas under utgiftsområde 23 men för att ge en fullständig bild av högskoleutbildning och forskning redovisas i vissa fall uppgifter om Sveriges lantbruksuniversitet även under utgiftsområde 16.

Det finns för närvarande 15 statliga universitet och 16 statliga högskolor med ca 71 000 anställda. Därutöver finns det enskilda utbildningsanordnare med knappt 4 500 anställda, av vilka sex stycken har tillstånd att utfärda examina på forskarnivå, nämligen Chalmers tekniska högskola AB, Handelshögskolan i Stockholm, Stiftelsen Högskolan i Jönköping genom högskolebolagen, Ersta Sköndal Bräcke högskola, Sophiahemmet

högskola och Enskilda Högskolan Stockholm AB. Ett antal enskilda utbildningsanordnare har tillstånd att utfärda vissa examina på grundnivå och avancerad nivå, medan fyra stycken har tillstånd att enbart utfärda psykoterapeutexamen. Med universitet och högskolor avses nedan både statliga universitet och högskolor och enskilda utbildningsanordnare om inte något annat anges.

7.2 Mål för området

Målet för verksamhetsområdet är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt.

7.3 Resultatredovisning

7.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande indikatorer används för att redovisa resultat inom området:

- resultat av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar,
- Universitetskanslersämbetets beslut om tillstånd att utfärda examina,
- andel disputerade lärare vid universitet och högskolor,
- prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå,

- genomströmning i utbildning på forskarnivå,
- vetenskaplig produktion, och
- förmåga att attrahera externa medel för forskning.

I övrigt redovisas i avsnittet ett urval av andra bedömningsgrunder för att beskriva universitets och högskolors utveckling. All individbaserad statistik redovisas uppdelat på kön, om dessa uppgifter är tillgängliga.

7.3.2 Resultat

Indikator: Resultat av Universitetskanslers-ämbetets kvalitetsutvärderingar

Universitetskanslersämbetet gavs under våren 2016 i uppdrag att vidareutveckla och införa ett nytt nationellt kvalitetssäkringssystem för högskoleutbildning (U2016/01349/UH). I juli 2017 gjordes en ändring i myndighetens instruktion som innebär att det nationella kvalitetssäkringssystemet för högskoleutbildning även ska omfatta kvalitetssäkring av forskningsverksamheten. I juli 2017 lämnades också ett uppdrag till Universitetskanslersämbetet att utveckla kvalitetssäkringssystemet så att det omfattar även forskningsverksamheten (U2017/03010/UH).

Under 2017 genomförde myndigheten en pilotstudie med fyra lärosäten i syfte att pröva UKÄ:s metod för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete i det nya nationella kvalitetssäkringssystemet. Myndigheten gjorde också en pilotstudie i syfte att pröva metoden för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå. Föremål för pilotstudien var ett urval förskolläro- och grundläro-utbildningar på åtta lärosäten. Myndigheten påbörjade under 2017 en utvärdering av 96 utbildningar på forskarnivå, varav tolv utbildningar inom fyra områden avslutades samma år. Elva av utbildningarna fick omdömet hög kvalitet och en fick omdömet ifrågasatt kvalitet.

På uppdrag av regeringen har Universitetskanslersämbetet genomfört en tematisk utvärdering av lärosätenas arbete med hållbar utveckling i utbildningen. Tolv lärosäten fick det samlade omdömet Lärosätet har en väl utvecklad process för arbetet med hållbar utveckling. De övriga 35 lärosätena fick omdömet Lärosätets process för arbetet med hållbar utveckling är i

behov av utveckling. En uppföljningskonferens anordnades våren 2018. Regeringen har följt upp utfallet av Universitetskanslersämbetets utvärdering med respektive lärosäte under myndighetsdialogerna våren 2018.

Indikator: Universitetskanslersämbetets beslut om tillstånd att utfärda examina

Tabell 7.1 Prövning av tillstånd att utfärda examina 2017

Examen	Antal	Varav		Förlängd prövnings- tid
		Beviljanden	Avslag	
Generella examina på forskarnivå	12	10	2	
Generella examina på avancerad nivå	5	5		
Generella examina på grundnivå				
Konstnärliga examina på forskarnivå	2		1	1
Konstnärliga examina på avancerad nivå	1	1		
Civilingenjörsexamen	1	1		
Juristexamen	1	1		
Specialistsjuksköterskeexamen	3	3		
Specialpedagogexamen	1		1	
Ämnesläroexamen	7	1	2	4
Totalt	34	23	6	5

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Indikator: Andel disputerade lärare vid universitet och högskolor

Andelen disputerade lärare inom kategorin forskande och undervisande personal uppgick 2017 till 58,7 procent, vilket är en ökning om 3,4 procentenheter jämfört med andelen för tio år sedan. Andelen män som är disputerade har minskat, från 61,7 procent 2007 till 61,1 procent 2017. Under samma period har andelen kvinnor som är disputerade ökat från 46,2 procent till 55,8 procent.

Indikator: Prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Prestationsgrad är ett mått som beräknas som kvoten mellan avklarade poäng, omräknat till helårsprestationer, och antalet studenter som varit registrerade under det aktuella läsåret, omräknat i helårsstudenter. Prestationsgraden beräknas så att varje students avklarade poäng kan kopplas till studentens (individens) registrerade poäng. I måttet ingår de poäng som

de aktuella studenterna har tagit under registreringsterminen och de tre därpå följande terminerna.

Tabell 7.2 Prestationsgrad läsåren

Procent					
Ämnesområde	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16
<i>Humaniora (inkl. teologi)</i>	70	71	71	71	71
Kvinnor	72	73	73	73	73
Män	68	68	68	68	68
<i>Samhällsvetenskap (inkl. juridik)</i>	81	82	83	84	84
Kvinnor	84	85	86	86	87
Män	77	78	79	79	80
<i>Vård och omsorg</i>	91	90	93	93	93
Kvinnor	92	90	93	93	93
Män	88	88	90	90	89
<i>Naturvetenskap</i>	76	76	75	76	76
Kvinnor	79	80	80	80	80
Män	72	72	71	72	72
<i>Teknik</i>	83	83	84	84	84
Kvinnor	84	85	87	87	87
Män	82	82	83	83	83
<i>Medicin och odontologi</i>	91	91	92	92	92
Kvinnor	91	91	92	93	92
Män	91	91	92	92	91
<i>Konstnärligt område</i>	88	89	89	89	89
Kvinnor	88	89	89	90	89
Män	88	89	89	88	88
<i>Övrigt område</i>	82	83	83	84	84
Kvinnor	83	84	84	85	85
Män	80	82	83	82	82

Den senaste samlade uppföljningen av prestationsgrad gäller läsåret 2014/15. Prestationsgraden var detta läsår 83 procent för samtliga helårsstudenter, vilket var 1 procentenhet högre än föregående år. Det innebär en ökning under de senaste fem läsåren t.o.m. 2014/15. Kvinnor uppvisar generellt en högre prestationsgrad än män, 85 procent mot männens 79 procent läsåret 2014/15. Prestationsgraden skiljer sig mellan olika studieformer. Prestationsgraden för program som leder till en yrkesexamen var 90 procent läsåret 2014/15. De lägsta prestationsgraderna uppvisar fristående kurser som studeras på distans, där genomsnittet var 53 procent för samtliga studenter.

Indikator: Genomströmning i utbildning på forskarnivå

Doktorsexamen och licentiatexamen omfattar 240 respektive 120 högskolepoäng, dvs. en studietid på fyra respektive två år. De som under

2017 avlade en doktorsexamen hade en genomsnittlig nettostudietid på drygt fyra år (8,4 terminer). För doktorander som avlade licentiatexamen under samma period uppgick den genomsnittliga nettostudietiden till drygt två och ett halvt år (5,5 terminer). Utfallet för båda kategorierna överensstämmer därmed nästan med den nominella studietiden. Bland de som avlade doktorsexamen var nettostudietiden totalt sett något längre för kvinnor. Mellan olika forskningsämnesområden finns skillnader. I fråga om olika områden uppvisar kvinnor respektive män längre nettostudietid. Detta mönster upprepas inom nettostudietiden mot licentiatexamen.

Under 2017 var bruttostudietiden, dvs. den totala tiden i utbildningen utan hänsyn tagen till aktivitetsgrad, i genomsnitt fem och ett halvt år (elva terminer) för doktorsexamen och tre och ett halvt år (sju terminer) för licentiatexamen. Kvinnor hade totalt sett en genomsnittlig bruttostudietid för doktorsexamen på sex år (tolv terminer) och för licentiatexamen på fyra år (åtta terminer). Detta var något längre än männens genomsnittliga bruttostudietid som för doktorsexamen respektive licentiatexamen uppgick till fem och ett halvt år (elva terminer) respektive tre och ett halvt år (sju terminer).

Av de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2012 hade 45 procent (40 procent av kvinnorna och 49 procent av männen) avlagt doktorsexamina inom fem år, alltså 2017. Det är en ökning med 2 procentenheter jämfört med de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2000. Av dem hade 43 procent (38 procent av kvinnorna och 47 procent av männen) avlagt doktorsexamen inom fem år. Totalt hade 72 procent (71 procent av kvinnorna och 74 procent av männen) av de som påbörjade forskarutbildning 2005 avlagt doktorsexamen inom åtta år. Även det är en ökning jämfört med de som hade påbörjat sina studier 2000. Av dem hade totalt 69 procent (68 procent av kvinnorna och 70 procent av männen) avlagt doktorsexamen inom åtta år.

Indikator: Vetenskaplig produktion

För uppgifter i fråga om vetenskaplig produktion, se avsnitt 8.3.2 Svensk forskning i internationell jämförelse.

Indikator: Förmåga att attrahera externa medel för forskning

Lärosätenas intäkter för forskning från nationella och internationella forskningsfinansiärer uppgick 2017 till 19,5 miljarder kronor och intäkterna från uppdragsforskning och övriga avgifter uppgick till 3,5 miljarder kronor. Jämfört med föregående år var detta en ökning med 0,5 miljarder kronor från nationella och internationella forskningsfinansiärer samt en intäktsminskning med 0,2 miljarder kronor från uppdragsforskning och avgifter räknat i 2017 års priser. Under perioden 2007–2017 har lärosätenas forskningsintäkter ökat med 10,4 miljarder kronor i fasta priser. 39 procent av intäktsökningen utgörs av höjda direkta statsanslag medan resterande del består av ökade externa medel. Lärosätenas intäkter från externa finansiärer har relativt sett ökat snabbare än anslagsmedlen vilket innebär att andelen externt finansierad forskning har ökat.

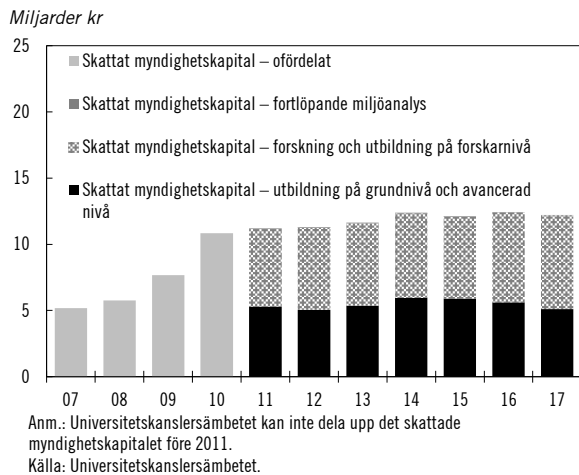
Redovisning av andra bedömningsgrunder för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Verksamhetens omfattning

Summan av universitets och högskolors takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till ca 22,4 miljarder kronor under 2017. Därutöver tilldelades universitet och högskolor cirka 400 miljoner kronor för särskilda åtaganden. Ett särskilt åtagande är en uppgift som statliga universitet och högskolor har särskild finansiering för och som inte avräknas mot takbeloppet. För ytterligare information om hur resurstilldelningssystemet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå i högskolan fungerar, se faktarutan Kort beskrivning av verksamhetsområdet. Under 2017 var det totala utfallet marginellt högre än takbeloppet 22,43 miljarder kronor. Under 2017 hade 13 lärosäten en överproduktion, vilket innebär att lärosätet utbildar fler studenter än vad som ryms inom takbeloppet, dvs. vad ett lärosäte ersätts för.

Den 15 mars 2018 överlämnade regeringen en skrivelse till riksdagen (skr. 2017/18:191) med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport Varför sparar lärosätena? – En granskning av myndighetskapital vid universitet och högskolor (RiR 2017:28). I skrivelsen anger regeringen att den avser att mer regelbundet än i dag informera

riksdagen om utvecklingen av myndighetskapitalet. Enligt skrivelsen uppstår myndighetskapital till följd av överskott i avgiftsbelagd verksamhet eller i anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå, eller som en effekt av de redovisningsregler som tillämpas för lärosätenas forskningsanslag. Överskott i den avgiftsbelagda verksamheten utgör dock en liten del av det myndighetskapital som finns vid statliga universitet och högskolor, större delen av myndighetskapitalet har uppstått inom den anslagsfinansierade verksamheten. Universitetskanslersämbetet följer årligen myndighetskapitalets utveckling vid de statliga lärosätena genom att redovisa det skattade myndighetskapitalet (summan av lärosätenas balanserade kapitalförändring och årets kapitalförändring), och redovisar förändring av myndighetskapital i sektorn i sin helhet i sin årsrapport. Vid utgången av 2017 uppgick de statliga lärosätenas skattade myndighetskapital till 12,2 miljarder kronor, varav den balanserade kapitalförändringen uppgick till 11,9 miljarder kronor. Av myndighetskapitalet återfanns 5,1 miljarder kronor inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 7,1 miljarder kronor inom forskning och utbildning på forskarnivå. Det skattade myndighetskapitalet minskade något i relation till lärosätenas kostnader från föregående år, från 18,9 procent till 18,8 procent. Myndighetskapitalet minskade inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå, men ökade inom forskning och utbildning på forskarnivå. Sammantaget är bilden relativt oförändrad från föregående år. I skrivelsen menade regeringen att en stor del av myndighetskapitalet utgörs av överskott som har ackumulerats under ett fåtal år och som universitet och högskolor arbetar med att omsätta till forskning och utbildning av hög kvalitet. I skrivelsen var regeringens bedömning att en delförklaring till överskottets snabba tillväxt var effekten av tidigare satsningar på tillfälliga utbildningsplatser. I skrivelsen gör regeringen vidare bedömningen att satsningar som berör universitet och högskolor behöver vara långsiktiga samt möjliggöra för lärosätena att planera för utökad verksamhet för att få bättre effekt.

Diagram 7.1 Skattat myndighetskapital vid statliga universitet och högskolor olika år (2017 års priser)

Sökande och antagna

I tabell 7.3 redovisas sökande, inklusive obehöriga sökande, och antagna till högskoleutbildning höstterminerna 2008–2017. Det totala antalet sökande till utbildningsprogram och kurser minskade med 1,5 procent 2017 höstterminen jämfört med 2016.

Antalet sökande utan tidigare högskolestudier minskade med 3,5 procent höstterminen 2017 jämfört med föregående höst och uppgick till 125 000 personer, varav 59 procent var kvinnor och 41 procent var män.

Antalet antagna till högskoleutbildning hösten 2017 var nästan oförändrat jämfört med föregående år. Könsfördelningen bland de sökande och antagna har varit i stort sett oförändrad under de senaste åren.

Studenter i högskolan

Antalet högskolenyborjare, dvs. studenter som för första gången registreras vid högskoleutbildning i Sverige, var oförändrat från

tidigare läsåret 2016/17 och uppgick till 85 900, se tabell 7.5. Av högskolenyborjarna var 57 procent kvinnor och 43 procent män.

Antalet inresande studenter som var nyborjare uppgick till omkring 23 550 personer läsåret 2016/17, vilket var 450 fler jämfört med föregående läsår. Läsåret 2016/17 var medianåldern för samtliga högskolenyborjare (inklusive inresande studenter) 22,0 år vilket är en ökning med 0,2 år jämfört med föregående år. Exkluderas de inresande studenterna var medianåldern 21,6 år. För kvinnor var medianåldern 21,8 år och för män 21,4 år. Sett till hela studentgruppen minskade medianåldern för registrerade studenter från 25,9 år till 25,3 år mellan läsåren 2007/08–2016/17.

Totalt fanns det ca 295 000 helårsstudenter kalenderåret 2017. Antalet helårsstudenter ökade marginellt med 0,4 procent jämfört med föregående år. Andelen kvinnor uppgick till 59 procent och andelen män till 41 procent. Fördelningen mellan kvinnor och män har varit i stort sett oförändrad under flera års tid.

Det går samtidigt att se att den långsiktiga trenden med en minskad studentvolym inom högskolans utbildning på grundnivå och avancerad nivå fortsatte under 2017. Antalet anslagsfinansierade studenter har inte ökat. Enligt Universitetskanslersämbetet är en delförklaring till den långsiktigt minskade volymen att den tillfälliga utbyggnad av högskolan som pågick under åren 2013–2015 upphörde. Den studieavgiftsfinansierade verksamheten fortsatte att växa och ökningen av antalet betalande studenter uppväger nu minskningen av antalet anslagsfinansierade studenter.

Tabell 7.3 Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sökande (hösttermin)¹	295 200	359 700	373 400	385 000	403 200	413 000	424 800	410 000	416 500	410 500
Kvinnor %	64	62	62	63	63	62	62	62	62	63
Män %	36	38	38	37	37	38	38	38	38	37
Antagna (hösttermin)	191 500	226 200	235 200	242 500	249 000	241 900	242 900	239 600	236 000	237 900
Kvinnor %	64	62	62	63	62	61	61	61	61	61
Män %	36	38	38	37	38	39	39	39	39	39

¹ Inklusive obehöriga sökande.
Källa: Universitetskanslersämbetet.

Kort beskrivning av verksamhetsområdet

De totala kostnaderna för verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare uppgick 2017 till 70,6 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,53 procent av Sveriges BNP. Verksamheten omfattar utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning. De direkta statliga anslagen till lärosätena uppgick under 2017 till 42,7 miljarder kronor. Utöver dessa finansierar staten verksamhet vid universitet och högskolor via olika statliga myndigheter, framför allt genom forskningsråden. Sammantaget är 79 procent av verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare statligt finansierad. Högskolesektorn är den största statliga verksamheten sett till antalet statligt anställda. År 2017 var antalet anställda 75 480, vilket motsvarar 60 600 årsarbetskrafter, varav 52 procent var kvinnor och 48 procent var män. Antalet årsarbetskrafter beräknas utifrån omfattningen av personers anställning med hänsyn tagen till tjänstledigheter. Av professorerna var 28 procent kvinnor och 72 procent män. I regleringsbrev för respektive lärosäte har regeringen satt mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer för perioden 2017–2019.

Styrning

Statliga universitet och högskolor är myndigheter och styrs i första hand av högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Regeringen styr också statliga universitet och högskolor via årliga regleringsbrev. För enskilda utbildningsanordnare ställs i lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina motsvarande krav på utbildningen som gäller för statliga universitet och högskolor enligt 1 kap. högskolelagen. Relationerna med de enskilda utbildningsanordnarna regleras utöver examens-tillståndslagen genom avtal med vissa av utbildningsanordnarna och villkor för medel i regleringsbrev. Inom dessa ramar har samtliga lärosäten stor frihet att bestämma över sin verksamhet.

Rätten att utfärda examina följer antingen av författning eller av särskilda beslut av regeringen eller Universitetskanslersämbetet.

Lärosätena återrapporterar utfallet av sin verksamhet till regeringen i första hand i sina

årsredovisningar. Merparten av återrapporteringen inom verksamhetsområdet ansvarar dock Universitetskanslersämbetet för. Myndigheten publicerar varje år en årsrapport som syftar till att ge en samlad bild av utvecklingen inom högskoleområdet. För en fördjupad beskrivning av verksamheten under 2017 hänvisas till denna och till myndighetens övriga statistik.

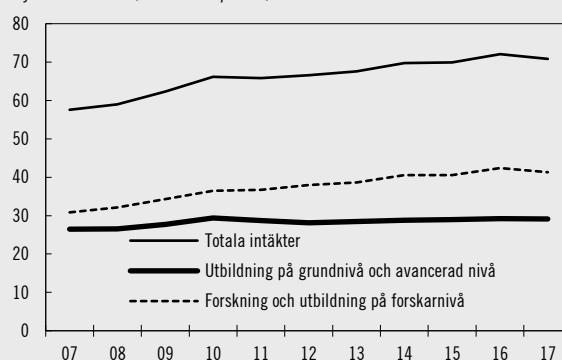
Ekonomi

Statliga universitet och högskolor tilldelas huvuddelen av sina resurser via ett anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och ett anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. Lärosätet beslutar i hög grad självt om sitt utbildningsutbud. För utbildning på grundnivå och avancerad nivå tilldelas respektive lärosäte varje år ett s.k. takbelopp som är den ersättning lärosätet kan få för att utbilda studenter. Ersättningen beräknas dels utifrån antalet registrerade studenter, dels utifrån det antal högskolepoäng som studenterna presterar under ett år. Ersättningen beror också på vilket utbildningsområde som helårsstudenterna och helårsprestationerna hänförs till. Olika utbildningsområden genererar olika ersättningsbelopp och respektive kurs klassificeras av lärosätet till ett utbildningsområde beroende på kursens ämnesinnehåll.

När det gäller forskning får universitet och högskolor, utöver det anslag som varje lärosäte tilldelas för forskning och utbildning på forskarnivå, en stor andel av sina forskningsmedel i form av bidrag från statliga forskningsfinansiärer. Dessa medel fördelas i konkurrens. Vidare tillkommer medel från icke-statliga forskningsfinansiärer. Offentliga medel utgjorde merparten, ca 76 procent, av lärosätenas intäkter för forskning 2017.

Diagram 7.2 Lärosätenas intäkter

Miljarder kronor (2017 års priser)

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Tabell 7.4 Antal helårsstudenter samt resurser för utbildning och forskning vid universitet och högskolor 2017

Universitet/högskola	Antal helårsstudenter (andelen kvinnor inom parentes)	Takbelopp i mnkr	Utfall i mnkr (utfall i procent inom parentes)	Överproduktion (+) eller anslags-sparande (-) i mnkr	Akkumulerad överproduktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr (andelen ackumulerad överproduktion eller anslagssparande inom parentes)	Indrag av överproduktion eller anslagssparande som överstiger 10% av takbelopp i mnkr	Anslag för forskning och utbildning på forskarnivå i mnkr
Uppsala universitet	24 125 (58%)	1 684	1 641 (97%)	-43	+108 (+6%)	-	2 067
Lunds universitet	26 460 (55%)	1 982	2 009 (101%)	+26	+230 (+10%)	-32	2 120
Göteborgs universitet	25 558 (66%)	2 040	2 007 (98%)	-33	+6 (0%)	-	1 505
Stockholms universitet	27 253 (63%)	1 670	1 628 (97%)	-42	+22 (+1%)	-	1 581
Umeå universitet	16 473 (61%)	1 337	1 337 (100%)	0	+126 (+9%)	-	1 082
Linköpings universitet	17 559 (54%)	1 484	1 461 (98%)	-23	+4 (0%)	-	854
Karolinska institutet	6 202 (72%)	696	685 (98%)	-11	-4 (-1%)	-	1 506
Kungl. Tekniska högskolan	12 858 (34%)	1 082	1 126 (104%)	+44	+108 (+10%)	-30	1 500
Luleå tekniska universitet	7 501 (48%)	644	651 (101%)	+7	+52 (+8%)	-	369
Karlstads universitet	8 298 (63%)	634	640 (101%)	+6	+63 (+10%)	-5	227
Linnéuniversitetet	13 923 (62%)	1 029	1 018 (99%)	-11	+51 (+5%)	-	323
Örebro universitet	9 281 (61%)	767	784 (102%)	+17	+15 (+2%)	-	254
Mittuniversitetet	6 683 (64%)	526	520 (99%)	-6	+46 (+9%)	-	235
Malmö universitet	11 728 (67%)	894	886 (99%)	-8	+83 (+9%)	-	139
Blekinge tekniska högskola	2 807 (35%)	237	246 (104%)	+9	+7 (+3%)	-	93
Gymnastik- och idrotthögskolan	751 (46%)	98	103 (106%)	+6	+10 (+10%)	-6	32
Försvarshögskolan ¹	615 (35%)	-	-	-	-	-	11
Högskolan i Borås	5 344 (74%)	477	463 (97%)	-14	+35 (+7%)	-	67
Högskolan Dalarna	5 884 (65%)	408	418 (102%)	+10	+38 (+9%)	-	62
Högskolan i Gävle	5 804 (66%)	433	447 (103%)	+14	+43 (+10%)	-16	92
Högskolan i Halmstad	5 265 (60%)	375	377 (100%)	+2	+20 (+5%)	-	63
Högskolan i Kristianstad	5 446 (72%)	373	392 (105%)	+19	+35 (+9%)	-	53
Högskolan i Skövde	3 303 (53%)	297	297 (100%)	+1	-5 (-2%)	-	47
Högskolan Väst	4 600 (67%)	344	342 (99%)	-2	+2 (+1%)	-	48
Mälardalens högskola	7 478 (64%)	583	602 (103%)	+19	-34 (-6%)	-	105
Konstfack	674 (74%)	158	158 (100%)	0	-6 (-4%)	-	10
Kungl. Konsthögskolan	200 (61%)	63	60 (96%)	-2	+2 (+3%)	-	6
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	653 (45%)	128	127 (100%)	0	+13 (+10%)	-0,3	10
Stockholms konstnärliga högskola	456 (67%)	197	207 (105%)	+9	+16 (+8%)	-	49
Södertörns högskola	6 608 (69%)	396	396 (100%)	0	+40 (+10%)	-2	58
Sveriges Lantbruksuniversitet ¹	3 759 (69%)	-	-	-	-	-	1 113
Chalmers tekniska högskola AB	9 046 (31%)	860	840 (98%)				854
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	7 689 (60%)	522	566 (108%)	+44	+52 (+10%)	-3	107
Summa	290 283 (59%)	22 419	22 435 (100%)	16			16 643

Anm.: I tabellen redovisas inte vissa mindre enskilda utbildningsanordnare. Vid dessa lärosäten fanns under 2017 ca 4 884 helårsstudenter varav 67 procent var kvinnor.

¹ Försvarshögskolan och Sveriges lantbruksuniversitet har inga takbelopp varför inte detta redovisas i tabellen.

Källor: Universitetskanslersämbetet, regleringsbrev, Sveriges Lantbruksuniversitet samt årsredovisning för staten (skr. 2017/18:101).

Övergång till högskolan

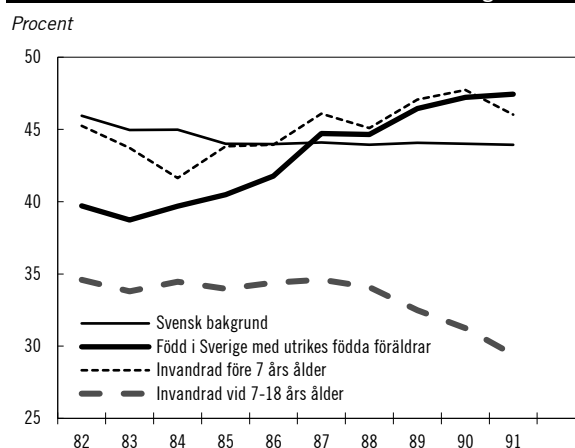
Det finns regionala skillnader i övergångsfrekvens till högskoleutbildning, dvs. hur stor andel av en viss årskull som påbörjar högskolestudier. I Stockholms län hade 51 procent av samtliga personer upp till 24 års ålder påbörjat högskoleutbildning medan motsvarande andel i Jämtlands län endast var 33 procent 2016. I samtliga län är övergångsfrekvensen högre bland kvinnor än bland män. Skillnaden mellan länen beror på flera bakomliggande faktorer. Enligt Universitetskanslersämbetet är den sociala sammansättningen av befolkningen i länen en viktig faktor, eftersom benägenheten att påbörja högskolestudier har ett samband med social bakgrund. Geografisk närhet till en ort med högskoleutbildning och situationen på den lokala/regionala arbetsmarknaden är andra faktorer som påverkar hur stor andel som går vidare till en högskoleutbildning, enligt Universitetskanslersämbetet.

Universitetskanslersämbetet har analyserat andelen som har påbörjat en svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder bland personer födda åren 1982–1991 med svensk respektive utländsk bakgrund. Svensk bakgrund definieras som född i Sverige med minst en svenskfödd förälder. Utländsk bakgrund redovisas i tre kategorier: personer som är födda i Sverige med utrikesfödda föräldrar; personer som har invandrat före sju års ålder; personer som har invandrat efter skolstart mellan sju och 18 års ålder.

Av de som är födda 1991 och som invandrade till Sverige vid 7–18 års ålder hade 29 procent börjat i högskolan senast vid 25 års ålder. Det är en mindre andel jämfört med dem med svensk bakgrund för vilka andelen uppgick till 44 procent.

Övergången till högskolan i födelsekullarna 1982–1991 för dem med svensk respektive utländsk bakgrund ser i stora delar ut på liknande sätt för kvinnor och män, en större andel av kvinnorna jämfört med männen fortsätter till högskolan i båda grupperna. Män som har invandrat någon gång i åldern 7–18 år påbörjar högskolestudier i lägst utsträckning. I årskullen 1991 var deras övergångsandel 23 procent medan den var 37 procent bland kvinnorna som invandrat i motsvarande ålder.

Diagram 7.3 Andel som har påbörjat svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder av personer födda 1982–1991 med svensk eller utländsk bakgrund

Anm.: Notera bruten axel. Uppgifterna i diagrammet redovisas ej uppdelade på kön.
Källa: Universitetskanslersämbetet.

Examina

Under de senaste tio läsåren har antalet avlagda examina ökat med ca 30 procent. Under samma period ökade antalet examinerade personer med ca 21 procent. Till viss del förklaras ökningen av antalet examina av att det har blivit vanligare att en student får ut flera examina för samma studier.

Tabell 7.5 Högskolenybörjare, helårsstudenter och registrerade studenter

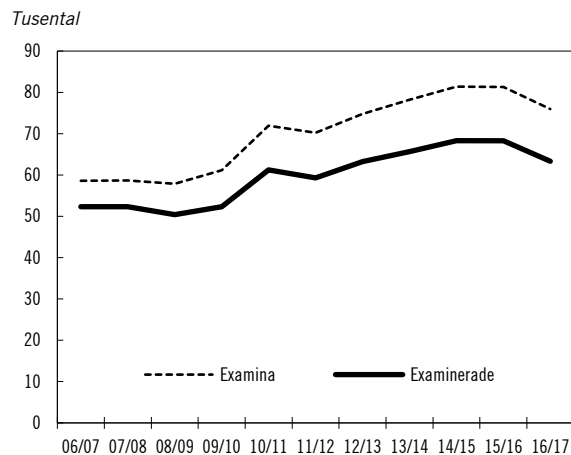
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Högskolenybörjare¹</i>	86 600	93 100	107 000	104 300	91 100	90 200	87 500	86 000	85 800	85 900
Kvinnor %	57	56	55	55	56	57	57	57	57	57
Män %	43	44	45	45	44	43	43	43	43	43
<i>Helårsstudenter</i>	277 896	300 148	315 783	312 810	304 886	299 006	295 417	294 441	293 902	295 167
Kvinnor %	59	58	58	58	59	59	59	59	60	59
Män %	41	42	42	42	41	41	41	41	40	41
<i>Registrerade studenter¹</i>	381 800	397 600	428 700	436 100	424 800	414 300	405 900	403 900	402 800	402 200
Kvinnor %	61	60	60	59	60	60	60	60	60	60
Män %	39	40	40	41	40	40	40	40	40	40
<i>Antal studenter i distansutbildning¹</i>	98 600	115 700	129 600	137 600	131 400	120 000	110 000	110 100	108 100	107 600
Kvinnor %	64	64	63	63	65	65	65	64	65	65
Män %	36	36	37	37	35	35	35	35	35	35

¹ Uppgifterna avser läsår, 2017 innebär läsåret 2016/17.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Det gäller framför allt vissa yrkesexamina som högskoleingenjörsexamen och sjuksköterskeexamen som kombineras med en generell examen. En viss andel av ökningen förklaras också av att det 2011 infördes krav på lärar- och förskollärlärligitation i skolväsendet, vilket innebär att fler personer som har genomgått lärarutbildning har tagit ut en examen.

Läsåret 2016/17 utfärdades ca 76 000 examina vid universitet och högskolor, varav 64 procent utfärdades till kvinnor, vilket var samma andel som föregående år. Antalet personer som examinerades uppgick till ca 63 400, inklusive dem som sedan tidigare hade en eller flera examina, vilket innebär en minskning med ca 4 900 personer jämfört med föregående läsår. Kvinnor har varit i majoritet bland de examinerade sedan 1977. Antalet masterexamina minskade något till följd av ett minskat antal inresande studenter. Läsåret 2016/17 utfärdades 9 600 masterexamina, vilket var 100 färre än året innan. Av dessa utfärdades 48 procent till kvinnor och 52 procent till män. Under 2016/17 examinerades 16 200 personer vars utbildningstid var fem år eller längre, vilket är en ökning med 400 från läsåret innan. Av dessa var 51 procent kvinnor och 49 procent män.

Diagram 7.4 Examina och examinerade personer

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Vissa program som leder till yrkesexamen

I tabell 7.6 redovisas antalet programnybörjare på civilingenjörsutbildningen, högskoleingenjörsutbildningen, läkarutbildningen, tandläkarutbildningen, sjuksköterskeutbildningen, barnmorskeutbildningen, lärarutbildningarna och förskollärlärligitationen.

Tabell 7.6 Programnybörjare på vissa yrkesexamensprogram

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
<i>Civilingenjörsexamen</i>	7 200	7 400	7 100	7 100	7 200
Kvinnor %	29	31	31	32	32
Män %	71	69	69	68	68
<i>Högskoleingenjörsexamen</i>		4			
	4 400	700	4 700	4 500	4 300
Kvinnor %	26	26	26	25	25
Män %	74	74	74	75	75
<i>Läkarexamen</i>	1 600	1 600	1 600	1 600	1 700
Kvinnor %	54	54	55	57	56
Män %	46	46	45	43	44
<i>Tandläkarexamen</i>	300	400	400	400	400
Kvinnor %	67	66	63	64	65
Män %	33	34	37	36	35
<i>Sjuksköterskeexamen</i>	5 200	5 400	5 400	5 700	5 900
Kvinnor %	86	84	84	82	85
Män %	14	16	16	18	15
<i>Barnmorskeexamen</i>	300	300	300	400	400
Kvinnor %	100	100	100	100	100
Män %	0	0	0	0	0
<i>Lärarexamen¹</i>	7 500	7 700	8 600	9 300	9 200
Kvinnor %	66	64	64	64	63
Män %	34	36	36	36	37
<i>Förskollärarexamen</i>	3 400	3 600	3 800	3 900	3 900
Kvinnor %	93	92	92	92	93
Män %	7	8	8	8	7

¹ Lärarexamen innefattar grundlärarexamen, ämneslärarexamen och yrkeslärarexamen, dessa examina infördes 2011 och ersatte den tidigare lärarexamen.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Antalet nybörjare på utbildningarna i tabell 7.6 har ökat med cirka 3 100 de senaste fem åren. Det senaste årets nedgång bland högskoleingenjörer beror sannolikt på en stark arbetsmarknad. För flera av utbildningarna finns stora skillnader i könsfördelningen bland nybörjarna.

Läsåret 2016/17 utfärdades 31 800 yrkesexamina varav 22 000 till kvinnor och 9 800 till män. Detta är i stort sett lika många examina som året innan. I tabell 7.7 redovisas antalet utfärdade yrkesexamina inom vissa yrken under den senaste femårsperioden. Som framgår av tabellen har antalet utfärdade examina varierat mellan åren. Antalet har dock ökat inom samtliga yrken som redovisas i tabellen utom för lärarexamina enligt 2001 års studieordning. Anledningen till detta är att fyra nya lärar- och förskollärarexamina inrättades 2011 som på sikt ska ersätta den tidigare.

Tabell 7.7 Antal examina inom vissa yrkesexamensprogram

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
<i>Civilingenjörsexamen</i>	3 348	3 766	4 256	4 453	3 982
Kvinnor %	29	31	30	32	33
Män %	71	69	70	68	67
<i>Högskoleingenjörsexamen</i>					
	2 173	2 334	2 442	2 390	2 265
Kvinnor %	27	28	27	28	31
Män %	73	72	73	72	69
<i>Läkarexamen</i>	1 042	1 112	1 227	1 174	1 345
Kvinnor %	52	54	57	56	53
Män %	48	46	43	44	47
<i>Tandläkarexamen</i>	216	234	265	245	267
Kvinnor %	59	64	62	57	72
Män %	41	36	38	43	28
<i>Sjuksköterskeexamen</i>	3 839	3 915	3 875	4 214	4 220
Kvinnor %	86	86	87	87	87
Män %	14	14	13	13	13
<i>Barnmorskeexamen</i>	260	313	270	295	340
Kvinnor %	99	100	100	100	100
Män %	1	0	0	0	0
<i>Lärarexamen¹</i>	67	377	1 345	2 793	3 845
Kvinnor %	66	61	68	72	69
Män %	34	39	32	28	31
<i>Förskollärarexamen</i>		17	1 392	2 343	2 375
Kvinnor %		94	96	96	95
Män %		6	4	4	5
<i>Lärarexamen enligt 2001 års studieordning</i>	8 344	8 715	5 511	2 879	1 500
Kvinnor %	81	81	75	69	73
Män %	19	19	25	31	27

¹ Lärarexamen innefattar grundlärarexamen, ämneslärarexamen och yrkeslärarexamen, dessa examina infördes 2011 och ersatte den tidigare lärarexamen. De första programnybörjarna finns därför läsåret 2011/12.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Studenternas internationella rörlighet

Läsåret 2016/17 kom totalt sett ca 35 900 inresande studenter till Sverige. Av dem var 23 500 nybörjare i svensk högskoleutbildning (nya inresande studenter), en ökning med 2 procent sedan föregående läsår.

Tabell 7.8 Antal in- och utresande studenter, kvinnor och män

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
<i>Inresande</i>	34 000	32 600	33 200	35 200	35 900
Kvinnor %	51	52	52	52	53
Män %	49	48	48	48	47
<i>Utresande</i>	28 300	28 900	29 100	26 400	24 100
Kvinnor %	59	59	59	58	58
Män %	41	41	41	42	42

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Antalet utresande studenter var under samma period knappt 24 100 vilket var en minskning med nio procent. Sett över de senaste tio åren

har dock antalet svenskar som studerar utomlands ökat något. Det är fler kvinnor än män såväl bland de inresande studenterna totalt sett som bland de utresande. Utvecklingen de senaste åren visas i tabell 7.8.

Utresande studenter

Av de utresande studenterna läsåret 2016/17 var 17 000 fritt utresande studenter (s.k. freemover-studenter), varav 59 procent kvinnor och 41 procent män. Av de 7 100 utresande utbytesstudenterna var 56 procent kvinnor och 44 procent män.

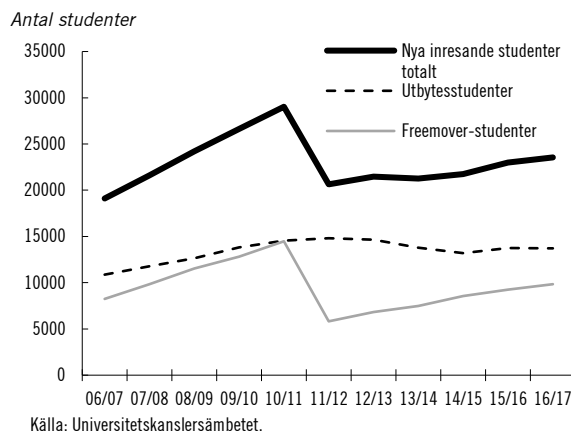
Majoriteten av de utresande studerade i Europa, främst i Storbritannien, Danmark och Polen. Även Nordamerika lockade många studenter. Antalet som studerar i Asien har ökat kraftigt den senaste tioårsperioden.

Det är dock fortfarande endast en mindre andel av studenterna i Sverige som förlägger någon del av sin utbildning utomlands. Av de som avlade examen i Sverige under läsåret 2016/17 hade 15 procent studerat utomlands under sin utbildning. Skillnaderna mellan olika utbildningar är dock stora. Av de som hade avlagt en civilekonomexamen hade knappt hälften studerat utomlands, medan motsvarande andel var 1 procent i fråga om förskolläraryexamen och 4 procent när det gäller sjuksköterskeexamen.

Inresande studenter

Av de 23 500 nya inresande studenterna läsåret 2016/17 var 13 700 utbytesstudenter, varav 55 procent kvinnor och 45 procent män, och 9 800 fritt inresande studenter, varav 48 procent var kvinnor och 52 procent män. Antalet utbytesstudenter var oförändrat och antalet fritt inresande ökade med sex procent jämfört med 2015/16. Ökningen har skett från länder både utanför och inom EU/EES, men den största ökningen kom från länder utanför det europeiska samarbetsområdet.

Diagram 7.5 Antalet nya inresande studenter, totalt samt uppdelat på freemover-studenter och utbytesstudenter

Personer som inte är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz (s.k. tredjelandsmedborgare) är skyldiga att betala anmälnings- och studieavgifter vid studier i Sverige. Läsåret 2016/17 betalade drygt 3 400 nybörjare i svensk högskoleutbildning avgifter vilket är en ökning med 17 procent jämfört med 2015/16 och nära en tredubbling jämfört med det första året med studieavgifter. Av de betalande nybörjarna var 40 procent kvinnor och 60 procent män. De flesta av dem, 64 procent, kom från Asien, följt av Afrika. Det enskilt största antalet studenter kom från Indien och Kina.

Tabell 7.9 Stipendier till tredjelandsstudenter

Miljoner kronor	2013	2014	2015	2016	2017
Stipendier till tredjelandsstudenter					
Utgiftsområde 16: Utbildning och universitetsforskning (endast studieavgiftskostnader)	60	60	60	60	60
Utgiftsområde 7: Stipendieprogram långsiktiga samarbetsländer (studieavgiftskostnader och levnadsomkostnader)	30	80	80	75	80
Utgiftsområde 7: Stipendieprogram OECD-DAC (studieavgiftskostnader och levnadsomkostnader)	70	70	50	56	70
Totalt	160	210	210	191	210

År 2017 var lärosätenas sammanlagda intäkter av anmälnings- och studieavgifter 687 miljoner kronor vilket är en ökning med 107 miljoner kronor sedan föregående år. Av dessa intäkter finansierades 30 procent med olika stipendier och resterande medel av de betalande studenterna själva. Huvuddelen av stipendierna kom från de statliga stipendieprogram som

inrättades i samband med att studieavgifter infördes, men flera lärosäten har också byggt upp egna stipendieprogram. Under 2017 anvisades sammanlagt 210 miljoner kronor för statliga stipendier till avgiftsskyldiga studenter, vilket framgår av tabell 7.9.

Universitets- och högskolerådet fördelar medlen inom utgiftsområde 16 till statliga universitet och högskolor och vissa enskilda utbildningsanordnare. Under 2017 beviljade lärosätena totalt 610 nya stipendier ur dessa medel, vilket motsvarade ca 1 250 helfinansierade terminer. Av medlen ingår 44 miljoner kronor i biståndsramen för 2019 för stipendiemedel som enligt OECD/DAC (Development Assistance Committee) klassificeras som bistånd. Beloppen som ingår i biståndsramen 2019 motsvaras av de faktiska kostnaderna 2017. Dessa siffror finns för närvarande inte uppdelade på kön.

De stipendieprogram som finansieras med medel från utgiftsområde 7 administreras av Svenska institutet. Under 2017 beviljade Svenska institutet 374 stipendier inom dessa program, varav 44 procent till kvinnor och 56 procent till män.

Bedömning av utländska utbildningar

Universitets- och högskolerådet ansvarar för bedömning av utländska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå. Antalet ansökningar om bedömning fortsatte att öka under 2017, med 6,6 procent jämfört med 2016. Ett bidragande skäl är fortsatt det stora antalet asylsökande under 2015 och 2016, framför allt från Syrien. Totalt inkom 29 187 ärenden varav drygt hälften rörde kvinnor och 40 procent män (de resterande hade inte uppgivit kön alternativt uppgivit ”annat” i ansökan). Under 2017 avgjordes 29 358 ärenden.

Universitets- och högskolerådet har under 2017 bedömt 15,6 procent fler ärenden totalt sett jämfört med 2016. Handläggningstiden ökade med 10 dagar jämfört med 2016 till i genomsnitt 106 dagar. Myndigheten framför att anledningen till de längre handläggningstiderna är dels det fortsatt ökade antalet ansökningar, dels en eftersläpning från tidigare års kraftiga ökningsar.

Myndigheten har vidare fortsatt sin samverkan med Statens skolverk med uppgiften att lämna yttranden över utländska utbildningar som ligger till grund för ansökningar om lärar- eller förskollärlägitimation. Under året har

1 470 nya sådana ärenden tagits emot och besked har lämnats i totalt 1 403 ärenden med en genomsnittlig handläggningstid på 34 dagar.

För att möta det ökade antalet ärenden inom bedömningsverksamheten samt möjliggöra vidareutveckling av myndighetens beredskap och insatser har regeringen tillfört UHR 10 miljoner kronor 2015 och 28 miljoner kronor 2016. Riksdagen har därefter ökat anslaget till UHR med 60 miljoner kronor 2018.

Universitets- och högskolerådet har under 2017 utvecklat arbetet med bedömning av utbildningar med otillräcklig dokumentation till att utöver högskoleutbildning även innefatta eftergymnasial yrkesutbildning. En alternativ bedömning, en s.k. beskrivning av utländsk utbildningsbakgrund, kan utfärdas i ärenden där sökanden av olika skäl inte kan visa fullständig dokumentation över sin utbildning. Under 2017 ansökte 54 personer om en alternativ bedömning och 22 av dessa fick en utbildningsbeskrivning eller ett utlåtande, dvs. fick utbildningen erkänd trots bristande dokumentation.

Kompletterande utbildningar

Tabell 7.10 Antal helårsstudenter vid kompletterande utbildningar i regeringens särskilda satsning 2017

Kompletterande utbildning	Antal helårsstudenter
Läro- och förskolläroarbildning	436
Läroarbildning	63
Tandläroarbildning	33
Sjuksköterskeutbildning	54
Juristutbildning	9
Ekonomutbildning	12
Biomedicinsk analytikerutbildning	13
Apotekar- och receptarieutbildning	29
Psykologutbildning	13
Socionomutbildning	1
Totalt antal helårsstudenter	663

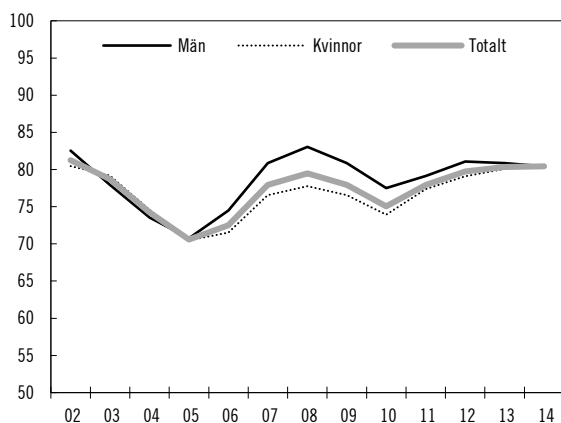
Under 2017 avsattes 130 miljoner kronor för kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning som motsvarar en svensk högskoleutbildning för vissa yrkesgrupper vid vissa lärosäten. För 2018 har ca 200 miljoner kronor avsatts för ändamålet. Under 2017 startade flera nya kompletterande utbildningar varför många utbildningar inte var fullt utbyggda under året.

Etablering på arbetsmarknaden

Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökning (AKU) visar att arbetslösheten är lägre bland högskoleutbildade än bland de personer vars högsta utbildningsnivå är gymnasieskola eller grundskola. Detta gäller oavsett konjunkturläge.

Av de som examinerades från högskolan läsåret 2012/13 hade 80 procent etablerat sig på arbetsmarknaden 2014, dvs. 1–1,5 år efter att de tog ut sin examen. Med etablering avses att individen hade ett förvärvsarbete i november månad, en arbetsinkomst som översteg en viss nivå samt inte hade varit arbetslös någon gång under uppföljningsåret. Andelen som hade etablerat sig var ungefär lika stor bland kvinnor och män.

Diagram 7.6 Andelen etablerade kvinnor och män (samt totalt) ett år efter examen 2002–2014

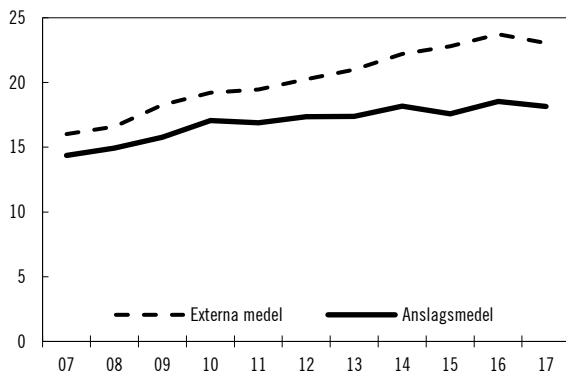

Amn.: Notera bruten axel.
Källa: Universitetskanslersämbetet.

Redovisning av andra bedömningsgrunder för forskning och utbildning på forskarnivå

Diagram 7.7 Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå uppdelade på anslagsmedel och externa medel

Miljarder kronor (2017 års priser)

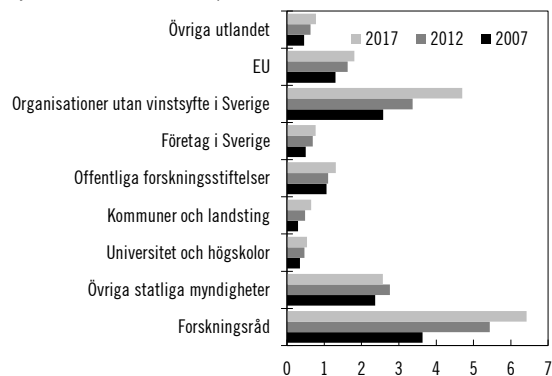
Källa: Universitetskanslersämbetet.

Lärosätenas statsanslag för forskning och utbildning på forskarnivå var 18,2 miljarder kronor 2017. Jämfört med 2016 har de direkta anslagen ökat med 360 miljoner kronor i löpande priser. Anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå utgjorde ca 44 procent av lärosätenas alla intäkter för forskning under 2017. Lärosätenas forskningsintäkter från externa finansierare uppgick till 23,2 miljarder kronor 2017 och utgjorde 56 procent av lärosätenas totala forskningsintäkter.

Anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå används främst till arbetskraftskostnader för lektorer och professorer i grundforskning, samfinansiering av externa forskningsprojekt och riktad forskning till särskilt utpekade strategiska forskningsområden. Anslagen används också till strategiska insatser för meritering av yngre forskare eller för forskare inom områden med ojämn könsfördelning och finansiering av utbildning på forskarnivå. Samfinansiering av externa projekt avser dels sådana medel som skjuts till när de externa forskningsmedlen inte finansierar forskningsprojekt fullt ut, dels sådana medel som av vissa finansierare krävs som medfinansiering.

Diagram 7.8 Lärosätenas intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå från externa finansierare, uppdelade på finansärskategorier

Miljarder kronor (2017 års priser)

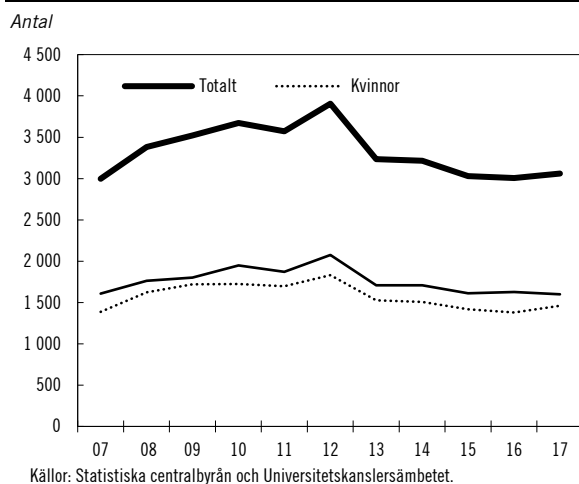
Källa: Universitetskanslersämbetet.

Doktorandnybörjare

Antalet doktorandnybörjare uppgick 2017 till 3 060 vilket var en ökning med 60 jämfört med föregående år. Könsfördelningen bland doktorandnybörjarna 2017 var 48 procent kvinnor och 52 procent män. Sett i ett längre perspektiv har andelen kvinnor ökat, 1997 var andelen kvinnor 43 procent och andelen män 57 procent. Könsfördelningen bland doktorandnybörjarna skiljer sig dock mellan olika forsknings-

ämnesområden. Andelen utländska doktorandnybörjare var 41 procent under 2017, varav 40 procent kvinnor och 60 procent män.

Diagram 7.9 Doktorandnybörjare

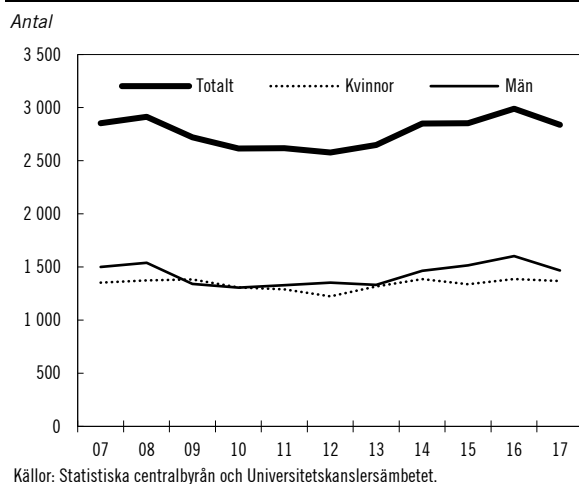

Aktiva doktorander

Antalet doktorander uppgick hösten 2017 till ca 17 370 vilket är 910 färre än föregående höst. Av doktoranderna var 47 procent kvinnor och 53 procent män.

Doktorsexamina och licentiatexamina

Diagram 7.10 Doktorsexamina

År 2017 uppgick antalet utfärdade doktorsexamina till 2 840, vilket var något lägre än året innan. Under den senaste tioårsperioden har antalet examina varit relativt stabilt (se diagram 7.10) men i ett längre perspektiv har antalet doktorsexamina ökat kraftigt.

Av de som avlade doktorsexamen 2017 var 48 procent kvinnor och 52 procent män. Flest doktorsexamina avlades inom medicin och hälsovetenskap. Dock finns det skillnader i

könsfördelningen mellan olika ämnesområden, t.ex. utfärdades 59 procent av doktorsexamina inom medicin och hälsovetenskap till kvinnor och 41 procent till män. Antalet licentiatexamina minskade under 2017 till 489, att jämföra med föregående år då 689 examina utfärdades. Andelsmässigt togs 36 procent av alla licentiatexamina 2017 ut av kvinnor och 64 procent av män. Detta beror bl.a. på att nästan hälften av alla licentiatexamina avläggs i teknik där männen är i majoritet.

Doktorandernas försörjning

Doktorandanställning är den vanligaste försörjningsformen bland studerande på forskarnivå; 68 procent hade en sådan anställning 2017.

Jämfört med föregående år har doktorandernas försörjning inte förändrats, men i ett längre perspektiv har doktorandanställning blivit betydligt vanligare. År 2007 hade 55 procent av de studerande på forskarnivå en doktorandanställning. Utbildningsbidrag har fasats ut. Andelen doktorander med utbildningsbidrag har sjunkit från 11 procent 2007 till 0 procent 2017. Flera lärosäten har avvecklat utbildningsbidragen och beslutat att doktoranderna ska ha en doktorandanställning eller en annan anställning vid lärosätet. Regeringen har beslutat att avskaffa utbildningsbidraget och förordningen (1995:938) om utbildningsbidrag för doktorander har upphävts från och med den 1 juli 2017 (SFS 2017:283).

7.4 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har gjort ett uttalande med reservation beträffande Uppsala universitets efterlevnad av tillämpliga föreskrifter för användning av anslag och inkomster. Riksrevisionen konstaterar att Uppsala universitet har utnyttjat hela sin låneram på 745 miljoner kronor. Universitetet har utöver beviljad låneram anskaffat anläggningstillgångar till ett belopp om 17,6 miljoner kronor. Dessa anläggningstillgångar har inte lånefinansierats. Utöver de brister som beskrivs i reservationen bedömer Riksrevisionen att universitetet använt anslag och inkomster i enlighet med av riksdagen beslutade ändamål och i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter.

7.5 Tillkännagivanden

Tandhygienistutbildningen

Riksdagen har för regeringen tillkännagett som sin mening att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag om en förlängning av utbildningstiden för tandhygienister från två till tre år (bet. 2013/14:SoU2 punkt 4, rskr. 2013/14:130). Tandhygienistutbildningen har setts över och regeringen beslutade den 14 juni 2018 en förordning om ändring i högskoleförordningen (1993:100) som innebär att kraven på utbildning för en tandhygienistexamen ökas med 60 högskolepoäng. Utbildningen kommer därmed att uppgå till 180 högskolepoäng, vilket motsvarar tre års heltidsstudier. Förordningsändringen träder i kraft den 1 januari 2019. Tillkännagivandet får därmed anses slutbehandlat.

8 Forskning

8.1 Omfattning

Området forskning inom utgiftsområde 16 omfattar anslag till forskning, forskningens infrastruktur, nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap och forskningsinformation. Anslagen avser Vetenskapsrådet, Rymdstyrelsen, Kungl. biblioteket, Institutet för rymdfysik, Polarforskningssekretariatet, Centrala etikprövningsnämnden (som byter namn till Överklagandenämnden för etikprövning fr.o.m. den 1 januari 2019) samt Etikprövningsmyndigheten som inleder sin verksamhet den 1 januari 2019. De sex regionala etikprövningsnämnderna i Göteborg, Linköping, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala avvecklas och upphör den 31 december 2018. Etikprövningsmyndigheten övertar deras ansvarsområden och uppgifter.

8.2 Mål för området

I propositionen Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50) presenterades ett nytt mål samt delmål för forskningspolitiken. Det nya målet för forskningspolitiken är att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar upp mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt.

Uppföljningsbara delmål till det övergripande målet är följande:

- Sverige ska vara ett internationellt attraktivt land för investeringar i forskning och utveckling. De offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling bör även fortsatt överskrida EU:s mål.
- En övergripande kvalitetsförstärkning av forskningen ska ske och jämställdheten ska öka.
- Samverkan och samhällspåverkan ska öka.

Till följd av de nya målen för forskningspolitiken har Vetenskapsrådet och Universitetskanslersämbetet (U2017/05088/F) fått i uppdrag att utveckla indikatorer för uppföljningen av svensk forskningskvalitet i jämförelse med omvärlden och i förhållande till regeringens nya mål för forskningspolitiken. Uppdragen redovisades den 6 april 2018 och bereds inom Regeringskansliet.

8.3 Resultatredovisning

8.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer för forskning som används för att redovisa resultaten inom verksamhetsområdet är följande:

- Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder.
- Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder.

- Andel artiklar som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden för de högst citerade länderna.
- Andel artiklar med svenska författare som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden (källa: Web of Science).

Antalet vetenskapliga artiklar per land är ett mått på hur omfattande den forskning är som bedrivs i respektive land. Andel artiklar bland de högst citerade är en indikator på vilken påverkan på vetenskapen ett lands forskning har haft, se avsnitt nedan Svensk forskning i internationell jämförelse.

Publiceringsdata för artiklar mäts oftast utifrån två databaser, Web of Science och Scopus. I denna proposition används Web of Science.

8.3.2 Resultat

Forskningsfinansiering i Sverige

Vid Europeiska rådets möte den 17 juni 2010 enades EU-ländernas stats- och regeringschefer om utformningen av Europa 2020-strategin. Det svenska nationella målet för forskning och utveckling (FoU) inom ramen för Europa 2020-strategin är att de totala investeringarna i FoU ska uppgå till ungefär fyra procent av BNP 2020. Detta mål presenterades i 2011 års ekonomiska vårproposition (prop. 2010/11:100). År 2000 uppställdes målet inom EU att de samlade privata och offentliga investeringarna av FoU ska uppgå till tre procent av BNP 2010. Flera länder inom EU har ökat sina avsättningar för FoU till följd av detta. Målsättningen att fler länder ska uppnå målet till 2020 kvarstår.

Statistiska centralbyrån (SCB) publicerar årliga beräkningar av de statliga anslagen för FoU (senast 2018) och vartannat år beräkningar för avsättningar vid universitet och högskolor, inom näringslivet samt offentlig sektor (senast 2017). De statliga anslagen uppgår 2018 till 37,5 miljarder kronor. Det är en ökning med 800 miljoner kronor jämfört med 2017. FoU-medlen i statens budget beräknas därmed av SCB uppgå till 0,81 procent av BNP. Vidare fördelas 1,75 miljarder kronor 2018 från de forskningsstiftelser som bildades med löntagarfondsmedel. Inom kommuner och landsting

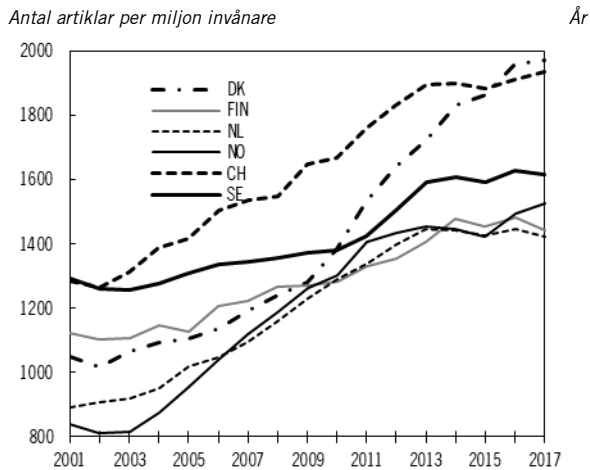
avsattes 2017 sammantaget 2,93 miljarder kronor för FoU. Bidragen från EU:s forskningsmedel beräknades 2017 uppgå till 3,8 miljarder kronor. Sammantaget uppskattades statens investeringar och övriga offentliga investeringar i FoU uppgå till 44,9 miljarder kronor 2017. Det motsvarar en andel av BNP på cirka 0,97 procent vilket kan jämföras med 2015 då den uppgick till 0,93 procent.

Det svenska näringslivet tillhör de mest FoU-intensiva i världen. SCB uppskattar att företagens investeringar i FoU uppgick till 107,9 miljarder kronor 2017. Det motsvarade en ökning med 12,3 miljarder kronor sedan 2015. Företagens investeringar i FoU motsvarade 2017 en andel på 2,35 procent av BNP. Tillsammans med offentliga avsättningar på 0,97 procent avsattes därmed cirka 3,32 procent av BNP på FoU 2017.

Svensk forskning i internationell jämförelse

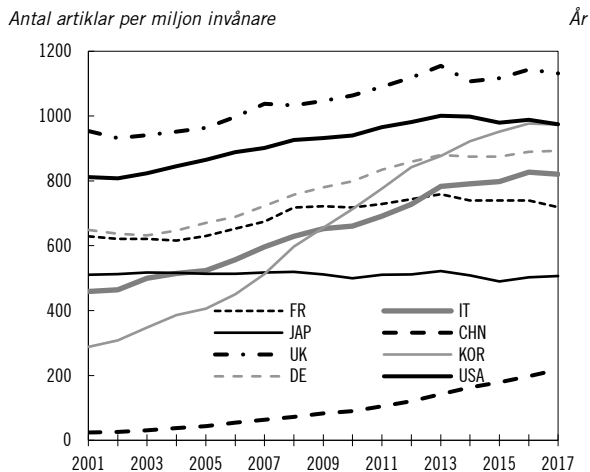
Sverige, Danmark och Schweiz är de tre länder i världen som producerar flest artiklar per miljon invånare. Svenska forskare publicerade ca 1 580 artiklar 2017 fraktionerat, dvs. där en artikel med t.ex. två författare räknas som en halv för vardera författaren. Med samma mått mätt publicerade forskare i Danmark respektive i Schweiz ca 1 950 artiklar. Den svenska produktionen av vetenskapliga artiklar har ökat med 43 procent sedan 2000, medan den från Schweiz har ökat med 68 procent och den från Danmark med 125 procent, se diagram 8.1.

Diagram 8.1 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder

Källa: Web of Science.

Diagram 8.2 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder

Källa: Web of Science.

Den största ökningen av vetenskaplig produktion har skett i Asien. Kina har mer än tiofaldigt sin publicering av vetenskapliga artiklar sedan 2000 och Sydkorea har mer än fyrfaldigt sin produktion under samma period. Från Sydkorea publicerades under 2000 totalt något fler artiklar än från Sverige, medan det 2017 publiceras mer än tre gånger så många artiklar från Sydkorea jämfört med Sverige.

Det land varifrån det produceras störst antal fraktionerade artiklar per år är USA med ca 316 500 artiklar 2017, som är det landet i världen med flest publicerade artiklar. Näst största forskningsland är Kina med närmare 310 000 artiklar 2017. Bland andra länder med

omfattande publicering kan särskilt nämnas Storbritannien (74 900), Tyskland (73 400) och Japan (64 600).

Det land bland dessa som har störst antal artiklar per miljon invånare är Storbritannien med drygt 1 100 artiklar per miljon invånare följt av USA och Sydkorea med ca 975 artiklar vardera och Tyskland med ca 900 artiklar per miljon invånare, se diagram 8.2.

Störst antal fraktionerade artiklar från Sverige är inom medicin, där antalet 2017 uppgick till ca 700 per miljon invånare, vilket är en ökning med 19 procent sedan 2000, följt av naturvetenskap och teknik med vardera 320 och 240 publikationer per miljon invånare. Dessa områden har ökat med 17 respektive 100 procent på 17 år.

Ett vanligt mått på vetenskapligt genomslag är andelen av ett lands artiklar som är bland de 10 procent högst citerade i världen. Under de senaste tio åren har andelen av sådana hög-citerade artiklar varit ca 11 procent i Sverige och har legat konstant sedan 2000, dvs. högre än världsgenomsnittet som är 10 procent. Detta är i nivå med Belgien och Tyskland, men lägre än för Schweiz (13 procent), Singapore (15 procent), Nederländerna (13 procent), Storbritannien (13 procent), USA (13 procent), Australien (12 procent) och Danmark (12 procent).

De områden där Sverige har högst andel publikationer bland de 10 procent högst citerade är agronomi med 15 procent följt av naturvetenskap med 12 procent.

Fördelning av statliga medel till forskning

Av de totala FoU-medlen 2018 om 37,5 miljarder kronor tilldelas universitet och högskolor 18,2 miljarder kronor som direkta forskningsanslag.

De fyra myndigheterna med särskilda uppgifter att finansiera FoU, dvs. forskningsråden Vetenskapsrådet, Verket för innovationssystem (Vinnova), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) samt Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) beräknas fördela 10,9 miljarder kronor under 2018. Till Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete (Sida) avsätts 0,9 miljarder kronor för forskning och forskningssamarbeten och till Statens energimyndighet avsätts 1,4 miljarder kronor för FoU inom energiområdet, se tabell 8.1. Vidare har Försvars-

makten och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) tilldelats 800 miljoner kronor för FoU.

Övriga myndigheters finansiering beräknas uppgå till 6,1 miljarder kronor. I detta ingår t.ex. medel för ersättning för klinisk utbildning och forskning, de s.k. ALF-medlen där 1,7 miljarder kronor avser forskning, Trafikverket som avsätter 342 miljoner kronor, Naturvårdsverket med 79 miljoner kronor, forskning och utvecklingsinsatser inom kulturområdet med 45 miljoner kronor samt institutens strategiska kompetensmedel m.m. som uppgår till 741 miljoner kronor.

Tabell 8.1 Medel från statsbudgeten till Universitet och högskolor samt forskningsfinansiärer

mdkr

Mottagare	2017	2018
Universitet och högskolor	17,4	18,2
Vetenskapsrådet	5,9	6,0
Vinnova	2,9	2,9
Formas	1,3	1,4
Forte	0,5	0,6
Statens energimyndighet	1,4	1,4
Sida	0,8	0,9
Total	30,2	31,4

Källor: Statistiska centralbyrån och regleringsbrev.

Forskningsstiftelserna

De forskningsstiftelser som bildades med medel från de statliga löntagarfonderna planerar att investera 1,75 miljarder kronor i FoU under 2018. I tabell 8.2 visas forskningsstiftelsernas bidrag för FoU under de två senaste åren samt en prognos för fördelningen 2018.

Tabell 8.2 Forskningsstiftelsernas investeringar i FoU

mnr

Stiftelse	2016	2017	2018 (Prognos)
SSF	621	626	865
KK	426	444	424
MISTRA	172	211	223
STINT	45	45	50
IIIEE	6	8	11
Östersjöstiftelsen	178	176	181
Totalt	1 449	1 510	1 754

Källa: Statistiska centralbyrån.

Stiftelsen för strategisk forskning (SSF) stödjer naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning av strategisk betydelse för den svenska konkurrenskraften.

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) ger bidrag till universitet och högskolor för forskning av betydelse för näringslivets utveckling och för utökade kontakter med näringslivet, främst i omgivande regioner till universitet och högskolor.

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (MISTRA) stödjer miljöforskning, se även utgiftsområde 20 avsnitt 4.

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT) ger stipendier för svenska forskares vistelse vid utländska universitet och för utländska forskares vistelse i Sverige. Stiftelsen för internationella institutet för industriell miljöekonomi vid Lunds universitet (IIIEE) finansierar verksamhet vid Lunds universitet inom industriell miljöekonomi.

Östersjöstiftelsen finansierar främst forskning och akademisk infrastruktur vid Södertörns högskola.

Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond fördelade 427,7 miljoner kronor 2017 till humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Av dessa medel fördelades totalt 278,9 miljoner kronor från den kulturvetenskapliga donationen som bildades med medel från de statliga löntagarfonderna.

Andra stiftelser och organisationer

Utöver de forskningsstiftelser som har bildats av staten finns det andra stiftelser som ger stora bidrag till svensk forskning. En stiftelse som lämnar ett av de största bidragen är Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Sammantaget fördelar Wallenbergstiftelserna ca 2 miljarder kronor per år för olika forskningsprojekt och vetenskaplig utrustning, varav Knut och Alice Wallenbergs stiftelse fördelar 1,7 miljarder kronor per år. Cancerfonden avser att finansiera forskning med närmare 445 miljoner kronor under 2018.

Forskning för att möta samhällets utmaningar

I november 2016 presenterades propositionen Kunskap i samverkan – för samhällets utma-

ningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50). I propositionen beskrivs forskningspolitikens inriktning för perioden 2017–2020. I propositionen redovisades strategiska satsningar för att möta de globala samhällsutmaningarna inom klimat, hälsa och livsvetenskap, digitalisering, för ett inkluderande och hållbart samhälle och för att förbättra kunskapsresultaten i den svenska skolan.

Nationella forskningsprogram

I den nämnda forskningspolitiska propositionen presenterades s.k. nationella forskningsprogram inom vissa områden för att möta samhällets utmaningar. Dessa program ska tillsammans med andra satsningar, t.ex. de strategiska samverkansprogrammen, på ett tvärvetenskapligt och långsiktigt sätt bidra till att möta samhällsutmaningarna. De nationella forskningsprogrammen är tioåriga samarbeten mellan flera forskningsfinansiärer och ska koordinera forskningen inom ett område, vara kopplade till högre utbildning och utgöra en länk till internationella forskningssamarbeten. Vetenskapsrådet har startat arbetet med att bygga upp två nationella forskningsprogram, ett inom antibiotikaresistens och ett inom migration och integration (se nedan). På samma sätt har Formas och Forte initierat arbetet med att bygga upp de nationella forskningsprogram som de ansvarar för, se utgiftsområde 20 och utgiftsområde 9.

Hälsoutmaningen

I den forskningspolitiska propositionen från 2016 presenterades flera satsningar för att möta hälsoutmaningen. Anslaget till Vetenskapsrådet för klinisk behandlingsforskning ökades med 25 miljoner kronor 2017. Inom ramen för det nationella forskningsprogrammet för antibiotikaresistens (se ovan) har en programkommitté tillsatts och arbetet med en strategisk forskningsagenda har påbörjats. Avsikten är att agendan ska ligga väl i linje med den forskningsagenda som har tagits fram inom ramen för initiativet för gemensam programplanering (Joint Programming Initiative) för antimikrobiell resistens, för vilket Vetenskapsrådet är värd. Antibiotikaresistens hanteras även inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Vetenskapsrådet fick under 2017 i uppdrag att inrätta ett kansli för ALF (avtal mellan svenska

staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården). Myndigheten har även utvärderat den kliniska forskningen i de regioner som omfattas av ALF-avtalet. Parallellt fick Socialstyrelsen i uppdrag att utvärdera universitetssjukvården inom motsvarande landsting.

Vidare har Vetenskapsrådet arbetat med att utveckla tillgängligheten och kvaliteten på olika registerdata, med syfte att stödja registerbaserad forskning.

I januari 2018 lämnade Utredningen nationell samordning för life science (U 2015:08) en slutrapport. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet. För fortsatt koordinering av life science inom Regeringskansliet har en samordningsfunktion inrättats med placering vid Näringsdepartementet. Kontoret bemannas av tjänstemän från Utbildningsdepartementet, Näringsdepartementet och Socialdepartementet och leds av en samordnare som även är projektledare för samverkansprogrammet för life science. Regeringen har även utsett en rådgivande samverkansgrupp (N2018/01393/IFK).

Digitaliseringsutmaningen

Den snabba digitaliseringen gör att allt mer av forskningens källmaterial, metoder och verktyg blir digitala. Under 2017 fick Kungl. biblioteket i uppdrag att redovisa en studie som övergripande belyser dagens publicerings- och medielandskap med fokus på pliktbibliotekens möjligheter att samla in och tillgängliggöra relevanta publikationer (U2017/03012/F). Studien visar att allt mindre av det svenska publicerade kulturarvet kan samlas in och göras tillgängligt på grund av att det finns brister i pliktlagstiftningen. Det innebär direkta svårigheter att bedriva viss forskning med den samtida utgivningen som källmaterial. Se även utgiftsområde 17 avsnitt 5 Litteraturen, läsandet och språket för Kungl. bibliotekets arbete med nationell biblioteks-samverkan.

Migration och integration

Det nationella forskningsprogrammet Migration och integration startades under 2017 med en budget på 10 miljoner kronor. En programkommitté med medlemmar från Vetenskapsrådet, Formas, Forte, Migrationsverket, Sida och Delegationen för migrationsstudier har inrättats för att utforma programmet och en strategisk forskningsagenda, vilken kommer att bli färdig

under 2018. Kommittén har referensgrupper till sitt stöd för att garantera att olika ämnesdiscipliner inkluderas.

Fem forskningsprojekt inom samhällsvetenskap, utbildningsvetenskap och medicin och hälsa beviljades finansiering under 2017. Vidare är programmet en plattform för internationella forskningssamarbeten och ett samarbete inom ramen för NordForsk har initierats.

Ökad kvalitet i skolan

Regeringen har vidtagit flera åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten i skol- och utbildningssystemet. En långsiktig åtgärd är att stärka lärarprofessionen. Vetenskapsrådet har fördelat 10 miljoner kronor 2017 och 20 miljoner kronor 2018 för finansiering av forskarskolor för anställda lärare inom lärar- och förskolläraryrket vid universitet och högskolor (U2017/03011/F och U2017/05088/F). Vetenskapsrådet har i dessa frågor arbetat strategiskt med uppföljning, rådgivning och samverkan med aktörer i utbildningssystemet.

Jämställdhet

Jämställdhetsintegrering

Vetenskapsrådet har länge arbetat med jämställdhetsintegrering och har ett konkret och genomgripande förhållningssätt till frågan. Myndigheten har successivt ökat medvetenheten i jämställdhetsarbetet genom att tillgängliggöra och synliggöra statistik om fördelning av forskningsmedel, genom att studera och dokumentera anlitade experters beteende ur ett jämställdhetsperspektiv när de diskuterar ansökningar och genom att undervisa såväl personal som anlitade experter om jämställd bedömning och omedveten diskriminering.

Regeringen ser även vikten av att verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som finansieras, när så är tillämpligt. I enlighet med propositionen Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft har detta därför förtydligats i Vetenskapsrådets, Fortes, Formas, Vinnovas, Statens energimyndighets och Rymdstyrelsens instruktioner. Vetenskapsrådet har även initierat ett arbete med att ta fram metoder för hur jämställdhetsarbetet ska främjas utifrån detta tillägg.

Vetenskapsrådet har under 2017 publicerat en rapport med s.k. jämställdhetsobservationer, där oberoende observatörers noteringar av diskussioner, uttryck för fördomar, maktuttryck och bristande likabehandling under behandlingen av forskningsansökningar noteras och används som underlag i framtida arbete.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Rymdverksamhet är internationell

En mycket stor del av de svenska statliga satsningarna på rymdverksamhet läggs på projekt som genomförs i internationella samarbeten. Forskningsresultat och tillämpningar är ofta av global natur. Stora rymdprojekt är tekniskt avancerade och kostsamma och måste därför i många fall använda kompetens och resurser från flera länder.

Den europeiska rymdorganisationen, European Space Agency (ESA), har under 2017 efter initiativ från Sverige och Finland, bl.a. arbetat med att studera hur rymdverksamhet kan användas för att förstå förhållanden i Arktis. Aktiviteter för bättre övervakning av bl.a. isläge och klimatförändringar, bättre kommunikation och navigeringsmöjligheter har studerats i syfte att lägga fram konkreta projektförslag till ministermötet 2019.

Sverige deltar i EU:s stora rymdprogram Galileo och Copernicus, vilka båda har blivit föremål för halvtidsutvärderingar under 2017. Där konstateras att alla delmål är uppfyllda för navigerings- och positioneringsprogrammet Galileo som ska vara fullt utbyggt 2020, men redan nu har Galileo den bästa noggrannheten av de existerande navigeringssystemen. Jordobservationsprogrammet Copernicus är redan den största leverantören i världen av jordobservationsdata trots att alla satelliter ännu inte är uppsända.

Sverige har genom Rymdstyrelsen även bilaterala samarbetsavtal om rymdsamarbete med flera länder och under 2017 har ett ramavtal med Förenade Arabemiraten tillkommit.

Sverige har fått en nationell rymdstrategi

En nationell strategi för svensk rymdverksamhet har beslutats under 2018 (skr. 2017/18:259). Strategin innehåller långsiktiga strategiska mål som kan stärka svensk rymdverksamhet. I strategin anges insatser som leder mot de

långsiktiga målen. Rymdverksamhet bör enligt strategin bedrivas utifrån ett helhetsperspektiv där nyttan för samhället står i centrum samtidigt som Sveriges säkerhet säkerställs. Verksamheten bör baseras på en stark rymdindustri och rymdforskning av hög kvalitet så att Sverige kan fortsätta vara en stark rymdnation. Bland de insatser som anges ingår att resultat från det europeiska rymdorganets (ESA) och EU:s rymdprogram såsom data från satellitnavigering och jordobservationer i högre utsträckning bör göras tillgängligt för svenska användare. Vidare bör rymdverksamhetens möjligheter att bidra till arbetet med Agenda 2030 och de globala målen främjas. Synergier mellan civil och militär rymdverksamhet bör utnyttjas och utövare av rymdverksamhet måste ta hänsyn till försvars- och säkerhetsaspekter.

Testbädd för rymdverksamhet

Rymdstyrelsen har fått i uppdrag att utbetala 10 miljoner kronor, som ska rekvireras från Verket för innovationssystem, till Svenska rymdaktiebolaget för utveckling av en testbädd vid Esrange för rymdverksamhet. Testbädden ska ge en förmåga att genomföra test- och utvecklingsverksamhet vid Esrange inom återanvändningsbar uppskjutningsteknik. Testbädden ska också möjliggöra teknikdemonstration och tester av teknik för exploatering av andra planeter. Investeringen omfattar etablering av instrumentering och teknik för tester m.m.

Forskningens infrastruktur

Europeiska spallationskällan (ESS)

European Spallation Source (ESS) byggs för närvarande i Lund. ESS är en s.k. spallationskälla för neutronstrålning och är en av de största satsningarna på forskningsinfrastruktur som har skett i Europa under de senaste decennierna. ESS kommer att bli världens mest kraftfulla neutronkälla. ESS kan jämföras med ett gigantiskt mikroskop där struktur och funktion kan studeras hos många olika typer av material. Anläggningen är nu färdigställd till mer än 40 procent och beräknas stå helt klar 2025.

Under 2018 har en nationell strategi för ESS och den omkringliggande kunskapsmiljön beslutats (skr. 2017/18:262). Strategin ska bidra till att de svenska insatserna är samordnade för att nå de uppsatta nationella målen.

Under 2018 har Spanien anslutit sig till det konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur, ett s.k. ERIC-konsortium, inom vilket verksamheten bedrivs. Ett ERIC-konsortium är en associationsform som är särskild anpassad för forskningsinfrastrukturer utan vinstsyfte. Konsortiet har nu tretton medlemsländer och två observatörländer.

Anläggningen projekterades 2012 att kosta 1,843 miljarder euro för perioden 2013–2025. Sveriges andel av dessa kostnader är 35 procent, motsvarande ca 5,8 miljarder kronor i 2013 års priser. Utöver detta har det tillkommit kostnader på 980 miljoner kronor för Sveriges del avseende fastigheterna (prop. 2017/18:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.3.1). Vidare analyserar ESS vilka konsekvenser nya säkerhetsföreskrifter avseende strålsäkerhet och antagonistiska hot innebär för konstruktionskostnaden.

Som värd för ESS har Sverige möjlighet att skapa en världsledande miljö med bas inom material- och livsvetenskaper. En särskild samordnare har under 2017–2018 bistått Regeringskansliet i arbetet med ESS för att bl.a. underlätta att till fullo utnyttja anläggningen som en nationell kunskaps- och innovationsmiljö för vår tids stora samhällsutmaningar.

MAX IV

MAX IV är en anläggning i Lund med syfte att studera struktur hos olika typer av material. Det görs genom användning av intensivt röntgenljus, vars korta våglängd gör det möjligt att se bl.a. extremt små detaljer.

Anläggningen invigdes sommaren 2016 och tas nu successivt i drift. MAX IV tog emot de första användarna från lärosäten och industrin under 2017.

Nationellt centrum för livsvetenskaplig forskning

Science for Life Laboratory (SciLifeLab) är ett nationellt centrum och en forskningsinfrastruktur för livsvetenskaplig forskning inom molekylär bioteknik. Verksamheten regleras i förordningen (2013:118) om Nationellt centrum för livsvetenskaplig forskning och drivs av fyra värdunderivitet (Kungl. Tekniska högskolan, Karolinska institutet, Uppsala universitet och Stockholms universitet). Under 2017 arbetade 171 forskargrupper vid SciLifeLabs nationella plattformar.

De vetenskapliga resultaten har ytterligare förbättrats i en internationell jämförelse av pub-

likationers citeringsfrekvens och ligger långt över världsgenomsnittet.

Användare utanför universitets- och högskolesektorn utgjorde 17 procent under 2017, varav hälso- och sjukvården var den största parten. SciLifeLab har etablerade samarbeten med bl. a. AstraZeneca och ett 20-tal företag har använt SciLifeLabs faciliteter under 2017.

Polarforskning

I syfte att förbättra Polarforskningssekretariatets planeringsförutsättningar för forskningsexpeditioner till Arktis överfördes 7 miljoner kronor från Vetenskapsrådets forskningsanslag till Polarforskningssekretariatet fr.o.m. 2017.

Regeringen beslutade den 31 augusti 2017 att Polarforskningssekretariatet ska lokalisera sin verksamhet från Stockholm till Luleå där myndigheten ska ha sitt säte. Lokaliseringen ska vara avslutad senast den 30 juni 2019.

Forskningens tillgänglighet och användbarhet

Kungl. biblioteket har fått i uppdrag att fortsätta arbetet med införande av principer för att främja publicering av vetenskapliga publikationer med öppen tillgång, och även getts ett nytt uppdrag att sammanställa de totala utgifterna för vetenskaplig publicering för universitet och högskolor (U2017/05087/F).

Vetenskapsrådet har under 2017 fått ett uppdrag att samordna det nationella arbetet med att införa öppen tillgång till forskningsdata (U2017/05088/F).

Öppen vetenskap är ett verktyg för högre kvalitet i forskning, ökat forskningsgenomslag och samverkan samt ökad innovationspotential. Utvecklingen inom europasamarbetet har bl.a. fokuserat på utvecklingen av det europeiska forskningsmolnet som är tänkt att samordna europeisk forskning som uppfyller de så kallade FAIR-principerna, dvs. är sökbara (Findable), tillgängliga (Accessible), kompatibla (Interoperable) och användbara (Re-usable). Därför har Vetenskapsrådet och Kungl. biblioteket fått i uppdrag att ta fram kriterier för att kunna bedöma i vilken utsträckning vetenskapliga publikationer och forskningsdata som helt eller delvis tagits fram med offentlig finansiering uppfyller FAIR-principerna (U2017/05168/F och U2017/05169/F). De framtagna kriterierna ska också möjliggöra en bedömning av om vetenskapliga publikationer uppfyller det nationella målet att bli öppet tillgängliga direkt då de publiceras.

Forskningssamarbete inom EU

Det europeiska forskningssamarbetet finansieras genom ett särskilt ramprogram för forskning och innovation. Ett sjuårigt ramprogram med namnet Horisont 2020 startade 2014. Ramprogrammet har avsatt en budget på närmare 80 miljarder euro att fördela till de allra främsta forsknings- och innovationsprojekten. Horisont 2020 är uppdelat i tre huvudprioriteringar: samhällsutmaningar, industriellt ledarskap och spetsforskning. En förberedande åtgärd för försvarsforskning (se utg.omr. 6) pågår även som förberedelse inför en europeisk försvarsfond i nästa budgetperiod.

Vinnova publicerar årligen rapporter om det svenska deltagandet i ramprogrammet. I april 2018 kom den senaste rapporten som redogör för utfallet i Horisont 2020 av undertecknade och inrapporterade kontrakt under 2014 och fram till februari 2018. Sverige återfinns bland de tio mest framgångsrika länderna i ramprogrammet. Svenska organisationer har under perioden 2014 fram till februari 2018 beviljats 1 miljard euro, motsvarande 3,5 procent av ramprogrammets fördelade medel. Sverige behåller därmed sin åttonde plats bland deltagande länder, efter Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Spanien, Italien, Nederländerna och Belgien.

Precis som tidigare beviljas universitet och högskolor över hälften av Sveriges totala beviljade medel. Karolinska institutet, Lunds universitet och Kungl. Tekniska högskolan är i topp bland dessa. I den delen av programmet som handlar om industriellt ledarskap står det svenska näringslivet som mottagare för nära hälften av beviljade medel till Sverige.

I april varje år överlämnar EU:s medlemsstater nationella reformprogram till EU-kommissionen. Programmen redogör för genomförandet av Europa 2020-strategin i den nationella politiken. På forskningsområdet har EU målsättningen att medlemsstaternas samlade utgifter för forskning och utveckling ska uppgå till tre procent av BNP 2020. Det svenska målet, inom ramen för Europa 2020-strategin, är att de offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling vid denna tidpunkt ska uppgå till ungefär fyra procent av BNP. Den nuvarande nivån på drygt 3,2 procent får anses hög i en internationell jämförelse. Inom EU ligger genomsnittet på cirka 2 procent.

Internationellt forskningssamarbete

Under 2017 har samverkansaktiviteter genomförts med Indien och Kina. Samarbetena fortlöper väl.

Genom deltagande i Strategic Forum for International S&T Co-operation (SFIC), som är ett rådgivande forum till rådet, kommissionen och EU:s medlemsstater, har insatser gjorts under 2017 för att öka kunskapen om både EU:s och andra medlemsstaters samarbeten med tredjeland.

Riksrevisionen har uppmärksammat att nämnderna i årsredovisningen redovisar ett väsentligt underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för etikprövning av forskning som avser människor. Nämnderna har på grund av otydlighet i den ekonomiska styrningen inte getts möjlighet att nå upp till det ekonomiska målet. Riksrevisionen uttalar sig dock inte med reservation i detta avseende.

Frågan om huruvida avgifterna för prövning av ansökan om etikprövning av forskning bör höjas för att uppnå full kostnadstäckning bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

8.4 Den årliga revisionens iakttagelser

Regionala etikprövningsnämnderna i Göteborg, Lund, Stockholm, Umeå, Linköping och Uppsala har fått revisionsberättelse med upplysning av särskild betydelse avseende sina årsredovisningar för 2017.

9 Budgetförslag

9.1 Anslag för barn-, ungdoms- och vuxenutbildning

9.1.1 1:1 Statens skolverk

Tabell 9.1 1:1 Statens skolverk

Tusental kronor

2017	Utfall	1 030 811	Anslags- sparande	43 945
2018	Anslag	1 143 718 ¹	Utgifts- prognos	1 127 969
2019	Förslag	1 153 663		
2020	Beräknat	1 130 377 ²		
2021	Beräknat	1 103 322 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 112 907 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 070 437 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens skolverks förvaltningsutgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.2 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	16 251		39 187	-22 936
Prognos 2018	16 613		41 633	-25 020
Budget 2019	16 895		42 711	-25 816

Från och med den 1 juli 2011 tar Skolverket ut avgifter som ersättning av den enskilde läraren

eller förskolläraren för att utfärda legitimationer. Avgifterna ska på sikt ge full kostnadstäckning. De lärare och förskollärare som har avlagt behörighetsgivande examen före den 1 juli 2011 och har arbetat minst ett läsår eller motsvarande undantas dock från avgiftsskyldigheten. Intäkterna redovisas mot inkomsttitel.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Efter förslag i budgetpropositionen för 2018 avsattes 10 000 000 kronor för bidrag för lärare som deltar i fortbildning avseende programmering under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* (prop. 2017/18:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.5, bet. 2017/18:UbU1, rskr. 2017/18:125). För att bättre möta lärares behov av kompetensutveckling, och för att förstärka kompetensutvecklingsinsatser i programmering som finansierades från anslaget 1:1 *Statens skolverk*, bedömde regeringen i propositionen Vårändringsbudget för 2018 att dessa medel borde föras över till det anslaget (prop. 2017/18:99, bet. 2017/18:FiU21, rskr. 2017/18:435). För en fortsatt korrigering av medlens anvisning med hänsyn till den pågående verksamheten överförs 10 000 000 kronor från anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* årligen fr.o.m. 2019.

Riksdagen har beslutat om förändringar i skollagen som syftar till att alla ungdomar ska

påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning (prop. 2017/18:183, bet. 2017/18:UbU23, rskr. 2017/18:309). Anslaget minskas därför med 4 000 000 kronor 2019, 6 000 000 kronor 2020 och 12 000 000 kronor fr.o.m. 2021 jämfört med 2018 års nivå.

Regeringen föreslår att 1 153 663 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Statens skolverk* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 130 377 000 kronor respektive 1 103 322 000 kronor.

Tabell 9.3 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:1 Statens skolverk

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 124 218	1 124 218	1 124 218
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	23 445	41 461	58 702
Beslut	6 000	-35 302	-79 598
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 153 663	1 130 377	1 103 322

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.2 1:2 Statens skolinspektion

Tabell 9.4 Anslagsutveckling 1:2 Statens skolinspektion

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	402 028		16 320
2018	Anslag 405 298 ¹		412 575
2019	Förslag 414 028		
2020	Beräknat 418 190 ²		
2021	Beräknat 422 982 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 412 646 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 412 646 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens skolinspektions förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för verksamhetsutgifter för Barn- och elevombudet samt Skolväsendets överklagandenämnd.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.5 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017				
Prognos 2018				
Budget 2019	9 300			

Skolinspektionens intäkter avseende offentligrättslig verksamhet avser avgifter för ansökningar om godkännande som enskild huvudman. Myndigheten disponerar inte avgifterna. Myndighetens kostnader avseende ägarprövning finansieras via myndighetens anslag.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Ändring i lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall börjar gälla den 1 januari 2019 (prop. 2017/18:215, bet. 2017/18:SoU36, rskr. 2017/18:416). Skolinspektionen får utökade arbetsuppgifter med anledning av ändringarna i lagen. Anslaget ökas därför med 1 500 000 kronor 2019 och beräknas öka med motsvarande belopp därefter följande år.

Riksdagen har beslutat om ändringar i bland annat skolagen i enlighet med propositionen. Ökade tillståndskrav och särskilda regler för upphandling inom välfärden (prop. 2017/18:158, bet. 2017/18:FiU43, rskr. 2017/18:356). Ändringarna till följd av propositionen träder i kraft den 1 januari 2019 och innebär utökade arbetsuppgifter för Skolinspektionen. Anslaget ökas därför med 3 000 000 kronor 2019 och beräknas öka med 1 600 000 kronor 2020 och motsvarande belopp därefter följande år jämfört med 2018 års nivå.

Regeringen föreslår att 414 028 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 418 190 000 kronor respektive 422 982 000 kronor.

Tabell 9.6 Härledning av ramnivån 2019–2021 för 1:2 Statens skolinspektion

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	405 298	405 298	405 298
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 230	9 732	14 487
Beslut	4 500	3 160	3 197
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	414 028	418 190	422 982

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.3 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tabell 9.7 Anslagsutveckling 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Övrigt	Totalt
2017	Utfall	724 280	Anslags-sparande	7 347
2018	Anslag	722 806 ¹	Utgifts-prognos	723 215
2019	Förslag	733 350		
2020	Beräknat	745 279 ²		
2021	Beräknat	752 325 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 736 496 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 736 496 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för myndighetens verksamhet, produktionsstöd för läromedelsframställning och visst internationellt samarbete.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.8 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	2 389	299 037	1 023 317	-724 280
Prognos 2018	2 400	312 000	1 044 000	-732 000
Budget 2019	2 400	319 000	1 053 000	-734 000

Delar av Specialpedagogiska skolmyndighetens verksamhet är avgiftsfinansierad. Myndigheten disponerar intäkter från tillgängliggörande av läromedel och från ersättning från kommuner för elever i specialskola. Det ekonomiska målet är att intäkterna delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten.

Myndigheten disponerar även intäkter från kommuner för elever i förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med specialskola samt från Folkbildningsrådet för administration av förstärkningsbidrag till folkhögskolor. Det ekonomiska målet är i denna del av verksamheten full kostnadstäckning. Kostnader som inte finansieras med avgiftsintäkter ska finansieras från detta anslag. Det bör noteras att kostnaderna i tabellen ovan avser myndighetens samtliga kostnader.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 733 350 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Specialpedagogiska skolmyndigheten* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 745 279 000 kronor respektive 752 325 000 kronor.

Tabell 9.9 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	722 806	722 806	722 806
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	10 543	19 289	26 305
Beslut		3 183	3 213
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	733 350	745 279	752 325

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FIU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.4 1:4 Sameskolstyrelsen

Tabell 9.10 Anslagsutveckling 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

2017	Utfall	41 358	Anslags-sparande	-1 678
2018	Anslag	55 099 ¹	Utgifts-prognos	49 717
2019	Förslag	49 569		
2020	Beräknat	36 412 ²		
2021	Beräknat	36 693 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 36 009 tkr i 2019 års prisnivå.³ Motsvarar 36 008 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Sameskolstyrelsens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för Sameskolstyrelsens verksamhet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.11 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		40 615	83 989	-43 374
Prognos 2018		39 821	87 501	-47 680
Budget 2019		38 500	90 035	-51 535

Avgifterna avser ersättning från kommuner för elever i sameskola samt förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med sameskola. Ersättningens storlek ska beräknas efter samma grunder som elevens hemkommun tillämpar vid fördelning av resurser i sin egen grundskola, förskoleklass eller fritidshem. Dessutom avser avgifterna intäkter från kommuner för vilka Sameskolstyrelsen efter avtal bedriver samisk förskola. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Det ekonomiska målet är att intäkterna delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten. Kostnader som inte finansieras med avgiftsintäkter ska finansieras från detta anslag. Det bör noteras att kostnaderna i tabellen ovan avser myndighetens samtliga kostnader.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Sameskolstyrelsen ska i enlighet med förordningen (2011:131) med instruktion för Sameskolstyrelsen genom sin verksamhet främja att alla barn till samer får tillgång till en likvärdig utbildning enligt skollagen (2010:800) med samiska undervisningsinslag av god kvalitet i en trygg miljö. Under ett antal år har Sameskolstyrelsen uppvisat underskott i verksamheten och varit beroende av tillfälliga tillskott. Med oförändrad anslagsnivå kan nödvändig verksamhet inte upprätthållas. Anslaget ökas därför med 9 000 000 kronor 2019.

Regeringen föreslår att 49 569 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Sameskolstyrelsen* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 36 412 000 kronor respektive 36 693 000 kronor.

Tabell 9.12 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	40 099	40 099	40 099
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	471	925	1 242
Beslut	9 000	-4 611	-4 647
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	49 569	36 412	36 693

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.5 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tabell 9.13 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

År	Utfall	3 168 241	Anslags-sparande	477 929
2017	Utfall	3 168 241	Anslags-sparande	477 929
2018	Anslag	3 725 198 ¹	Utgifts-prognos	3 464 270
2019	Förslag	3 755 311		
2020	Beräknat	2 910 193		
2021	Beräknat	2 469 193		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Tabell 9.14 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022–2025
Ingående åtaganden	1 031 304	1 074 529	1 124 532			
Nya åtaganden	430 057	593 761	411 644			
Infriade åtaganden	-386 833	-543 758	-528 108	-475 395	-262 633	-270 040
Utestående åtaganden	1 074 529	1 124 532	1 008 068			
Erhållet/förslaget bemyndigande	1 780 000	1 495 000	1 008 068			

Anslaget får användas för utgifter för att främja utveckling av skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet samt för insatser som syftar till att minska skolsegregation. Anslaget får även användas för utgifter för svenskt deltagande i internationella studier och tävlingar på utbildningsområdet. Anslaget får vidare användas för utgifter för administration av uppdrag, uppföljning och utvärdering av uppdrag och satsningar, utredningar samt statsbidrag och stipendier.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 008 068 000 kronor 2020–2025.

Skälen för regeringens förslag: Statens skolverk behöver inom sin verksamhet kunna sluta fleråriga ekonomiska avtal. Vidare behöver myndigheten kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 008 068 000 kronor 2020–2025.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Riksdagen har i enlighet med propositionen Fler nyanlända ska uppnå behörighet till gymnasieskolan och kvaliteten i förskola och fritidshem ska stärkas (prop. 2017/18:194, bet. 2017/18:UbU31, rskr. 2017/18:430) beslutat att den som leder och samordnar det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska benämnas rektor i stället för förskolechef samt att rektorer för förskoleenheter ska omfattas av krav på att gå en obligatorisk befattningsutbildning. För att befattningsutbildningen för rektorer ska kunna omfatta även rektorer för förskoleenheter ökas anslaget med 4 000 000 kronor 2019 och beräknas öka med 8 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2020. Anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* minskas med motsvarande belopp.

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som innebär att en garanti för tidiga stödinsatser införs (prop. 2017/18:195, bet. 2017/18:UbU10, rskr. 2017/18:333). Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2019. För att kompensera kommunsektorn för ökade utgifter med anledning av garantin för tidiga stödinsatser minskas anslaget med 41 000 000 kronor fr.o.m. 2019. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 ökas med motsvarande belopp.

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som innebär att huvudmännen ska ansvara för att anordna prao (prop. 2017/18:24, bet. 2017/18:UbU9, rskr. 2017/18:155). Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2018. För att finansiera ersättning till kommunsektorn för ett utökat åtagande vid ett införande av prao för elever fr.o.m. årskurs 8 i grundskolan och årskurs 9 i specialskolan minskas anslaget med 22 500 000 kronor 2019 jämfört med 2018 års nivå och beräknas därefter minskas med 30 000 000 kronor. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 ökas med motsvarande belopp.

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen om betygssättning i moderna språk (prop. 2016/17:143, bet. 2016/17:UbU23, rskr. 2016/17:339). Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2018. För att finansiera ersättning till

kommunsektorn för ett utökat åtagande för betygssättning i moderna språk minskas anslaget med 8 000 000 kronor fr.o.m. 2019. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 ökas med motsvarande belopp.

I enlighet med riksdagens beslut om propositionen Vårändringsbudget för 2018 (prop. 2017/18:99, bet. 2017/18:FiU21, rskr. 2017/18:435) överfördes medel till anslaget 1:1 *Statens skolverk* för att bättre möta lärares behov av kompetensutveckling och för att förstärka kompetensutvecklingsinsatser i programmering som finansierades från anslaget 1:1 *Statens skolverk*. För en fortsatt korrigerande av medlens anvisning med hänsyn till den pågående verksamheten, överförs 10 000 000 kronor till anslaget 1:1 *Statens skolverk* årligen fr.o.m. 2019.

I budgetpropositionen för 2018 avsattes 35 000 000 kronor 2018 och fr.o.m. 2019 beräknades 70 000 000 kronor under anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (prop. 2017/18:1 utg.omr. 25, bet. 2017/18:FiU3, rskr. 2017/18:118). Medlen syftade till att utgöra ersättning till kommunsektorn för utökade kostnader med anledning av genomförandet av förslag från Utredningen om elever som kommer till Sverige under grundskolans senare årskurser (SOU 2017:54) samt fortsatt statsbidrag för lovskola för elever i årskurs 8 och 9. Den del av medlen som rör statsbidraget för lovskola borde dock för att kunna användas ha anvisats utgiftsområde 16, anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*. För att korrigera denna felbudgetering krävs en överföring av medel. Regeringen beräknar därför att anslaget behöver ökas med 47 000 000 kronor fr.o.m. 2019. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 minskas med motsvarande belopp.

Riksdagen har beslutat om en försöksverksamhet med branschskolor för att bl.a. öka attraktiviteten och förbättra tillgången till yrkesutbildning inom små yrkesområden (prop. 2016/17:161, bet. 2016/17:UbU21, rskr. 2016/17:319). För att genomföra försöksverksamheten ökas anslaget med 22 000 000 kronor 2019 jämfört med 2018 års nivå. För 2020 och 2021 beräknas anslaget öka med 32 000 000 kronor per år, ökas med 21 000 000 kronor 2022 och minskas med 11 000 000

kronor 2024 jämfört med 2018 års nivå. För att kompensera kommunsektorn för ökade kostnader i samband med inackordering vid branschskolor minskas samtidigt anslaget med 2 000 000 kronor 2019 jämfört med 2018. Anslaget beräknas minska med 2 000 000 kronor 2020–2022 och beräknas öka med 1 000 000 kronor 2024 jämfört med 2018 års nivå. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 ändras på motsvarande sätt.

Den tidigare beräknade ökningen av anslaget med anledning av att anslaget fr.o.m. 2017 beräknas med ett bestämt nominellt belopp och inte längre pris- och löneomräknas kvarstår i enlighet med tidigare beräkningar.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär tillämpningen av principerna att tidigare beräknat tillskott för vissa insatser inte genomförs eller att tidigare beräknad minskning inte genomförs utan att medel tillförs även 2019. Större satsningar som berörs av detta är jämlikhetspengen för vilken anslaget tillförs 500 000 000 kronor 2019, försöksverksamhet med ökad undervisningstid i svenska eller svenska som andraspråk för vilken anslaget tillförs 80 000 000 kronor 2019 samt fortbildning av lärare i specialpedagogik för vilken anslaget tillförs 70 000 000 kronor 2019.

Sammantaget föreslår regeringen att 3 755 311 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 2 910 193 000 kronor respektive 2 469 193 000 kronor.

Tabell 9.15 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	3 685 198	3 685 198	3 685 198
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-10 500	-937 500	-1 378 500
Överföring till/från andra anslag	0	-5 000	-5 000
Övrigt	80 613	167 495	167 495
Förslag/beräknat anslag	3 755 311	2 910 193	2 469 193

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.6 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tabell 9.16 Anslagsutveckling 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	225 910	37 166
2018	Anslag	296 950 ¹	239 066
2019	Förslag	304 820	
2020	Beräknat	323 559 ²	
2021	Beräknat	330 587 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 314 821 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 314 820 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom skolområdet för elever med funktionsnedsättning som är mottagna vid någon av de riksrekryterande utbildningarna i Göteborgs kommun, Kristianstads kommun, Linköpings kommun, Stockholms kommun och Örebro kommun.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 35 000 000 kronor 2020.

Skälen för regeringens förslag: Specialpedagogiska skolmyndigheten beslutar om bidrag för omvårdnad och habilitering för elever som deltar i Rh-anpassad gymnasieutbildning. Bidraget beviljas per läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 35 000 000 kronor 2020.

Tabell 9.17 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020
Ingående åtaganden	31 953	33 864	34 000	
Nya åtaganden	34 000	34 000	35 000	
Infriade åtaganden	-31 953	-33 864	-34 000	-35 000
Utestående åtaganden	33 864	34 000	35 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	34 000	34 000	35 000	

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 304 820 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 323 559 000 kronor respektive 330 587 000 kronor.

Tabell 9.18 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	296 950	296 950	296 950
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	7 870	16 331	23 136
Beslut		10 278	10 501
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	304 820	323 559	330 587

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.7 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tabell 9.19 Anslagsutveckling 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifts- prognos	Anslags- sparande
2017	4 530 471		4 529
2018	4 436 000 ¹		4 382 763
2019	Förslag	4 436 000	
2020	Beräknat	3 936 000	
2021	Beräknat	3 936 000	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom

förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg. Anslaget får vidare användas för utgifter för statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa för kvalitetssäkrande åtgärder inom förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för att stimulera omsorg under kvällar, nätter och helger. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för att stimulera minskade barngrupper och ökad personaltäthet i förskolan. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för ökad personaltäthet och kvalitetsförbättringar på fritidshemmet samt för utgifter för att stimulera kvalitetsförbättringar vad gäller fritidshemmet.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 414 000 000 kronor 2020.

Skälen för regeringens förslag: Statens skolverk behöver lämna förhandsbesked om statsbidraget för mindre barngrupper i förskolan till skolhuvudmän, eftersom statsbidraget söks läsårsvis. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 414 000 000 kronor 2020.

Tabell 9.20 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020
Ingående åtaganden	663 037	663 941	664 000	
Nya åtaganden	663 941	664 000	414 000	
Infriade åtaganden	-663 037	-663 941	-664 000	- 414 000
Utestående åtaganden	663 941	664 000	414 000	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	665 000	664 000	414 000	

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2018 års nivå ska gälla även 2019 (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär detta att den tidigare beräknade minskningen av anslaget med 241 miljoner kronor till följd av indexeringen av maxtaxan inte genomförs utan medel tillförs även 2019 och framåt.

Regeringen föreslår att 4 436 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 3 936 000 000 kronor för respektive år.

Tabell 9.21 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	4 436 000	4 436 000	4 436 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut		-500 000	-500 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 436 000	3 936 000	3 936 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.8 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tabell 9.22 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	179 618		9 419
2018	Anslag	190 220 ¹	182 287
2019	Förslag	188 220	
2020	Beräknat	188 220	
2021	Beräknat	188 220	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- ersättning vid personskada till elev i viss gymnasieskolutbildning,
- statsbidrag för avgifter till International Baccalaureate Office och för viss International Baccalaureateutbildning,
- statsbidrag och särskilt stöd för utbildningsverksamhet med särskild inriktning,
- statsbidrag för riksrekryterande gymnasiala utbildningar och riksinternatskolor,
- ersättning till skolhuvudmän för kostnader för nordiska elever, och
- statsbidrag för utlandssvenska elever samt barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige eller som vistas i landet utan tillstånd.

Anslaget får även användas för utgifter för arbete med administration och uppföljning av statsbidrag.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen i enlighet med propositionen Vissa frågor om utlandssvenska elevers utbildning i Sverige (prop. 2014/15:39, bet. 2014/15:UbU5, rskr. 2014/15:109). Ändringarna gäller riksinternatskolor och innebär besparingar på anslaget. Anslaget minskas därför med 2 000 000 kronor per år fr.o.m. 2019 jämfört med 2018 års nivå.

Regeringen föreslår att 188 220 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 188 220 000 kronor respektive 188 220 000 kronor.

Tabell 9.23 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	190 220	190 220	190 220
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-2 000	-2 000	-2 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	188 220	188 220	188 220

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.9 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tabell 9.24 Anslagsutveckling 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

2017	Utfall	94 581	Anslags-sparande	-3 889
2018	Anslag	102 540 ¹	Utgifts-prognos	97 467
2019	Förslag	105 257		
2020	Beräknat	107 168 ²		
2021	Beräknat	108 989 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 105 257 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 105 257 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar. Anslaget får även användas för utgifter inom ramen för Statens skolverks utvecklingsinsatser för svensk undervisning i utlandet och för stöd för undervisning i svenska vid utländska skolor. Anslaget får vidare användas för utgifter för anställda vid Europaskolorna.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 105 257 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Bidrag till svensk undervisning i utlandet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 107 168 000 kronor respektive 108 989 000 kronor.

Tabell 9.25 Härlledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	102 540	102 540	102 540
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 717	4 628	6 449
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	105 257	107 168	108 989

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.10 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tabell 9.26 Anslagsutveckling 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2017	Utfall	140 093		155 133
2018	Anslag	268 985 ¹	Utgifts-prognos	151 954
2019	Förslag	316 526		
2020	Beräknat	279 026		
2021	Beräknat	279 026		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för fortbildning av lärare, förskollärare, rektorer, förskolechefer och viss annan personal.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 215 000 000 kronor 2020–2022.

Skälen för regeringens förslag: Statens skolverk behöver ingå fleråriga avtal med lärosäten om uppdragsutbildning och lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 215 000 000 kronor 2020–2022.

Tabell 9.27 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Ingående åtaganden	103 053	95 593	106 470			
Nya åtaganden	63 561	106 463	215 000			
Infriade åtaganden	-71 021	-95 586	-106 470	-136 250	-45 000	-33 750
Utestående åtaganden	95 593	106 470	215 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	350 000	205 000	215 000			

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Principerna innebär att anslaget minskas med 7 500 000 kronor 2019 och beräknas därefter minskas med 15 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2020 för att finansiera en förstärkning av befattningsutbildningen för rektorer till att även omfatta rektorer för förskoleenheter. Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ökas med 4 000 000 kronor 2019 och beräknas därefter ökas med 8 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2020. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 ökas med 3 500 000 kronor 2019 och beräknas därefter ökas med 7 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2020. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras under anslaget i någon större utsträckning.

I enlighet med tidigare beräkningar ökas anslaget med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2019 för att korrigera en tidigare felbudgetering.

Regeringen föreslår att 316 526 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 279 026 000 kronor respektive 279 026 000 kronor.

Tabell 9.28 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	308 985	308 985	308 985
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	7 500	-35 000	-35 000
Överföring till/från andra anslag	0	5 000	5 000
Övrigt	41	41	41
Förslag/beräknat anslag	316 526	279 026	279 026

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.11 1:11 Bidrag till vissa studier

Tabell 9.29 Anslagsutveckling 1:11 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	337
2017	Utfall	17 188	
2018	Anslag	17 525 ¹	Utgifts- prognos 17 315
2019	Förslag	17 525	
2020	Beräknat	17 525	
2021	Beräknat	17 525	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag som lämnas för studier om funktionsnedsättningar, utbildning som är särskilt anpassad för personer med funktionsnedsättningar samt studier inom vuxenutbildning för utvecklingsstörda och särskild utbildning för vuxna.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2018 års nivå ska gälla även 2019.

Regeringen föreslår att 17 525 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Bidrag till vissa studier* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 17 525 000 kronor årligen.

Tabell 9.30 Härledning av ramnivån 2019–2021 för 1:11 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor			
	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	17 525	17 525	17 525
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 525	17 525	17 525

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.12 1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tabell 9.31 Anslagsutveckling 1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor				
2017	Utfall	108 853	Anslags-sparande	1 794
2018	Anslag	115 581 ¹	Utgifts-prognos	114 460
2019	Förslag	116 749		
2020	Beräknat	118 406 ²		
2021	Beräknat	119 890 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 116 749 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 116 750 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för yrkeshögskolans förvaltningsutgifter.

Regeringen överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar

(se avsnitt 2 för beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 116 749 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Myndigheten för yrkeshögskolan* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 118 406 000 kronor respektive 119 890 000 kronor.

Tabell 9.32 Härledning av ramnivån 2019–2021 för 1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor			
	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	115 581	115 581	115 581
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 168	2 825	4 308
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	116 749	118 406	119 890

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.13 1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tabell 9.33 Anslagsutveckling 1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor				
2017	Utfall	1 127 520	Anslags-sparande	326 255
2018	Anslag	2 680 034 ¹	Utgifts-prognos	2 132 497
2019	Förslag	2 562 422		
2020	Beräknat	2 562 422		
2021	Beräknat	2 362 422		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna samt för motsvarande äldre utbildningar, och annan utbildning som motsvarar kommunal vuxenutbildning. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för lärcentra. Anslaget får även användas för utgifter för att främja utveckling av vuxenutbildning och öka deltagandet i sådan utbildning.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar. (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

De tidigare beräknade minskningarna av anslaget till följd av flytt av medel för vuxenutbildning från anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* kvarstår i enlighet med tidigare beräkningar. Tidigare beräknade minskningar av anslaget med anledning av att den arbetsmarknadspolitiska åtgärden traineejobb avskaffats kvarstår i enlighet med tidigare beräkningar.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär tillämpningen av principerna att tidigare beräknade tillskott för utbildningsplatser i den statligt finansierade regionalt yrkesinriktade vuxenutbildningen (regionalt yrkesvux) inte genomförs. Anslaget ökas därför inte med 125 000 000 kronor i enlighet med tidigare redovisade beräkningar.

Regeringen föreslår att 2 562 422 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Statligt stöd till vuxenutbildning* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 2 562 422 000 kronor respektive 2 362 422 000 kronor.

Tabell 9.34 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	2 570 034	2 570 034	2 570 034
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-1 812	188	-199 812
Överföring till/från andra anslag	-5 800	-7 800	-7 800
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 562 422	2 562 422	2 362 422

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.14 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tabell 9.35 Anslagsutveckling 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

2017	Utfall	2 034 203	Anslags-sparande	127 386
2018	Anslag	2 204 750 ¹	Utgifts-prognos	2 166 286
2019	Förslag	2 236 208		
2020	Beräknat	2 263 861		
2021	Beräknat	2 296 230		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning,
- kostnader för personskadeförsäkring och ansvarsförsäkring inom yrkeshögskolan,
- statsbidrag för konst- och kulturutbildningar,
- särskilt verksamhetsstöd för riksomfattande kursverksamhet avseende hemslöjd eller för att främja samisk utbildningsverksamhet.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 6 600 000 000 kronor 2020–2026.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om stöd för bl.a. yrkeshögskoleutbildningar. Regeringen har bedömt att ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan i regel bör omfatta fler än två utbildningsomgångar. Utbildningar som omfattas av förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar kan också pågå under en längre tid. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 6 600 000 000 kronor 2020–2026.

Tabell 9.36 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022–2026
Ingående åtaganden	4 165 964	4 114 694	5 775 000	6 600 000	4 350 846	
Nya åtaganden	2 244 100	3 725 000	3 046 501			
Infriade åtaganden	-2 295 370	-2 064 694	-2 221 501	-2 249 154	-2 281 523	-2 069 323
Utestående åtaganden	4 114 694	5 775 000	6 600 000	4 350 846	2 069 323	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	4 800 000	6 600 000	6 600 000			

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Den tidigare beräknade ökningen av anslaget med anledning av att anslaget fr.o.m. 2017 beräknas med ett bestämt nominellt belopp och inte längre pris- och löneomräknas kvarstår i enlighet med tidigare beräkningar. De tidigare beräknade minskningarna och ökningarna av anslaget till följd av flytt av medel för vuxenutbildning från anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* kvarstår i enlighet med tidigare beräkningar.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär tillämpningen av principerna att tidigare beräknade tillskott med 250 000 000 kronor för fler utbildningsplatser inom yrkeshögskolan inte genomförs och att anslaget därför inte ökas i enlighet med tidigare redovisade beräkningar.

Regeringen föreslår att 2 236 208 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 2 263 861 000 kronor respektive 2 296 230 000 kronor.

Tabell 9.37 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	2 204 750	2 204 750	2 204 750
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-2 588	-2 588	-2 588
Överföring till/från andra anslag	5 800	5 800	5 800
Övrigt	28 246	55 899	88 268
Förslag/beräknat anslag	2 236 208	2 263 861	2 296 230

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.15 1:15 Upprustning av skollokaler och utemiljöer

Tabell 9.38 Anslagsutveckling 1:15 Upprustning av skollokaler och utemiljöer

Tusental kronor

År	Utfall	162 261	Anslags-sparande	317 739
2018	Anslag	680 000 ¹	Utgifts-prognos	750 879
2019	Förslag	680 000		
2020	Beräknat			
2021	Beräknat			

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statsbidrag för renovering av skollokaler och för upprustning av utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem. Anslaget får även användas för Boverkets administration av statsbidraget för renovering av skollokaler och för upprustning av utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2018 års anslagsnivå ska gälla även 2019 (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär detta att den tidigare beräknade minskningen av anslaget med 680 miljoner kronor uteblir och att satsningen på upprustning av skollokaler och utemiljöer i stället upphör fr.o.m. 2020.

Regeringen föreslår att 680 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Upprustning av skollokaler och utemiljöer* för 2019.

Tabell 9.39 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:15 Upprustning av skollokaler och utemiljöer

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	680 000	680 000	680 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut		-680 000	-680 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	680 000	0	0

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.16 1:16 Fler anställda i lågstadiet

Tabell 9.40 Anslagsutveckling 1:16 Fler anställda i lågstadiet

Tusental kronor

År	Utfall	2 296 958	Anslags-sparande	3 042
2017	Utfall	2 296 958	Anslags-sparande	3 042
2018	Anslag	2 300 000 ¹	Utgifts-prognos	2 272 397
2019	Förslag	2 300 000		
2020	Beräknat	1 971 000		
2021	Beräknat	1 971 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att öka antalet anställda i förskoleklassen och lågstadiet.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:16 *Fler anställda i lågstadiet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 985 500 000 kronor 2020.

Skälen för regeringens förslag: Statens skolverk behöver kunna sluta ekonomiska avtal inom ramen för arbetet med satsningen på fler anställda i lågstadiet. Vidare kan Skolverket i vissa fall behöva lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:16 *Fler anställda i lågstadiet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 985 500 000 kronor 2020.

Tabell 9.41 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:16 Fler anställda i lägstadiet

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020
Ingående åtaganden	985 750	978 463	985 500	
Nya åtaganden	978 463	985 500	985 500	
Infriade åtaganden	-985 750	-978 463	-985 500	-985 500
Utestående åtaganden	978 463	985 500	985 500	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	1 152 000	1 150 000	985 500	

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2018 års anslagsnivå ska gälla även 2019 (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär detta att den tidigare beräknade minskningen av anslaget med 329 miljoner kronor uteblir. Regeringen föreslår därför att 2 300 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:16 *Fler anställda i lägstadiet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 971 000 000 kronor årligen.

Tabell 9.42 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:16 Fler anställda i lägstadiet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	2 300 000	2 300 000	2 300 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut		-329 000	-329 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 300 000	1 971 000	1 971 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.17 1:17 Skolforskningsinstitutet**Tabell 9.43 Anslagsutveckling 1:17 Skolforskningsinstitutet**

Tusental kronor

2017	Utfall	23 617	Anslags-sparande	203
2018	Anslag	23 756 ¹	Utgifts-prognos	23 671
2019	Förslag	24 008		
2020	Beräknat	24 356 ²		
2021	Beräknat	24 672 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 24 008 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 24 008 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Skolforskningsinstitutets förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 24 008 000 kronor anvisas under anslaget 1:17 *Skolforskningsinstitutet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 24 356 000 kronor respektive 24 672 000 kronor.

Tabell 9.44 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:17 Skolforskningsinstitutet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	23 756	23 756	23 756
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	252	600	916
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	24 008	24 356	24 672

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.1.18 1:18 Praktisknära skolforskning

Tabell 9.45 Anslagsutveckling 1:18 Praktisknära skolforskning

Tusental kronor

År	Utfall	18 211	Anslags-sparande	
2017	Utfall	18 211	Anslags-sparande	
2018	Anslag	18 543 ¹	Utgifts-prognos	18 320
2019	Förslag	18 543		
2020	Beräknat	18 543		
2021	Beräknat	18 543		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till finansieringsbidrag inom den praktisknära skolforskningen. Anslaget disponeras och fördelas av Skolforskningsinstitutet.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:18 *Praktisknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 500 000 kronor 2020–2022.

Skälen för regeringens förslag: För att kunna utlysa och fördela medel för praktisknära forskning behövs ett bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:18 *Praktisknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 500 000 kronor 2020–2022.

Tabell 9.46 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:18 Praktisk skol forskning

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Ingående åtaganden	17 997	18 905	34 543			
Nya åtaganden	11 404	26 638	20 457			
Infriade åtaganden	-10 496	-11 000	-18 500	-18 500	-12 000	-6 000
Utestående åtaganden	18 905	34 543	36 500			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	19 000	37 500	36 500			

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 18 543 000 kronor anvisas under anslaget 1:18 *Praktisk skol forskning* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 18 543 000 kronor årligen.

Tabell 9.47 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:18 Praktisk skol forskning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	18 543	18 543	18 543
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	18 543	18 543	18 543

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.19 1:19 Bidrag till lärarlöner

Tabell 9.48 Anslagsutveckling 1:19 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	4 052 828		389 172
2018	Anslag	4 457 100 ¹	3 975 880
2019	Förslag	4 457 100	
2020	Beräknat	4 442 000	
2021	Beräknat	4 442 000	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till höjda löner för lärare, förskollärare och fritidspedagoger i fritidshem samt utbildade fritidspedagoger eller motsvarande i förskolan, förskoleklass, grundskolan och motsvarande skolformer samt i gymnasie- och gymnasie-särskolan. Anslaget får även användas för karriärstegsreformen och för särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med examen på forskarnivå.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:19 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 221 000 000 kronor 2020.

Skälen för regeringens förslag: Statens skolverk behöver kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:19 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 221 000 000 kronor 2020.

Tabell 9.49 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:19 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020
Ingående åtaganden	2 204 523	2 201 675	2 221 000	
Nya åtaganden	2 201 675	2 221 000	2 221 000	
Infriade åtaganden	-2 204 523	-2 201 675	-2 221 000	-2 221 000
Utestående åtaganden	2 201 675	2 221 000	2 221 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	2 235 000	2 221 000	2 221 000	

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2018 års anslagsnivå ska gälla även 2019 (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 4 457 100 000 kronor anvisas under anslaget 1:19 *Bidrag till lärarlöner* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 4 442 000 000 kronor årligen.

Tabell 9.50 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:19 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	4 457 100	4 457 100	4 457 100
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut		-15 100	-15 100
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 457 100	4 442 000	4 442 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.20 1:20 Särskilda insatser inom skolområdet

Tabell 9.51 Anslagsutveckling 1:20 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

2017	Utfall	156 420	Anslags-sparande	
2018	Anslag	163 418 ¹	Utgifts-prognos	161 457
2019	Förslag	163 418		
2020	Beräknat	163 418		
2021	Beräknat	163 418		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för insatser för elever med funktionsnedsättning eller med andra särskilda behov.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska

gälla även 2019 (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Regeringen föreslår att 163 418 000 kronor anvisas under anslaget 1:20 *Särskilda insatser inom skolområdet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 163 418 000 kronor årligen.

Tabell 9.52 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:20 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	163 418	163 418	163 418
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	163 418	163 418	163 418

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.1.21 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tabell 9.53 Anslagsutveckling 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor

2017	Utfall	Anslags-sparande	
2018	Anslag	1 000 000 ¹	Utgifts-prognos 938 599
2019	Förslag	3 500 000	
2020	Beräknat	3 500 000	
2021	Beräknat	3 500 000	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:21 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* ingå åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 500 000 000 kronor 2020.

Skälen för regeringens förslag: Bidraget lämnas för ett kalenderår i sänder och bidragsramarna kommer att variera i storlek för huvudmännen

med hänsyn till förändringar i elevantal och elevernas socioekonomiska bakgrund. Bidraget är villkorat till att huvudmän förbinder sig till att inte sänka de egna kostnaderna för undervisning och elevhälsa. Huvudmännen behöver därför information om bidragsramarnas storlek inför sin egna budgetprocess, vilket innebär att beslut om bidragsram behöver fattas året innan bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:21 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 3 500 000 000 kronor 2020.

Tabell 9.54 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020
Ingående åtaganden			3 500 000	
Nya åtaganden		3 500 000	3 500 000	
Infriade åtaganden			-3 500 000	-3 500 000
Utestående åtaganden		3 500 000	3 500 000	
Erhållet/föreslaget bemyndigande		3 500 000	3 500 000	

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av de aktuella principerna).

Statens skolverk har för 2019 beslutat om bidragsramar för de huvudmän som ansökt om statsbidrag enligt förordningen (2018:49) om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling. Besluten uppgår till sammantaget 3,5 miljarder kronor och har fattats med stöd i riksdagens beslut om bemyndigande för anslaget (prop. 2017/18:99, bet. 2017/18:FiU21, rskr. 2017/18:435). För att kunna infria de ingångna ekonomiska åtagandena innebär det att anslagsnivån för 2019 ökas med 2,5 miljarder kronor i förhållande till anvisade medel för 2018. För att verksamhet som baseras på beställningsbemyndiganden för kommande år ska ges förutsättningar att bedrivs i samma omfattning 2019–2021 har anslagsnivåerna för 2020 och 2021 justerats med hänsyn till den beräknade nivån på infrianden av de ekonomiska åtagandena 2019.

I förhållande till beräknad anslagsnivå i budgetpropositionen för 2018 innebär tillämpningen av principerna att anslagsnivån sänks med 2,5 miljarder kronor fr.o.m. 2020.

Regeringen föreslår att 3 500 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:21 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 3 500 000 000 kronor årligen.

Tabell 9.55 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:21 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 000 000	1 000 000	1 000 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 500 000	3 500 000	3 500 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.2 Anslag för universitet och högskolor

Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Samtliga ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer räknas upp med pris- och löneomräkningen på 1,22 procent. Ersättningsbeloppen för helårsstudenter och helårsprestationer bör för budgetåret 2019 uppgå till de belopp som presenteras i tabell 9.56.

Tabell 9.56 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Kronor

UTBILDNINGSMRÅDE	Ersättning för en helårsstudent	Ersättning för en helårsprestation
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	32 273	21 030
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	55 030	46 408
Vård	58 505	50 672
Odontologiskt	48 381	56 358
Medicinskt	65 377	79 522
Undervisning ¹	39 254	41 122
Verksamhetsförlagd utbildning ²	55 630	53 973
Övrigt ³	44 195	35 901
Design	155 942	95 010
Konst	221 385	95 045
Musik	134 535	85 063
Opera	320 610	191 792
Teater	310 023	154 419
Media	316 379	253 432
Dans	218 039	120 479
Idrott	113 619	52 578

¹ Avser utbildning inom det allmänna utbildningsområdet och den utbildningsvetenskapliga kärnan.

² Avser verksamhetsförlagd utbildning inom lärar- och forskolläraryrket.

³ Avser utbildning i vissa ämnen inom humanistiskt utbildningsområde enligt uppdrag i regleringsbrev, journalistutbildning, bibliotekarieutbildning samt praktiska och estetiska kurser inom läraryrket med inriktning mot tidigare år, inom grundläraryrket och inom forskolläraryrket.

Angående utbyggnad av vissa utbildningar

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att flera av de tidigare beräknade tillskotten till universitet och högskolor för fortsatt utbyggnad av vissa utbildningar uteblir. De utbyggnader som berörs är läkarutbildningar, samhällsbyggnadsutbildningar och ingenjörutbildningar som inleddes 2018, lärar- och forskolläraryrket som inleddes 2017, och högskolan som inleddes 2015.

För dessa utbyggnader medför det att den ökning av antalet helårsstudenter respektive nybörjare som beloppen beräknades motsvara och som har angivits i propositionen Vårändringsbudget för 2015 och budgetpropositionerna för 2017 och 2018, inte längre gäller.

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär även att de fortsatta utbyggnaderna av satsningarna på sommarkurser, kulturskoleklivet och utbyggnaden av teologiska utbildningar som inleddes 2018 uteblir.

Angående beräknad ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den beräknade ökningen av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå 2019 som presenterades i den forskningspolitiska propositionen 2016, Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50), uteblir.

9.2.1 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tabell 9.57 Anslagsutveckling 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	137 150	4 325	
2018	Anslag 144 539 ¹		142 124
2019	Förslag 149 035		
2020	Beräknat 151 199 ²		
2021	Beräknat 153 177 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 149 035 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 149 035 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitetskanslersämbetets förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 149 035 000 kronor anvisas under anslaget 2.1 *Universitetskanslersämbetet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 151 199 000 kronor respektive 153 177 000 kronor.

Tabell 9.58 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	144 539	144 539	144 539
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 496	6 660	8 638
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	149 035	151 199	153 177

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.2 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tabell 9.59 Anslagsutveckling 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	147 492	3 498	
2018	Anslag 174 578 ¹		175 939
2019	Förslag 178 920		
2020	Beräknat 181 301 ²		
2021	Beräknat 182 824 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 178 920 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 178 407 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitets- och högskolerådets förvaltningsutgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Den avgiftsbelagda verksamheten vid Universitets- och högskolerådet omfattar bl.a. avgiften för anmälan till högskoleprovet. Avgiftsnivån regleras i förordning och det finns inte något reglerat mål för hur stor del av kostnaderna som ska täckas av avgifterna. De kostnader som inte finansieras med avgiftsinkomster ska finansieras från anslaget. För antagning till högskoleutbildning finns det inte något specificerat ekonomiskt mål för hur stor del av kostnaderna för denna verksamhet som ska täckas av avgifterna.

Tabell 9.60 Offentlighetsrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		23529	26630	-3101
Prognos 2018		22622	27622	-5000
Budget 2019		22600	27600	-5000

Tabell 9.61 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	191 545	191 221	324
(varav tjänsteexport)	21 137	21 137	0
Prognos 2018	188 000	194 000	-6 000
(varav tjänsteexport)	23 480	23 480	0
Budget 2019	187 200	196 000	-6 000
(varav tjänsteexport)	23 500	23 500	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Universitets- och högskolerådet har fått flera och utökade uppdrag samt ökad belastning på bedömningsverksamheten. Mot bakgrund av detta har myndigheten tillförts ökade resurser i budgetpropositionerna för 2016, 2017 och 2018. För att myndigheten ska kunna bedriva sin verksamhet effektivt bedömer regeringen att myndigheten bör kunna prioritera om medel mellan olika uppgifter och uppdrag som finansieras från förvaltningsanslaget.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 178 920 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Universitets- och högskolerådet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 181 301 000 kronor respektive 182 824 000 kronor.

Tabell 9.62 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	174 578	174 578	174 578
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 341	6 722	8 770
Beslut			-525
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	178 920	181 301	182 824

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.3 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.63 Anslagsutveckling 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Utveckling	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	1 684 040		
2018	Anslag	1 756 305 ¹		1 735 227
2019	Förslag	1 778 755		
2020	Beräknat	1 805 962 ²		
2021	Beräknat	1 830 056 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 778 755 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 778 756 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.64 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		1 608	2 109	-501
Prognos 2018		1 700	2 100	-400
Budget 2019		1 750	2 100	-350

Tabell 9.65 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	231 977	232 773	-776
(varav tjänsteexport)	83 689	81 770	1 919
Prognos 2018	247 500	249 000	-1 500
(varav tjänsteexport)	119 000	-119 000	0
Budget 2019	260 000	-262 000	-2 000
(varav tjänsteexport)	128 000	-128 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna).

Anslaget beräknas öka med 330 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av att anslagsmedel omfördelas från Karlstads universitet, som har fått examenstillståndet för speciallärarexamen delvis återkallat under 2016, till Uppsala universitet för utbyggnad av speciallärarutbildningen.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 778 755 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 805 962 000 kronor respektive 1 830 056 000 kronor.

Tabell 9.66 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 756 305	1 756 305	1 756 305
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	22 120	49 322	73 411
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	330	335	340
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 778 755	1 805 962	1 830 056

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.4 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.67 Anslagsutveckling 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2017	Utfall	2 066 943	Anslags-sparande
2018	Anslag	2 131 629 ¹	Utgifts-prognos 2 131 629
2019	Förslag	2 158 476	
2020	Beräknat	2 191 491 ²	
2021	Beräknat	2 220 727 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 158 476 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 158 475 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 2 158 476 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 2 191 491 000 kronor respektive 2 220 727 000 kronor.

Tabell 9.68 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	2 131 629	2 131 629	2 131 629
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	26 846	59 861	89 097
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	2 158 476	2 191 491	2 220 727

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.5 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.69 Anslagsutveckling 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Notering
2017	Utfall	1 982 302	Anslags-sparande
2018	Anslag	2 066 875 ¹	Utgifts-prognos
2019	Förslag	2 092 904	
2020	Beräknat	2 124 917 ²	
2021	Beräknat	2 153 263 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 092 905 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 092 902 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.70 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		4 010	4 846	-836
Prognos 2018		4 400	5 000	-600
Budget 2019		4 400	5 100	-700

Tabell 9.71 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	361 536	369 171	-7 635
(varav tjänsteexport)	169 510	166 453	3 057
Prognos 2018	370 000	375 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	170 000	167 000	3 000
Budget 2019	380 000	385 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	171 000	168 000	3 000

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 2 092 904 000 kronor anvisas under anslaget 2:5 *Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 2 124 917 000 kronor respektive 2 153 263 000 kronor.

Tabell 9.72 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	2 066 875	2 066 875	2 066 875
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	26 030	58 043	86 391
Beslut			-2
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	2 092 904	2 124 917	2 153 263

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.6 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.73 Anslagsutveckling 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	2 119 873	
2018	Anslag	2 193 198 ¹	2 193 198
2019	Förslag	2 220 820	
2020	Beräknat	2 254 788 ²	
2021	Beräknat	2 284 880 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 220 819 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 220 830 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 2 220 820 000 kronor anvisas under anslaget 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 2 254 788 000 kronor respektive 2 284 880 000 kronor.

Tabell 9.74 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	2 193 198	2 193 198	2 193 198
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	27 622	61 590	91 672
Beslut			10
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 220 820	2 254 788	2 284 880

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.7 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.75 Anslagsutveckling 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	2 039 526	
2018	Anslag	2 123 478 ¹	2 079 702
2019	Förslag	2 153 058	
2020	Beräknat	2 185 990 ²	
2021	Beräknat	2 215 153 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 153 058 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 153 057 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.76 Offentlighetsrättslig verksamhet**

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		4 005	5 314	-1 309
Prognos 2018		5 000	5 000	0
Budget 2019		5 000	5 000	0

Tabell 9.77 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	262 791	261 154	1 637
(varav tjänsteexport)	12 644	12 644	0
Prognos 2018	262 000	262 000	0
(varav tjänsteexport)	13 000	13 000	0
Budget 2019	262 000	262 000	0
(varav tjänsteexport)	13 000	13 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas öka med 2 836 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av den utbyggnad av läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 2 153 058 000 kronor anvisas under anslaget 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 2 185 990 000 kronor respektive 2 215 153 000 kronor.

Tabell 9.78 Härledning av anslagsnivå 2019–2021 för 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	2 123 478	2 123 478	2 123 478
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	26 744	59 633	88 757
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	2 836	2 879	2 918
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 153 058	2 185 990	2 215 153

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.8 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.79 Anslagsutveckling 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2017	Utfall	1 504 493	Anslags-sparande
2018	Anslag	1 564 290 ¹	Utgifts-prognos 1 564 290
2019	Förslag	1 578 532	
2020	Beräknat	1 602 678 ²	
2021	Beräknat	1 624 058 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 578 533 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 578 532 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna).

Riksdagen har beslutat att de ändamål och verksamheter som avser statistiska valundersök-

ningar ska flyttas från Statistiska centralbyrån till Göteborgs universitet varpå medel har överfört till universitetets anslag. Under 2019 minskar denna överföring vilket medför att anslaget beräknas minska med 5 460 000 kronor 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 1 578 532 000 kronor anvisas under anslaget 2:8 *Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 602 678 000 kronor respektive 1 624 058 000 kronor.

Tabell 9.80 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	1 564 290	1 564 290	1 564 290
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	19 701	43 930	65 384
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	-5 460	-5 544	-5 617
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	1 578 532	1 602 678	1 624 058

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.9 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.81 Anslagsutveckling 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	1 669 947		
2018	Anslag	1 739 036 ¹		1 678 238
2019	Förslag	1 760 939		
2020	Beräknat	1 787 874 ²		
2021	Beräknat	1 811 726 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 760 939 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 760 939 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.82 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	4 174	6 262	8 470	-2 208
Prognos 2018	4 860	7 290	9 290	-2 000
Budget 2019	4 860	7 290	8 290	-1 000

Tabell 9.83 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	281 229	280 436	793
(varav tjänsteexport)	34 635	26 605	8 030
Prognos 2018	289 666	288 849	817
(varav tjänsteexport)	35 674	27 403	8 271
Budget 2019	298 356	297 515	841
(varav tjänsteexport)	36 744	28 225	8 519

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 760 939 000 kronor anvisas under anslaget 2:9 *Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 787 874 000 kronor respektive 1 811 726 000 kronor.

Tabell 9.84 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 739 036	1 739 036	1 739 036
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	21 902	48 837	72 689
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	1 760 939	1 787 874	1 811 726

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.10 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.85 Anslagsutveckling 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	1 580 369	
2018	Anslag	1 630 355 ¹	1 630 355
2019	Förslag	1 650 888	
2020	Beräknat	1 676 139 ²	
2021	Beräknat	1 698 501 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 650 888 tkr i 2019 års prinsnivå.

³ Motsvarar 1 650 888 tkr i 2019 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 650 888 000 kronor anvisas under anslaget 2:10 *Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 676 139 000 kronor respektive 1 698 501 000 kronor.

Tabell 9.86 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 630 355	1 630 355	1 630 355
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	20 533	45 784	68 146
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 650 888	1 676 139	1 698 501

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.11 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.87 Anslagsutveckling 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	1 336 777	
2018	Anslag	1 396 659 ¹	1 379 897
2019	Förslag	1 414 350	
2020	Beräknat	1 435 984 ²	
2021	Beräknat	1 455 140 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 414 351 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 414 349 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.88 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		1 060	1 116	-56
Prognos 2018		1 100	1 100	0
Budget 2019		1 150	1 150	0

Tabell 9.89 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	326 374	315 360	11 014
(varav tjänsteexport)	34 148	34 148	0
Prognos 2018	328 000	333 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	35 000	35 000	0
Budget 2019	330 000	335 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	36 000	36 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas öka med 623 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av den utbyggnad av tandläkarutbildningen som inleddes 2013. Anslaget beräknas samtidigt minska med 521 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 1 414 350 000 kronor anvisas under anslaget 2:11 *Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 435 984 000 kronor respektive 1 455 140 000 kronor.

Tabell 9.90 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	1 396 659	1 396 659	1 396 659
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	17 589	39 221	58 377
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	102	104	105
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 414 350	1 435 984	1 455 140

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.12 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.91 Anslagsutveckling 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande
2017	Utfall	1 082 429
2018	Anslag	1 118 416 ¹
2019	Förslag	1 132 502
2020	Beräknat	1 149 824 ²
2021	Beräknat	1 165 164 ³

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 132 502 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 132 502 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 132 502 000 kronor anvisas under anslaget 2:12 Umeå universitet:

Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 149 824 000 kronor respektive 1 165 164 000 kronor.

Tabell 9.92 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	1 118 416	1 118 416	1 118 416
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	14 085	31 407	46 747
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	1 132 502	1 149 824	1 165 164

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.13 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.93 Anslagsutveckling 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande
2017	Utfall	1 484 334
2018	Anslag	1 549 701 ¹
2019	Förslag	1 572 054
2020	Beräknat	1 596 099 ²
2021	Beräknat	1 617 394 ³

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 572 054 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 572 055 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.94 Offentligrättslig verksamhet**

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		1 529	1 794	-265
Prognos 2018		2 000	2 000	0
Budget 2019		2 000	2 000	0

Tabell 9.95 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	68 849	72 832	-3 983
(varav tjänsteexport)	3 526	3 526	0
Prognos 2018	75 000	77 000	-2 000
(varav tjänsteexport)	4 000	4 000	0
Budget 2019	82 000	84 000	-2 000
(varav tjänsteexport)	4 000	4 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas öka med 2 836 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av den utbyggnad av läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 572 054 000 kronor anvisas under anslaget 2:13 *Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 596 099 000 kronor respektive 1 617 394 000 kronor.

Tabell 9.96 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 549 701	1 549 701	1 549 701
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	19 517	43 519	64 774
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag	2 836	2 879	2 918
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 572 054	1 596 099	1 617 394

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.14 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.97 Anslagsutveckling 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2017	Utfall	854 065	Anslags-sparande
2018	Anslag	886 763 ¹	Utgifts-prognos 886 763
2019	Förslag	897 931	
2020	Beräknat	911 665 ²	
2021	Beräknat	922 855 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 897 931 tkr i 2019 års prispå.

³ Motsvarar 896 985 tkr i 2019 års prispå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 897 931 000 kronor anvisas under anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 911 665 000 kronor respektive 922 855 000 kronor.

Tabell 9.98 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	886 763	886 763	886 763
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	11 168	24 902	37 065
Beslut			-973
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	897 931	911 665	922 855

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.15 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.99 Anslagsutveckling 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2017	Utfall	692 359	Anslags-sparande	3 820
2018	Anslag	720 949 ¹	Utgifts-prognos	693 240
2019	Förslag	730 290		
2020	Beräknat	741 460 ²		
2021	Beräknat	751 352 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 730 290 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 730 290 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.100 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	348 437	344 538	3 899
(varav tjänsteexport)	86 818	86 818	0
Prognos 2018	355 000	360 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	88 750	88 750	0
Budget 2019	360 000	365 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	90 000	90 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas öka med 260 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av den utbyggnad av tandläkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 730 290 000 kronor anvisas under anslaget 2:15 *Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 741 460 000 kronor respektive 751 352 000 kronor.

Tabell 9.101 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	720 949	720 949	720 949
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	9 080	20 246	30 134
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	260	264	267
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	730 290	741 460	751 352

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.16 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.102 Anslagsutveckling 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	1 506 141		
2018	Anslag 1 559 586 ¹		1 559 586
2019	Förslag 1 579 228		
2020	Beräknat 1 603 383 ²		
2021	Beräknat 1 624 774 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 1 579 228 tkr i 2019 års prisnivå.³ Motsvarar 1 579 228 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Bemyndigande om överföring av tillgångar

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 utan vederlag besluta om överlåtelse av tillgångar, som används i verksamheten för toxikologiska vetenskaper vid Karolinska institutet, till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB).

Skälen för regeringens förslag: Vid den s.k. enheten för toxikologiska vetenskaper i Södertälje (ETV) har Karolinska institutet, inom ramen för det s.k. Swetox-samarbetet, bedrivit avancerad högteknologisk toxikologisk forskning, där innovativ riktad grundforskning och uppdragsforskning samverkat för att bidra till ett kemikaliesäkert samhälle. Vid ETV finns kompetens och infrastruktur/utrustning för att integrera datormodeller, cellbaserade system och djurförsök. Verksamheten har de fem första åren i huvudsak finansierats från FORMAS, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och Stockholms läns landsting, samt till mindre del av Karolinska institutet. När den initiala finansieringen upphör har Karolinska institutet inte möjlighet att självt driva ETV vidare. Karolinska institutet har därför genomfört en översyn av vilka möjligheter som finns för att ETV ska kunna leva vidare. I den översynen har Karolinska institutet fört diskussioner med RISE AB som har förklarat sig villigt att ta över verksamheten. Regeringen anser att RISE AB är en lämplig mottagare för att driva verksamheten vidare. Då tillgångarna huvudsakligen har finansierats med externa medel bedömer regeringen att inget krav på affärsmässighet enligt 8 kap. 7 § budgetlagen bör ställas på tillgångarna och dessa bör därför kunna överlätas utan krav på vederlag. Tillgångarnas marknadsvärde beräknas per den 31 december 2018 uppgå till 3 342 420 kronor (bokfört värde om 4 536 720 kronor). Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 utan vederlag besluta om överlåtelse av tillgångar, som används i verksamheten för toxikologiska vetenskaper vid Karolinska institutet, till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB).

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 579 228 000 kronor anvisas under anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 603 383 000 kronor respektive 1 624 774 000 kronor.

Tabell 9.103 Härlledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	1 559 586	1 559 586	1 559 586
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	19 642	43 797	65 188
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 579 228	1 603 383	1 624 774

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.17 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.104 Anslagsutveckling 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	1 082 273		
2018	Anslag	1 161 006 ¹		1 147 073
2019	Förslag	1 175 373		
2020	Beräknat	1 193 351 ²		
2021	Beräknat	1 209 271 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 175 373 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 175 373 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.105 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	244 758	229 610	15 148
(varav tjänsteexport)	149 063	135 284	13 779
Prognos 2018	265 000	270 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	169 000	169 000	0
Budget 2019	275 000	275 000	0
(varav tjänsteexport)	179 000	179 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 254 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 175 373 000 kronor anvisas under anslaget 2:17 *Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 193 351 000 kronor respektive 1 209 271 000 kronor.

Tabell 9.106 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 161 006	1 161 006	1 161 006
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	14 622	32 604	48 528
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-254	-258	-261
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	1 175 373	1 193 351	1 209 271

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.18 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.107 Anslagsutveckling 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande
2017	Utfall	1 499 593
2018	Anslag	1 545 942 ¹
2019	Förslag	1 565 411
2020	Beräknat	1 589 354 ²
2021	Beräknat	1 609 505 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 565 410 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 564 387 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 565 411 000 kronor anvisas under anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 589 354 000 kronor respektive 1 609 505 000 kronor.

Tabell 9.108 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	1 545 942	1 545 942	1 545 942
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	19 470	43 413	64 618
Beslut			-1 054
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	1 565 411	1 589 354	1 609 505

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.19 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.109 Anslagsutveckling 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	643 531	Anslags- sparande	666 227
2017	Utfall	643 531	Anslags- sparande	666 227
2018	Anslag	674 320 ¹	Utgifts- prognos	666 227
2019	Förslag	681 997		
2020	Beräknat	692 429 ²		
2021	Beräknat	701 665 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 681 997 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 681 996 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.110 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		700	0	700
Prognos 2018		700	0	700
Budget 2019		700	0	700

Tabell 9.111 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	103 000	103 000	0
(varav tjänsteexport)	1 000	1 000	0
Prognos 2018	103 000	103 000	0
(varav tjänsteexport)	1 000	1 000	0
Budget 2019	103 000	103 000	0
(varav tjänsteexport)	1 000	1 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 815 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 681 997 000 kronor anvisas under anslaget 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 692 429 000 kronor respektive 701 665 000 kronor.

Tabell 9.112 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	674 320	674 320	674 320
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 493	18 937	28 186
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-815	-827	-839
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	681 997	692 429	701 665

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.20 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.113 Anslagsutveckling 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	369 250		
2018	Anslag 385 307 ¹		385 307
2019	Förslag 390 159		
2020	Beräknat 396 126 ²		
2021	Beräknat 401 411 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 390 158 tkr i 2019 års prisnivå.³ Motsvarar 390 159 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 390 159 000 kronor anvisas under anslaget 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 396 126 000 kronor respektive 401 411 000 kronor.

Tabell 9.114 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	385 307	385 307	385 307
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 852	10 819	16 104
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	390 159	396 126	401 411

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.21 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.115 Anslagsutveckling 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	634 496		
2018	Anslag 664 465 ¹		656 491
2019	Förslag 672 504		
2020	Beräknat 682 790 ²		
2021	Beräknat 691 899 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 672 504 tkr i 2019 års prisnivå.³ Motsvarar 672 504 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.116 Offentligrättslig verksamhet**

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		894	1 233	-339
Prognos 2018		1 000	1 320	-320
Budget 2019		1 000	1 320	-320

Tabell 9.117 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	71 473	71 408	65
(varav tjänsteexport)	2 875	2 875	0
Prognos 2018	62 400	62 400	0
(varav tjänsteexport)	3 000	3 000	0
Budget 2019	65 500	65 500	0
(varav tjänsteexport)	3 000	3 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna).

Anslaget beräknas minska med 330 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av att Karlstads universitet delvis har fått examenstillståndet för speciallärarutbildningen indraget under 2016. Anslagsmedel omfördelas till Uppsala universitet för att utöka speciallärarexamen.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 672 504 000 kronor anvisas under anslaget 2:21 *Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 682 790 000 kronor respektive 691 899 000 kronor.

Tabell 9.118 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	664 465	664 465	664 465
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	8 369	18 660	27 774
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	-330	-335	-340
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	672 504	682 790	691 899

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.22 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.119 Anslagsutveckling 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2017	Utfall	227 090	Anslags-sparande
2018	Anslag	238 163 ¹	Utgifts-prognos 238 163
2019	Förslag	241 163	
2020	Beräknat	244 851 ²	
2021	Beräknat	248 119 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 241 162 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 241 164 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 241 163 000 kronor anvisas under anslaget 2:22 *Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 244 851 000 kronor respektive 248 119 000 kronor.

Tabell 9.120 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	238 163	238 163	238 163
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 000	6 688	9 956
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	241 163	244 851	248 119

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.23 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.121 Anslagsutveckling 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	1 029 306		
2018	1 067 905 ¹		1 054 188
2019	Förslag	1 080 446	
2020	Beräknat	1 096 972 ²	
2021	Beräknat	1 111 616 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 080 446 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 080 455 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.122 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		1 157	1 305	-148
Prognos 2018		1 200	1 200	0
Budget 2019		1 200	1 200	0

Tabell 9.123 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	200 859	202 882	-2 023
(varav tjänsteexport)	41 402	41 323	79
Prognos 2018	205 000	205 000	0
(varav tjänsteexport)	45 000	45 000	0
Budget 2019	210 000	210 000	0
(varav tjänsteexport)	50 000	50 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 907 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 1 080 446 000 kronor anvisas under anslaget 2:23 *Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 096 972 000 kronor respektive 1 111 616 000 kronor.

Tabell 9.124 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	1 067 905	1 067 905	1 067 905
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	13 449	29 989	44 636
Beslut			9
Överföring till/från andra anslag	-907	-921	-933
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	1 080 446	1 096 972	1 111 616

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.24 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.125 Anslagsutveckling 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande
2017	323 317	
2018	Anslag 335 303 ¹	Utgifts- prognos 335 303
2019	Förslag 339 526	
2020	Beräknat 344 719 ²	
2021	Beräknat 349 318 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 339 526 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 339 526 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 339 526 000 kronor anvisas under anslaget 2:24 Linnéuniversitetet: Forsk-

ning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 344 719 000 kronor respektive 349 318 000 kronor.

Tabell 9.126 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	335 303	335 303	335 303
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 223	9 416	14 015
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	339 526	344 719	349 318

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.25 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.127 Anslagsutveckling 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande
2017	770 074	
2018	Anslag 797 279 ¹	Utgifts- prognos 787 711
2019	Förslag 806 968	
2020	Beräknat 819 312 ²	
2021	Beräknat 830 242 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 806 969 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 806 969 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.128 Offentlighetsrättslig verksamhet**

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		1 069	1 791	-722
Prognos 2018		1 100	1 730	-630
Budget 2019		1 100	1 730	-630

Tabell 9.129 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	27 175	27 219	-44
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2018	21 000	21 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2019	21 000	21 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 353 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 806 968 000 kronor anvisas under anslaget 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 819 312 000 kronor respektive 830 242 000 kronor.

Tabell 9.130 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	797 279	797 279	797 279
Förändring till följd av:			
Pris- och löneomräkning ²	10 042	22 391	33 325
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag	-353	-358	-363
Övrigt			
Förslags/beräknat anslag	806 968	819 312	830 242

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.26 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.131 Anslagsutveckling 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2017	Utfall	254 064	Anslags-sparande
2018	Anslag	265 079 ¹	Utgifts-prognos 265 079
2019	Förslag	268 418	
2020	Beräknat	272 524 ²	
2021	Beräknat	276 159 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 268 418 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 268 418 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 268 418 000 kronor anvisas under anslaget 2:26 Örebro universitet: Forsk-

ning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 272 524 000 kronor respektive 276 159 000 kronor.

Tabell 9.132 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	265 079	265 079	265 079
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 339	7 445	11 080
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	268 418	272 524	276 159

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.27 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.133 Anslagsutveckling 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	525 658		
2018	Anslag 554 525 ¹		547 870
2019	Förslag 560 762		
2020	Beräknat 569 350 ²		
2021	Beräknat 576 935 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 560 773 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 560 762 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.134 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		962	1 396	-434
Prognos 2018		964	964	0
Budget 2019		964	964	0

Tabell 9.135 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	35 851	35 977	-126
(varav tjänsteexport)	1	1	0
Prognos 2018	32 843	35 263	-2 420
(varav tjänsteexport)	10	10	0
Budget 2019	30 744	33 244	-2 500
(varav tjänsteexport)	10	10	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 747 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 560 762 000 kronor anvisas under anslaget 2:27 *Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 569 350 000 kronor respektive 576 935 000 kronor.

Tabell 9.136 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	554 525	554 525	554 525
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 984	15 572	23 178
Beslut		11	0
Överföring till/från andra anslag	-747	-758	-769
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	560 762	569 350	576 935

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.28 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.137 Anslagsutveckling 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	2019	2020	2021
2017	Utfall	234 620	Anslags-sparande	
2018	Anslag	244 069 ¹	Utgifts-prognos	244 069
2019	Förslag	247 142		
2020	Beräknat	250 922 ²		
2021	Beräknat	254 270 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 247 142 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 247 142 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 247 142 000 kronor anvisas under anslaget 2:28 Mittuniversitetet: Forsk-

ning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 250 922 000 kronor respektive 254 270 000 kronor.

Tabell 9.138 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	244 069	244 069	244 069
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 074	6 854	10 202
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	247 142	250 922	254 270

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.29 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.139 Anslagsutveckling 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	2019	2020	2021
2017	Utfall	894 005	Anslags-sparande	
2018	Anslag	935 565 ¹	Utgifts-prognos	924 337
2019	Förslag	946 947		
2020	Beräknat	961 432 ²		
2021	Beräknat	974 256 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 946 948 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 946 946 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.140 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	155 626	160 736	-5 110
(varav tjänsteexport)	11 495	11 495	0
Prognos 2018	156 500	160 000	-3 500
(varav tjänsteexport)	11 500	11 500	0
Budget 2019	156 500	160 000	-3 500
(varav tjänsteexport)	11 500	11 500	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 401 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 946 947 000 kronor anvisas under anslaget 2:29 *Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 961 432 000 kronor respektive 974 256 000 kronor.

Tabell 9.141 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	935 565	935 565	935 565
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	11 783	26 274	39 105
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-401	-407	-413
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	946 947	961 432	974 256

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.30 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.142 Anslagsutveckling 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2017	Utfall	139 059		
2018	Anslag	236 817 ¹	Utgifts- prognos	236 817
2019	Förslag	239 799		
2020	Beräknat	243 466 ²		
2021	Beräknat	246 715 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 239 798 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 239 799 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå. Anslaget får även användas för kapitaltillskott till holdingbolag knutet till Malmö universitet efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Bemyndigande om kapitaltillskott

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 2:30 *Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om kapitaltillskott till holdingbolag knutet till Malmö universitet på högst 8 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Under 2018 bemyndigades Malmö universitet att bilda ett holdingbolag knutet till universitetet. För att möjliggöra att holdingbolaget kan investera och kommersialisera idéer och forskningsresultat tillkomna vid Malmö universitet föreslås att regeringen bemyndigas att under 2019 besluta om kapitaltillskott till bolaget om högst 8 500 000 kronor.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 239 799 000 kronor anvisas under anslaget 2:30 *Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 243 466 000 kronor respektive 246 715 000 kronor.

Tabell 9.143 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	236 817	236 817	236 817
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 982	6 649	9 898
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	239 799	243 466	246 715

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.31 2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.144 Anslagsutveckling 2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	240 356		240 774
2018	247 764 ¹		
2019	Förslag	249 545	
2020	Beräknat	253 363 ²	
2021	Beräknat	256 741 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 249 546 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 249 544 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 1 340 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 249 545 000 kronor anvisas under anslaget 2:31 *Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 253 363 000 kronor respektive 256 741 000 kronor.

Tabell 9.145 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	247 764	247 764	247 764
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 121	6 959	10 357
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-1 340	-1 360	-1 379
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	249 545	253 363	256 741

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.32 2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.146 Anslagsutveckling 2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2017	Utfall	92 543		
2018	Anslag	96 517 ¹	Utgifts- prognos	96 517
2019	Förslag	97 732		
2020	Beräknat	99 227 ²		
2021	Beräknat	100 551 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 97 732 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 97 732 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 97 732 000 kronor anvisas under anslaget 2:32 *Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 99 227 000 kronor respektive 100 551 000 kronor.

Tabell 9.147 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	96 517	96 517	96 517
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 215	2 710	4 034
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	97 732	99 227	100 551

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.33 2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.148 Anslagsutveckling 2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2017	Utfall	603 047		33 690
2018	Anslag	610 073 ¹	Utgifts- prognos	612 705
2019	Förslag	617 330		
2020	Beräknat	626 772 ²		
2021	Beräknat	635 135 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 617 330 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 617 331 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.149 Offentligrättslig verksamhet**

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		1 604	1 841	-237
Prognos 2018		1 600	1 800	-200
Budget 2019		1 600	1 800	-200

Tabell 9.150 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	20 638	23 571	-2 933
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2018	20 000	21 000	-1 000
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2019	20 000	21 000	-1 000
(varav tjänsteexport)			

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 426 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 617 330 000 kronor anvisas under anslaget 2:33 *Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 626 772 000 kronor respektive 635 135 000 kronor.

Tabell 9.151 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	610 073	610 073	610 073
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	7 683	17 132	25 499
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag	-426	-433	-438
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	617 330	626 772	635 135

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.34 2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.152 Anslagsutveckling 2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2017	Utfall	105 206	Anslags-sparande
2018	Anslag	113 742 ¹	Utgifts-prognos 113 742
2019	Förslag	115 174	
2020	Beräknat	116 936 ²	
2021	Beräknat	118 495 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 115 174 tkr i 2019 års prismetod.

³ Motsvarar 115 173 tkr i 2019 års prismetod.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 115 174 000 kronor anvisas under anslaget 2:34 *Mälardalens högskola:*

Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 116 936 000 kronor respektive 118 495 000 kronor.

Tabell 9.153 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	113 742	113 742	113 742
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 432	3 194	4 753
Förslag/beräknat anslag	115 174	116 936	118 495

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.35 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.154 Anslagsutveckling 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2017	Utfall	197 275	Anslags-sparande
2018	Anslag	202 136 ¹	Utgifts-prognos	199 710
2019	Förslag	204 682		
2020	Beräknat	207 812 ²		
2021	Beräknat	210 585 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 204 681 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 204 682 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.155 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	762 000	762 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2018	975 000	975 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2019	1 365 000	1 365 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 204 682 000 kronor anvisas under anslaget 2:35 *Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 207 812 000 kronor respektive 210 585 000 kronor.

Tabell 9.156 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	202 136	202 136	202 136
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 546	5 676	8 449
Förslag/beräknat anslag	204 682	207 812	210 585

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.36 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.157 Anslagsutveckling 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2017	Utfall	49 490		
2018	Anslag	50 405 ¹	Utgifts- prognos	49 800
2019	Förslag	51 040		
2020	Beräknat	51 820 ²		
2021	Beräknat	52 512 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 51 039 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 51 040 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 51 040 000 kronor anvisas under anslaget 2:36 *Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 51 820 000 kronor respektive 52 512 000 kronor.

Tabell 9.158 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	50 405	50 405	50 405
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	635	1 415	2 107
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	51 040	51 820	52 512

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.37 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.159 Anslagsutveckling 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2017	Utfall	97 639		
2018	Anslag	103 938 ¹	Utgifts- prognos	102 691
2019	Förslag	105 247		
2020	Beräknat	106 857 ²		
2021	Beräknat	108 283 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 105 247 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 105 248 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.160 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	673	684	-11
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2018	600	600	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2019	600	600	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 105 247 000 kronor anvisas under anslaget 2:37 *Gymnastik- och idrotts-högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 106 857 000 kronor respektive 108 283 000 kronor.

Tabell 9.161 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:37 Gymnastik- och idrotts-högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	103 938	103 938	103 938
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 309	2 919	4 344
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	105 247	106 857	108 283

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.38 2:38 Gymnastik- och idrotts-högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.162 Anslagsutveckling 2:38 Gymnastik- och idrotts-högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	31 987		
2018	Anslag	34 406 ¹	33 993
2019	Förslag	34 840	
2020	Beräknat	35 373 ²	
2021	Beräknat	35 844 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 34 840 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 34 839 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 34 840 000 kronor anvisas under anslaget 2:38 *Gymnastik- och idrotts-högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 35 373 000 kronor respektive 35 844 000 kronor.

Tabell 9.163 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	34 406	34 406	34 406
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	434	967	1 438
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	34 840	35 373	35 844

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.39 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.164 Anslagsutveckling 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	476 847	
2018	Anslag	501 449 ¹	501 449
2019	Förslag	507 765	
2020	Beräknat	515 532 ²	
2021	Beräknat	522 410 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 507 765 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 507 766 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.165 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		641	588	53
Prognos 2018		650	600	50
Budget 2019		650	600	50

Tabell 9.166 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	23 667	25 419	-1 752
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2018	25 000	25 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2019	25 000	25 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 507 765 000 kronor anvisas under anslaget 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 515 532 000 kronor respektive 522 410 000 kronor.

Tabell 9.167 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	501 449	501 449	501 449
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 316	14 083	20 960
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	507 765	515 532	522 410

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.40 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.168 Anslagsutveckling 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande
2017	Utfall	67 386	Anslags-sparande
2018	Anslag	74 480 ¹	Utgifts-prognos 73 586
2019	Förslag	75 418	
2020	Beräknat	76 571 ²	
2021	Beräknat	77 593 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 75 417 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 75 418 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 75 418 000 kronor anvisas under anslaget 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För

2020 och 2021 beräknas anslaget till 76 571 000 kronor respektive 77 593 000 kronor.

Tabell 9.169 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	74 480	74 480	74 480
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	938	2 091	3 113
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	75 418	76 571	77 593

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.41 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.170 Anslagsutveckling 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande
2017	Utfall	408 483	Anslags-sparande
2018	Anslag	432 085 ¹	Utgifts-prognos 426 899
2019	Förslag	436 471	
2020	Beräknat	443 148 ²	
2021	Beräknat	449 060 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 436 472 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 436 472 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.171 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		658	588	70
Prognos 2018		750	700	50
Budget 2019		750	700	50

Tabell 9.172 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	52 129	51 155	974
(varav tjänsteexport)	6 342	5 634	708
Prognos 2018	39 991	39 500	491
(varav tjänsteexport)	7 000	6 500	500
Budget 2019	40 000	4 000	0
(varav tjänsteexport)	7 000	7 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 1 056 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 436 471 000 kronor anvisas under anslaget 2:41 *Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 443 148 000 kronor respektive 449 060 000 kronor.

Tabell 9.173 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	432 085	432 085	432 085
Förändring till följd av:			
Pris- och löneomräkning ²	5 442	12 135	18 061
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	-1 056	-1 072	-1 086
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	436 471	443 148	449 060

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.42 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.174 Anslagsutveckling 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2017	Utfall	62 277	Anslags-sparande
2018	Anslag	76 988 ¹	Utgifts-prognos 76 064
2019	Förslag	77 958	
2020	Beräknat	79 150 ²	
2021	Beräknat	80 206 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 77 958 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 77 958 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 77 958 000 kronor anvisas under anslaget 2:42 *Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019.

För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 79 150 000 kronor respektive 80 206 000 kronor.

Tabell 9.175 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	76 988	76 988	76 988
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	970	2 162	3 218
Beslut			
<i>Överföring till/från andra anslag</i>			
<i>Övrigt</i>			
Förslag/beräknat anslag	77 958	79 150	80 206

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.43 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.176 Anslagsutveckling 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Övrigt	Totalt
2017	Utfall	433 294	Anslags-sparande	
2018	Anslag	455 713 ¹	Utgifts-prognos	450 244
2019	Förslag	460 311		
2020	Beräknat	467 352 ²		
2021	Beräknat	473 585 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 460 311 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 460 309 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.177 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		831	1 009	-178
Prognos 2018		900	900	0
Budget 2019		900	900	0

Tabell 9.178 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	35 661	35 092	569
(varav tjänsteexport)	8 918	8 858	60
Prognos 2018	36 000	36 000	0
(varav tjänsteexport)	9 000	9 000	0
Budget 2019	36 000	36 000	0
(varav tjänsteexport)	9 000	9 000	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 1 141 000 kronor 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 460 311 000 kronor anvisas under anslaget 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 467 352 000 kronor respektive 473 585 000 kronor.

Tabell 9.179 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	455 713	455 713	455 713
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 740	12 798	19 048
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-1 141	-1 158	-1 174
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	460 311	467 352	473 585

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.44 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.180 Anslagsutveckling 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	Utfall	92 372	
2018	Anslag	98 016 ¹	96 840
2019	Förslag	99 249	
2020	Beräknat	100 767 ²	
2021	Beräknat	102 111 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 99 249 tkr i 2019 års prinsnivå.

³ Motsvarar 99 249 tkr i 2019 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 99 249 000 kronor anvisas under anslaget 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019.

För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 100 767 000 kronor respektive 102 111 000 kronor.

Tabell 9.181 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	98 016	98 016	98 016
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 234	2 752	4 096
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	-1	-1	-1
Förslag/beräknat anslag	99 249	100 767	102 111

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.45 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.182 Anslagsutveckling 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	Utfall	374 906	
2018	Anslag	393 975 ¹	389 247
2019	Förslag	397 995	
2020	Beräknat	404 083 ²	
2021	Beräknat	409 473 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 397 995 tkr i 2019 års prinsnivå.

³ Motsvarar 397 995 tkr i 2019 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.183 Offentligrättslig verksamhet**

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		741	677	64
Prognos 2018		750	750	0
Budget 2019		750	750	0

Tabell 9.184 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	38 903	35 382	3 521
(varav tjänsteexport)	27 953	25 201	2 752
Prognos 2018	42 653	43 653	-1 000
(varav tjänsteexport)	31 703	3 703	-2 000
Budget 2019	46 965	47 000	-35
(varav tjänsteexport)	36 015	36 000	15

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 940 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 397 995 000 kronor anvisas under anslaget 2:45 *Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 404 083 000 kronor respektive 409 473 000 kronor.

Tabell 9.185 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	393 975	393 975	393 975
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 962	11 064	16 468
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-940	-954	-967
Övrigt	-2	-2	-2
Förslag/beräknat anslag	397 995	404 083	409 473

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.46 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.186 Anslagsutveckling 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2017	Utfall	63 458	Anslags-sparande
2018	Anslag	68 748 ¹	Utgifts-prognos 67 923
2019	Förslag	69 613	
2020	Beräknat	70 677 ²	
2021	Beräknat	71 621 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 69 612 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 69 613 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 69 613 000 kronor anvisas under anslaget 2:46 *Högskolan i Halmstad:*

Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 70 677 000 kronor respektive 71 621 000 kronor.

Tabell 9.187 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	68 748	68 748	68 748
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	865	1 929	2 873
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	69 613	70 677	71 621

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.47 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.188 Anslagsutveckling 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	373 379		
2018	Anslag	397 872 ¹		393 097
2019	Förslag	402 361		
2020	Beräknat	408 515 ²		
2021	Beräknat	413 966 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 402 361 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 402 362 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.189 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		512	744	-232
Prognos 2018		800	800	0
Budget 2019		800	800	0

Tabell 9.190 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	41 095	34 144	6 951
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2018	49 662	55 115	-5 453
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2019	50 000	55 000	-5 000
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 521 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 402 361 000 kronor anvisas under anslaget 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 408 515 000 kronor respektive 413 966 000 kronor.

Tabell 9.191 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	397 872	397 872	397 872
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 010	11 172	16 630
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	-521	-529	-536
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	402 361	408 515	413 966

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.48 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.192 Anslagsutveckling 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2017	Utfall	53 466	Anslags-sparande
2018	Anslag	63 057 ¹	Utgifts-prognos 62 300
2019	Förslag	63 851	
2020	Beräknat	64 827 ²	
2021	Beräknat	65 693 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 63 850 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 63 851 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 63 851 000 kronor anvisas under anslaget 2:48 Högskolan

Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 64 827 000 kronor respektive 65 693 000 kronor.

Tabell 9.193 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	63 057	63 057	63 057
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	794	1 770	2 636
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	63 851	64 827	65 693

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.49 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.194 Anslagsutveckling 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2017	Utfall	297 501	Anslags-sparande	4 658
2018	Anslag	309 935 ¹	Utgifts-prognos	311 915
2019	Förslag	312 869		
2020	Beräknat	317 654 ²		
2021	Beräknat	321 892 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 312 868 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 312 869 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.195 Offentligrättslig verksamhet**

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		721	801	-80
Prognos 2018		900	900	0
Budget 2019		900	900	0

Tabell 9.196 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	14 581	14 344	237
(varav tjänsteexport)	4 686	4 667	19
Prognos 2018	15 000	15 000	0
(varav tjänsteexport)	5 000	5 000	0
Budget 2019	15 500	15 500	0
(varav tjänsteexport)	5 500	5 500	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 969 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 312 869 000 kronor anvisas under anslaget 2:49 *Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 317 654 000 kronor respektive 321 892 000 kronor.

Tabell 9.197 Härledning av anslagsnivå 2019–2021 för 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	309 935	309 935	309 935
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 903	8 703	12 955
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-969	-984	-997
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	312 869	317 654	321 892

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.50 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.198 Anslagsutveckling 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2017	Utfall	47 423	Anslags-sparande
2018	Anslag	50 523 ¹	Utgifts-prognos 49 917
2019	Förslag	51 159	
2020	Beräknat	51 941 ²	
2021	Beräknat	52 635 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 51 159 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 51 160 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 51 159 000 kronor anvisas under anslaget 2:50 *Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019.

För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 51 941 000 kronor respektive 52 635 000 kronor.

Tabell 9.199 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	50 523	50 523	50 523
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	636	1 418	2 112
Beslut			
<i>Överföring till/från andra anslag</i>			
<i>Övrigt</i>			
Förslag/beräknat anslag	51 159	51 941	52 635

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.51 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.200 Anslagsutveckling 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Notering
2017	Utfall	343 773	Anslags-sparande
2018	Anslag	364 670 ¹	Utgifts-prognos
2019	Förslag	369 262	
2020	Beräknat	374 910 ²	
2021	Beräknat	379 911 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 369 262 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 369 261 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.201 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017		739	563	176
Prognos 2018		900	600	300
Budget 2019		900	600	300

Tabell 9.202 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	33 407	32 269	1 138
(varav tjänsteexport)	1 687	1 663	24
Prognos 2018	42 199	42 199	0
(varav tjänsteexport)	1 700	1 700	0
Budget 2019	43 700	43 700	0
(varav tjänsteexport)	1 800	1 800	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
 Regeringen föreslår att 369 262 000 kronor anvisas under anslaget 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 374 910 000 kronor respektive 379 911 000 kronor.

Tabell 9.203 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	364 670	364 670	364 670
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 592	10 240	15 242
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	369 262	374 910	379 911

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.52 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.204 Anslagsutveckling 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande
2017	Utfall	48 249	Anslags-sparande
2018	Anslag	63 124 ¹	Utgifts-prognos
2019	Förslag	63 919	
2020	Beräknat	64 896 ²	
2021	Beräknat	65 763 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 63 918 tkr i 2019 års prinsnivå.

³ Motsvarar 63 920 tkr i 2019 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 63 919 000 kronor anvisas under anslaget 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För

2020 och 2021 beräknas anslaget till 64 896 000 kronor respektive 65 763 000 kronor.

Tabell 9.205 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	63 124	63 124	63 124
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	795	1 772	2 639
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	63 919	64 896	65 763

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.53 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.206 Anslagsutveckling 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande
2017	Utfall	158 731	Anslags-sparande
2018	Anslag	162 576 ¹	Utgifts-prognos
2019	Förslag	164 624	
2020	Beräknat	167 142 ²	
2021	Beräknat	169 371 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 164 624 tkr i 2019 års prinsnivå.

³ Motsvarar 164 623 tkr i 2019 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.207 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	3 452	3 489	-37
(varav tjänsteexport)	1 839	1 849	-10
Prognos 2018	3 400	3 400	0
(varav tjänsteexport)	1 800	1 800	0
Budget 2019	3 400	3 400	0
(varav tjänsteexport)	1 800	1 800	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 164 624 000 kronor anvisas under anslaget 2:53 *Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 167 142 000 kronor respektive 169 371 000 kronor.

Tabell 9.208 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	162 576	162 576	162 576
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 048	4 566	6 796
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	164 624	167 142	169 371

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.54 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.209 Anslagsutveckling 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	9 513		
2018	Anslag	19 689 ¹	19 453
2019	Förslag	19 937	
2020	Beräknat	20 242 ²	
2021	Beräknat	20 512 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 19 937 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 19 937 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 19 937 000 kronor anvisas under anslaget 2:54 *Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 20 242 000 kronor respektive 20 512 000 kronor.

Tabell 9.210 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	19 689	19 689	19 689
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	248	553	823
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	19 937	20 242	20 512

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.55 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.211 Anslagsutveckling 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	62 611	
2018	Anslag	64 579 ¹	63 804
2019	Förslag	65 393	
2020	Beräknat	66 393 ²	
2021	Beräknat	67 279 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 65 393 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 65 393 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 65 393 000 kronor anvisas under anslaget 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 66 393 000 kronor respektive 67 279 000 kronor.

Tabell 9.212 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	64 579	64 579	64 579
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	814	1 814	2 700
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	65 393	66 393	67 279

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.56 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.213 Anslagsutveckling 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	6 102	
2018	Anslag	11 214 ¹	11 079
2019	Förslag	11 355	
2020	Beräknat	11 529 ²	
2021	Beräknat	11 682 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 11 355 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 11 355 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 11 355 000 kronor anvisas under anslaget 2:56 *Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 11 529 000 kronor respektive 11 682 000 kronor.

Tabell 9.214 Härlledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor			
	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	11 214	11 214	11 214
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	141	315	468
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	11 355	11 529	11 682

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.57 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.215 Anslagsutveckling 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor			
År	Slags	Belopp	Notering
2017	Utfall	127 784	Anslags-sparande
2018	Anslag	131 513 ¹	Utgifts-prognos
2019	Förslag	133 169	
2020	Beräknat	135 206 ²	
2021	Beräknat	137 010 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 133 169 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 133 169 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.216 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	0	0	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2018	128	128	0
(varav tjänsteexport)	128	128	0
Budget 2019	383	383	0
(varav tjänsteexport)	383	383	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 133 169 000 kronor anvisas under anslaget 2:57 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 135 206 000 kronor respektive 137 010 000 kronor.

Tabell 9.217 Härledning av anslagsnivå 2019–2021 för 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	131 513	131 513	131 513
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 656	3 693	5 496
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	133 169	135 206	137 010

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.58 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.218 Anslagsutveckling 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2017	Utfall	9 609		
2018	Anslag	19 787 ¹	Utgifts- prognos	19 550
2019	Förslag	20 036		
2020	Beräknat	20 342 ²		
2021	Beräknat	20 614 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 20 036 tkr i 2019 års prisliv.

³ Motsvarar 20 036 tkr i 2019 års prisliv.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 20 036 000 kronor anvisas under anslaget 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 20 342 000 kronor respektive 20 614 000 kronor.

Tabell 9.219 Härledning av anslagsnivå 2019–2021 för 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	19 787	19 787	19 787
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	249	555	827
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	20 036	20 342	20 614

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.59 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.220 Anslagsutveckling 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2017	Utfall	395 592		
2018	Anslag	421 111 ¹	Utgifts- prognos	421 111
2019	Förslag	426 124		
2020	Beräknat	432 643 ²		
2021	Beräknat	438 415 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 426 125 tkr i 2019 års prisliv.

³ Motsvarar 426 125 tkr i 2019 års prisliv.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 9.221 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	102 234	102 092	142
(varav tjänsteexport)	302	302	0
Prognos 2018	126 468	138 278	-11 810
(varav tjänsteexport)	300	300	0
Budget 2019	138 076	138 076	0
(varav tjänsteexport)	300	300	0

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna). Anslaget beräknas minska med 291 000 kronor fr.o.m. 2019 för att finansiera den utbyggnad av tandläkarutbildningen och läkarutbildningen som inleddes 2013.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 426 124 000 kronor anvisas under anslaget 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 432 643 000 kronor respektive 438 415 000 kronor.

Tabell 9.222 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	421 111	421 111	421 111
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 304	11 827	17 602
Beslut			1
Överföring till/från andra anslag	-291	-295	-299
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	426 124	432 643	438 415

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.60 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 9.223 Anslagsutveckling 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2017	Utfall	57 840		
2018	Anslag	83 707 ¹	Utgifts- prognos	82 702
2019	Förslag	84 761		
2020	Beräknat	86 058 ²		
2021	Beräknat	87 206 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 84 762 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 84 761 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 84 761 000 kronor anvisas under anslaget 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 86 058 000 kronor respektive 87 206 000 kronor.

Tabell 9.224 Härledning av anslagsnivå 2019–2021 för 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	83 707	83 707	83 707
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 054	2 351	3 499
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	84 761	86 058	87 206

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.61 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 9.225 Anslagsutveckling 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	24 553	
2018	Anslag	30 076 ¹	30 076
2019	Förslag	35 599	
2020	Beräknat	36 105 ²	
2021	Beräknat	36 559 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 35 599 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 35 599 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.226 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2017	247 820	244 897	2 923
(varav tjänsteexport)	248	248	0
Prognos 2018	248 000	245 500	2 500
(varav tjänsteexport)	450	450	0
Budget 2019	253 000	256 000	-3 000
(varav tjänsteexport)	450	450	0

Regeringens överväganden

I förhållande till beslutad anslagsnivå för 2018 föreslås anslaget öka med 5 000 000 kronor 2019 med anledning av den utbyggnad av civila försvarsutbildningar som inleddes 2018.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 35 599 000 kronor anvisas under anslaget 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 36 105 000 kronor respektive 36 559 000 kronor.

Tabell 9.227 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	30 076	30 076	30 076
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	523	958	1 348
Beslut	5 000	5 071	5 135
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	35 599	36 105	36 559

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.62 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 9.228 Anslagsutveckling 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2017	Utfall	10 580	Anslags-sparande	
2018	Anslag	20 776 ¹	Utgifts-prognos	20 527
2019	Förslag	21 037		
2020	Beräknat	21 359 ²		
2021	Beräknat	21 643 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 21 037 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 21 036 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 21 037 000 kronor anvisas under anslaget 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 21 359 000 kronor respektive 21 643 000 kronor.

Tabell 9.229 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	20 776	20 776	20 776
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	261	583	867
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	21 037	21 359	21 643

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.63 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tabell 9.230 Anslagsutveckling 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tusental kronor

2017	Utfall	3 153 301	Anslags-sparande	3 947
2018	Anslag	3 344 601 ¹	Utgifts-prognos	3 303 984
2019	Förslag	3 386 695		
2020	Beräknat	3 438 497 ²		
2021	Beräknat	3 484 368 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 3 386 695 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 3 386 694 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till enskilda utbildningsanordnare för ersättning för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå, behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att

2018 års nivå ska gälla även för 2019. Regeringen har vid beräkningen utgått från följande belopp.

Tabell 9.231 Fördelning på anslagsposter

Tusental kronor

Anslagspost	2019	2020	2021
1. Chalmers tekniska högskola AB	1 812 864	1 840 594	1 865 151
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	916 028	930 039	942 447
Forskning och utbildning på forskarnivå	896 836	910 555	922 704
2. Handelshögskolan i Stockholm	94 086	95 525	96 799
3. Stiftelsen Högskolan i Jönköping	673 199	683 496	692 613
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	555 827	564 329	571 856
Forskning och utbildning på forskarnivå	117 372	119 167	120 757
4. Enskilda Högskolan Stockholm AB	14 056	14 271	14 461
5. Akademi för Ledarskap och Teologi	5 524	5 608	5 683
6. Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen	4 334	4 400	4 459
7. Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut	12 608	12 801	12 972
8. Ericastiftelsen	7 703	7 821	7 925
9. Ersta Sköndal Bräcke högskola AB	120 002	121 838	123 463
10. Stiftelsen Rödakorshemmet	93 574	95 005	96 272
11. Sophiahemmet, Ideell förening	87 305	88 640	89 823
12. Beckmans skola AB	31 783	32 269	32 700
13. Newmaninstitutet AB	6 058	6 151	6 233
14. Mervärdesskatte-kostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping	423 599	430 078	435 814
SUMMA	3 386 695	3 438 497	3 484 368

1. Chalmers tekniska högskola AB

Chalmers tekniska högskola AB har för budgetåret 2017 redovisat 9 033 helårsstudenter.

Av bidraget beräknas följande medel fördelas till Chalmers tekniska högskola AB under 2019:

- 916 028 000 kronor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, varav dels 905 417 000 kronor utgörs av takbeloppet, dels 10 611 000 kronor utgörs av det sär-

skilda åtagandet som avser bidrag för utrustning m.m. till sjöbefälsutbildningen och medel för spetsutbildning i entreprenörskap och innovation, och

- 896 836 000 kronor för forskning och utbildning på forskarnivå.

2. Handelshögskolan i Stockholm

Handelshögskolan i Stockholm har redovisat 1 700 helårsstudenter.

Enligt avtal mellan staten och Handelshögskolan i Stockholm åtar sig staten, under förutsättning att riksdagen årligen anvisar medel för ändamålet, att varje budgetår utbetala 73 180 000 kronor i 2010 års prisnivå till Handelshögskolan i Stockholm för utbildning och forskning. Handelshögskolan åtar sig enligt avtalet att utbilda minst 1 600 helårsstudenter årligen.

Bidraget till Handelshögskolan i Stockholm beräknas för 2019 att uppgå till 94 086 000 kronor.

3. Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Stiftelsen Högskolan i Jönköping har för budgetåret 2017 redovisat 7 493 helårsstudenter. Av bidraget beräknas följande medel fördelas till Stiftelsen Högskolan i Jönköping under 2019:

- 555 827 000 kronor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, och
- 117 372 000 kronor för forskning och utbildning på forskarnivå.

4. Enskilda Högskolan Stockholm AB

Teologiska högskolan Stockholm AB har för budgetåret 2017 redovisat 235 helårsstudenter.

Den 26 mars 2018 ändrade Teologiska högskolan Stockholm AB namn till Enskilda Högskolan Stockholm AB. (Bidrag för utbildning vid Teologiska högskolan Stockholm AB ska fr.o.m. 2019 därför ges till Enskilda Högskolan Stockholm AB.)

Bidraget till Enskilda Högskolan Stockholm AB beräknas för 2019 att uppgå till 14 056 000 kronor.

5. Akademi för Ledarskap och Teologi

Akademi för Ledarskap och Teologi har för 2017 redovisat 126 helårsstudenter.

Bidraget till Akademi för Ledarskap och Teologi beräknas för 2019 att uppgå till 5 524 000 kronor.

6. Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen har för 2017 redovisat 91 helårsstudenter för Johanneslunds teologiska högskola.

Bidraget till Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen beräknas för 2019 att uppgå till 4 334 000 kronor.

7. Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut

Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut har för 2017 redovisat 59 helårsstudenter.

Bidraget till Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut beräknas för 2019 att uppgå till 12 608 000 kronor.

8. Ericastiftelsen

Ericastiftelsen har för 2017 redovisat 29 helårsstudenter.

Bidraget till Ericastiftelsen beräknas för 2019 att uppgå till 7 703 000 kronor.

9. Ersta Sköndal Bräcke högskola AB

Ersta Sköndal Bräcke högskola AB har för 2017 redovisat 1 034 helårsstudenter.

Bidraget till Ersta Sköndal Bräcke högskola AB beräknas för 2019 att uppgå till 120 002 000 kronor.

10. Stiftelsen Rödakorshemmet

Stiftelsen Rödakorshemmet har för 2017 redovisat 706 helårsstudenter för Röda Korsets Högskola.

Bidraget till Stiftelsen Rödakorshemmet beräknas för 2019 att uppgå till 93 574 000 kronor.

11. Sophiahemmet, Ideell förening

Sophiahemmet, Ideell förening har för 2017 redovisat 672 helårsstudenter för Sophiahemmet Högskola.

Bidraget till Sophiahemmet, Ideell förening beräknas för 2019 att uppgå till 87 305 000 kronor.

12. Beckmans skola AB

Beckmans skola AB (Beckmans Designhögskola) har för 2017 redovisat 115 helårsstudenter.

Bidraget till Beckmans skola AB beräknas för 2019 att uppgå till 31 783 000 kronor.

13. Newmaninstitutet AB

Newmaninstitutet AB har för 2017 redovisat 44 helårsstudenter.

Bidraget till Newmaninstitutet AB beräknas för 2019 att uppgå till 6 058 000 kronor.

14. Mervärdesskattekostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Under anslagsposten har mervärdesskattekostnader beräknats för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping i enlighet med de ramavtal som har ingåtts mellan staten och bolaget respektive staten och stiftelsen. Syftet är att garantera konkurrensneutralitet gentemot statliga universitet och högskolor.

För budgetåret 2017 anvisades 411 875 000 kronor när det gäller ersättning för mervärdesskattekostnader. Det sammanlagda belopp som utbetalades för 2017 var 371 792 288 kronor.

Enligt prognoser kommer de samlade utgifterna för mervärdesskattekostnader 2018 att uppgå till cirka 365 miljoner kronor.

Det högsta belopp som kan utgå för 2019 beräknas för ändamålet uppgå till 423 599 000 kronor.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 3 386 695 000 kronor anvisas under anslaget 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 3 438 497 000 kronor respektive 3 484 368 000 kronor.

Tabell 9.232 Härlledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	3 344 601	3 344 601	3 344 601
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	42 122	93 924	139 797
Beslut			-1
Överföring till/från andra anslag	-28	-28	-29
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 386 695	3 438 497	3 484 368

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.64 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tabell 9.233 Anslagsutveckling 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande
2017	Utfall	498 687	86 587
2018	Anslag	732 248 ¹	Utgifts-prognos 759 272
2019	Förslag	872 309	
2020	Beräknat	830 702 ²	
2021	Beräknat	851 912 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 818 187 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 828 031 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser för högskoleutbildning och forskning inom högskoleområdet. Anslaget får även användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för beskrivning av principerna).

Anslaget beräknas öka med 120 000 000 kronor 2019 för att utöka insatserna för personer med utländsk högskoleutbildning. I de beräknade medlen ingår även medel för studiemedel som beräknas och överförs årligen till utgiftsområde 15.

Med anledning av att finansieringen av uppdraget till Södertörns högskola om att utveckla förvaltningspolitiska kurser upphör beräknas anslaget att öka med 1 047 000 kronor fr.o.m. 2019.

Fördelning för vissa anslagsposter 2018

Under 2018 fördelades drygt 143 miljoner kronor för vidareutbildning av obehöriga lärare. I dessa medel ingick även omprioriterade medel från kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning motsvarande en svensk högskoleutbildning. Regeringen omprioriterade även medel från kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning motsvarande en svensk högskoleutbildning till särskild kompletterande pedagogisk utbildning och fördelade totalt ca 30 miljoner kronor till detta ändamål. Av de medel som användes för särskild kompletterande pedagogisk utbildning betalades 12 miljoner kronor ut under 2018 till organisationen Teach for Sweden för deras arbete. Av anslaget fördelades ca 45 miljoner kronor för att utveckla den verksamhetsförlagda delen av lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna och ca 12 miljoner kronor för valideringsinsatser i yrkeslärarutbildningen under 2018. Av medlen under anslaget användes ca 11 miljoner kronor för stöd till waldorfläraryrkesutbildning och 12 miljoner kronor till projekt som skapar fler vägar in i lärar- och förskolläraryrkena under 2018.

Av anslaget användes ca 18 miljoner kronor 2018 för ett kandidatprogram i teckenspråk och tolkning vid Stockholms universitet. Av anslaget fördelades ca 109 miljoner kronor 2018 till universitetens innovationskontor. Av anslaget fördelades ca 31 miljoner kronor till en särskild satsning på bedömning av reell kompetens inom högskolan under 2018.

Av medlen under anslaget fördelades ca 202 miljoner kronor under 2018 till insatser för personer med utländsk högskoleutbildning eller en annan utländsk utbildning som motsvarar utbildning enligt högskolelagen. Merparten avsåg kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning.

Av anslaget fördelades 11 miljoner kronor för det s.k. Tekniksprånget och cirka 21 miljoner kronor för en satsning på kulturskolekliv 2018. Utöver det fördelades medel till Svenska institutet för informationsinsatser i utlandet och för svenskundervisning i utlandet.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 872 309 000 kronor anvisas under anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 830 702 000 kronor respektive 851 912 000 kronor.

Tabell 9.234 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	732 248	732 248	732 248
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	9 222	20 563	30 605
Beslut	131 585	79 456	91 551
Överföring till/från andra anslag	-746	-1 564	-2 491
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	872 309	830 702	851 912

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.65 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tabell 9.235 Anslagsutveckling 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor

2017	Utfall	404 017	Anslags-sparande	10 479
2018	Anslag	432 125 ¹	Utgifts-prognos	424 564
2019	Förslag	439 124		
2020	Beräknat	448 066 ²		
2021	Beräknat	454 049 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 441 316 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 441 321 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter vid universitet och högskolor för särskilda åtaganden och för utgifter för bidrag till insatser för ökad kvalitet i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna).

Dessa principer innebär att anslaget beräknas öka med 3 000 000 kronor 2019 för en utökad tolkutbildning i enlighet med tidigare redovisade beräkningar i budgetpropositionen för 2018. Rätten till tolk regleras bl.a. i förvaltningslagen (2017:900) och hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och satsningen bedöms som nödvändig för att tillgodose behovet av tolkar.

Med anledning av att uppdraget till Södertörns högskola om att utveckla förvaltningspolitiska kurser upphör beräknas anslaget att minska med 2 094 000 kronor fr.o.m. 2019.

Anslaget beräknas öka med 596 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av utbyggnaden av tandläkarutbildningen som inleddes 2013.

Tabell 9.236 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor

LÄROSÄTE	2019
Uppsala universitet	
Internationell lärarfortbildning	9 194
Sekretariatet för Östersjöuniversitetet	2 517
Nationellt resurscentrum i biologi och bioetik	1 968
Lunds universitet	
Omhändertagande av arkeologiska fynd	3 135
Nationellt resurscentrum i fysik	1 439
Entreprenörutbildning	3 994
Göteborgs universitet	
Uppdrag att utveckla och sprida kunskap och metoder för att minska rekrytering av människor till våldsbejakande ideologier och rörelser och till rasistiska organisationer	5 232
Nationellt resurscentrum i matematik	5 257
Entreprenörutbildning	3 996
Stockholms universitet	
Stöd till studenter med funktionsnedsättning inkl. tecken-tolkning	35 455
Tolk- och översättarinstitutet	19 503
Utveckling av lärarutbildning för döv- och hörselskadades behov	2 467
Särskilda uppgifter av nationellt intresse rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare	8 743
Lärarutbildning i minoritetsspråk	2 181
Nationellt resurscentrum i kemi	1 415
Umeå universitet	
Decentraliserad utbildning	18 284
Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 556
Lärarutbildning i minoritetsspråk	4 296
Linköpings universitet	
Nationellt resurscentrum i teknik	1 961
Karolinska institutet	
Tandvårdscentral	107 559
Prov efter läkares allmäntjänstgöring	5 916
Luleå tekniska universitet	
Decentraliserad utbildning	22 339
Utbildning i rymdvetenskap förlagd till Kiruna	7 341
Linnéuniversitetet	
Fortbildning för journalister	10 663
Utrustning till sjöbefälsutbildningen m.m.	6 619
Örebro universitet	
Lokalisering av verksamhet till Grythyttan	3 950
Nätverksadministration och utveckling av skolläraryrket	356
Malmö universitet	
Tandvårdscentral	76 797
Mälardalens högskola	
Idélab	4 172

Stockholms konstnärliga högskola

Lokalkostnader	7 552
Högskolan Väst	
Utveckling av arbetsintegrerat lärande	2 576
Konstfack	
Lokalkostnader	1 355
Kungl. Konsthögskolan	
Lokalkostnader	1 354
Stipendier	44
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	
Dirigentutbildning och utbildning i elektroakustisk komposition	4 106
Utvecklingsmedel	19 908
Lokalkostnader	3 205
Södertörns högskola	
Lärarutbildning i minoritetsspråk	2 182

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 439 124 000 kronor anvisas under anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 448 066 000 kronor respektive 454 049 000 kronor.

Tabell 9.237 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	432 125	432 125	432 125
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	5 445	12 136	18 063
Beslut	906	-1 995	-2 022
Överföring till/från andra anslag	648	5 804	5 881
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	439 124	448 066	454 049

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.66 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tabell 9.238 Anslagsutveckling 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor

2017	Utfall	2 521 132	Anslags-sparande	
2018	Anslag	2 583 230 ¹	Utgifts-prognos	2 552 228
2019	Förslag	2 619 319		
2020	Beräknat	2 659 382 ²		
2021	Beräknat	2 694 859 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 619 318 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 619 316 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag enligt avtal mellan svenska staten och landsting om samarbete om högskoleutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till landsting enligt avtal om samarbete om högskoleutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019 med vissa justeringar (se avsnitt 2 för en beskrivning av principerna).

Ett avtal om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, det s.k. ALF-avtalet, slöts under 2014 mellan staten och företrädare för de sju berörda landstingen (Stockholms läns landsting, Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Skåne läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting och Västerbottens läns landsting).

Ett avtal om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården slöts 2004 mellan staten, Västra Götalands läns landsting och Västerbottens läns landsting.

Anslaget beräknas öka med 3 080 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2013.

Anslaget beräknas öka med 474 000 kronor fr.o.m. 2019 med anledning av utbyggnaden av tandläkarutbildningen som inleddes 2013.

Fördelning av anslagsmedel

Enligt ALF-avtalet ersätter staten berörda landsting för medverkan i verksamhetsintegrerad utbildning av läkare per helårsstudent och för klinisk forskning. Från och med 2019 införs en ny modell i enlighet med ALF-avtalet för fördelning av medel för klinisk forskning baserad på dels ett grundbelopp, dels en utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet. Fördelning enligt ALF-avtalet framgår av tabell 9.239.

Tabell 9.239 Fördelning av anslagsmedel 2019 för utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF)

Tusental kronor

UNIVERSITET	Ersättning för antal HST ¹	Grundbelopp för forskning	Ersättning kvalitet i klinisk forskning	SUMMA
Uppsala universitet	80 643	172 475	29 144	282 262
Lunds universitet	97 524	283 763	74 571	455 858
Göteborgs universitet	95 913	299 489	97 663	493 065
Umeå universitet	83 636	154 499	33 877	272 011
Linköpings universitet	86 551	118 548	20 031	225 131
Karolinska institutet	131 669	395 184	108 993	635 846
Örebro universitet	25 781	60 290	6 783	92 854
SUMMA	601 717	1 484 248	371 062	2 457 027

¹ Ersättning per helårsstudent på läkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning beräknas till 76 730 kronor 2019.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på läkarutbildningen.

Tabell 9.240 Läkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning*Helårsstudenter*

UNIVERSITET	2019
Uppsala universitet	1 051
Lunds universitet	1 271
Göteborgs universitet	1 250
Umeå universitet	1 090
Linköpings universitet	1 128
Karolinska institutet	1 716
Örebro universitet	336
SUMMA	7 842

Enligt TUA-avtalet ersätter staten berörda landsting för medverkan i grundutbildning av tandläkare per helårsstudent, basorganisation och kliniskt inriktad odontologisk forskning. Fördelning enligt TUA-avtalet framgår av tabell 9.241.

Tabell 9.241 Fördelning av anslagsmedel 2019 för grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården (TUA)*Tusental kronor*

UNIVERSITET	Ersättning för antal HST ¹	Ersättning för forskning och basorganisation	SUMMA
Göteborgs universitet	36 712	47 145	83 857
Umeå universitet	28 422	43 467	71 889
SUMMA	65 134	90 612	155 745

¹ Ersättning per helårsstudent på tandläkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning beräknas till 78 950 kronor 2019.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på tandläkarutbildningen.

Tabell 9.242 Tandläkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning*Helårsstudenter*

UNIVERSITET	2019
Göteborgs universitet	465
Umeå universitet	360
SUMMA	825

Anslaget omfattar även ca 6 500 000 kronor för utveckling för av klinisk utbildning och forskning.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 2 619 319 000 kronor anvisas under anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* för 2019. För 2020 och

2021 beräknas anslaget till 2 659 382 000 kronor respektive 2 694 859 000 kronor.

Tabell 9.243 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning*Tusental kronor*

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	2 583 230	2 583 230	2 583 230
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	32 535	72 544	107 974
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	3 554	3 608	3 656
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 619 319	2 659 382	2 694 859

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.2.67 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tabell 9.244 Anslagsutveckling 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet*Tusental kronor*

2017	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2018	Anslag	45 116 ¹	44 575
2019	Förslag	45 867	
2020	Beräknat	46 674	
2021	Beräknat	47 580	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Fördelning på vissa anslagsposter 2018

Under 2018 fördelades ca 38 miljoner kronor för insatser för att stärka studentinflytande. Från anslaget fördelades även under 2018 bidrag till Svenska Studenthemmet i Paris och vissa stipendier.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå

Regeringen föreslår att 45 867 000 kronor anvisas under anslaget 2:67 *Särskilda bidrag inom högskoleområdet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 46 674 000 kronor respektive 47 580 000 kronor.

Tabell 9.245 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	45 116	45 116	45 116
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	751	1 558	2 464
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	45 867	46 674	47 580

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.3 Anslag för forskning

9.3.1 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tabell 9.246 Anslagsutveckling 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	5 796 762	1 826	
2018	Anslag	6 007 846 ¹		5 952 693
2019	Förslag	6 007 846		
2020	Beräknat	5 993 846		
2021	Beräknat	5 993 846		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd för forskning och forskningsinformation. Anslaget får även användas för utgifter för forskningsinfrastrukturer, internationellt forskningssamarbete, utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet. Anslaget får även användas för bidrag till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source ESS, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 18 850 000 000 kronor 2020–2029.

Skälen för regeringens förslag: Den grundforskning som finansieras av Vetenskapsrådet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. De medel som Vetenskapsrådet fördelar för vetenskaplig utrustning är också långsiktiga, eftersom rådet åtar sig att under flera år betala amorteringar och räntor för den aktuella utrustningen. Vidare tillkommer de åtaganden som följer av inrättandet av konsortiet för europeisk forskningsinfrastruktur, European Spallation Source ERIC (ESS). I budgetpropositionen för 2018 aviserades att Sveriges kostnad för konstruktionen av ESS beräknas uppgå till ca 6,8 miljarder kronor för perioden 2013–2025 räknat i 2013 års priser. Under 2019 kommer ESS att påbörja den s.k. initiala driften, dvs. anläggningen kommer att testas för driftsättning. Den initiala driften beräknas pågå under perioden 2019–2025.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 18 850 000 000 kronor 2020–2029.

Tabell 9.247 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022–2029
Ingående åtaganden	15 082 996	17 262 264	17 940 000			
Nya åtaganden	7 000 624	6 197 055	6 770 910			
Infriade åtaganden	-4 821 356	-5 519 319	-5 860 910	-5 986 630	-5 055 648	-7 807 722
Utestående åtaganden	17 262 264	17 940 000	18 850 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	17 900 000	17 940 000	18 850 000			

Bemyndigande om bidrag till European Spallation Source ERIC (ESS)

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 700 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Skälen för regeringens förslag: Konstruktionen av ESS påbörjades under hösten 2014 och anläggningen beräknas stå helt färdig 2025. Enligt vad som presenterades i tidigare forskningspropositioner (prop. 2008/09:50 och prop. 2012/13:30) anvisades Vetenskapsrådet 150 miljoner kronor per år fr.o.m. 2010 och ytterligare 200 miljoner kronor per år anvisades fr.o.m. 2015 för att finansiera ESS. Vidare överfördes 70 miljoner kronor fr.o.m. 2015 och ytterligare 60 miljoner kronor fr.o.m. 2017 till Vetenskapsrådets forskningsanslag för finansieringen av ESS.

Fram t.o.m. 2018 har Sverige betalat knappt 4,5 miljarder kronor för konstruktionen, varav drygt 3 miljarder kronor från Vetenskapsrådets forskningsanslag, ca 0,6 miljarder kronor från Lunds universitets forskningsanslag samt 0,8 miljarder kronor från Skåne läns landsting (Region Skåne).

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om ett bidrag till European Spallation Source ERIC på högst 700 000 000 kronor.

Bemyndiganden om medlemskap i ERIC-konsortium

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i följande konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. Eric-konsortier: European Advanced Translational Research Infrastructure in Medicine (EATRIS-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor, European Research Infrastructure for Biomedical Imaging (Euro-Bioimaging-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, Aerosols, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure (ACTRIS-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Marine Biological Resource Center (EMBRC-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, European Plate Observing System (EPOS-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor och European Solar Telescope (EST-ERIC) med en årlig medlemsavgift på högst 6 000 000 kronor. Vidare bemyndigas regeringen att under 2019 besluta om finansiering av de årliga medlemsavgifterna i följande konsortier: Council of European Social Science Data Archives (CESSDA-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, Common Language Resources and Technology Infrastructure (CLARIN-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor, Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Biobanking and Biomolecular Resources Infrastructure (BBMRI-ERIC) med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor, European Social Survey (ESS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor, Joint Institute for VLBI in Europe (JIVE-ERIC) med en medlemsavgift på

högst 1 800 000 kronor och Integrated Carbon Observation System (ICOS-ERIC) med en medlemsavgift på högst 7 750 000 kronor per år.

Skälen för regeringens förslag: För att underlätta för forskare att samarbeta med andra forskare i olika länder inom forskningsinfrastrukturer har ett antal Eric-konsortier bildats och flera sådana konsortier planeras. Regeringen bör bemyndigas att under 2019 besluta om medlemskap i nedan angivna konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur, s.k. ERIC-konsortier enligt rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur. EATRIS-ERIC, med säte i Nederländerna, är en distribuerad infrastruktur för överföring av resultat från medicinsk grundforskning till kliniska tillämpningar, med en årlig medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor. Euro-Bioimaging-ERIC, med säte i Österrike, är en planerad distribuerad infrastruktur med syfte att ge tillgång till avancerade tekniker för biologisk och medicinsk utbildning samt utbildning på de olika metoderna, med en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor. ACTRIS-ERIC med säte i Finland, är en distribuerad infrastruktur med syfte att observera och studera aerosoler, moln och spårgaser samt deras interaktioner, med en årlig medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor. EMBRC-ERIC med säte i Frankrike, är en distribuerad infrastruktur med syfte att främja forskning på marina organismer och ekosystem genom samordning av marina fältstationer och forskningsinstitut, med en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor. EPOS-ERIC, med säte i Italien, är en distribuerad infrastruktur med syfte att få en bättre förståelse av de fysiska och kemiska processer som styr jordens dynamik och fördelning av naturresurser, med en årlig medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor. EST-ERIC med säte i Spanien, är en planerad infrastruktur med syfte att konstruera ett solteleskop som innebär avsevärt förbättrad upplösning jämfört med andra existerande solteleskop, med en årlig medlemsavgift på högst 6 000 000 kronor.

Vidare bör regeringen bemyndigas att under 2019 besluta om finansiering av de årliga medlemsavgifterna i nedan angivna konsortier.

CESSDA-ERIC, med säte i Norge, är en distribuerad infrastruktur för socialvetenskapliga data och en sammanslutning av tjugo europeiska samhällsvetenskapliga dataarkiv med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor. CLARIN-ERIC, med säte i Nederländerna, är en distribuerad infrastruktur med syfte att främja forskning inom humaniora och samhällsvetenskap genom att ge forskare tillgång till en gemensam plattform som integrerar språk-baserade resurser och verktyg på europeisk nivå med en medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor. SHARE-ERIC, med säte i Tyskland, är en distribuerad infrastruktur för en intervju-baserad undersökning om hälsa, åldrande och pensionering i Europa med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor. BBMRI-ERIC, med säte i Österrike, är en biobanksinfrastruktur som ger svenska forskare tillgång till flera länders databaser, vilka utgör ovärderliga resurser inom medicinsk forskning med en medlemsavgift på högst 2 500 000 kronor. ESS-ERIC, med säte i Storbritannien, är ett infrastruktursamarbete för attityd- och beteendeundersökningar med en medlemsavgift på högst 1 500 000 kronor. JIVE-ERIC, med säte i Nederländerna, är en distribuerad infrastruktur för radioastronomisk observationsteknik med en medlemsavgift på högst 1 800 000 kronor. ICOS-ERIC, med säte i Finland, är en planerad distribuerad infrastruktur för att främja och bidra till utvecklingen av mätningar, observationssystem, metodutveckling och förståelse av växthusgasflöden på europeisk nivå med en medlemsavgift på högst 7 750 000 kronor, varav 6 000 000 kronor för finansiering av dataportalen under förutsättning att den placeras i Sverige.

Bemyndigande om medlemskap i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem med en medlemsavgift på högst 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: High Performance Computing (HPC) är en viktig byggsten

för ny teknologi, kompetens och mjukvaruutveckling för att hantera samhällsutmaningar med hjälp av högpresterande datorsystem. Datorer som har stor beräkningskapacitet används för att klara stora vetenskapliga och samhälleliga utmaningar såsom tidig upptäckt och behandling av sjukdomar och nya behandlingsmetoder baserad på t.ex. individanpassad precisionsmedicin, för att undersöka hjärnans funktioner och för prognoser om klimatutvecklingen. De används även i företag för att tekniken avsevärt kortar utformnings- och produktionscykler, minimerar kostnader och ökar resurseffektivitet. HPC är också viktigt för nationell säkerhet och försvar, t.ex. genom utveckling av komplex krypteringsteknik, spårning av och svar på cyberattacker och användning av effektiv kriminalteknik. Sverige har en stark kompetens kring HPC i dag och Sverige satsar mycket på artificiell intelligens, inom vilket HPC är en viktig del för bl.a. maskininlärning.

Regeringen bör mot denna bakgrund be- myndigas att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem med en medlemsavgift på högst 25 000 000 kronor.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tidigare beräknade ökningen av anslaget för 2019 enligt propositionen Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50) uteblir.

Regeringen föreslår att 6 007 846 000 kronor anvisas under anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 5 993 846 000 kronor för respektive år.

Tabell 9.248 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	6 007 846	6 007 846	6 007 846
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut		-14 000	-14 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	6 007 846	5 993 846	5 993 846

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.3.2 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tabell 9.249 Anslagsutveckling 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2017	Utfall	346 131		1 934
2018	Anslag	360 061 ¹	Utgifts- prognos	345 800
2019	Förslag	360 061		
2020	Beräknat	360 061		
2021	Beräknat	360 061		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifter till internationella forskningsorganisationer.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 810 000 000 kronor 2020–2024.

Skälen för regeringens förslag: Vetenskapsrådet svarar för långsiktiga internationella åtaganden gentemot forskningsorganisationer. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 810 000 000 kronor 2020–2024.

Tabell 9.250 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022–2024
Ingående åtaganden	1 732 308	1 653 038	1 653 146			
Nya åtaganden	267 192	351 850	487 483			
Infriade åtaganden	-346 462	-351 742	-330 629	-330 629	-330 629	-1 148 742
Utestående åtaganden	1 653 038	1 653 146	1 810 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	1 800 000	1 810 000	1 810 000			

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 360 061 000 kronor anvisas under anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 360 061 000 kronor för respektive år.

Tabell 9.251 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	360 061	360 061	360 061
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	360 061	360 061	360 061

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.3.3 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tabell 9.252 Anslagsutveckling 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2017	Utfall	150 972		5 993
2018	Anslag	163 492 ¹	Utgifts-prognos	167 960
2019	Förslag	165 128		
2020	Beräknat	167 506 ²		
2021	Beräknat	169 639 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 165 128 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 165 128 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Vetenskapsrådets förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 165 128 000 kronor anvisas under anslaget 3:3 *Vetenskapsrådet: Förvaltning* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 167 506 000 kronor respektive 169 639 000 kronor.

Tabell 9.253 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	163 492	163 492	163 492
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 636	4 014	6 147
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	165 128	167 506	169 639

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.3.4 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tabell 9.254 Anslagsutveckling 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2017	Utfall	382 523		-9 479
2018	Anslag	947 356 ¹	Utgifts-prognos	973 420
2019	Förslag	947 356		
2020	Beräknat	947 356		
2021	Beräknat	947 356		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd till forskning och utveckling inklusive industriutvecklingsprojekt och fjärranalys inom nationella och internationella samarbeten. Anslaget får även användas för utgifter för information om rymdforskning och rymdverksamhet samt utgifter för deltagande i internationella rymdsamarbeten. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för verksamhet vid Esrange och till utgifter för ersättning till vissa samebyar samt till samefonden med anledning av verksamheten vid Esrange.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 000 kronor 2020–2034.

Skälen för regeringens förslag: Den verksamhet som finansieras från anslaget för rymdforskning och rymdverksamhet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 000 kronor 2020–2034.

Tabell 9.255 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

	Utfall ¹ 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022–2034
Ingående åtaganden		3 606 063 ²	3 000 000			
Nya åtaganden		300 000	1 935 926			
Infriade åtaganden		-906 063	-935 926	-927 809	-930 069	-2 142 122
Utestående åtaganden		3 000 000	4 000 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande		3 000 000	4 000 000			

¹ Från och med 2018 slogs anslaget ihop med anslaget 3:6 *Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer* (2017), varför utfall saknas för bemyndigandet 2017.

² Beloppet är en summering av utfallet för anslagen 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* och 3:6 *Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer* (2017).

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå för anslaget gäller även för 2019.

Regeringen föreslår att 947 356 000 kronor anvisas under anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 947 356 000 kronor för respektive år.

Tabell 9.256 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	947 356	947 356	947 356
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	947 356	947 356	947 356

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.3.5 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tabell 9.257 Anslagsutveckling 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2017	Utfall	28 404		-663
2018	Anslag	34 464 ¹	Utgifts-prognos	34 345
2019	Förslag	34 769		
2020	Beräknat	35 236 ²		
2021	Beräknat	35 640 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 34 769 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 34 769 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Rymdstyrelsens förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 34 769 000 kronor anvisas under anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas

anslaget till 35 236 000 kronor respektive 35 640 000 kronor.

Tabell 9.258 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	34 464	34 464	34 464
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	305	772	1 176
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	34 769	35 236	35 640

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.3.6 3:6 Institutet för rymdfysik

Tabell 9.259 Anslagsutveckling 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2017	Utfall	54 201		-147
2018	Anslag	55 428 ¹	Utgifts-prognos	54 933
2019	Förslag	56 188		
2020	Beräknat	56 934 ²		
2021	Beräknat	57 573 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 56 188 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 56 188 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Institutet för rymdfysiks förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 56 188 000 kronor anvisas under anslaget 3:6 *Institutet för rymdfysik* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 56 934 000 kronor respektive 57 573 000 kronor.

Tabell 9.260 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	55 428	55 428	55 428
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	760	1 506	2 145
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	56 188	56 934	57 573

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.3.7 3:7 Kungl. biblioteket

Tabell 9.261 Anslagsutveckling 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

2017	Utfall	366 374	Anslags-sparande	5 165
2018	Anslag	370 085 ¹	Utgifts-prognos	367 126
2019	Förslag	374 292		
2020	Beräknat	379 871 ²		
2021	Beräknat	385 031 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 374 292 tkr i 2019 års prisnivå.³ Motsvarar 374 292 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Kungl. bibliotekets förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 374 292 000 kronor anvisas under anslaget 3:7 *Kungl. biblioteket* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 379 871 000 kronor respektive 385 031 000 kronor.

Tabell 9.262 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	370 085	370 085	370 085
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 207	9 786	14 946
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	374 292	379 871	385 031

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.3.8 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tabell 9.263 Anslagsutveckling 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

2017	Utfall	42 291	Anslags-sparande	21 113
2018	Anslag	48 024 ¹	Utgifts-prognos	39 520
2019	Förslag	48 671		
2020	Beräknat	49 386 ²		
2021	Beräknat	50 044 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 48 671 tkr i 2019 års prisnivå.³ Motsvarar 48 671 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Polarforskningssekretariatets förvaltningsutgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.264 Uppdragsverksamhet Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

Tjänstexport	Intäkter	Kostnader	Ack. resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2017	1 165	917	248
Prognos 2018	1 200	1 250	-50
Budget 2019	1 200	1 250	-50

Polarforskningssekretariatet får ta ut avgifter för tjänsteexport av polarforskningsexpeditioner.

Regeringens överväganden

Polarforskningssekretariatets utgifter varierar mellan åren beroende på om större expeditioner genomförs eller inte. För att klara år med stora utgifter måste hela anslagssparandet tas i anspråk och anslaget är beräknat utifrån dessa förutsättningar.

Regeringen föreslår att 48 671 000 kronor anvisas under anslaget 3:8 *Polarforskningssekretariatet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 49 386 000 kronor respektive 50 044 000 kronor.

Tabell 9.265 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	48 024	48 024	48 024
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	647	1 362	2 020
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	48 671	49 386	50 044

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.3.9 3:9 Sunet

Tabell 9.266 Anslagsutveckling 3:9 Sunet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	48 755		
2018	Anslag	49 183 ¹		48 412
2019	Förslag	49 183		
2020	Beräknat	49 183		
2021	Beräknat	49 183		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Swedish University Computer Network (Sunet), ett datanätverk för överföring av digital information mellan universitet och högskolor samt vissa andra organisationer. Anslaget får även användas för utgifter för grundanslutning till Sunet för de konstnärliga högskolorna, statliga kulturarvsinstitutioner och Kungl. biblioteket.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.267 Uppdragsverksamhet Sunet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2017	142 529	93 774	48 755
(varav tjänsteexport)			
Prognos 2018	145 000	95 817	49 183
(varav tjänsteexport)			
Budget 2019	140 000	90 817	49 183
(varav tjänsteexport)			

Avgifterna ska täcka de kostnader som inte täcks av anslaget.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 49 183 000 kronor anvisas under anslaget 3:9 *Sunet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 49 183 000 kronor för respektive år.

Tabell 9.268 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:9 Sunet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	49 183	49 183	49 183
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	49 183	49 183	49 183

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.3.10 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tabell 9.269 Anslagsutveckling 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017		5 998	1 476
2018	Anslag	7 342 ¹	6 224
2019	Förslag	7 448	
2020	Beräknat	7 575 ²	
2021	Beräknat	7 702 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 7 448 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 7 448 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för Överklagandenämnden för etikprövning. Anslaget får även användas för utgifter för den verksamhet som expertgruppen för oredlighet i forskning har ansvar för.

Regeringens överväganden

I enlighet med riksdagens beslut med anledning av propositionen En ny organisation för etikprövning av forskning som avser människor (prop. 2017/18:45, bet. 2017/18:UbU12, rskr. 2017/18:173) byter Centrala etikprövningsnämnden namn till Överklagandenämnden för etikprövning.

Regeringen föreslår att 7 448 000 kronor anvisas under anslaget 3:10 *Överklagande-*

nämnden för etikprövning för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 7 575 000 kronor respektive 7 702 000 kronor.

Tabell 9.270 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	7 342	7 342	7 342
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	106	233	360
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 448	7 575	7 702

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.3.11 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tabell 9.271 Anslagsutveckling 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017			
2018	Anslag		
2019	Förslag	41 919	
2020	Beräknat	42 619 ¹	
2021	Beräknat	43 313 ²	

¹ Motsvarar 41 919 tkr i 2019 års prisnivå.

² Motsvarar 41 919 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Etikprövningsmyndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för avvecklingskostnader för de regionala etikprövningsnämnderna.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.272 Avgiftsfinansierad verksamhet, Etikprövningsmyndigheten och t.o.m. 2018 regionala etikprövningsnämnder

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstittel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2017	29 314	0	37 400	-8 086
Prognos 2018	29 290	0	38 311	-9 021
Budget 2019	41 919	0	41 919	0

De regionala etikprövningsnämnderna tar ut avgifter för etikprövning av forskning t.o.m. den 31 december 2018. Från och med den 1 januari 2019 tar Etikprövningsmyndigheten över avgiftshanteringen. Avgifterna levereras in på inkomstittel 2559 *Avgifter för etikprövning*.

Regeringens överväganden

I enlighet med riksdagens beslut med anledning av propositionen En ny organisation för etikprövning av forskning som avser människor (prop. 2017/18:45, bet. 2017/18:UbU12, rskr. 2017/18:173) kommer etikprövning av forskning fr.o.m. den 1 januari 2019 att hanteras av en ny myndighet, Etikprövningsmyndigheten. Etikprövning sker i dag inom sex regionala etikprövningsnämnder. Dessa myndigheter kommer att upphöra den 31 december 2018.

Regeringen föreslår att 41 919 000 kronor anvisas under anslaget 3:11 *Etikprövningsmyndigheten* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 42 619 000 kronor respektive 43 313 000 kronor.

Tabell 9.273 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹			
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag	41 919	42 619	43 313
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	41 919	42 619	43 313

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.3.12 3:12 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tabell 9.274 Anslagsutveckling 3:12 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

2017	Utfall	98 314	Anslags-sparande	7 398
2018	Anslag	99 995 ¹	Utgifts-prognos	98 504
2019	Förslag	99 995		
2020	Beräknat	99 995		
2021	Beräknat	99 995		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för tull och mervärdesskatt som har betalats av EISCAT Scientific Association. Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom forsknings- och utvecklingsområdet. Anslaget får även användas för kapitaltillskott till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Kapitaltillskott knutna till universitet

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:12 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel.

Skälen för regeringens förslag: För att göra det möjligt att öka forskningsresultat som kommersialiseras, genom en fortsatt uppbyggnad av idébanker, bör regeringen bemyndigas att under 2019 besluta om kapitaltillskott till holdingbolag knutna till universitet. Idébankerna består av forskningsresultat som forskare av olika anledningar inte driver vidare till kommersialisering. Uppbyggnaden av idébanker inkluderar även införandet av en struktur och process för att hantera sådana forskningsresultat.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 3:12 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 99 995 000 kronor anvisas under anslaget 3:12 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 99 995 000 kronor för respektive år.

Tabell 9.275 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 3:12 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	99 995	99 995	99 995
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	99 995	99 995	99 995

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.4 Anslag för gemensamma ändamål

9.4.1 4:1 Internationella program

Tabell 9.276 Anslagsutveckling 4:1 Internationella Program

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2017	Utfall	78 628		Anslags-sparande	2 961
2018	Anslag	81 589 ¹		Utgifts-prognos	80 610
2019	Förslag	81 589			
2020	Beräknat	81 589			
2021	Beräknat	81 589			

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stipendier till s.k. tredjelandsstudenter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för att främja internationella kontakter inom EU-program och andra internationella program inom utbildningsområdet. Anslaget får även användas för att medfinansiera EU-medel inom Universitets- och högskolerådets ansvarsområde och genomföra stödåtgärder inom ramen för EU:s utbildningsprogram.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens överväganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag om högst 153 000 000 kronor 2020–2022.

Skälen för regeringens förslag: Universitets- och högskolerådet kommer under 2019 att bevilja stipendier för senare läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag om högst 153 000 000 kronor 2020–2022.

Regeringens överväganden

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 81 589 000 kronor anvisas under anslaget 4:1 *Internationella program* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 81 589 000 kronor respektive 81 589 000 kronor.

Tabell 9.277 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:1 Internationella Program

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	81 589	81 589	81 589
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	81 589	81 589	81 589

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Tabell 9.278 Beställningsbemyndigande för anslaget 4:1 Internationella program

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Ingående åtaganden		90 414	153 000	153 000	92 000	60 000
Nya åtaganden		124 586	60 000			
Infriade åtaganden		-62 000	-60 000	-61 000	-32 000	-60 000
Utestående åtaganden	90 414	153 000	153 000	92 000	60 000	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	153 000	153 000	153 000			

9.4.2 4:2 Avgift för Unesco och ICCROM

Tabell 9.279 Anslagsutveckling 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

2017	Utfall	30 677	Anslags- sparande	209
2018	Anslag	30 886 ¹	Utgifts- prognos	30 515
2019	Förslag	30 886		
2020	Beräknat	30 886		
2021	Beräknat	30 886		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Unesco. Anslaget får även användas för utgifter för Internationella centret för bevarande och restaurering av kulturföremål i Rom (ICCROM) samt utgifter för de Unesco-konventioner som Sverige har ratificerat.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Regeringen föreslår att 30 886 000 kronor anvisas under anslaget 4:2 *Avgift till Unesco och ICCROM* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 30 886 000 kronor respektive 30 886 000 kronor.

Tabell 9.280 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	30 886	30 886	30 886
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	30 886	30 886	30 886

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

9.4.3 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tabell 9.281 Anslagsutveckling 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tusental kronor

2017	Utfall	10 113	Anslags- sparande	403
2018	Anslag	10 380 ¹	Utgifts- prognos	10 428
2019	Förslag	10 483		
2020	Beräknat	10 627 ²		
2021	Beräknat	10 756 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 10 483 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 10 483 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska Unescorådets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för bevakning och genomförande av Unescos verksamhet.

Regeringens överväganden

De principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att 2018 års nivå ska gälla även för 2019.

Förslag till anslagsnivå och beräknad anslagsnivå
Regeringen föreslår att 10 483 000 kronor anvisas under anslaget 4:3 *Kostnader för Svenska Uneskorådet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 10 627 000 kronor respektive 10 756 000 kronor.

Tabell 9.282 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:3 Kostnader för Svenska Uneskorådet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	10 380	10 380	10 380
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	103	247	376
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	10 483	10 627	10 756

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

9.4.4 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tabell 9.283 Anslagsutveckling 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifter-prognos
2017	16 813		706
2018	Anslag	21 043 ¹	20 791
2019	Förslag	24 243	
2020	Beräknat	35 143	
2021	Beräknat	52 143	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning. Anslaget får även användas för

utgifter för statistik, analyser och prognoser inom dessa områden.

Regeringens överväganden

Under 2017 och innevarande år har en stor del av medlen avsatts för den årliga övergripande utbildningsstatistiken och för förvaltningskostnader för utredningen Nationella delegationen för en samordnad utveckling av validering. Medel har även avsatts för OECD:s indikatorprojekt Indicators of Education Systems (INES). Delar av anslaget används för verksamhet av tillfällig art där behoven uppstår löpande under året.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att ökningen av anslaget för att finansiera det svenska deltagandet i PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies) kvarstår i enlighet med vad som beräknats i budgetpropositionen för 2018.

Regeringen föreslår att 24 243 000 kronor anvisas under anslaget 4:4 *Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 35 143 000 kronor respektive 52 143 000 kronor.

Tabell 9.284 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	21 043	21 043	21 043
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	3 200	14 100	31 100
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	24 243	35 143	52 143

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.